MESNEVI

II

Mevlana Xhelaleddin
Rumi

Bashkia Metropoliane e Konjas, Botimet Kulturore, Nr. 115

Koordinatori i përgjithshëm
Ercan Uslu

Botues
Mehmet Birekul

Korrektore
Flora Hoxha

Kapakët
Sadrettin Özçimi

Shtypur në
Sebat Ofset
+90.332.342 01 53

Konja, Maj / 2007

ISBN
978-9944-913-75-1 (kompleti)
978-9944-913-77-5 (vëll.2)

Përgatitur nga
Realizim i Shoqërisë Anonime Konya Kültür
+90.332. 352 81 11

www.mkm.gov.tr
www.konyakultur.com.tr

Mevlana Xhelaleddin Rumi

MESNEVI
II

Përkthyes
Dr. Mithat Hoxha

Bashkia Metropoliane e Konjas

Përmbajtja

19 Në kohën e Omerit Allahu qoftë i kënaqur me të – dikush e pandeh fantazinë e tij si hënë të re.

20 Një vjedhës i vjedh gjarpërin një stërvitësi gjarpërinjsh.

20 Shoku i rrugës i kërkon Isait (a.s.) t'i ngjallë kockat e të vdekurit ngjatë rrugës.

21 Një sufi i thotë shërbëtorit t'ia pastrojë kafshën, kurse shërbëtori thotë "la havle!"

22 Zoti këshillohet me engjëjt për krijimin e gjithësisë dhe njeriut.

23 Meqë dëgjuesi kërkon të dijë anën e jashtme të ngjarjes, kuptimi i brendshëm nuk thuhet dhe mbetet i mbyllur.

24 Shërbëtori pranon të përkujdeset për kafshën, por pastaj nuk e mban fjalën.

26 Njerëzit e karvanit e pandehin gomarin e sufiut të sëmurë.

30 Skifteri i padishahut shkon në shtëpinë e gruas plakë.

33 Me frymëzimin e Zotit, sheh Ahmed Hidravejhi - Zoti ia shenjtëroftë të fshehtën - shet hallvë për borxhlinjtë.

37 Dikush frikëson një zahid duke i thënë që të qajë pak që të mos verbërohet.

38 Të gjitha kockat ringjallen me lutjen e Isait (a.s.).

40 Fshatari e përkëdhel në errësirë luanin duke e kujtuar për kaun e vet.

41 Sofitë shesin gomarin e mikut për sema.

45 Tellallët e kadiut e shëtisin nëpër qytet një të falimentuar për ta njohur populli.

46 Të burgosurit i ankohen përfaqësuesit të kadiut për atë të falimentuarin.

48 Fundi i tregimit për të falimentuarin.

53 Alegori

55 Njerëzit e dënojnë veprimin e personit që e ka vrarë nënën për shkak të një dyshimi.

59 Padishahu vë në provë dy skllevërit e porsablerë.

60 Padishahu dërgon njërin skllav diku. Ndërkaq, tjetrin e pyet për disa gjëra.

62 Duke u nisur nga pandehma e mirë për shokun, skllavi betohet për ndershmërinë dhe besnikërinë e tij.

70 Njerëzit e padishahut ndjejnë zili kundër skllavit zemërpastër.

74 Skifteri bie në gërmadhë mes bufave.

78 Një i etur hedh nga muri në lumë gurë dhe plisa.

80 Valiu i jep urdhër personit që ka ngulur ferra në rrugë: "Shkuli ferrat që ke ngulur në rrugë!"

88 Miqtë e Dhunnunit shkojnë në spitalin e të marrëve për t'i bërë vizitë e për ta pyetur për gjendjen.

91 Myridët e kuptojnë se Dhunnuni nuk ishte i marrë por dukej posaçërisht ashtu.

93 Zotëria e vë në provë Llukmanin.

95 Nga ata që e vënë në provë del në shesh virtyti dhe zgjuarsia e Llukmanit.

98 Fundi i tregimit mbi zilinë e njerëzve të padishahut kundër atij skllavit zemërpastër.

100 Me të parë trupin e vogël të hudhudit, zogut lajmëtar, Belkizja me zemër e vlerëson të lartë lajmin e ardhur nga Sulejmani (a.s.).

102 Filozofi mohon ajetin "Nëse uji shkon në thellësi..."

107 Musai (a.s.) nuk e sheh të mirë lutjen e çobanit dhe e hedh poshtë.

108 Zoti i lartë zemërohet me Musain për shkak të çobanit.

110 Musait (a.s.) i vjen mesazhi hyjnor mbi faktin që çobani ishte i justifikuar.

112 Musai (a.s.) e pyet Zotin e Lartë mbi të fshehtën e faktit që mizorët dolën fitues.

115 Një sundimtar ngacmon dikë që po i hynte gjarpëri në gojë.

118 Një njeri i beson besnikërisë së ariut.

122 Një lypës i verbër thotë: "Tek unë ka dy verbëri!"

123 Vazhdimi i tregimit për ariun dhe atë kokëtrashin që i beson besnikërisë së ariut.

124 Musai (a.s.) i thotë atij që i falej buallit: "Ku është mendimi yt, ku është kujdesi?"

126 Pasi i jep shumë këshilla, këshilluesi e braktis personin e gënjyer pas ariut.

128 Një i çmendur e mashtron Galenusin, Galenusi trembet.

128 Shkaku pse një zog fluturon e ikën larg bashkë me një zog tjetër që s'është i llojit të tij.

129 Personi i gënjyer i beson besnikërisë së ariut.

130 Vizita e një shoku të sëmurë nga Mustafai (a.s.); dobia e vizitës te i sëmuri.

131 Zoti i Lartë i dërgon këtë mesazh Musait (a.s.): "Pse kur u sëmura nuk erdhe të më pyesësh si i kisha hallet?"

132 Kopshtari i ndan nga njëri-tjetri sufiun, fakihun dhe aleviun dhe i lë vetëm.

134 Kthim në tregimin mbi sahaben, shokun e sëmurë të Pejgamberit (s.a.s.), dhe vizitën që i bën Pejgamberi për ta pyetur për gjendjen dhe për hallet.

135 Një sheh i thotë Ebu Jezidit: "Unë jam Qabja, bëj tavaf përreth meje!"

135 Tregim

137 Pejgamberi bën të ditur se shkaku i sëmurjes së atij personi ishte që ai të mos bënte paturpësi në lutje.

141 Justifikimi i Delkakut për pyetjen e Sejjidit: "Pse e more orospinë?"

141 Dikush e bën dredhisht të flasë një të mençur që e tregonte veten për të çmendur.

142 Qeni sulmon një lypës të verbër.

144 Polici i rendit e fton për në burg të dehurin që e gjen të shembur për tokë në gjendje të mjerë.

145 Njeriu i mençur detyrohet të flasë përsëdyti me qëllim që të kuptohet halli i atij njeriu.

148 Fundi i tregimit për këshillimin e të sëmurit nga Pejgamberi (s.a.s.).

153 Pejgamberi (s.a.s.) i jep këshilla të sëmurit dhe e mëson se si të lutet.

156 Iblisi e zgjon Muavijen duke i thënë: "Ngrehu, është koha e namazit!"

157 Iblisi e rrëzon Muavijen nga gomari dhe flet me nënkuptime; Muavija i jep përgjigje.

157 Edhe Iblisi i përgjigjet Muavijes.

159 Muavija i tregon përsëri Iblisit për hilet e tij djallëzore.

160 Iblisi i jep përgjigje Muavijes.

162 Muavija nxehet me Iblisin, Shejtanin, dhe sillet ashpër ndaj tij.

163 Muavija këmbëngul përsëri ndaj Iblisit.

164 Kadiu ankohet për detyrën e tij të kadiut. Përgjigjja që i jep ndihmësi.

165 Muavija e bën Iblisin të flasë.

165 Iblisi ia thotë hapur Muavijes hilen.

166 Dëshpërimi dhe dëshira e një njeriu të sinqertë që nuk e ka arritur dot xhemaatin, për t'u bashkuar sërish me të.

166 Fundi i tregimit për Iblisin që ia thotë hapur Muavijes hilen e vet.

167 Të zotit të shtëpisë i ikën hajduti nga dora ngaqë dikush i bën zë atë çast.

169 Hipokritët ndërtojnë faltoren Dirar.

170 Hipokritët përpiqen ta bindin Pejgamberin për ta sjellë në faltoren Dirar.

172 Njëri nga sahabet, duke rënë në dyshim, mendon se "pse Pejgamberi (s.a.s.) ua mbulon të metat të tjerëve".

174 Historia e personit që pyeste për devenë që i kishte humbur.

175 Ardhja në gjendje të lëkundur mes medhhebeve të kundërta ndaj njëra-tjetrës dhe rruga e shpëtimit prej tyre.

176 Vënia në provë e gjithçkaje me qëllim që të kuptohen e mira dhe e keqja.

177 Dobia e tregimit mbi personin që kërkonte devenë.

180 Çdo çast ka një faltore Dirar.

180 Indiani që lufton për një çështje por që nuk e di as vetë se e ka humbur mendjen pas atij halli.

182 Oguzët tentojnë të vrasin dikë për të trembur dikë tjetër.

182 Gjendja e atyre që u pëlqen vetja dhe e atyre që nuk falenderojnë për dhuntinë e ekzistencës së pejgamberëve dhe velinjve.

184 Një burrë i moshuar i ankohet mjekut për sëmundjet që ka dhe përgjigjja e mjekut.

186 Tregimi për Xhuhanë dhe për fëmijën që qan para kufomës së të atit.

188 Djali frikësohet nga burri trupmadh; burri i thotë fëmijës: "Mos ki frikë, o fëmijë, unë nuk jam mashkull!"

188 Shigjetari që frikësohet nga kalorësi që hyn në pyll.

189 Beduini mbush rërë në thes kurse filozofi e dënon veprimin e tij.

191 Parashikimi mrekullor i Ibrahim Et'hemit - Allahu e mëshiroftë - në breg të detit.

193 Arifi ndriçohet me dritën që sheh të padukshmen.

196 Një indiferent ndaj gjendjes mistike shan një sheh. Dhe myridi i jep përgjigje shehut.

198 Fundi i tregimit për Ibrahim Et'hemin - Zoti e mëshiroftë -

200 Dikush pretendonte se Zoti i Madh nuk e bënte përgjegjës për mëkatet dhe se nuk e dënonte; përgjigjja që i jep atij Shuajbi (a.s.).

202 Fundi i tregimit ku tregohet se myridi i pamësuar me gjendjet mistike, e dënon shehun.

204 Aisheja - Zoti qoftë i kënaqur me të - i thotë Mustafait (s.a.s.): "Ti falesh në çdo vend pa shtruar sexhade!"

204 Miu tërheq kapistrën e devesë dhe ndihet krenar me veteveten.

207 Në gjemi një dervish vihet në dyshim për vjedhje.

208 Sufitë qortojnë rëndë një sufi që fliste shumë në prani të shehut.

209 I varfëri ia paraqiti shehut justifikimin e vet.

212 Pretendimi që është vetë dëshmitar i drejtësisë së vet.

214 Jahja (a.s.) në bark të nënës i bie në sexhde Isait (a.s.) në bark të nënës.

214 Një dyshim mbi këtë.

215 Përgjigjja e dhënë këtij dyshimi.

215 Bisedimi dhe marrëveshja me gjuhën e ndjenjave.

216 Zemrat e shtrembra pranojnë fjalë të shtrembra.

217 Dikush ngrihet të kërkojë pemën me frutin magjik që kush e ha, shpëton nga vdekja dhe arrin jetën e amshuar.

218 Shehu i tregon të dërguarit të padishahut të fshehtën e pemës.

219 Katër vetë që nuk e kuptojnë gjuhën e njëri-tjetrit, zihen për rrush.

221 Në sajë të të Dërguarit të Allahut (s.a.s.), u hoq përçarja dhe armiqësia mes ensarëve.

224 Bibat e dala nga pula.

225 Haxhinjtë admirojnë gjestin me kuptim mrekullor të një zahidi që falej i vetëm dhe i qetë në shkretëtirë.

بسم الله الرحمن الرحيم

Me emrin e Allahut Mëshirues e Shpërblyes!

Në vonimin e këtij vëllimit të dytë ka disa urtësi. Po qe se urtësitë e Zotit mbi dobitë e punës do të ishin të njohura plotësisht për robin, robi do të mbetej i paaftë për ta bërë atë punë, nuk do ta bënte dot! Urtësitë e pafundme të Zotit e shembin dhe e bëjnë gërmadhë njohjen njerëzore! Robi s'i vihet asaj pune. Një pjesë të vogël të atyre urtësive të pafundme, Zoti i Lartë i bën kërpesh për robin dhe me to e tërheq te puna. Po qe se nuk i jep robit asnjë të dhënë mbi dobinë e saj pune, robi nuk vihet aspak në lëvizje. Sepse lëvizja është për dobinë e njerëzve dhe për atë i vihemi punës ne. Ndërkaq, po qe se Zoti ia bën të ditur robit tërë urtësinë e asaj pune, prapë robi nuk vihet në lëvizje. Po kështu, edhe deveja nuk vihet në lëvizje po s'u tërhoq prej kërpeshi. Por ajo nuk vihet në lëvizje edhe nëse kërpeshi është i gjatë e i rëndë, por ulet përtokë. "Nuk ka asgjë që të mos e ketë thesarin tek Ne. Por atë e zbresim vetëm në një masë të caktuar!" Pa dhé e pa ujë nuk bëhet qerpiç. Por "Zoti e ngriti qiellin dhe e bëri me masë." Dhe çdo gjë e jep me masë, jo pa numërim, pa masë. Nga kjo përjashtohen personat që kalojnë nëpër botën e krijimit dhe njerëzimit, ata që meritojnë konkluzionin "Zoti e furnizon në mënyrë të pakufizuar atë që dëshiron" si dhe ata që arrijnë ta kuptojnë të fshehtën e mosshfjimit.

Njëri pyeti: "Ç'është pasioni?"
I thashë: "Po të bëhesh si unë, e kupton!"
Pasioni është dashuria që nuk matet e nuk peshohet!
Eshtë për këtë arsye që kanë thënë se, në të vërtetë, është atribut krijimi, atribuimi njeriut është figurativ. Thënia "Zoti i do ata" është e mjaftueshme; po thënia "Edhe ata e duan Zotin" ku mbeti?

Zoti e rrethoftë gjithmonë Profetin me mëshirën e Tij!

MESNEVI
II

Kjo Mesnevi u vonua për një farë kohe. Gjakut i duhet një kohë që të bëhet qumësht.

Pa lindur fati një fëmijë të ri, gjaku nuk kthehet në qumësht të ëmbël. Dëgjoje mirë këtë.

Kur drita e së vërtetës, Husameddini, i ktheu frerët që lart në qiell, Mesnevia nisi përsëri.

Kishte shkuar në miraxhin e të vërtetave, prandaj, sa kohë që s'i kishte ardhur pranvera, gonxhet nuk i patën çelur.

Por me t'u kthyer prapë nga deti në breg, vegla muzikore e poezisë së Mesnevisë edhe u rregullua, edhe nisi të bjerë.

Mesnevia që është shkëlqimi i zemrave, filloi përsëri në ditën e pesëmbëdhjetë të rexhepit.

Data e fillimit të këtij allishverishi ishte 662 hixhri.

Një bilbil fluturoi që këtu e iku, pastaj u kthye dhe erdhi prapë. Për t'i kuptuar këto kuptime, u bë skifter.

Konaku i këtij skifteri u bë krahu i padishahut; kjo portë mbettë hapur përjetësisht për popullin!

Fatkeqësia e kësaj porte janë pasioni dhe epshi, përndryshe, këtu pihet vazhdimisht sherbet.

Mbylle këtë gojë dhe shihe atë botë. Lidhësja e syve për atë botë janë fyti dhe goja.

O gojë, ti me të vërtetë je një flakë e xhehennemit! O botë! Në fakt ti i ngjan një istmi.

Drita e përjetshme, është pas kësaj bote të poshtër. Qumështi i pastër është pas lumenjve të gjakut.

Nëse e hedh një hap të papëlqyer për atje ... qumështi yt përzihet dhe bëhet gjak.

Pejgamberi Adem hodhi një hap drejt dëshirës vetjake dhe zinxhiri i ndarjes nga kryeqoshja e xhennetit i kaloi për qafe.

Engjëlli filloi të ikte prej tij sikur po ikte nga shejtani. Sa lot derdhi për një kafshatë bukë!

Në të vërtetë, gabimi që bëri me nxitim, ishte sa një qime floku. Por ajo qime floku mbaroi në dy sy.

Ademi ishte syri i dritës së pafillimtë. Qimja në sy bëhet një mal i madh.

Sikur Ademi të ishte konsultuar në atë çështje, nuk do të kërkonte falje në pendim.

Sepse nëse një mendje bashkohet me një mendje tjetër, bëhet pengesë për punën dhe për fjalën e keqe.

Por vetvetja, nëse bëhet mik me një vete tjetër, mendja e paktë bëhet boshe dhe nuk ka dobi për asgjë.

Nëse ngel i pashpresë nga vetmia, bëhesh një diell nën mbrojtjen e mikut.

Ec dhe gjej shpejt një mik të Zotit! Nëse vepron kështu, Zoti do të jetë miku yt.

Ulu në vetmi dhe mbylle syrin, së fundi edhe këtë e pat mësuar nga miku.

Duhet të vetmohesh nga të huajt, por jo nga i dashuri. Gëzofi duhet në dimër, jo në verë.

Nëse mendja bashkohet me një mendje tjetër, shtohet drita dhe rruga del në pah.

Por vetvetja, nëse gëzohet dhe qesh me një vete tjetër, errësira shtohet dhe rruga fshihet.

O gjuetar, miku yt është syri yt. Atë mbaje pastër nga papastërtitë.

Ki kujdes, mos i hidh pluhur atij me fshesën e gjuhës. Syrit mos i jep dhuratë pluhurin dhe tokën.

Meqenëse besimtari është pasqyrë e besimtarit, fytyra e tij është e sigurt nga turbullira.

Miku në kohën e mërzisë është pasqyra e shpirtit. Mos e avullo me frymë fytyrën e pasqyrës.

Në çdo frymëmarrje duhet ta mbash frymën që, duke avulluar, të mos mbulohet fytyra e tij nga fryma jote.

Mos je më poshtë se toka? Edhe toka kur e gjen të dashurin e saj, për shkak të një pranvere, takohet me qindramijëra lule.

Ajo pemë e lagur, kur u takua me të dashurin e saj, për shkak të një kohe të mirë, shpërtheu dhe u zbukurua nga maja deri në fund.

Por syri kur pa një mik që ishte i kundërt me të, e tërhoqi kokën dhe fytyrën e tij drejt jorganit.

Pema tha: "Miqësia me një mik të keq, do të thotë të biesh në bela. Meqënëse erdhi ai, mua më bie të fle.

Të fle që të bëhem nga Shokët e Shpellës. Të rri i burgosur në atë vetmi dhe në atë vështirësi, është më mirë nga Dekjanusi."

Netët pa gjumë të Shokëve të Shpellës ishin adhurimi i Dekjanusit. Por gjumi i tyre ua mbrojti nderin dhe dinjitetin.

Të flesh me dije, është pagjumësi. Mjerë për atë njeri të zgjuar që rri me një të paditur!

Nëse sorrat kanë krijuar shtatoret e tyre në stinën e vjeshtës, bilbilat fshihen dhe heshtin.

Sepse bilbilat heshtin nëse nuk ka bahçe trëndafilash. Humbja e diellit e vret pagjumësinë.

O diell! Ti po e lë këtë bahçe trëndafilash për të ndriçuar nëntokën.

Por dielli i diturisë nuk shkon nga një vend në një vend, ai diell nuk perëndon. Vendi i agimit të tij është vetëm shpirti dhe mendja.

Veçanërisht puna e diellit të përsosmërisë është të ndriçojë natë dhe ditë.

Nëse je Skënderi, eja në vendin ku lind dielli. Pastaj kudo që të shkosh je i ndriçuar, je i fortë.

Pastaj, kudo që të shkosh, atje është lindja; të drejtat bëhen ashikë të perëndimit tënd.

Ndjenja jote e zhveshur vrapon drejt perëndimit dhe ndjenja jote që shpërthen perla rrjedh drejt lindjes.

O kalorës! Rruga e ndjenjës është rruga e gomerëve. O ti që përzihesh me gomerët, ki turp!

Nga këto pesë ndjenja, ka edhe pesë ndjenja më shumë. Ato ndjenja janë si flori i kuq, ndërsa këta janë si bakër.

Ata që kanë njohuri në njohje dhe në kuptim, si mund të ndodhë që në atë pazar ndjenjën e bakërit e marrin si ndjenjën e floririt?

Ndjenja e trupave është në të ngrënit ushqim haram, ndërsa ndjenja e shpirtit ushqehet nga një diell.

O ti që duke i grumbulluar dhe mbledhur ndjenjat e tua, i dërgon në botën e fshehtë! Nxirre dorën tënde nga gjiri yt si Musa!

O ti që je dielli i dijenisë së cilësive! Dielli i kësaj bote është i lidhur me një cilësi.

Nganjëherë je diell dhe nganjëherë bëhesh det. Nganjëherë je mali i përrallave, dhe nganjëherë bëhesh Feniks.

Por ti në të vërtetë nuk je as ky, as ai. O ti që je larg fantazisë! O ti që je para së përparës!

Shpirti është mik me dijen dhe mendjen. Çfarë pune ka shpirti me arabishten dhe turqishten?

O ti që dikush tjetër nuk gjendet në kaq forma! Edhe besimtarët edhe admiruesit janë të shastisur ndaj teje.

Admiruesi i kohës, duke adhuruar format e kohës, duke prerë rrugën e besimtarit.

Nganjëherë ty të thotë Ebu'l-Hasan "O ti i ri" ose "O trup i freskët".

Nganjëherë e shkatërron formën e tij, këtë e bën për ta mbajtur lart të dashurin e tij.

Rruga e syrit të ndjenjës është rruga e devijimit, ndërsa syri i mendjes që ka arritur bashkimin, është sunnit.

Ai që përshtatet me deviatorët, i është bashkangjitur ndjenjës. Por nga devijimi ta tregon veten e tij sunnit.

Ai person që ngelet në ndjenjë, është mutezilit, deviator. Edhe nëse thotë që është sunnit, thotë nga injoranca.

Ai person që del nga ndjenja, është sunnit. Syri që shikon është syri i mendjes fatlumtur.

Ndjenja e kafshës sikur ta kishte parë padishahun, edhe kau me gomarin do ta kishin parë Zotin.

Sikur te ti përveç ndjenjës së kafshës të mos kishte ndjenjë tjetër jashtë epshit, atëherë si do të kishte respekt biri i Ademit?

Si do të ishte afër Zotit me ndjenjën ortake me kafshën?

Është gabim të thuash se ka apo nuk ka formë pa u zhveshur dhe pa dalur nga forma.

Ka apo nuk ka formë është sipas esencës së plotë dhe sipas të dalurit jashtë nga lëkura.

Nëse ti je i verbër, për të verbërin nuk ka detyrim. Nëse nuk je, ik sepse durimi është çelësi i shpëtimit.

Ilaçi i durimit edhe i djeg perdet e syrit, edhe e gëzon kraharorin.

Kur pasqyra e zemrës bëhet e qartë dhe e pastër, do të shikosh forma të tjera jashtë ujit dhe tokës.

Do shikosh edhe zbukurimin edhe zbukuruesin; edhe shpërndarjen e mirëqenies edhe shpërndarësin.

Imagjinata e mikut tim është bërë si miku i sinqertë; forma e tij është idhull; kuptimi i tij është idhullthyes.

Falenderimi i qoftë Allahut; kur Ai shfaqet, shpirti shikon fantazinë e vet në imagjinatën e tij.

Toka e derës së tij e joshi zemrën time. Tokë mbi kokën e atij që habitet ndaj tokës tënde.

Thashë: "Nëse jam i bukur, këtë bukuri e pranoj si mëshirë e tij. Nëse nuk jam, në fakt edhe të shëmtuarit më qeshin mua.

Zgjidhja është kjo: të shikoj veten time dhe ta rregulloj atë. Të shikojmë a i përshtatem atij apo jo?"

Ai është i bukur dhe e do bukurinë. Si e zgjedh një i ri një të vjetër?

Të kujt janë të pastërtit? Të pastërtit janë në këtë fushë: i bukuri e do të bukurin, e dashuron të bukurin.

Këtë dije se i bukuri tërheq të bukurin. Atij lexoji këtë ajet "Të pastërtit janë për të pastërtit".

Në gjithësi çdo gjë e tërheq diçka. I nxehti tërheq të nxehtin, i ftohti të ftohtin.

Ata që janë të humbur tërheqin të humburit, ata që janë të pavdekshëm janë të dehur me të pavdekshmit.

Xhehennemlitë tërheqin xhehennemlitë, ndriçuesit duan vetëm ndriçuesit.

Kur të mbyllësh syrin tënd, bëhesh shpirtshtrënguar. Nuk ka durim ndaj dritës së dritares së syrit. Të ndenjurit tënd në pikëllim, është tërheqja e dritës së syrit për të arritur shpejt te drita e ditës.

Nëse syri i hapur ndjen pikëllim, dije se e ke mbyllur syrin e zemrës. Hape atë!

Këtë dije si dëshirë e syrit të dy zemrave, sepse ai kërkon dritë pa kufi.

Ndarja e atyre dy dritave të paqëndrueshme kur të të pikëllojnë ty, do ta hapësh syrin.

Atëherë ndarja e atyre dritave të qëndrueshme jep pikëllim. Mbroji ata!

Meqënëse ai më thërret mua, unë shikoj veten time. A i përshtatem tërheqjes së tij apo jam i shëmtuar?

Nëse një i bukur shkon pas një të shëmtuari, kjo do të thotë se ai tallet me të.

Vallë si ta shikoj fytyrën time? Çfarë ngjyre kam? Jam si dita apo si nata?

Formën e shpirtit tim e kam kërkuar shumë; forma ime nuk shfaqej nga askush.

Së fundi thashë: përse është pasqyra? Është që gjithkush të dijë se çfarë dhe kush është, apo jo?

Pasqyra e hekurit është për lëkurat, ndërsa pasqyra e fytyrës së shpirtit është shumë e vlefshme.

Pasqyra e shpirtit është vetëm fytyra e të dashurit; është fytyra e atij të dashuri që është nga ato vende.

Thashë: O zemër, ti kërko pasqyrën e plotë... Shko në det! Puna nuk mbaron në lumë.

Robi erdhi afër teje me këtë dëshirë; halli e tërhoqi Merjemen te fundi i hurmës.

Kur syri yt u bë syri i zemrës sime, zemra që nuk shikonte, iku e u varros në sy.

Ty të kam parë si një pasqyrë e plotë e përjetshme. Unë në syrin tënd pashë formën time.

Thashë: "Së fundi e gjeta veten time, në dy sytë e tij gjeta një rrugë ndriçuese".

Dyshimi im më tha: Eja në vete, ajo është fantazia jote! Ndaje veten tënde nga imagjinata!

Forma ime më thirri nga syri yt: Bashkë unë jam ti dhe ti je unë.

Ndriçimi dhe pavdekshmëria me këto të vërteta, si mund të gjejë rrugë imagjinata në sy?

Nëse formën tënde e shikon nga sytë e dikujt tjetër, atë njihe si fantazi dhe refuzoje!

Sepse ata tërheqin varfëri dhe nga përshkrimi i djallit pijnë verë.

Syri i tij është shtëpia e fantazisë dhe e varfërisë. Së fundi, ai i shikon skamjet si pasuri.

Sytë e mi ngaqë janë mbyllur me drejtimin e Zotit të urtë, janë shtëpia e pasurisë e jo shtëpia e varfërisë.

Nëse në syrin tënd ka qoftë edhe një qime, xhevahiri në imagjinatën tënde dallon si smerald.

Kur ta kalosh fantazinë tënde, do ta ndash xhevahirin nga smeraldi.

O ti që e njeh xhevahirin, dëgjo një histori që ta ndash të dukshmen nga e pandehura.

Në kohën e Omerit -Allahu qoftë i kënaqur me të – dikush e pandeh fantazinë e tij si hënë të re.

Në kohën e Omerit erdhi koha e agjërimit. Disa njerëz vrapuan për në majën e malit.

Njëri, për të caktuar hënën e Ramazanit, tha: "Ej Omer, ja ku është hëna e re".

Omeri, kur nuk e pa hënën, tha: " Kjo hënë ka lindur nga fantazia jote.

Apo ndoshta e shoh më mirë unë qiellin. Si mundet që nuk e shoh hënën e qartë?"

Përsëri Omeri tha: "Lage dorën dhe preke vetullën, pastaj shiko drejt nga hëna!"

Burri, kur e lagu dorën dhe e preku vetullën, nuk mundi ta shikonte hënën. Tha: "O padishahu im, nuk paska hënë, nuk duket."

Omeri tha: "Po, qimja e vetullës tënde të bëri të dyshosh, ty të hodhi një shigjetë nga harku."

Kur u përkul një qime e saj, e preu rrugën tënde dhe me këmbëngulje the që e pe hënën.

Nëse një qime e përkulur bëhet perde për qiellin, si do të jetë gjendja jote kur i tërë trupi yt është i përkulur?

Çdo pjesë tënden drejtoje me të drejtat. O ti që ecën drejt! Mos e ndaj kokën tënde nga ai prag!

Peshoren e drejton peshorja, përsëri peshoren e mangëson peshorja.

Ai që është në një masë me ata që nuk janë të drejtë, bie në mangësi dhe mendja e tij bëhet e marrë.

Shko, "bëhu prej atyre që janë të ashpër ndaj qafirave". Përhap dhé (tokë) ndaj bërjes mik të tjerët.

Bëhu shpatë në kokat e të tjerëve. Ki kujdes! Mos bëj hile si dhelpër, bëhu luan.

Kështu që miqtë mos të ndahen prej teje me zili, sepse ata gjemba janë armiku i këtij trëndafili.

Hidh zjarr ndaj ujqërve si bar vështrimi, sepse ata ujqër janë armiqtë e Jusufit.

Iblisi, për të të gënjyer ty me fjalën e djallit të mallkuar, të thërret ty "xhan baba!" Ki kujdes!

Ky fytyrëzi këtë dredhi ia ka bërë edhe babait tënd. E mposhti edhe Ademin.

Kjo sorrë është e zhdërvjellët në tabelën e shahut. Ti mos e shiko lojën me sy të përgjumur.

Sepse ai di shumë lojra që të ngecin në fyt si halë.

Hala e tij ngec në fyt. Çfarë është ajo halë? Eshtë posti dhe pasuria.

O ti i pavendosur, pasuria është si halë, por nëse është në fytin tënd, është pengesë për ujin e jetës.

Nëse një armik hileqar vjedh pasurinë tënde, një vjedhës ka vjedhur një vjedhës.

Një vjedhës i vjedh gjarpërin një stërvitësi gjarpërinjsh.

Një hajdut vodhi një gjarpër nga një shitës gjarpërinjsh. Këtë me marrëzi e shikonte si pasuri.

Ai, shitësi i gjarpërinjve shpëtoi nga helmimi i gjarprit. Gjarpri e vrau vjedhësin e tij duke e bërë të rënkojë.

Shitësi i gjarpërinjëve pasi e pa njeriun e njohu: "Atë e ka vrarë gjarpëri im".

Rrija dhe bëja lutje që edhe ta gjej hajdutin, dhe t'ia marr gjarpërin tim, zemra ime donte të gjente gjarprin.

Falenderimi i qoftë Zotit që lutja ime u pranua. Unë e mendoja dëm, ajo u bë qar.

Ka shumë lutje që janë humbje dhe shkatërrim. Zoti nga bujaria e tij nuk i pranon këto.

Shoku i rrugës i kërkon Isait (a.s.) t'i ngjallë kockat e të vdekurit ngjatë rrugës.

Isai u bë shok rruge me një të marrë. Në një gropë të thellë pa disa kocka.

Tha: "O shok i rrugës! Patjetër ma mëso edhe mua atë emër të lartë që e lexon për të ngjallur të vdekurit që edhe unë të bëj mirë. Ta lexoj atë emër dhe t'u jap shpirt këtyre kockave."

Isai tha: "Pusho! Kjo nuk është puna jote. Kjo nuk është e përshtatshme ndaj frymës dhe fjalëve të tua.

Ajo do një person që ka një frymë më të pastër se shiu dhe në sjellje të jetë më konceptues se engjëjt.

Për pastrimin e vetes dhe për t'u bërë person besnik i thesarëve të qiejve, duhet një kohë e gjatë.

Edhe ti ke marrë në dorën e djathtë një shkop, por ku është dora jote dhe ku është dora e Musait."

Ai i marri tha: "Nëse unë nuk kam aftësi për të fshehtat, atëherë lexojua ti atë emër këtyre kockave."

Isai tha: "O Zoti im! Çfarë janë këto të fshehta? Çfarë është kjo dëshirë e padobishme e këtij të marri?

Si nuk mërzitet ky i sëmurë për veten? Si nuk ka pikëllim shpirti ky i urryer?

E ka lënë vdekjen e tij dhe po kërkon të ngjallë një të huaj."

Zoti tha: "Nëse fatkeqësia kërkon fatkeqësi, mbjella e saj është gjembi i gjelbër."

Ki kujdes! Ki kujdes! Atë që mbjell farë gjembi në botë, mos e kërko në bahçen e trëndafilave.

Nëse në dorën e tij mban një trëndafil, ai bëhet gjemb. Nëse shkon te një mik, miku bëhet gjarpër.

Ai mëkatar, në të kundërt me shpirtin e njeriut të devotshëm, është helm dhe ilaç gjarpëri.

Një sufi i thotë shërbëtorit t'ia pastrojë kafshën, kurse shërbëtori thotë "la havle!"

Një sufi kishte dalë në udhëtim. Së fundi, një natë u bë mik në një han.

Ai kishte një kafshë dhe e lidhi atë në haur. U ul bashkë me shokët e tij në kryeqoshen e korridorit.

Bashkë me shokët humbi në meditim. Të gjendesh me mikun është më mirë sesa një libër.

Defteri i sufiut nuk është për të nxirë shkronjat. Defteri i tij është një zemër e bardhë si borë.

Ushqimi dhe kapitali i dijetarit janë libra që lindin nga lapsi. Çfarë është ushqimi dhe kapitali i sufiut? Gjurmët e këmbëve!

Sufiu është si gjuetar që duke parë gjurmët e sorkadhes, shkon mbi to.

Njëfarë kohe gjurmët e sorkadhes kanë dobi, ndërsa pastaj era e miskut që ka në bark tregon rrugën.

Nëse merr rrugën duke falenderuar gjurmët, patjetër që me atë hap do të arrijë dëshirën e tij.

Të shkosh një konak rrugë me erën e sorkadhes, është më mirë sesa njëqind konaqe rrugë që janë bërë me hap dhe të sjellur vërdallë.

Zemra që është vendi i lindjes së dritave të hënës, për të diturit do të thotë "janë hapur dyert".

Për ty është mur, por për ata është derë. Për ty është gur, por për të nderuarit është perlë.

Ajo që ti ke parë haptaz në pasqyrë, i dituri e ka parë më parë në tullë.

Të diturit janë ata të cilët kur bota nuk ishte, shpirtrat e tyre ishin dhe persona që gjenden në detin e bujarisë.

Kanë kaluar jetë përpara këtij trupi. E kanë hedhur mallin para se të mbjellin të mbjellat.

U ngjallën para zbukuruesit dhe formës. Perlat u shpuan para se të hapet deti.

Zoti këshillohet me engjëjt për krijimin e gjithësisë dhe njeriut.

Për krijimin e gjithësisë bëhej shtirje. Shpirtrat e krijimit ishin në detin e forcës deri në fyt.

Kur ëngjëjt deshën t'i bëheshin pengesë ndaj kësaj, fshehtas fishkëllenin dhe talleshin me engjëjt.

Para se të lidhej këmba e Unit të Përgjithshëm, e dinin formën e atyre që do ekzistonin pastaj.

Para qiejve panë yllin Saturn, para farës së misrit panë bukën.

Ishin plot me mendime para se të ishte truri dhe zemra, arritën fitore pa ushtri dhe luftë.

Ai shikim i qartë është një mendim sipas tyre, por sipas atyre që janë larg është një shikim.

Mendimi përbëhet nga e kaluara dhe e ardhmja. Kur shpëton nga këto të dyja, zgjidhet problemi.

Çdo cilësor e patën parë kur nuk ishte cilësor. Para metalit patën parë të vërtetën dhe fallson.

Para se të krijohej rrushi patën pirë verë dhe ishin bërë të dehurit e dashurisë.

Ata shikonin dimrin në muajin e nxehtë korrik dhe hijen në humbjen e diellit.

Brenda rrushit patën parë verë. Në mosekzistencë patën parë të gjithë ekzistencën.

Ky qiell pi verë nën mbledhjen e tyre. Dielli vesh rroba me fije ari nga bujaria e tyre.

Nëse shikon dy miq nga ata, ata janë edhe një edhe gjashtëqindmijë.

Numri i tyre është si dallgët. Era i shton dukshëm ata.

Dielli i shpirtrave u nda brenda dritareve të trupave.

Por nëse shikon diellin, ai është një. Ai person që është i turpshëm me trupat, është në dyshim.

Ndarja është në shpirtin e kafshës, ndërsa shpirti njerëzor është një.

Meqenëse Zoti u ka shpërndarë atyre dritë nga drita e Tij, tashmë drita e Zotit nuk ndahet.

O bashkudhëtar! Lëre njëherë neverinë, të të tregoj ty nga ajo bukuri veçorinë e unit.

Bukuria e tij nuk mund të tregohet, çfarë janë këto dy botë? Pasqyrimi im në fytyrën e tij!

Kur unë flas nga uni i bukurisë së tij, fjala do ta copëtojë trupin tim.

Në këto të korra jam i kënaqur si një milingonë që mbaj peshë më shumë se trupi im.

Meqë dëgjuesi kërkon të dijë anën e jashtme të ngjarjes, kuptimi i brendshëm nuk thuhet dhe mbetet i mbyllur.

Personi që xhelozohet nga shkëlqimi, farzi dhe nga ata që do të thuhen, si mund të më lerë mua t'i them?

Deti bën shkumë, mbulohet me shkumë, shkumën e çon përpara. Dhe pastaj e tërheq shkumën e tij, hapet dhe e tregon veten.

Tani dëgjo; çfarë u bë pengesë? Mesa duket zemra e dëgjuesit shkoi në një vend tjetër.

Miku me zemër shkoi drejt te sufiu; humbi në këtë dashuri deri në fyt.

Për ta sqaruar çështjen duhej të kthehej nga kjo e thënë te tregimi.

O i nderuar! Mos e kujto Sufiun si ajo formë! Deri kur do të jesh i rënë si fëmijët pas arrave dhe rrushit?

Bir, trupi ynë është arrë me rrush. Nëse je burrë, hiq dorë nga këto të dyja.

Nëse nuk heq dorë, bujaria e Zotit të kalon ty nga qielli nëntë kat.

Tani dëgjo të vërtetën e tregimit, por ki kujdes! Ndaje kashtën nga kokrra.

Shërbëtori pranon të përkujdeset për kafshën, por pastaj nuk e mban fjalën.

Kur kuvendi i Sufive që kishte dobi mbaroi në gëzim dhe emocion,

I sollën për të ngrënë mikut. Miku në atë moment kujtoi kafshën,

Dhe i tha shërbëtorit: "Shko në haur dhe jepi gomarit kashtë dhe elb."

Shërbëtori tha "La havle… ç'është kjo fjalë e madhe! Që nga e kaluara këto punë janë punët e mia."

Sufiu tha: "Së pari lage elbin sepse gomari është i vjetër dhe nuk i ka dhëmbët të fortë."

Shërbëtori tha: "La havle... O ti njeri i madh, përse e thua këtë? Këtë mënyrë shërbimi e kanë mësuar gjithmonë nga unë."

Sufiu tha: "Së pari hiqi samarin, pastaj lyeja shpinën me ilaç."

Shërbëtori tha: "La havle... O njeri i urtë, mua më kanë ardhur me qindra miq si ti.

Të gjithë kanë ikur të kënaqur prej nesh. Miku është shpirti ynë, është prej nesh."

Kur sufiu tha: "Jepi ujë, por uji të jetë i vakët", shërbëtori tha: "La havle... Tashmë po më turpëron.

Sufiu tha: "Elbit hidhi pak kashtë". Shërbëtori tha: "Lahavle... Tashmë prite këtë fjalë."

Sufiu tha: "Fshija vendin dhe të mos ngelë gurë e dhé. Nëse është i lagur, hidhi pak dhé të thatë."

Shërbëtori tha: "La havle... Ej baba, thuaj "la havle". Mos i thuaj fjalë të dërguarit të sigurt."

Sufiu tha: "Pastroja shpinën gomarit". Shërbëtori tha: "La havle. Baba ki turp tashmë!"

Shërbëtori tha këtë dhe menjëherë u përgatit. Tha: "Ja shkova, së pari po sjell elb dhe kashtë."

Shkoi por hauri nuk i erdhi bile edhe në mendje. E gënjeu sufiun e vetëm.

Shërbëtori shkoi te disa të marrë dhe u tall me këshillën e sufiut.

Sufiu ishte i lodhur nga rruga, u shtri. Po shikonte ëndrra me sy hapur.

Gomari i tij kishte rënë në kthetrën e një ujku. Ai i këpuste copa nga shpina dhe këmbët.

Sufiu tha: "La havle! Sa fantazi boshe! Çudi! Ku është ai shërbëtori i dhemshur?

E pa përsëri gomarin duke ecur rrugës. Nganjëherë binte në pus, nganjëherë binte në gropë.

Po shikonte lloj-lloj ëndrrash të këqija. Në ëndrrën e tij lexonte nganjëherë suren Fatiha, nganjëherë suren Karia.

Tha: "Kush është zgjidhja? Miqtë pasi ishin ngritur, kishin ikur. I kishin mbyllur të gjitha dyert."

Përsëri thoshte: "Ai shërbëtori i shkretë a nuk hëngri bukë me ne?

Unë iu solla atij bukur dhe butë, ndërsa ai përse të më bëjë mua të kundërtën?

Çdo armiqësi e ka një shkak. Apo të qenit nga i njëjti lloj e bën njeriun besnik."

Përsëri thoshte: "Ademi i cili ishte i butë dhe i mirë, a i bëri keq Iblisit?

Çfarë i ka bërë njeriu gjarprit dhe akrepit të cilët gjithmonë duan ta pickojnë dhe ta vrasin atë?

Veçoria e ujkut është shqyerja. Kjo smirë është e dallueshme te gjallesat e tjera."

Përsëri thoshte: "Kjo është pandehje, është gabim. Përse unë kam një mendim të tillë ndaj vëllait?"

Përsëri thoshte: "Maturia është të mendosh keq. Ai që nuk mendon keq, si mund të ngeli i fortë?"

Sufiu ishte në lëkundje, ndërsa gomari ishte nën ndëshkimin e armikut.

I shkreti gomar ishte në gurë dhe në dhé, samari i ishte kthyer ters dhe rripi i ishte këputur.

Ai ishte lodhur shumë nga rruga. Gjithë natën ngeli pa ushqim. Nganjëherë ishte duke dhënë shpirt, nganjëherë i bërë telef.

Gomari gjithë natën bënte lutje: "O Zoti im! Elbin e lashë, sikur të kisha pak kashtë!"

Thoshte me gjuhën e tij: "O shehlerë! Mëshirë, u dogja nga ky injorant i paturp."

Vuajtjen dhe torturën që hoqi gomari, zogu që fluturon e ndjen vetëm nëse bie në rrëke.

Gomari pa rrugëzgjidhje fjeti deri në mëngjes me urinë e asaj nate të pafundme.

Kur u bë ditë, erdhi shërbëtori dhe ia rregulloi samarin, e goditi në shpinë.

I ra disa herë si gomerët. I bëri gomarit çfarëdo që mendohet prej atij shërbëtori qen.

Gomari kërceu dhe u ngrit nga ashpërsia e dajakut. Nuk ka gjuhë që ta tregojë gjendjen e tij.

Njerëzit e karvanit e pandehin gomarin e sufiut të sëmurë.

Kur sufiu i hipi gomarit dhe u nis për rrugë, gomari filloi të ulej në çdo moment.

Njerëzit mundoheshin ta ngrinin kur ai binte. Të gjithë mendonin se është sëmurë.

Njëri i luante veshin, tjetri shikonte a ka plagë.

Njëri kërkonte gurë në patkoin e tij, tjetri shikonte njolla në sytë e tij.

I thanë sufiut: "O sheh, ç'është kjo punë? A nuk thoshje dje që shyqyr ky gomar është i fortë?"

Sufiu tha: "Gomari që hëngri natën "la havle" nuk mund të ecë ndryshe.

Nëse natën ushqimi i gomarit është "la havle" dhe nëse bën tespih, ditën bën sexhde.

Shumica e njerëzve janë kanibalë. Mos u bëj shumë i sigurt ndaj selamit të tyre.

Zemrat e tyre janë shtëpi të shejtanit. Fjalën e njeriut shejtan mos e prano.

Ai që ha "lahavle" me fjalën e shejtanit, në luftë bie në tokë si ky gomar.

Ai që i gënjehet gënjeshtrës së shejtanit në botë dhe respektit të armikut me fytyrë miku e hiles së tij,

Në rrugën e Islamit dhe në urën e Siratit bie në hutim si gomari.

Ki kujdes! Mos i gëlltit llastimet e mikut të keq. Shikoje kurthin. Mos ec i sigurtë në tokë.

Shiko njëqind mijë iblisa që thonë "ahavle". O Adem! Shikoje iblisin në gjarpër.

Ai të thotë ty "o shpirti dhe miku im", të gënjen, kështu e vjedh si kasap postin e mikut të tij.

Të gënjen ty për të të rrjepur. Turp i qoftë atij që shijon opiumin e armikut.

E vendos kokën te këmba jote si kasap. Të mashtron ty duke qarë për të derdhur gjakun tënd.

Gjahun tënd gjuaje vetë si luanët. Lëre llastimin e të huajit dhe të afërmit.

Sjelljen e mirë të allçakut dije si të shërbëtorit. Vetmia është më e mirë sesa llastimet e atyre që nuk janë njerëz.

Mos e bëj shtëpinë tënde në tokën e të tjerëve. Shiko punën tënde, jo punën e të tjerëve.

Kush është i huaj? Eshtë trupi yt tokë. Rënia jote në vuajtje dhe pikëllim është për shkak të saj.

Kur i jep trupit tënd vaj dhe ëmbëlsirë, nuk mund të shohësh forcë nga vetja jote.

Vendi i trupit, edhe nëse është në mes miskut, në ditën e vdekjes, era e qelbur del.

Mos e lyej trupin tënd me misk, por zemrën tënde. Çfarë është misku? Është emri i pastër i Zotit të lartëmadhëruar.

Hipokriti e lyen trupin me misk, ndërsa shpirtin e tij e vendos në fund të oxhakut të zjarrit.

Në gojën e tij është emri i Zotit, ndërsa në shpirtin e tij vjen erë e keqe nga mendimi i mosbesimit.

Dhikri te ai është gjelbërim në kosh, është trëndafil dhe susam në vendin e kanalit.

Ai gjelbërim është aty i përkohshëm. Vendi i trëndafilit është kuvendi dhe vendi i argëtimit.

Gjërat e pastra i përkasin të pastrit. Të papastrat të papastërve...eja në vete!

Mos urrej! Varrin e atyre që kanë humbur rrugët me urrejtje e vendosin afër ziliqarit.

Burimi i urrejtjes është xhehennemi. Urrejtja jote është pjesë e plotë e tij dhe armiku i fesë tënde.

Nëse ti je pjesë e xhehennemit, atëherë ki kujdes, pjesa merr vend në anën e plotë.

O ti që të është dëgjuar fama, nëse je pjesë e xhennetit, atëherë edhe dëshira jote është e përhershme si xhenneti.

Sigurisht që dhimbja u bashkohet dhimbjeve. Si mund të arrijë fjala e keqe te Zoti?

O vëlla! Ti mendo në këtë mënyrë. Ajo që do të ngelet pas teje është kocka dhe qimja.

Nëse mendimi yt është trëndafil i pasurisë shpirtërore, ti je bahçe trëndafilash, nëse është gjemb, ti je dru zjarri.

Nëse je ujë trëndafili, me ty lyejnë kokën. Nëse je urinë, të hedhin jashtë.

Shiko tavllat e atyre që shesin aromë. Çdo lloj e vendosin afër llojit të tij.

Llojet janë përzier me llojet e tyre. Një bukuri nga kjo përshtatje sjell një zbukurim.

Por nëse përzihet sheqeri me orizin, i ndajnë tek-tek. Tavllat u thyen dhe shpirtrat ranë, i miri u përzie me të keqin.

Allahu e ka dërguar Pejgamberin me libër. Së fundi zgjodhi këto fara mbi tabaka.

Para se të vinin profetët, të gjithë dukeshin një. Besimtari, qafiri, muslimani, çifuti...dukeshin një.

Në botë vlente zemra dhe paraja e vërtetë, sepse ishte vetëm natë dhe ne ishim si ata që ecin natën.

Kur lindi dielli i pejgamberëve, tha: "O rrëmujë, largohu! O qartësi, eja!"

Syri e di ndarjen e ngjyrave. Syri i njeh rubinin dhe gurin.

Syri e njeh perlën dhe plehrën. Për këtë arsye plehra mbytet në sy.

Këta fallsifikatorë janë armiqtë e ditës, por floriri në metal është i dashuruar me ditën.

Sepse dita është pasqyra e udhëzimit për të. Në këtë mënyrë njeriu i nderuar e shikon fisnikërinë.

Zoti, për shkak se e ka treguar fytyrën e së kuqes dhe së verdhës, kiametit i ka vënë emrin ditë.

Në të vërtetë, dita është e fshehta e evlijave. Dita është si hije përpara pasqyrave të tyre.

Ditën dijeni si e kundërta e së fshehtës së njeriut të drejtë, ndërsa nata që mbyll sytë e saj, është pasqyrimi i mbulesës së turpit të tij.

Për këtë arsye, Zoti thotë: "Betohem në paraditen." Paraditja është drita e zemrës së Mustafait.

Sipas një thënieje tjetër, miku, ngaqë kjo është pasqyrimi i tij, deshi paraditen.

Por, të betohesh në atë që është i përkohshëm, është gabim. Si mund të jetë i përshtatshëm ndaj fjalës së Allahut ai që nuk ekziston?

Ai miku tha: "Unë nuk i dua ata që humbin". Si mund t'i dojë Zoti i lartë ata që nuk ekzistojnë në këtë botë?

Përsëri ajeti "Pasha natën" është mbulesa e Pejgamberit dhe trupi që i përket tokës.

Kur dielli i tij lindi nga ai qiell, i tha natës së trupit: "Zoti yt nuk të ka lënë ty."

Dashuria doli nga vetë belaja dhe shprehja "nuk u ngushtua" u bë nga ajo ëmbëlsi.

Çdo shprehje është treguese e një gjendjeje. Gjendja i ngjan dorës, ndërsa fjala, veglës.

Vegla e argjendarit në dorën e këpucarit është si fara e mbjellur në rërë.

Vegla e këpucarit te bujku është si kashta para qenit dhe kocka para gomarit.

Fjala "unë jam Zoti" është dritë në buzën e fituesit, "unë jam Zoti" është shirk në gojën e Faraonit.

Shkopi u bë i njohur në dorën e Musait, ndërsa në dorën e magjistarit u bë rrugë.

Për këtë arsye Isai nuk ia mësoi bashkudhëtuesit emrin e Zotit.

Sepse ai që nuk di, i gjen mangësi veglës. Ti bjeri tokës me gur, vallë a del zjarr?

Dora dhe vegla janë si guri me hekurin. Duhen të jesh çift që të dalë zjarr.

Ai që nuk është çift dhe që nuk ka vegël, është i vetmi Zot. Ka dyshim në numër, por Ai është një, është i padyshimtë.

Ai që thotë dy, tre dhe ai që thotë më shumë, është e sigurt që në një kuptohen.

Kur ikën tërbimi, bëhen njësoj dhe ata që thonë dy, tre, bëhen si ata që thonë një.

Nëse ti thua në fushën e tij një, qëndro duke u rrokullisur me shkopin e tij!

Nëse lidhja luan me goditjen e dorës së padishahut, bëhet e drejtë dhe shpëton nga mangësia.

O i shushatur, këto dëgjoji me veshin e shpirtit, ilaçin e syrit lyeje me rrugën e veshit!

Fjala e pastër nuk qëndron në zemrat e verbëra, por shkon në origjinën e dritës.

Ai, siç është magjia e shejtanit në zemrat e verbëra, shkon si këpuca e shtrembër në këmbën e shtrembër.

Sado që ta përsëritësh urtësinë, nëse nuk i përket urtësisë, ajo ikën nga ti.

Edhe nëse shkruan, edhe nëse shënon, edhe nëse e thua, edhe nëse e shpjegon.

O inatçi, ai e tërheq fytyrën nga ti. Fshihet, i këput lidhjet dhe ikën.

Por nëse nuk lexon dhe nëse dija shikon djegien tënde, bëhet si një zog i mësuar në dorën tënde.

Sikur nuk rri palloi në shtëpinë e fshatarit, edhe dija e vërtetë nuk bëhet pasuri e të huajit!

Skifteri i padishahut shkon në shtëpinë e gruas plakë.

Ikja e skifterit nga padishahu në shtëpinë e një plake që sit miell, është nga padija e tij.

Gruaja e vjetër vendosi të pjekë kulaç për fëmijët e saj. Në atë moment pa skifterin e bukur dhe fisnik.

E kapi dhe i lidhi këmbën, i shkurtoi flatrat, i preu thonjtë dhe e bëri ushqim për të ngrënë.

Tha: "Ata që nuk dinë, nuk të paskan parë mirë. Flatrat e paskan kaluar kufirin dhe thonjtë qenkan zgjatur.

Dora e atyre që nuk di, të sëmur ty. Eja te nëna që të të shërojë!"

O shok, dashurinë e injorantit dije kështu. Injoranti gjithmonë shkon shtrembër në rrugë.

Dita e padishahut kaloi në kërkim të skifterit. Së fundi shkoi drejt te çadra e gruas së moshuar.

E pa skifterin kopil në pluhur dhe tym. Pasi e pa atë, filloi të qajë.

Tha: "Ngaqë nuk qëndrove besnik ndaj nesh, kjo gjendje është e përshtatshme për ty.

Ngaqë banorët e xhehennemit dhe banorët e xhennetit nuk janë njësoj, ti, duke u tërbuar, ike nga xhenneti dhe shkove në xhehennem.

Kjo është e përshtatshme për të hutuarin që ikën nga padishahu i dijshëm te shtëpia e një të moshuare që i vjen era."

Skifteri i luante fletët në dorën e padishahut dhe pa gjuhë thoshte: "Unë bëra mëkat."

O fisnik, nëse ti nuk pranon përvçse të mirën, atëherë ku të lutet dhe të rënkojë njeriu i keq?

Mëshira e padishahut e bën shpirtin dashurues fajtor, sepse padishahu çdo gjë të keqe e bën të bukur.

Shko, mos bëj gjë të shëmtuar, sepse edhe të mirat tona përpara asaj bukurie janë të shëmtuara.

Ti mendove se shërbimi yt është përshtatur, me këtë e ngrite flamurin e fajit.

Kur t'u dha leja ty për të bërë dhikr dhe lutje, me këtë lutje t'u krenua zemra.

Ti e pe veten sikur flisje me Zotin. Ka shumë njerëz që kanë rënë në këtë pandehje.

Sado që të ulet padishahu me ty, njihe veten tënde dhe ulu bukur.

Skifteri tha: "O padishahu im, jam penduar. U bëra përsëri musliman."

Personi që e ke dehur dhe që e ke bërë gjuetar luan, nëse në dehje shkon shtrembër, pranoja arsyen.

Edhe pse më kanë prerë thonjtë, nëse rri me mua, unë i grabis rrezet e diellit.

Edhe nëse më kanë ikur fletët, nëse më ledhaton, qielli nuk mund të luajë në lojën time.

Nëse më fal mua rripin e forcës, e këpus malin nga vendi i tij. Nëse më jep mua lapsin e forcës, i shkatërroj flamurët dhe i thyej ushtritë.

Së fundi, trupi im nuk është më poshtë se një grerëz. Pasurinë e Nemrudit e godas dhe e shthur me fletët e mia.

Ti më quaj mua si zog karvani në vështirësi. Çdo armikun tim quaje elefant.

Unë hedh plumba djegës sa lajthitë. Plumbi im në punën e tij është si njëqind hedhëse gurësh.

Guri im, edhe nëse është sa qiqra, nuk le as kokë e as helmetë në luftë.

Musai shkoi në luftë me një shkop, por me atë shkop e theu edhe Faraonin, edhe ushtrinë e Faraonit.

Çdo pejgamber që i ka rënë asaj dere, e ka luftuar të gjithë botën i vetëm.

Kur Nuhu kërkoi shpatë nga Zoti, dallga e furtunës u bë shpatë.

O Ahmed! Kush është ushtria e tokës? Shiko hënën, edhe hëna ta çan ballin.

Injorantët që besojnë se fati dhe fatkeqësia janë yjet, le ta dinë që kjo kohë është koha jote dhe jo koha e hënës.

Kjo kohë është koha jote, sepse edhe Musai që foli me Zotin, dëshironte të ishte në kohën tënde.

Musai e pa agimin e shfaqjes dhe shkëlqimin në kohën tënde.

Tha: "O Zoti im! Sa kohë mëshire është ajo kohë! Ajo kohë, përpara mëshirës...në atë kohë ka të parit e Zotit."

Tha: "Musai është degë për detet dhe del në mes të kohës së Ahmedit."

Zoti tha: "Prandaj ta tregova ty atë periudhë, për atë arsye e hapa atë rrugë të ëmbëlsisë.

Ti je larg nga ajo kohë, prandaj tërhiqe këmbën tënde sepse ky qilim është i gjatë.

Unë jam bujar. I dhashë bukën krijesës që të bjerë në lakmi dhe të qajë.

Nëna ia shtrëngon hundën fëmijës që të zgjohet dhe të kërkojë ushqim, sepse fëmija nuk e di ç'është uria dhe ngel në gjumë. Por dashuria e qumështit i bën të dhembin dy gjinjtë e nënës.

Unë isha një thesar që është mëshirë e fshehtë. Dërgova një popull të udhëzuar."

Mrekullitë që i kërkove me gjithë shpirt ai t'i realizoi, kështu që i lakmove ato.

Ahmedi theu shumë idhuj që popujt të thonë "O Zot". Sikur të mos ishte mundimi i Ahmedit, edhe ti do të adhuroje idhujt si paraardhësit.

Për ta njohur të drejtën e tij mbi popuj, koka jote shpëtoi nga të bërit sexhde idhullit.

Nëse do falenderosh, bëj falenderimin e këtij shpëtimi që Zoti të të shpëtojë ty nga idhulli yt i brendshëm.

Siç ta ka shpëtuar ai kokën nga idhulli, edhe ti me forcë shpëtoje zemrën tënde.

Ngaqë ke gjetur trashëgimi falas nga babai, e largove fytyrën nga falenderimi i fesë tënde.

Trashëgimtari nuk ia di vlerën pasurisë. Rustemi dha shpirt. Zali fitoi fisnikëri falas.

Zoti thotë: Kur unë bëj dikë të qajë, mëshira ime shtohet dhe ai që qan arrin mirësinë time.

Nëse nuk dua t'i jap diçka dikujt, nuk ia tregoj atë dëshirë, nëse ia mbyll zemrën, tashmë nuk ia hap.

Mëshira ime është e lidhur me të qarët. Kur qan, dallga e detit të mëshirës ngrihet.

Me frymëzimin e Zotit,
sheh Ahmed Hidravejhi
- Zoti ia shenjtëroftë të fshehtën -
shet hallvë për borxhlinjtë.

Ishte një sheh i mësuar me bujari. Për këtë arsye, gjithmonë ishte borxhli.

Kishte marrë me dhjetëra mijëra lira nga të mëdhenjtë dhe i kishte harxhuar për të varfërit e kësaj bote.

Borxhliu kishte bërë një teqe. Shpirtin e tij, pasurinë e tij dhe teqen e tij i flijoi për hir të Zotit.

Siç e bëri Zoti rërën miell për mikun e tij, edhe borxhin e tij ia lante nga çdo anë.

Pejgamberi tha: "Nëpër pazare dy ëngjëj luten gjithmonë.

O Zot! Jepu nga mbrapa atyre që falin. O Zot! Jepu varfëri dorështrënguarve.

Veçanërisht, jepi shumë atij që fal shpirtin e tij. Atij që flijon veten për Zotin,

Atij që jep qafën e tij si Ismaili. Dhe thika nuk ia preu qafën.

Për këtë arsye qytetet janë të gjalla dhe për këtë arsye janë në qejf. Ti mos shiko kallëpin i cili është si qafir.

Sepse Zoti pas kësaj u dha atyre një shpirt të sigurt nga brenga, mundimi dhe e keqja.

Shehu borxhli e bëri këtë punë shumë vite. Merrte borxh nga populli dhe ia jepte përsëri popullit, sikur të ishte puna e tij.

Për të qenë një zotëri i mençur në ditën e vdekjes, mbillte drithëra deri në ditën e vdekjes.

Pasi jeta e shehut mori fund dhe në trupin e tij filluan të shfaqen shenjat e vdekjes,

Borxhlinjtë u mblodhën rreth tij. Shehu tretej si qiri dhe po shkonte.

Shpresa e borxhlinjve u pre dhe ata u bënë fytyrëvarur. Halleve të tyre iu shtua një hall tjetër.

Shehu tha: "Shikojini këta që kanë rënë në dyshim të keq! A nuk ka Zoti katërqind dinar flori?"

Në atë moment një fëmijë, nga jashtë, për të fituar pak para, thërriste "hallvë!"

Shehu ia bëri me shenjë shërbëtorit: "Shko dhe merre të gjithë hallvën.

Kështu që borxhlinjtë, qoftë edhe për një kohë të shkurtër, të mos më shohin mua vrenjtur.

Shërbëtori doli jashtë për ta marrë të gjithë hallvën.

E pyeti fëmijën: "Sa kushton e gjithë kjo hallvë?" Fëmija tha: "Gjysmë dinari e pak."

Shërbëtori tha: "Mos kërko shumë nga sufitë. Ty po të jap gjysmë dinari. Tashmë mos thuaj gjë tjetër!"

Hallvën e hodhi në një pjatë dhe pasi e solli, e vendosi para shehut. Shiko të fshehtat e shehut që mendon si flori!

Ai ua bëri me shenjë borxhlinjve: "Urdhëroni, hani nga hallalli i kësaj hallve të bekuar."

Kur u boshatis pjata, fëmija e mori atë dhe tha: "O njeri i mençur, më jep paratë e mia!"

Shehu tha: "Nga ta gjej paranë? Unë jam një burrë borxhli dhe në të njëjtën kohë po vdes!"

Fëmija, nga mërzia, e hodhi pjatën në tokë. Filloi të rënkojë e të qajë.

Fëmija nga kjo dhimbje filloi të qajë me të madhe dhe thoshte: "Sikur të më ishin thyer të dyja këmbët.

Sikur të kisha shkuar në zjarr, vetëm të mos kisha kaluar përpara kësaj dere."

Sufitë llupësa janë të dhënë pas ushqimit, janë zemërqen, por i lajnë fytyrat e tyre si mace dhe duken të pastër.

Nga britmat e fëmijës, u mblodhën aty edhe hajri, edhe sherri.

Fëmija thoshte: "O sheh i keq, sigurisht që ustai im do më vrasë mua.

Nëse shkoj me duar bosh, ai do më presë qafën. A je i kënaqur me këtë?"

Borxhlinjtë, pasi ranë në zemërim, thonin duke kthyer kokën nga shehu: "Çfarë loje është kjo?

Mallin tonë e hëngre dhe po vdes borxhli. Kur je kështu, përse e bëre edhe një padrejtësi tjetër?"

Fëmija qau deri në vaktin e namazit të iqindisë, ndërsa shehu i kishte mbyllur sytë dhe nuk e shikonte fare.

Kësaj vuajtjeje dhe mundimi nuk i jepte rëndësi. Fytyrën e tij si hënë e tërhoqi poshtë jorganit.

Ishte i kënaqur me exhelin. Ishte larg nga çdo ligësi dhe fjalë e të tjerëve.

Nëse shpirti i qesh fytyrës së një njeriu, çfarë dëmi kanë ndaj tij fytyrat e idhëta të njerëzve?

Nëse shpirti e puth syrin e një personi, si mund të mërzitet nga qielli dhe mërzia e tij?

Çfarë frike ka hëna në mes të natës nga qentë dhe nga të lehurat e tyre?

Qeni bën punën e tij. Edhe hëna shpërndan dritën e saj në tokë.

Gjithësecili shikon punën e tij. Nuk lihet uji për shkak se është ndaluar nga një halë.

Hala shkon mbi ujë te hala edhe uji i pastër rrjedh pa u bërë pis.

Mustafai e ndau hënën e mesnatës në dysh. Ebu Lehebi fliste fjalë boshe me zilinë e tij.

Isai e ngjalli të vdekurin. Çifuti këput mjekrën e tij nga zemërimi.

A hyn zëri i qenit në veshin e hënës? Veçanërisht asaj hëne që është rob i veçantë i Zotit.

Padishahu pi verë në bregun e lumit deri në kohën e agimit dhe gjatë kënaqësisë nuk i dëgjon zërat e bretkosave.

U bënë bashkë për t'i dhënë ca lekë fëmijës, por urtësia e shehut e lidhi këtë krenari.

Në këtë mënyrë askush nuk i dha asgjë fëmijës. Forca e të mëdhenjve është më e madhe se kjo.

Erdhi koha e iqindisë. Shërbëtori solli një pjatë me flori që ia kishte dhënë një bujar.

Një i pasur e dinte hallin e shehut. Për këtë arsye ia dërgoi këtë atij.

Në një qoshe të pjatës kishte katërqind dinarë, ndërsa në anën tjetër ishte një gjysmë dinari e mbështjellur me letër.

Shërbëtori erdhi dhe e nderoi shehun. E vendosi pjatën para shehut.

Kur ia hoqën mbulesën pjatës, njerëzit panë mrekullinë e shehut.

Të gjithë filluan të vajtonin. O kryeshehu dhe kryepadishahu! Çfarë ishte kjo?

O i nderuari i të fshehtave! Ç'është kjo fshehtësi dhe çfarë sulltanlleku është ky?

Ne nuk e dinim, na fal. Nga ne dolën fjalë shumë të çrregullta.

Ne i biem me shkop të verbërit dhe sigurisht që i thyejmë kandilat.

Ne si të shurdhër nuk e dëgjuam bisedën dhe thamë fjalë boshe.

Ne nuk morëm mësim nga Musai i cili turpërohej për të dalë para Hizrit.

Edhe pse syri i tij vraponte përsipër. Drita e syrit të tij shponte qiellin.

O Musa! Syri i miut të mullirit u soll ashpër ndaj syrit tënd për shkak të budallallëkut të tij.

Shehu tha: "Jua kam bërë hallall juve të gjitha ato fjalë.

Sekreti i kësaj ishte kjo: Unë kërkova këtë nga Zoti dhe Ai më tregoi mua rrugën e drejtë.

Ai dinar me të vërtetë ishte pak para, por ardhja e tij kishte të bëjë me të qarët e fëmijës.

Shehu tha: "Sikur të mos kishte qarë ai fëmija që shiste hallvë, deti i mëshirës nuk do të shpërthente."

O vëlla! Fëmija është bebja e syrit tënd. Dije mirë se të arrish dëshirën tënde është e lidhur me qarjen e tij.

Nëse do ta fitosh atë rrobë, bëje të qajë beben e syrit.

Dikush frikëson një zahid duke i thënë që të qajë pak që të mos verbërohet.

Një besimtari miku i tij i tha: " Qaj pak që të të mos prishet syri."

Besimtari tha: " Puna nuk mund të jetë jashtë dy gjendjeve. Syri ja e shikon atë fytyrë, ja nuk e shikon.

Sa vuajtje është ta shikosh dritën e Zotit! Sa pak janë dy sy në dashurinë për Zotin!

Nëse nuk e shikon Zotin, le të ikë. Një sy i tillë i keq u bëftë i verbër.

Mos vuaj për shkak të syrit tënd, sepse Isai është yti. Dhe mos shko në rrugë të gabuar që të të falë ty dy sy të drejtë.

Isai i shpirtit është pranë teje. Kërko ndihmë prej tij, sepse ai është ndihmues i mirë.

Por ti mos e ngarko gjithmonë në zemrën e Isait mundin pa vend të trupit tënd plot kocka.

Mos i ngjaj të marrit që ishte në tregimin që ua shpjeguam njerëzve të drejtë.

Mos kërko nga Isai ngjalljen e trupit, mos kërko nga ai vullnetin e Faraonit!

Mos e vendos në zemrën tënde shqetësimin e jetës. Sado që të jeshë në derë, risku yt nuk pakësohet.

Ky trup është një çadër për shpirtin ose i ngjan anijes së Nuhut.

Sado që turku të jetë gjallë, patjetër që e gjen një çadër për vete, sidomos nëse është i nderuari i derës së Zotit.

Të gjitha kockat ringjallen me lutjen e Isait (a.s.).

Isai atë natë me dëshirën e atij të riut u lexoi kockave emrin e Zotit.

Fuqia e Zotit i ngjalli ato kocka për djaloshin e papjekur.

Nga aty u ngjall një luan. E goditi të marrin dhe e vrau.

Ia këputi kokën dhe ia derdhi trutë. Në kokën e tij nuk kishte pasur tru as sa buka e arrës.

Sikur të kishte tru, ta thyesh atë, do të bëhej vetëm mangësi mbi trup.

Isai tha: "Përse e vrave menjëherë atë?" Luani u përgjigj: "Ngaqë ti u shqetësove nga ai."

Kur Isai tha "atëherë përse nuk ia pive gjakun?", ai tha: "Ai nuk ishte kismeti im."

Ka shumë veta si ai luani ulëritës që kanë ikur nga bota pa e ngrënë gjahun e tij.

Kismeti i tij nuk ishte si kashtë, por si një krijim. Nuk ka fytyrë ndaj Zotit, por ka fituar fisnikëri.

O Zot që na i lehtëson gjërat e vështira! Na largo neve nga gjërat e kota dhe boshe.

Neve na tregove kismetin, por ajo kishte qenë një kurth. Na e shfaq ne çdo gjë ashtu siç është.

Luani tha: "O Isa, kjo gjueti ishte vetëm për mësim.

Sikur të kisha kismet në dynja, ç'do kisha punë me të vdekurit?"

Ajo që i duhej atij që gjen ujin e pastër, por si gomar urinon në lumë me një sjellje të keqe, ishte kjo.

Gomari sikur t'ia dijë vlerën lumit, në vendin ku fut këmbën do të fuste kokën.

Tha: "Ai që posedon një ujë që jep jetë, gjen një pejgamber të tillë që,

"O ti që posedon ujin e jetës, na ngjall ne me urdhrin tënd "bëhu!"

Edhe ti eja në vete dhe mos kërko ngjalljen e qenit sepse ai u bënë shumë kohë që është armiku yt.

Ajo që është pengesë ndaj gjuetisë së këtij qeni u bëftë dhé mbi kokën e kockës.

Nëse nuk je qen, përse je i dhënë pas kockës, përse e do gjakun si një shushunjë?

Çfarë syri është ai që nuk shikon dhe në prova është tradhtar?

Në pandehje bëhet gabim, por çfarë pandehje është kjo që nga rruga vjen si i verbër!

O ti sy që qan për të tjerët, eja dhe qaj një kohë të shkurtër për veten tënde!

Dega gjelbëron nga reja që qan, sepse qiriu duke qarë vjen në një gjendje më ndriçuese.

Kudo që të qajë, atje ulu, sepse ti je më i përshtatshëm për të qarë.

Sepse ata janë në ndarjen e përkohshme. Struktura e përhershme në metal është e hutuar nga rubini.

Sepse forma e imitimit është nyjë mbi zemër. Shko dhe zgjidhe atë nyjë me lot.

Sepse imitimi është shkatërrimi i çdo të mire. Imitimi edhe nëse është mal i fortë, në të vërtetë është si kashtë.

Nëse një i verbër është shumë nevrik, për shkak se nuk ka sy dijeje, ai është një copë mishi.

Nëse thua një fjalë edhe më të hollë se qimja, zemra jote nuk ka lajm nga ajo.

Ajo dehet me fjalën e saj, por ndërmjet saj dhe verës ka shumë largësi.

Ajo është si lumë. Nuk pi ujë, por uji rrjedh nga ajo dhe shkon te ata që pijnë.

Uji, ngaqë nuk ka etje për ujin e lumit dhe ngaqë nuk pi, nuk qëndron në lumë.

Qan duke rënkuar si fyell, por këtë e bën për atë që do të dëgjojë.

Vajtuesi është imitues në fjalët e tij. Dëshira e atij personi është vetëm zilia.

Qan dhe thotë fjalë djegëse, por ku është zemra e saj që digjet dhe fundi i saj që shqyhet?

Ka shumë ndryshime ndërmjet realistit dhe imituesit, sepse njëri është si Davudi, tjetri është si zë.

Fjalët e tij lindin nga dhembja, ndërsa të atij tjetrit janë fjalë që i mëson përmendësh dhe i transmeton.

Eja në vete. Mos u vër mendje atyre fjalëve mërzitëse. Pesha është mbi kaun. E mundon qerren dhe qan.

Përsëri imituesi nuk ngel pa sevape. Kur vjen puna te hesapi, vajtuesit i japin para.

Edhe qafiri edhe besimtari thonë Zot, por ndërmjet tyre ka shumë ndryshim.

Lypësi thotë Zot për bukë, ndërsa i devotshmi thotë Zot nga shpirti.

Sikur lypësi ta dijë atë që thotë, para syve të tij nuk do të ngelte as pak as shumë.

Ai që do bukë, më vete thotë Allah, por i ngjan një gomari që transporton mus'haf për kashtë.

Atë që thotë goja, sikur të hedhë dritë në zemër, do ta bënte trupin copë-copë.

Emri i shejtanit bën punë në magji, ndërsa ti fiton para me emrin e Zotit.

Fshatari e përkëdhel në errësirë luanin duke e kujtuar për kaun e vet.

Një fshatar e lidhi kaun e tij në haur. Erdhi luani, e hëngri kaun dhe u ul në vendin e tij.

Fshatari shkoi te kau. I merakosur po e kërkonte atë. Po e prekte luanin dhe po i ledhatonte shpinën lartë e poshtë.

Luani tha: "Sikur të ishte më shumë dritë, do të të kishte plasur tëmthi dhe zemra do të të ishte bërë gjak.

Por këtë natë po më ledhaton mua duke kujtuar se jam kau.

Zoti tha: "O i verbër mendjemadh, mali Tur a nuk u bë copë-copë nga emri im?

Sikur t'ia kishim zbritur librin tonë malit, ai do të ishte copëtuar. Do të ishte këputur nga vendi i tij dhe do të kishte shkuar në një vend tjetër.

Sikur mali i Uhudit të më kishte kuptuar mua, nga ai mal do të rridhnin lumenj gjaku."

Ti ngaqë e ke dëgjuar këtë emër nga babai dhe nëna, iu ngjite marrëzisht këtij ishulli.

Nëse ti njoftohesh për këtë pa imitim, bëhesh si engjëll me mëshirën time.

Dhe dëgjoje këtë tregim që do ta tregojmë për kërcënim që të kuptosh se kush është imitimi.

Sufitë shesin gomarin e mikut për sema.

Një sufi, duke kaluar nga rruga, shkoi mysafir në një teqe. E tërhoqi gomarin dhe e lidhi në haur.

Me dorën e tij i dha ujin dhe barin. Nuk bëri si sufiu që treguam më parë.

U soll i përgatitur, por kur vjen aksidenti, çfarë dobie ka përgatitja?

Sufitë ishin njerëz të varfër. Varfëria pothuajse lind një mohim shkatërrues.

O ti i pasur, ti je i ngopur. Mos i qesh shtrembërimit të atij të varfëri me halle.

Sufitë u mblodhën bashkë dhe nga pamundësia, vendosën ta shisnin gomarin.

Në rast nevoje, edhe e ndyra është e lejuar. Ka shumë gjëra të këqija që në nevojë bëhen të mira.

E shitën menjëherë gomarin dhe pasi sollën bukën, ndezën qiri.

Këtë natë në teqe kishte ushqim, muzikë dhe dëfrim.

Sa do zgjasë ky durim dhe ky agjërim treditor sa do zgjasë? Sa do zgjasë kjo shportë dhe kjo lypje sa do zgjasë?

Thanë: "Edhe ne jemi nga njerëzit, edhe ne kemi shpirt. Këtë natë fati është miku ynë."

Në të vërtetë, për shkak se kujtuan se është i gjallë atë që nuk është i gjallë, mbollën farë të kotë.

Miku ishte i lodhur nga rruga e gjatë. E pa këtë pritje dhe këtë naze.

Sufitë një e nga një po i silleshin mirë atij. Po luanin tavëll të shërbimit të mirë.

Kur pa këtë interes ndaj tij, tha: "Nëse nuk argëtohem sonte, kur do të argëtohem?"

Hëngrën bukë dhe muzika filloi. Teqja ishte e mbushur deri në tavan me pluhur e tym.

Kishte tymin e kuzhinës dhe pluhurin e goditjeve të këmbëve. Po dëfreheshin me dëshirë.

Nganjëherë gjuanin me këmbë duke përplasur duart, nganjëherë duke bërë sexhde, fshinin vendin.

Në botë gjenden pakë sufi joziliqarë. Për këtë arsye sufiu është i varfër.

Përveç atij sufiu që ngopet me dritën e Zotit. Ajo derë është larg nga turpi i vjedhjes.

Por një në njëmijë e sufive është nga ky lloj, të tjerët jetojnë për shkak të këtij.

Kur muzikës po i vinte fundi, muzikanti filloi të këndojë.

Filloi duke thënë: "Iku gomari, iku gomari!" Të gjithë iu bashkuan kësaj kënge.

Deri në mëngjes goditnin këmbët dhe përplasnin duart me këtë këngë: " O bir, iku gomari, iku gomari!"

Sufiu, duke imituar në të njëjtën mënyrë, filloi të thoshte: "Gomari iku."

Kur mbaroi pija, emocioni dhe muzika, u bë ditë dhe pasi u përshëndetën, ikën.

Teqja u zbraz. Sufiu ngeli. Po fshinte pluhurin e rrobave të tij.

Bëri ç'bëri dhe doli jashtë nga dhoma. Doli me qëllimin që t'i hipte gomarit dhe të vazhdonte rrugën.

Shkoi në haur për të sjellë gomarin që me nxitim të arrinte shokët, por gomarin nuk e gjeti.

Shërbëtori e dërgoi gomarin te uji ngaqë ai kishte pirë pak ujë.

Shërbëtori erdhi. Sufiu tha: "Ku është gomari?" Shërbëtori u përgjigj: "Ki turp nga mjekra jote!" Filloi zënka.

Sufiu tha: "Unë gomarin tim ta pata dhënë ty. Ta pata lënë ty në dorë atë.

Dua atë që të pata dhënë ty. Dua gomarin tim që e pata lënë në dorën tënde.

Atë që ta dhashë ty, e dua nga ti. Ma kthe mua atë!"

Pejgamberi tha: "Atë që ke marrë me dorën tënde, duhet ta kthesh pas."

Apo duke mos e pranuar këtë, nuk je i kënaqur? Eja të shkojmë te gjykatësi!"

Shërbëtori tha: "Sufitët më sulmuan dhe më mundën mua. Rashë në një gjendje gjysmëshpirti.

Ti e hedh copën e mushkërisë mes maceve pastaj fillon ta kërkosh.

Tha: "Ti e hedh një copë bukë para njëqind të uriturve, ti e le një mace të shkretë ndërmjet njëqind qensh.

Sufiu tha: "Ta supozojmë se ta morën me dhunë dhe kishin për qëllim shpirtin tim të shkretë.

A nuk mund të më thoje mua, "O i varfër! Po ta marrin gomarin"?

Sikur të më kishe treguar, do t'ua kisha marrë gomarin ose do të kisha marrë paratë.

Ata atëherë ishin këtu. U gjenin njëqind zgjidhje, por tani secili ka shkuar në një anë.

Kë të kap? Kujt t'i them? Ti ma bëre këtë punë. Po të dërgoj ty te gjykatësi dhe shikoje!

Përse nuk erdhe të më lajmërosh: "O i huaj, të kanë bërë një padrejtësi të madhe"?

Shërbëtori: "Për Zotin, erdha disa herë dhe desha të ta tregoj ty këtë.

Por edhe ti thoshje: "Bir, iku gomari". Bile, ti e thoshje më me dëshirë sesa të tjerët."

Tha: "Edhe unë, duke thënë "ai e di" dhe është i kënaqur ndaj kësaj, është burrë dijetar", u ktheva.

Sufiu tha: "Të gjithë e thonin mirë këtë. Edhe mua më erdhi kënaqësi ta thoja.

Të imituarit tim ata, më shkatërroi mua. Qoftë mallkuar dyqind herë ai imitim!

Veçanërisht ata burra që derdhin ujin e fytyrës për një bukë të tillë.

Tha: "Dëshira e tyre më jehonte edhe mua. Për arsye të kësaj jehone edhe zemra ime kënaqej".

Duhet jehonë nga miqtë e mirë derisa të tërhiqet uji nga deti pa jehonë.

Jehonën e parë që vjen dije si imitim. Nëse vijnë njëra pas tjetrës, dije si të vërtetë.

Mos u ndaj nga miqtë derisa të arrish jehonën e vërtetë. Mos e ler sedefin. Ajo pikë nuk është bërë perlë.

Nëse do që syri yt, veshi yt dhe mendja jote të jenë të pastra, shqyeji perdet e asaj smire.

Sepse ajo që e nxori nga rruga sufiun, ishte smira. E nxjerr nga rruga dhe gjendja e sufiut bëhet e rëndë dhe ngel në humbje.

Dëshira ndaj bukës dhe smira ndaj muzikës është pengesë për mendjen ndaj së vërtetës.

Sikur pasqyra t'i bënte smirë diçkaje, do të ishte hipokrite si ne dhe nuk do ta tregonte çdo gjë siç është.

Sikur peshorja të kishte zili ndaj mallit, si do ta peshonte drejt atë?

Çdo pejgamber i tha popullit të tij hapur: "Unë nuk dua prej jush para për profetësinë.

Unë jam udhëzues. Zoti ma ka dhënë ndërmjetësimin mua në të dyja anët.

Paraja ime është takimi me mikun. Ebu Bekri dha dyzet mijë dinarë,

Por dyzet mijë dinarët e tij nuk janë pasuria ime. A i ngjan perla e Adenit gurit të zi?

Do të tregoj një histori. Dëgjoje me veshin e shpirtit që të kuptosh se si zilia bëhet perde e veshit të njeriut.

Kush ka zili, i lidhet gjuha. Si mundet që syri dhe zemra të ndriçohen me smirë? A mund të ndodhë kjo?

Fantazia pozitë dhe para syrit të një njeriu ziliqar është si qimja në sy.

Por ai i dehur që është i mbushur me Zotin, është i veçantë. Sikur atij t'i japësh edhe thesaret, është i lirë.

Bota është një vuajtje në syrin e atij që ka fat të shohë Zotin.

Por sufiu që është larg kësaj dehjeje, ishte i verbri i natës në zemërim pa zgjidhje.

Ai që është i dhënë ndaj zemërimit, dëgjon njëqind tregime, por në veshin e zemërimit nuk hyn arsyetimi.

Tellallët e kadiut e shëtisin nëpër qytet një të falimentuar për ta njohur populli.

Ishte një i falimentuar i pashtëpi dhe i panjeri. Kishte ngelur në burg në zinxhirët e pamëshirë.

I hante ushqimet e të burgosurve duke gjetur një justifikim. Për shkak të smirës së tij, në zemrën e popullit ishte si mali i përrallave.

Askush nuk kishte guxim të hante edhe një kafshatë bukë për shkak të sherrit të tij, sepse menjëherë ia kapte kafshatën.

Ai që është larg thirrjes së Zotit, edhe nëse është sulltan, syri i tij është i uritur.

Ai njeri e kishte vënë nën këmbë njerëzinë. Burgu, për shkak të atij rrëmbyesi buke, ishte bërë xhehennem.

Kudo që të shkoje me shpresën për t'u rehatuar, para teje dilte një tragjedi.

Nuk kishte asnjë qoshe pa tragjedi dhe bela. Të pushosh në një vend tjetër përveç vendit të vetmuar të Zotit, nuk ishte e mundur të rehatoheshe.

Qoshja e burgut të botës nuk bën pa pagesë këmbe dhe dru burgu.

Për Zotin, sikur të hysh edhe në vrimën e miut, kapesh nga kthetrat e maces.

I biri i Ademit zhvillohet me fantazi. Nëse fantazitë e tij janë të mira, rehatohet me to.

Ndërsa, nëse shikohen në sytë e tij fantazi të këqija, tretet si një qiri që tretet nga zjarri.

Nëse Zoti të kap ty me fantazi të mira në mes gjarpërinjve dhe akrepave,

Gjarpërinjtë dhe akrepat të bëhen miq ty, sepse fantazia jote është kimia që e bën bakrin flori.

Durimi ëmbëlsohet me fantazi të mira, sepse realizohen fantazitë e asaj kënaqësie.

Shpresa e shpëtimit vjen nga besimi që ke përbrenda. Nga dobësimi i besimit bie në pesimizëm dhe vështirësi.

Durimi bëhet kurorë për shkak të besimit. Ai që nuk ka durim, nuk ka besim.

Pejgamberi thotë: "Atij që nuk ka durim në natyrën e tij, Allahu nuk i ka dhënë besim."

Ai në syrin tënd dallon si gjarpër por në syrin e të tjerëve dallon bukur.

Sepse në syrin tënd ka imagjinatën e një qafiri, ndërsa në syrin e mikut ajo është një fantazi besimtari.

E shikon që kjo, në një person ka dy punë. Ai nganjëherë bëhet peshk e nganjëherë bëhet rrjetë.

Gjysma e tij është besimtar e gjysma është qafir. Gjysma e tij është ziliqar e gjysma është durimtar.

Zoti tha: "Mes nesh ka besimtarë edhe ka që janë qafira e adhurues idhujsh."

Është si një ka... gjysma e tij është e zezë e gjysma e tij është e bardhë si hëna.

Ai që e shikon këtë gjysmë nuk e merr, ndërsa ai që shikon gjysmën tjetër, do ta marrë dhe bie mbi të.

Jusufi ishte si lugat në syrin e vëllait të tij, por përsëri ai Jusuf në syrin e Jakubit ishte si hyri.

Syri i jashtëm e pa atë si të keq për shkak të fantazisë së keqe ndërsa syri i vërtetë nuk dallon.

Syrin e jashtëm dije si hijen e syrit të vërtetë. Atë që e sheh ai, dije se edhe ky e shikon.

Ti je një vend, por origjina jote është jovend. Mbylle këtë dyqan dhe hape atë tjetrin.

Mos ik nga gjashtë anët, sepse në ato anë ka gjashtë dyer. Edhe në tavëll, po u morën të gjashtë dyert, ai që është përballë humbet.

Të burgosurit i ankohen përfaqësuesit të kadiut për atë të falimentuarin.

Të burgosurit, duke iu ankuar zëdhënësit të mençur të gjykatësit, i thanë:

"Dërgoja menjëherë gjykatësit të falat tona dhe i thuaj se jemi ofenduar nga ky njeri i poshtër,

Sepse ai ngeli përherë në këtë burg. Ai është një njeri që e kalon kufirin, llupës dhe i dëmshëm.

Nga vesi i keq i tij gjendet i gatshëm si mizë pa përshëndetje dhe pa lutje në çdo lloj ushqimi.

Atij nuk i mjafton buka e gjashtëdhjetë vetave. Nëse i thua "mjaft", bën si shurdh.

Kur ulet në sofër me qindra hile të tij, atyre që janë aty nuk u ngelet asnjë kafshatë.

Sapo të shtrohet sofra, ai i marrë me fyt xhehennemi vjen menjëherë dhe ulet. Argumenti i tij është ky: Zoti tha hani.

Drejtësi nga ky burrë që i ngjan urisë trevjeçare. Jeta e të nderuarit tonë qoftë e përjetshme.

O të zhduket e të ikë nga burgu ky i shurdhët, ose le t'i lidhet një rrogë nga vakëfi për t'u ngopur.

O ti që fiton kënaqësinë e burrit dhe të gruas! Na ndihmo ne, na ndihmo!"

Zëdhënësi fjalëmbël shkoi te gjykatësi dhe ia tha një e nga një ankesat e popullit.

Gjykatësi e thirri atë burrë nga burgu dhe e verifikoi punën me njerëzit e tij.

E kuptoi që të burgosurit kishin të drejtë në ankesat e tyre. Gjykatësi i tha atij:

"Ngrihu, ik nga ky burg dhe shko në një shtëpi që ka ngelur trashëgimi!"

I marri tha: "Shtëpia ime është mirësia jote. Xhenneti im është burgu yt si qafir.

Nëse më përzë mua nga burgu, do të vdes nga skamja dhe lypja.

Si shejtani që tha "o Zot më bëj të jetoj deri në kjamet". Unë jam rehat në burgun e kësaj bote.

Më ler të jetoj që t'i vras fëmijët e armikut tim.

Kush ka një bukë si ushqim besimi dhe rruge,

Do t'ia marr atij nganjëherë me hile, nganjëherë duke e gënjyer që të vuajë nga pendimi.

Nganjëherë do t'i kërcënoj ata me skamje dhe nganjëherë do t'ua lidh sytë me flokë dhe ego.

Në këtë burg ushqimi i besimit është pak. Edhe ata që e kanë këtë ushqim, janë në vuajtje nga frika e qenit.

Edhe ushqimin e dashurisë që vjen nga namazi, agjërimi dhe nga njëqind lloj problemesh, vjen e merr dhe e shpie.

Kërkoj mbrojtje nga Zoti prej hileve të shejtanit. U shkatërruan nga tërbimi i tij.

Është një qen, por hyn në brendësi të mijëra vetave. Personi që i hyn brenda, bëhet shejtan.

Kush të ftoh ty nga e drejta dhe e vërteta, dije se brenda atij njeriu është shejtani. Është fshehur nën lëkurën e tij.

Nëse nuk mund të hyjë në një formë, hyn në fantazi dhe ajo fantazi të tërheq ty për në mëkat.

Nganjëherë shëtitje, nganjëherë dyqan, nganjëherë fantazi dijeje, nganjëherë shtëpi.

Eja në vete dhe thuaj "lahavle", por jo vetëm me gjuhën tënde, por me shpirtin dhe zemrën tënde.

Fundi i tregimit për të falimentuarin.

Gjykatësi i tha: "Vërteto falimentimin tënd!" Kur burri tha: " Ja, të gjithë ata që janë në burg më njohin",

Gjykatësi i tha: "Ata janë ankuar nga ti. Duan të ikin nga ti dhe të shpëtojnë. Qajnë gjak për shkakun tënd.

Për shkak se duan të shpëtojnë nga ti, mund edhe të mashtrojnë."

Të gjithë ata që ishin në gjykatë thanë: "Ne jemi dëshmitarë edhe të falimentimit të tij edhe të keqësisë së tij."

Gjykatësi tha: "Cilindo që ta pyesësh për këtë burrë, thotë: "O i nderuari im, laji duart nga ky i falimentuar, nga ky nuk vjen dobi."

Gjykatësi tha: "Duke e paraqitur atë si të falimentuar dhe të pafytyrë, nxirreni në qytet!

Të paraqesin tellallët falimentimin e tij duke thirrur me zë të madh në çdo anë.

Askush mos t'i japë atij asgjë veresie! Askush mos t'i japë borxh atij!

Kush sjell padi për shkak të hiles së tij, tashmë nuk do ta fus më në burg.

Sepse falimentimi i tij është bërë i qartë. Në dorën e tij nuk ka as para, as lypës."

I biri i Ademit, derisa të bëhet i qartë falimentimi i tij, ngel në burgun e kësaj bote.

Edhe Zoti falimentimin e Iblisit na e ka treguar ne me Kur'anin dhe e ka përhapur në çdo anë.

Ai është hileqar, i falimentuar dhe fjalëkeq. Me atë mos u bëj ortak në asnjë llojë mënyre dhe mos luaj.

Na ka treguar se, nëse ke hyrë në shitblerje me të, nuk mund të fitosh, sepse ai është i falimentuar, prandaj si mund që të fitosh prej tij?

Kur u ndez përçarja, sollën devenë e një kurdi që shiste dru.

Kurdi i shkretë vuajti shumë. Bile zëvendësit i dha edhe para por nuk fitoi gjë.

E sollën devenë e tij nga paraditja deri në mbrëmje.Vuajtja e tij nuk bëri dobi.

Ajo varfëri hipi në deve, ndërsa i zoti i devesë po vraponte pas saj.

Vrapuan në çdo anë dhe në çdo lagje. Kështu i tërë qyteti e njohu hapur atë.

Përpara çdo hamami dhe përpara çdo pazari atë e pa gjithkush.

Tellallët që e kanë zërin e lartë nga popujt turk, kurd, rum, arab etj., bërtisnin në gjuhët e tyre.

"Ky është i falimentuar, nuk ka asgjë! Atij të mos ia japë askush as edhe një para borxh!

Ai nuk ka as hapur, as fshehtas edhe një kokër misri. Ai është i falimentuar, fallsifikator, hileqar dhe sy uritur.

Ejani në vete dhe thirrini mendjes! Mos u bëni shokë me të! Nëse iu sjell një ká për ta shitur, sigurisht që e ka vjedhur atë. Kapeni dhe lidheni menjëherë kaun.

Nëse iu gënjen dhe hapni padi, unë këtë të marrë të vdekur nuk do ta fus në burg.

Ky i marrë është fjalëmbël dhe fytin e ka shumë të gjerë. Rroba që ka veshur është e re, por të brendshmet i ka copë-copë.

Nëse e ka veshur atë rrobë për hile, dijeni se nuk është e veta. E ka veshur për të mashtruar popullin."

O zemërpastër, fjala e urtë në gjuhën e atij i cili nuk është dijetar, dije se është rrobë borxh.

Edhe nëse hajduti vesh një rrobë të bukur, dora e tij është e prerë dhe si mund ta kapë dorën tënde? Si mund të të ndihmojë ty?

Kur i falimentuari në mbrëmje zbriti nga deveja, kurdi i tha: "Shtëpia ime është larg dhe tani është vonë.

Që nga paraditja ke hypur në deve. Nga elbi hoqa dorë, të paktën më jep pak kashtë edhe nëse është shumë pak."

I falimentuari tha: "Përse i ramë rreth e rrotull deri tani? Ku e ke mendjen? A nuk e kuptove fare?

Rrahën lodrat për të treguar se unë jam falimentues. Zëri i tyre arriti deri në qiellin e shtatë. A nuk e dëgjove?

Mesa duket veshi yt është i mbushur me zili. Zilia e bën njeriun shurdh dhe të verbër.

Këto fjalë i ka dëgjuar çdo gjë, bile edhe tjegulla e guri. Thanë: "Ky i marrë është i falimentuar."

Këtë fjalë e thanë deri në mbrëmje, por veshi i të zotit të devesë ngaqë ishte i mbushur me zili, nuk e dëgjoi.

Në vesh dhe në sy është vula e Zotit. Nuk dëgjon, nuk ndjen. Në perde ka shumë forma dhe zëra.

Kë do Zoti nga bukuria, përsosmëria dhe llastimi, atë i tregon syrit.

Kë të dëshirojë nga zëri i bukur, përgëzimet, entuziazmi dhe fjalët e mira, ia bën veshit ta dëgjojë.

Ti tani nuk di gjë rreth saj, por në kohën e nevojës Zoti e shfaq atë.

Pejgamberi ka thënë: "Zoti i lartë ka bërë ilaç për çdo sëmundje."

Por pa urdhrin e tij nuk mund ta shohësh ngjyrën dhe erën e atij ilaçi për sëmundjen tënde.

O ti që kërkon zgjidhje, ki kujdes! Drejtoje syrin tënd nga bota e pavend siç i drejton njeriu i vdekur sytë nga shpirti. Thirri mendjes!

Bota që ekziston është e mbushur me zgjidhje, por pa hapur Zoti një dritare, përsëri nuk ka zgjidhje.

Kjo botë ka lindur nga bota e padrejtimtë. Botës i është dhënë vend nga bota e paanë.

Nëse e do Zotin nga shpirti dhe zemra, kthehu nga ekzistenca në joekzistencë.

Kjo joekzistencë është vendi i të ardhurave. Mos ki frikë nga ajo! Kjo ekzistencë e paktë ose e shumtë është vendi që shkon.

Meqenëse puna e krijimit të Zotit është joekzistenca, kush ndodhet përveç atij që është bosh në këtë botë ekzistente?

O mik, na mëso neve fjalë të mira që të na mëshirojnë.

Edhe lutja është nga ti. Përgjigju! Edhe siguria edhe frika janë nga ti.

Nëse kemi thënë gabim, rregulloje. O sunduesi i fjalës, edhe rregullimi është nga ti.

Ke fuqi ta ndryshosh atë. Edhe nëse është lumë gjaku, e bën atë Nil.

Këto punë të holla janë punët e tua. Këto lloj esencash janë nga të fshehtat e tua.

Ujin ia shtove tokës. Nga uji dhe nga toka rregullove formën e trupit të Ademit.

Atij i dhe të afërm, grua, dajë dhe xhaxha bashkë me njëmijë mendime gëzime, probleme dhe mërzitje.

Pastaj disave u dhe liri dhe i shpëtove nga kjo vuajtje dhe ky shqetësim.

E more nga vetja e tij nga të afërmit e tij dhe nga natyra e tij. Çdo të bukur e bëre të keqe në syrin e tij.

Një njeri i tillë e refuzon çdo gjë që i përket botës ndjesore dhe i reziston të padukshmes.

Dashuria është në shesh, ndërsa i dashuruari është i fshehtë. I dashuri i jashtëm është përçarja e tij në botë.

Lëre këtë! Dashuritë që janë ndaj formës, nuk janë ndaj formës, as ndaj fytyrës së një gruaje.

Qoftë dashuria e kësaj apo e asaj bote. Ai që është i dashur, nuk ka formë.

Nëse me të vërtetë je i dashuruar ndaj formës, përse kur vdes i dashuri e le?

Forma e tij përsëri është në vend, përse e le? O i dashuruar, kërko mirë se kush është i dashuri yt!

Sikur i dashuri të konceptohej me ndjenjë, do të dashurohesha ndaj gjithkujt që koncepton me çdo ndjenjë.

Nëse besa e shton dashurinë, si ka mundësi që forma e ndryshon besimin?

Drita e diellit ra në mur. Muri fitoi një dritë dhe një shkëlqim që nuk ishte nga ai.

O ti njeri i pasur dhe i ndërgjegjshëm, përse i jep zemër një tjegulle? Kërko një origjinë të përjetshme!

O ti që je dashuruar ndaj mendjes tënde dhe që e shikon veten tënde lart nga ata që adhurojnë formën!

Ajo që është gjykuese e ndjenjës, është drita e mendjes. Floririn tënd njihe si të përkohshëm në bakrin tënd.

Bukuria te njerëzit është si një flori shkëlqyes. Ndryshe si mund të bëhet i dashuri yt gomar i vjetër?

Ishte si ëngjëll, u bë si shejtan, sepse ajo bukuri te ai ishte e përkohshme.

Atë bukuri e marrin dalngadalë. Fidani thahet dalngadalë.

Shko, lexo ajetin "Atij që i kemi dhënë jetë të gjatë ia pakësojmë forcën" dhe kërko zemër. Kockës mos i jep zemër,

Sepse bukuria zemërore është bukuri e përhershme. Fati i tij është shpërndarësi i ujit të jetës.

Në të vërtetë ai vetë është uji i jetës, shpërndarësi dhe i dehuri. Kur prishet magjia jote, treshi bashkohet.

Por nuk mund ta mësosh këtë bashkim me rrugën e krahasimit. O ti që nuk njeh veten, adhuro dhe mos thuaj budallallëqe!

Kuptimi yt është formë dhe i përkohshëm. Je i kënaqur me atë që është i përshtatshëm.

Kuptimi është ai që të nxjerr ty nga ti dhe që të bën të mos kesh nevojë për formë.

Nuk mund të jetë kuptimi ai që të bën ty të verbër dhe shurdh dhe që e bën njeriun një herë dhe më shumë të dashuruar ndaj formës.

Rizku i të verbërit është fantazia që shton mërzi. Rizku i syrit janë këto fantazi shkatërruese.

Të verbërit i kanë mësuar shkronjat e Kur'anit. Nuk e shohin gomarin dhe i bien samarit.

Nëse e ke syrin hapur, shikoje gomarin që ikën. O ti që adhuron samarin! Deri kur do të qepësh samar?

Nëse ke gomar, sigurisht që të vjen edhe samari. Nëse ke shpirt, nuk të mungon buka.

Kurrizi i gomarit është edhe dyqan, edhe pasuri, edhe vend ku fitohet para. Zemra jote si perlë është majaja e njëqind kallëpeve.

O njeri i panevojshëm, hipi gomarit pa samar! A nuk i ka hipur edhe Pejgamberi pa samar?

Pejgamberi i ka hypur gomarit pa samar. Thuhet se ka ecur edhe në këmbë.

Gomari ikën, prandaj lidhe atë në hu. Deri kur ka për të ikur nga puna dhe pesha?

Po deshe njëqind vjet, po deshe tridhjetë vjet, patjetër duhet ta ngarkojë durimin dhe peshën e falenderimit.

Asnjë fajtor nuk ka vuajtur fajin e dikujt tjetër. Askush nuk ka korrur atë që nuk e ka mbjellur.

Të duash korrjen e asaj që nuk e ke mbjellur është zili. O bir, mos iu ngjit zilisë! Të hash diçka të pabërë, e sëmur njeriun.

Është sikur të thuash: "Filani gjeti thesar edhe unë e dua të njëjtën. Nuk dua as punë e as dyqan!"

Kjo është punë fati, por është e rrallë. Kur trupi është i fortë, duhet të fitojë.

Si mund të jetë pengesë ndaj thesarit të fitosh? Ti mos u tërhiq nga puna. Nëse në riskun tënd është thesari, ai do të vijë.

Vepro kështu që të mos biesh në pesimizëm: "Sikur të kisha bërë këtë apo atë!"

Sepse Pejgamberi i cili kalonte mirë me popullin, e ka ndaluar të thënit "sikur" dhe ka thënë: "Ta thuash atë është nga hipokrizia."

Sepse hipokriti vdiq duke thënë "sikur" dhe nga të thënit "sikur" fitoi vetëm nostalgji.

Alegori

Një i huaj po kërkonte me nxitim një shtëpi. E dërgoi miku i tij te një shtëpi e shkatërruar dhe i tha:

"Sikur kjo të kishte tavan, shtëpia jote do ishte afër meje.

Sikur të kishte edhe një dhomë, familja dhe fëmija yte do të bënte rehat."

Burri tha: "Eshtë mirë të jeshë afër miqve, por nuk ka mundësi të jetosh në "sikur".

Gjithë bota kërkon të mirën. Për këtë arsye është në zjarr.

Qoftë i vjetër, qoftë i ri, çdokush do flori, por syri i njerëzve nuk mund ta ndajë zemrën nga floriri.

Kur zemrën e godet një dritë, shikoje të pastrën para se të bëhet gur prove.

Nëse ka gur të provuar, zgjidhe! Përndryshe ik dhe dorëzoja veten një personi të ditur.

Ose në veten tënde duhet të gjendet një gur prove. Nëse nuk di rrugë, mos përparo vetëm!

Në rrugë ka djaj. Zëri i tyre i ngjan zërit të njohur që të tërheq ty për në shkatërrim dhe thërrasin:

"Kujdes o filan! Eja këtu! Ja rruga dhe gjurma."

Djalli, për ta shkatërruar emrin e çdokujt dhe atë tregtarin e thërret: "O filan!"

Kur arrin atje, shikon ujk dhe luan. Jeta e humbur, rruga e gjatë dhe dita ka kaluar.

O njeri me natyrë të mirë! Si është zëri i shejtanit? Ja si është: "Dua pasuri, dua pozitë, dua fisnikëri!"

Ndaloji këto zëra që janë brenda teje që të të shfaqen të fshehtat.

Përkujto Zotin që të shkatërrosh zërat e djajve. Mbylle syrin tënd si bathër ndaj këtij injoranti.

Ndaje mëngjesin e rremë nga mëngjesi i vërtetë. Dije veçmas ngjyrën e verës nga kupa e verës.

Kështu ndodh që durimi dhe pritja gjejnë një sy tjetër përveç syve me shtatë ngjyra.

Përveç këtyre ngjyrave do të shikosh ngjyra të tjera. Në vend të gurëve, do të shikosh xhevahirë.

Bile xhevahiri çfarë është? Ti bëhesh një det më vete. Bëhesh një diell që merr rrugën në qiell.

Punëtori është i fshehur në vendin e punës. Ec, sepse atë mund ta gjesh vetëm në vendin e punës.

Meqnëse puna është bërë një mbulesë për punëtorin, atëherë atë nuk mund ta shikosh në asnjë vend përveçse në punë.

Meqenëse vendi i punës është vendi i punëtorit, ai që ngel jashtë është i marrë.

Atëherë eja në vendin e punës d.m.th. në varfëri që atje të shikosh edhe artin, edhe artistin.

Meqenëse vendi i punës është vendi i shikimit, atëherë gjithçka jashtë vendit të punës është mbulesë.

Faraoni inatçi i qe kthyer pasurisë, sepse nuk e shikonte vendin e tij.

Donte të ndryshonte përcaktimin për të kthyer nga dera aksidentin.

Edhe aksidenti i qeshte atij hileqari nën mustaqe.

Ai vrau me mijëra fëmijë për të prishur ligjin dhe përcaktimin e Zotit.

Për të mos ardhur profeti Musa, ai bëri shumë dhunë dhe derdhi shumë gjak.

Ai derdhi shumë gjak, por Musai lindi për ta mposhtur atë.

Sikur ta kishte parë vendin e artit të Zotit që nuk ka mangësi, dora dhe këmba do t'i ishin tharë dhe nuk do të mund të bënte hile.

Kur Musa jetonte rehat në shtëpinë e tij, ai jashtë vriste fëmijët kot së koti.

Si ai personi që e ushqen dhe e rrit trupin e tij, i bën shërbim atij, pastaj pandeh se të tjerët e kanë smirë dhe se ndodhet në armiqësi.

Thotë: "Ky është armiku im, ky të ka smirë ty", por ai që i bën smirë vetes së tij dhe ai që është armiku i tij është vetë trupi dhe vetvetja.

Ai njeri i ngjan Faraonit, kurse trupi i tij, Musait. Kur ndodh kështu, ai vrapon jashtë: "Ku është armiku?"

Kur veten dhe trupin e ka në shtëpi, e kafshon dorën e tij me zili ndaj të tjerëve.

Njerëzit e dënojnë veprimin e personit që e ka vrarë nënën për shkak të një dyshimi.

Një i nxehur e vrau nënën e tij duke e rrahur dhe duke i rënë me hanxhar.

Njëri i tha atij: "Ti e ke harruar hakun e nënës nga jofisnikëria.

O i marrë, përse e vrave nënën tënde? Përse nuk tregon? Çfarë të ka bërë ajo ty?

Njeriu u përgjigj: "Ajo bëri një punë shumë të turpshme dhe unë e vrava. Turpin e saj e mbuloftë dheu!"

Kur kritikuesi tha: "Sikur të kishe vrarë atë njeri në vend të nënës tënde?", ai i tha: "A të vrisja çdo ditë nga një njeri?"

E vrava atë dhe shpëtova nga gjaku i njerëzve. Të presësh qafën e saj është më mirë sesa të presësh qafën e njerëzve.

Ajo nënë e keqe që e kishte prishjen në çdo anë, është vetja jote.

Çdo moment ke për qëllim një të nderuar për të. Eja në vete, vrite atë!

Për shkak të saj ty të vjen e ngushtë bota. Për këtë arsye lufton edhe me Zotin, edhe me njerëzit.

Nëse e vret veten tënde, shpëton nga të kërkuarit falje dhe nuk do të kesh asnjë armik.

Dikush, duke menduar zëdhënësit me Pejgamberët, bie në dyshim në fjalën tonë.

Nëse thua "A nuk janë shkatërruar profetët? Ata patën armiq. Përse i kishin smirë ata?"

O ti që kërkon fjalën e drejtë, hape veshin tënd! Përgjigjja që do t'i japim këtij dyshimi dhe mëdyshjeje është kjo:

Mohuesit ishin armiqtë e veteve të tyre. Ata plagosnin vetet e tyre.

Armiku ka për qëllim shpirtin. Armiku nuk është shpirt rezistues.

Lakuriqi i natës nuk është armiku i diellit. Ai është armiku i vetes së tij prapa perdes.

Drita e diellit e vret atë. Po dielli a e ndjen vuajtjen e lakuriqit? A mund t'i bëjë ndonjë të keqe lakuriqi diellit?

Armiku është ndëshkim që vjen nga vetja. Eshtë pengues i rubinit nga dielli.

Kështu që të gjithë qafirët i ndalojnë vetet e tyre nga drita që është në xhevahiret e pejgamberëve.

Si ka mundësi që njerëzit të bëhen perde e syrit të atij personi? E kundërta, ata i verbërojnë vetë sytë e tyre dhe i sjellin sytë e tyre në gjendje të keqe.

Si skllavi arab që e vrau veten e tij duke pasur smirë dhe duke hyrë në inat me zotërinë e tij.

Për t'i dhënë humbje zotërisë së tij, bie me kokë nga çatia e shtëpisë.

I sëmuri është armiku i doktorit. Fëmija ushqen armiqësi ndaj atij që e edukon.

Në të vërtetë, janë prerës të rrugës së shpirtrave të tyre. Kanë prerë rrugën e mendjes dhe të shpirtrave të tyre.

Nëse larësi i rrobave i nxehet diellit dhe nëse peshku i zemërohet detit,

Pa shiko, për cilin është humbja? Fati i kujt nxihet për shkak të kësaj nevrikosjeje?

Nëse Zoti të ka krijuar me fytyrë të keqe, ki kujdes mos u bëj edhe fytyrëkeq, edhe i pakarakter.

Nëse të është grisur këpuca, mos ec në vende me gurë. Nëse ke dy brirë, mos u bëj me katër.

Ti je xheloz se mendon: "Jam më poshtë sesa filani, në fatin tim po shtohet rënia."

Vetë smira është një tjetër mangësi dhe një tjetër turp. Bile është më e keqe sesa të gjitha të këqijat.

Djalli për shkak të turpit që është një mangësi tjetër, e hodhi veten në qindra të këqija.

Nga smira donte që të ishte lart. Çfarë lart? E kundërta, ai qante gjak.

Ebu Xhehli turpërohej nga Muhammedi dhe me smirë e mbante veten e tij lart.

Emri i tij ishte Ebu'l-Hakem, iu bë Ebu Xhehl. Çudi! Shumë njerëz kompetentë janë bërë jokompetentë nga smira.

Unë në botën e studimeve nuk kam parë asnjë kompetencë më të mirë sesa karakteri i mirë.

Lëre mirësinë, mjeshtërinë dhe famën. Në këtë rrugë ka dobi shërbimi dhe karakteri i mirë.

Zoti i ka bërë ndërmjetësues pejgamberët që vuajtjet dhe mundimet të dalin në pah.

Sepse askush nuk ka turp nga Zoti. Askush nuk mund të ketë zili nga Zoti.

Por populli e pandeh Pejgamberin si veten e tij, për këtë arsye e kanë zili.

Por kur vërtetohet madhështia e Pejgamberit, tashmë askush nuk mund ta ketë zili, të gjithë i nënshtrohen atij.

Pastaj për çdo periudhë do të ketë zëvendës. Kështu që ky provim do të jetë deri në kiamet.

Ai që ka karakter të mirë, shpëton. Ai që është zemërxham, thyhet.

Atëherë ai prijës që është i gjallë dhe aktiv, është zëvendës. Le të jetë qoftë nga brezi i Omerit, qoftë nga brezi i Aliut.

O ti që kërkon rrugë! Ai e gjen rrugën e drejtë dhe ai e tregon të drejtën. Është edhe i fshehtë, edhe është i ulur para teje.

Ai është si dritë. Mendja e tij është Xhebraili. Zëvendësi poshtë tij është kandili i tij.

Zëvendësi që është poshtë këtij kandili, është vendi ku ne vendosim kandilin. Drita ka rregull sipas shkallëve.

Për shkak se drita e Zotit ka shtatëqind perde, edhe perdet e dritës njihi kaq kate.

Pas çdo perdeje është pozita e një populli. Perdet e tyre janë rreshta- rreshta deri te prijësi.

Sytë e atyre që janë në rreshtin e fundit, nuk mund ta përballojnë nga dobësia dritën e atyre që janë në rreshtat e parë.

Edhe ai që është në rreshtin e parë nuk mund t'i rezistojë shumë ndriçimit për shkak të dobësisë së syrit.

Shkëlqimi që është jeta e atyre që janë në rreshtat e parë, është ndëshkim dhe tragjedi për shpirtin e këtij të shushaturi.

Hutimi pakësohet pak nga pak. Kur njeriu kalon të shtatëqind gradat, bëhet det.

Zjarri që e sjell hekurin ose floririn në gjendje të pastër, si mund të jetë i përshtatshëm për mollën dhe ftuan e freskët?

Molla dhe ftoi kanë një papjekuri të lehtë, por nuk janë si hekur. Ato duan një ngrohtësi të butë.

Por flakët janë butësi për hekurin, sepse hekuri është tërheqës i nxehtësisë së kuçedrës.

Hekuri është i varfëri që vuan. Ai është në gjendje të kuqe dhe të mirë poshtë çekiçit dhe zjarrit.

Eshtë perdexhiu i pandërmjetshëm i zjarrit. Hyn në mes të zjarrit pa pasur lidhje.

Por uji dhe bijtë e ujit, pa pasur një perde, nuk mund të vijnë në një gjendje të pjekur dhe nuk mund të ndikohen.

Siç është e nevojshme këpuca për këmbën për të ecur, edhe për këtë është e domosdoshme një tenxhere ose një tavë për të përfituar nga zjarri.

Ose atje duhet një vend që ai të ngrohet dhe të nxehet që temperatura e tij të ndikojë te uji.

Kështu që i varfëri është pa ndërmjetësues. Eshtë i lidhur me trup ndaj flakëve.

Në të vërtetë ai është zemra e botës,

Sepse trupi arrin te dija me ndërmjetësimin e kësaj zemre.

Sikur të mos jetë zemra, trupi nuk di të flasë. Nëse nuk kërkon zemra, trupi nuk di të kërkojë.

Atëherë, vendi ku sheh drita, është hekuri. Kështu që vendi ku shikon Zoti nuk është trupi, por zemra.

Kjo fjalë do shumë shembuj dhe shpjegime, por kam frikë që të mos valojë vegullimi i njerëzve.

Në këtë formë e mira jonë le të mos jetë e keqe. Mos bëjmë keq duke kujtuar se po bëjmë mirë. Këto i thashë vetëm nga vetja ime.

Këmbës së shtrembër i shkon më mirë këpuca e shtrembër. Dora e të varfërit shkon vetëm te dera.

Padishahu vë në provë dy skllevërit e porsablerë.

Një padishah kishte blerë lirë dy skllevër. Foli dy fjalë me njërin nga ata të dy.

Skllavi ishte i kuptueshëm, i zgjuar dhe fjalëmbël. Faktikisht, nga buzët si sheqer shfaqet vetëm sherbeti.

I biri i Ademit është i fshehur nën gjuhën e tij. Kjo gjuhë është perde ndaj derës së shpirtit.

Nëse fryn një erë dhe e ngre derën, e shikojmë se çfarë ka brenda.

Në atë shtëpi ka perla, grurë, thesarë floriri, apo mos është e mbushur me gjarpërinj dhe akrepa?

Apo aty ka thesar dhe në derë të saj është një gjarpër, sepse nuk ka thesar floriri pa roje.

Skllavi disa herë thoshte fjalë pa u menduar, që të tjerët duhet të mendohen pesëqind herë që t'i thonë ato fjalë.

Në mendim kishte një det. I tërë deti ishte një perlë që fliste.

Drita e çdo perle që ndriçonte nga ai, kërkonte të humburën me të drejtën.

Drita e Kur'anit e ka ndarë për ne të drejtën nga e humbura grimcë për grimcë.

Sikur drita e asaj perle të ishte drita e syrit tonë, edhe pyetja, edhe përgjigjja do të ishte nga ne.

Ngaqë e ule syrin, e pe hënën dysh. Ja, ky shikim i ngjan pyetjes pasi ke rënë në dyshim.

Drejtoje shikimin tënd që ta shohësh hënën një. Ja, kjo është edhe përgjigjja.

Drejtoje mendimin tënd dhe shiko mirë, sepse edhe mendimi është nga rrezet e asaj perle.

Syri për çdo përgjigje që vjen nga veshi në zemër, thotë: "Lëre atë! Dëgjoje përgjigjen nga unë!"

Veshi është ndërmjetësim. Nëse ka arritur dashurinë, është sy. Syri është nevojtar, ndërsa veshi është folës.

Cilësitë ndryshojnë në të dëgjuarit e veshit. Ekzistenca ndryshon në shikimin e syve.

Edhe nëse ke informacion të saktë për zjarrin, kërko pjekuri dhe mos rri në informacion të prerë.

Dija, pa u djegur, nuk është dije e sigurt që shihet me sy. Nëse do këtë dije, ulu në zjarr.

Nëse veshi ndikohet ndaj të vërtetës, bëhet sy. Përndryshe fjala ngel në vesh dhe nuk ndikon në zemër.

Kjo fjalë nuk ka fund. Kthehu prapa dhe trego se çfarë bëri padishahu me ata skllevër.

Padishahu dërgon njërin skllav diku. Ndërkaq, tjetrin e pyet për disa gjëra.

Kur padishahu e pa skllavin e dashur të mençur, e urdhëroi tjetrin: "Eja këtu!"

Këtë nuk e thashë për nënçmim. Babai thotë "o biri im i dashur"; ky nuk është ofendim.

Skllavi i dytë erdhi te padishahu. I mbante goja erë. Dhëmbët e tij ishin shumë të zinj.

Edhe pse padishahu nuk i pëlqeu fjalët e tij, përsëri filloi të kërkojë të fshehtat e tij.

Tha: "Në këtë mënyrë, me këtë gojë me erë të keqe, ulu pak më tutje, por mos shko shumë larg.

Sepse me ty duhet të flasësh nga larg. Nuk mund të biesh dhe të ngrihesh me mua. Nuk mund të ulesh në një vend me mua.

Ulu pak më tutje që ta mjekoj gojën tënde. Ti je i bukur dhe unë jam një doktor i ditur.

Siç nuk digjet një qilim i ri për një plesht, ashtu nuk është e përshtatshme të mos të të shohësh ty.

Ulu me të gjithë turpet e tua dhe trego dy-tri histori që ta shoh si e ke mendjen."

Skllavin e zgjuar e dërgoi në hamam që të lahet.

Skllavit që kishte përpara, i tha: "Të lumtë, ti je një burrë i mençur. Në të vërtetë, jo një, por je më i vlefshëm se njëqind skllevër.

Shoku yt tha gjëra të këqija për ty, por ti nuk je ashtu. Ai ziliqari i marrë për pak sa nuk na ftohu ne nga ti.

Tha për ty që je hajdut, që nuk je njeri i drejtë, bën lëvizje pa lidhje, që je i pamoral, i mallkuar etj."

Skllavi tha: "Ai thotë gjithmonë të drejtën. Nuk kam parë njeri të drejtë si ai.

Të thotë të drejtën e ka në karakterin e tij. Atë që thotë ai, nuk mund të them që është kot.

Unë nuk e njoh për të keq atë njeri të mençur. Në të vërtetë e pranoj fajin e tij.

O padishahu im, mund të ketë ndodhur që ai mund të ketë parë disa gjëra të këqija te unë që unë nuk mund t'i kemë parë.

Sikur çdokush të shikonte gabimin e tij, a do të qëndronte larg ndreqjes së vetes?

O padishah, ky popull është i hutuar ndaj vetes së tij. Për këtë arsye shikojnë gabimet e njëri-tjetrit.

Unë nuk mund ta shoh fytyrën time, por shikoj fytyrën tënde. Po ashtu, edhe ti shikon fytyrën time.

Drita e atij që shikon fytyrën e vet është më shumë se drita e njerëzve.

Drita e tij është e përhershme edhe nëse ai vdes, sepse mendimi i tij është mendimi i Zotit.

Drita që e sheh fytyrën e saj në një formë të qartë përpara syve, nuk është drita që njohim ne."

Padishahu tha: "Tani, siç tha ai gabimet e tua, më thuaj edhe ti gabimet e tij!

Ashtu që ta di se kam një mik, se në vendin tim kam një zëvendës të sigurt dhe që më do mua."

Skllavi tha: "O padishahu im, edhe pse ai është bashkudhëtari im, po t'i them gabimet e tij.

Gabimi i tij është dashuria, besa, njerëzia, drejtësia, zgjuarsia dhe miqësia.

Gabimi më i pavlerë i tij është bujaria dhe ndihma ndaj të varfërve. Por çfarë bujarie! E jep edhe shpirtin e tij.

Zoti fal qindramijëra shpirtra si kundërvlerë ndaj faljes së këtij shpirti. Si mund të jetë bujar ai person që nuk e sheh këtë?

Sikur ta shihje, nuk do të ishe koprac ndaj tij. Si brengoseshe kështu për një shpirt.

Të bësh kopraci për të pirë ujin në lumë, kjo i shkon atij personi që nuk e sheh lumin e ujit.

Pejgamberi ka thënë: "Ai person që e di të sigurt shpërblimin e tij në ditën e gjykimit,

E shton bujarinë për të dhënë dhjetë herë ndaj një here."

E gjithë bujaria është nga shikimi i shpërblimit. Atëherë, të shikosh shpërblimin, është e kundërta e frikës.

Kopracia është të mos shikosh shpërblimet. Të shohësh perlën e gëzon zhytësin që zhytet në det.

Atëherë, askush në botë nuk do të ishte koprac, sepse askush nuk fal gjë pa shpërblim.

Për këtë arsye, bujaria nuk vjen nga dora, por nga syri. Ja pra, ai që është i dobishëm është shikimi. Askush nuk mund të shpëtojë, përveç atij që e ka syrin hapur.

Edhe një gabim i shokut tim është se nuk e shikon veten e tij. Ai kërkon gabimet te vetja e tij.

E tregon dhe e kërkon gabimin e tij. Çdokënd e njeh si të mirë. Me të gjithë është mik, por nuk është me veten e tij."

Padishahu tha: " Mos u nxito në lavdërimin e mikut tënd! Mos e lavdëro veten tënde gjatë lavdërimit të tij!

Sepse unë do ta provoj atë, pastaj ti do të turpërohesh.

Duke u nisur nga pandehma e mirë për shokun, skllavi betohet për ndershmërinë dhe besnikërinë e tij.

Skllavi tha: "Betohem në Zotin e madhërishëm që është gjykues dhe i aftë, falës dhe i dhembshëm...

I cili dërgoi pejgamberët jo ngaqë ishte nevoja, por nga mirësia e tij.

Në Atë që ka krijuar padishahë të lartë nga toka e ulët.

Në Atë që i ka pastruar nga natyra e krijesës së krijuar nga toka dhe në Atë që i ka ngritur më lart se banorët e qiellit.

Në Atë të cilin pasi krijon një dritë të qartë nga zjarri, i shkëlqen me të të gjithë dritat.

Në Atë që krijon dritë që ndriçon dritat. Në Atë që sjell dritën e shkëlqyer që pejgamberi Adem mori begati dhe arriti njësimin.

Ajo doli nga Ademi. Dora e Shitit e mblodhi atë. Pastaj, kur Ademi e pa atë, e bëri zëvendës të tij.

Nuhu që kishte rizk ato xhevahirë, lëshoi perla mbi detin e shpirtit.

Shpirti i Ibrahimit, për shkak të atyre dritave të mëdha, hyri pa u tërhequr në flakët e zjarrit.

Ismaili, për shkak se ra në lumin e tij, e vuri kokën para thikës së mprehtë.

Shpirti i Davudit u ngroh me rrezen e tij. Hekuri u zbut në dorën e gërmadhës.

Sulejmani piu nga qumështi i dashurisë së tij, kështu që djajtë iu bënë skllevër dhe bindës atij.

Kur Jakubi iu dorëzua përcaktimit, e shndriti syrin me erën e birit të tij.

Kur Jusufi fytyrëbardhë e pa diellin, u bë i ditur në komentimin e ëndrrave.

Kur shkopi piu ujë nga dora e Musait, salltanetin e Faraonit e bëri kafshatë.

Kur Isai, i biri i Merjemes gjeti shkallët, fluturoi për në qiellin e katërt.

Kur Muhammedi gjeti pronën dhe mirësinë, e ndau menjëherë hënën në dysh.

Kur Ebu Bekri u bë argument për suksesin, u bë shok dhe mik i sinqertë i këtij padishahu.

Kur Omeri u dashurua ndaj të dashurit, e ndau të vërtetën nga e humbura si zemër.

Kur Osmani u bë vetë ai shikim i qartë, u mbush me dritë dhe u bë poseduesi i dritave.

Kur Aliu Murteza për shkak të tij shpërthente perla, u bë luani i Allahut në fushën e shpirtit.

Kur Xhunejdi fitoi ndihmën e ushtrisë së tij, gradat që arriti ishin më lartë se numrat.

Kur Bejazidi pa rrugë në butësinë e tij, dëgjoi nga Zoti emrin e tij "Kulmi i Dijetarëve".

Kur Kerhi u bë roje i qytetit të tij, u bë zëvendës i dashurisë dhe me shpirt hyjnor.

Kur i biri i Et'hemit e çoi kalin në atë anë me gëzim, u bë sulltani i sulltanëve të drejtësisë.

Shakiki fitoi një sy që shikon gjithçka ndaj një ndriçuesi si diell për shkak të vuajtjes së rrugës madhështore.

Kokat e qindramijëra padishahëve të fshehur janë lart për shkak të dynjasë.

Zoti i fshehu emrat e tyre ashtu që çdo i varfër të mos i përkujtojë emrat e tyre.

Betohem në atë dritë dhe në dritat që e rrethojnë si peshk në det.

Nëse i them atij det i shpirtit dhe shpirt i detit, nuk është e përshtatshme. Për atë botë po kërkoj një emër të ri.

Betohem në Zotin që ky është nga ai dhe ai nga ai. Të brendshmet, të vërtetat janë lëkurë në lidhje me të.

Cilësitë e bashkudhëtarit dhe të shokut tim janë njëqind herë më lart se fjalët e mija.

Unë i thashë ato që dija për cilësitë e shokut tim, por o bujar, ti nuk më beson, çfarë të të them?"

Padishahu tha: "Tani më trego për gjendjen tënde! Deri kur do të tregosh gjendjen e atij e të këtij?

Më thuaj çfarë ke, çfarë ke fituar? Çfarë perlash ke sjellur nga fundi i detit?

Kjo ndjenja jote nuk ngel për ditën e vdekjes. A ke dritë shpirti që është miku i zemrës?

A ke gjë që ta ndriçojë varrin kur dheu të mbushë syrin?

Kur të ikë dora dhe këmba jote, a ke dorë dhe krahë që të fluturojë shpirti yt?

Kur ky shpirt kafshe të mos ngelë, a ke një shpirt tjetër të përjetshëm që ta vendosësh në vendin e tij?

Kushti i atij që vjen me mirësi nuk është të bësh mirësi, por ta shpiesh këtë të mirë në praninë hyjnore.

A ke një xhevahir nga njerëzia apo nga gomarllëku? Si do t'i shpiesh kur këto simptoma të shkatërrohen?

Si do t'ia dërgosh Zotit këto simptoma të këtij namazi dhe agjërimi? Sepse simptoma nuk qëndron gjithmonë ndërmjet dy kohërave. Shatërrohet dhe ikën.

Nuk ka mundësi t'i shpiesh simptomat, por simptomat i marrin e i shpien sëmundjet nga rubini.

Kështu që rubini shpëton nga simptomat e kësaj sëmundjeje dhe ndryshon si kalimi i sëmundjes për shkak të dietës.

Simptoma e dietës bëhet rubin me punë. Goja e djegur ëmbëltohet me dietë.

Me mbjelljen në toka, bëhet kalli. Ilaçi i flokëve zgjat flokët.

Të martosh gruan, ishte një simptomë. Pasi u shkatërrua, iku, por nga ajo simptomë neve na lindi rubini i fëmijës.

Ta kryqëzosh kalin dhe devenë, është simptomë. Qëllimi nga kjo është fitimi i fëmijës.

Të mbjellësh bahçe, është simptomë. Mbjellja e bahçes është rubin. Në fakt ky është edhe qëllimi.

Të merresh me kimi dije si simptomë. Nëse ke fituar ndonjë xhevahir nga ajo kimi, sille!

Ta shkëlqesh pasqyrën, është simptomë, por nga kjo simptomë rrjedh një rubin pasqyre i pastër.

Për këtë arsye mos thuaj "unë adhurova", tregoje atë që fitohet nga këto simptoma, mos ki frikë.

Të lavdërosh atë skllav, është simptomë. Pusho! Mos e bëj kurban hijen e dashit!"

Skllavi tha: "O padishahu im! Nëse thua se nuk gjendet transportimi i simptomës, kjo i jep mendjes vetëm pesimizëm.

O padishahu im! Nëse simptoma shkon dhe nuk vjen përsëri prapa, kjo do ta bënte robin të pashpresë.

Sikur të ishte transportimi dhe kiameti i simptomës, vepra do të ishte e humbur dhe fjalët do të ishin bosh.

Këta simptoma mblidhen pasi mbështillen në formën e një ekzistence tjetër.

Transportimi i çdo gjëje është i përshtatshëm ndaj tij. Bariu i kopesë është personi i përshtatshëm për kopenë.

Në tubim çdo simptomë e ka një formë dhe çdo formë e simptomës ka një radhë.

Shiko veten tënde! A nuk ishe edhe ti një simptomë? Ishe lëvizja e një çifti dhe arrite qëllimin.

Shiko shtëpitë dhe vilat! Ata ishin nga imagjinata e inxhinierit.

Paradhoma e shtëpisë së filanit që e kemi parë të bukur, tavani dhe dera e saj ishin të rregullta.

Simptomat dhe mendimet e inxhinierit sollën shtylla nga pyjet.

Origjina dhe themeli i çdo fame çfarë është tjetër përveç fantazisë, simptomës dhe mendimit.

Të gjitha pjesët e botës shikoji pa qëllim! Asgjë nuk ka lindur përveçse simptomës.

Së pari në mendje, pastaj është bërë në punë. Edhe krijimin e botës dije kështu që nga fillimi.

Frutat së pari bëhen në mendimin e zemrës pastaj dalin në vepër.

Pasi të punosh dhe të kesh mbjellur pemë, në fund lexon fjalën e parë.

Edhe pse rrënja, dega dhe gjethja janë përpara, këta të gjithë janë dërguar për fruta.

Pastaj e fshehta themelore e qiejve, "levlake", "po të mos ishe ti", del në pah.

Këto fjalë janë kërkime që i përkasin transportimit të simptomës. Ky luan dhe ky kurth janë vetëm për këtë.

E gjithë bota ishte një simptomë. Sureja "hel eta", "a nuk ka ardhur?" ka ardhur për të shpjeguar këtë kuptim.

Nga se lindin këto simptoma? Nga format. Po format nga vijnë në trup? Nga mendimet.

Kjo botë është mendimi i mendjes së plotë. Mendja i ngjan padishahut dhe format u ngjajnë pejgamberëve.

Bota e parë është bota e provimit. Bota e dytë është shikimi i shpërblimit të kësaj apo asaj që ke bërë.

O padishahu im! Nëse robi tradhton, kjo simptomë, d.m.th. tradhtia e tij bëhet zinc dhe burg.

Kur robi bën një shërbim me vend, a nuk bëhet veshja në luftë?

Gjendja me rubin e kësaj simptome është si veza dhe pula. Kjo është nga ajo e ajo është nga kjo."

Padishahu i tha skllavit: "Ta supozojme se fjalët e tua janë të gjitha të drejta dhe se unë i pranova. Por nga simptomat nuk ka lindur ndonjë rubin."

Skllavi tha: "Që kjo botë e mirë dhe e keqe të bëhet e fshehtë, mendja e ka mbajtur atë të fshehtë.

Sepse format e mendimit sikur të kishin dalur në pah, qafiri dhe besimtari do të kishin përkujtuar vetëm Zotin dhe nuk mund të thonin asnjë fjalë tjetër.

O Padishah! Atëherë sikur të ishte e hapur dhe jo e fshehtë, në ballë do të gjendej forma e fesë dhe e mohimit.

Në këtë botë si do të ndodhte idhulli dhe adhurimi i tij? Si mund të guxonte kush që të tallej?

Për këtë arsye do të bëhej kijameti i botës tonë. Si mund të bëjë gabim dhe faj robi në kijamet?"

Padishahu tha: "Zoti e ka fshehur kundërvlerën e së keqes por nga populli e jo nga të afërmit.

Nëse unë dëshiroj ta hedh një prijës në kurth, unë nuk fshihem nga ministrat, por nga prijësit.

Zoti më ka treguar mua shpërblimin e njëqind mijëve nga puna dhe nga format.

Unë e di por ti përsëri më jep një shenjë. Nëse hëna mbulohet me re, për mua nuk është e fshehtë."

Kur skllavi tha: "Meqë e di gjithçka se çfarë është, atëherë çfarë qëllimi ka në të treguarit tim?"

Padishahu tha: "Urtësia në krijimin e botës është dalja në pah e të diturit.

Botës nuk i është ngarkuar dhimbja e lindjes dhe vuajtja pa krijuar atë që di.

Ti nuk mund të rrishë pa punë asnjë moment ashtuqë mos të vijë ndonjë e keqe apo e mirë.

Dobia e sqarimit të këtyre punëve është për daljen e punëve në pah.

Shkurt, kur mendimi tërheq majën e perit, si nuk mund të lëvizë lëmshi i trupit?

Mendimi yt është shenja e asaj tërheqjeje, papunësia ty të duket si vdekje.

Kjo botë dhe ajo botë gjithmonë lindin. Çdo shkak është nënë dhe çdo vepër është fëmijë.

Kur lind vepra, edhe ajo është shkak dhe nga ai lindin vepra të çuditshme.

Këto shkaqe ecin nga brezi në brez por për t'i parë këto duhet një sy i mirë."

Padishahu me skllavin në bisedë arriti deri këtu. A pa ndonjë shenjë te skllavi apo jo, nuk e di.

Nëse padishahu kërkues e ka parë, nuk është larg, por ne nuk kemi leje ta shikojme atë.

Kur skllavi tjetër erdhi nga hamami, padishahu e thirri edhe atë.

Tha: "Me shëndet dhe të mira, je shumë i butë, i mençur dhe i bukur.

Turp! Gjërat që tha filani për ty sikur të mos gjindeshin te ti,

Ata që do ta shikonin fytyrën tënde do të gëzoheshin. Të të shikoje ty do të ishte më e vleshme sesa të posedoje botën.

Skllavi tha: "O padishahu im, më trego një pjesë të fjalëve që tha për mua ai i pafe!"

Padishahu tha: "Së pari na trego dyfytyrësinë tënde. Sipas kësaj, në pamje ishe një ilaç por në të vërtetë paske qenë një hall."

Kur dëgjoi nga padishahu të keqen e shokut, menjëherë plasi zemërimi i detit.

Skllavi u nxeh dhe u skuq. Së fundi, dallga e satirës e kaloi masën.

Tha: "Ai ishte shok me mua. Hante gjëra të pista si një qen i uritur.

Kur filloi të fliste kundër tij pa pushur si këmbanë, padishahu ia mbylli gojën me dorën e tij dhe i tha: "Mjaft!

Me këtë provë të kam gënjyer edhe ty edhe atë. Ty të është qelbur shpirti atij vetëm i vjen erë nga goja.

O shpirt i qelbur! Rri larg. Ai le të jetë kryetarë dhe ti bëhu punëtori i tij!"

Të mençurit prandaj kanë thënë: "Rehati i njeriut në këtë botë është në ruajtjen e gjuhës së tij."

Në një hadith thuhet: "Tesbihet që bëhen me shtirje i ngjajnë gjelbërimit që përfundon në zjarr."

Së fundi, dije se karakterkeqi që është i bukur dhe formëmirë, nuk bën asnjë grosh.

Dije se forma e jashtme humbet ndërsa bota kuptimore është e përjetshme, ngelet.

Deri kur do të luash me broken? Lëre zbukurimin e brokes dhe shko në lumë.

Formën tënde e ke parë por nuk di asgjë nga kuptimi. Nëse je i mençur, zgjidh një perlë nga guacka dhe nxirre.

Të gjitha sedefet në këtë botë edhe nëse janë të gjalla nga shpirti i detit,

Në çdo guaskë nuk gjendet perlë. Hape syrin tënd dhe shiko brendësinë e secilës.

Çfarë ka në atë e çfarë ka në këtë? Kuptoje atë sepse ajo perlë e çmuar gjendet shumë rrallë.

Nëse do t'i drejtohesh formës, është me qindra herë më e madhe sesa smeraldi në madhësinë si një formë mali.

Përsëri në formë është me qindra herë më e madhe sesa dora, këmba, mjekra dhe nga forma e syrit tënd.

Por është e qartë se dy sytë janë organi më i vlefshëm nga të gjithë organet.

Me një mendim që lind nga brenda, qindra botëra mund të shkatërrohen në moment.

Trupi i padishahut edhe pse është një në formë, pas tij vrapojnë me qindra mijëra ushtarë.

Forma e padishahut të zgjedhur është i dënuari i një mendimi të fshehtë.

Shiko që ky popull i panumërt, për shkak të një mendimi, janë si rrëkeja që rrjedh dhe shkon mbi tokë.

Populli atë mendim e shikon të vogël dhe jo të rëndësishëm, por rrëkeja e merr botën dhe e mbyt në ujë.

Sipas kësaj e shikon që në këtë botë çdo art rri, qëndron në këmbë me një mendim.

Shtëpitë, vilat dhe qytetet, malet, fushat dhe lumenjtë.

Edhe toka, edhe deti, edhe dielli edhe qielli janë të gjallë siç është i gjallë peshku me detin.

Përse je i verbër? Përse bën budallallëk? Sipas teje përse trupi është si Sulejmani dhe mendimi si milingona?

Përpara syve të tu mali duket i madh ndërsa mendimi si mi. Malin e pandeh të madh si ujk.

Bota në syrin tënd është e frikshme dhe e madhe. Ke frikë nga retë, nga vetëtima dhe nga qielli.

Por, o ti njeri që je më poshtë sesa gomari! Në botën e mendimit je i sigurt dhe i hutuar. Nuk ke lajm nga bota si një gur.

Sepse je formë dhe nuk ke pjesë nga mendja. Nuk je njeri me natyrë të mirë. Je një kërriç gomari.

Nga padija jote e shikon hijen si njeri. Për këtë arsye njeriu është pa vlerë për ty.

Ndalo, derisa ai mendim dhe ajo imagjinatë të hapin krah *dhe fletë në një formë të pambuluar.*

Atëherë do ti shohësh malet të buta si pambuk. Pastaj do të shikosh se ky i ftohtë dhe toka e nxehtë janë shkatërruar.

Atëherë nuk do të shikosh as qiell e as yje përveçse Zotin i cili është poseduesi i jetës së pafillimtë dhe të pafund.

Një shembull, qoftë i drejtë, qoftë i gabuar... Le të ndriçojë të drejtat.

Njerëzit e padishahut ndjejnë zili kundër skllavit zemërpastër.

Padishahu me mirësinë e tij nga të gjithë njerëzit e tij kishte zgjedhur një skllav dhe e kishte mbajtur më lart sesa ata.

Paraja e rrobave të tij ishte shkëmbim me rrogën e dyzetë prijësave. Një të dhjetën e vlerës së tyre nuk e kishin parë edhe ministrat.

Padishahu nga përsosmëria e fatit dhe të së ardhmes ishte i lavdëruari i asaj kohe.

Shpirti i tij ishte një me shpirtin e padishahut. Ata dy shpirtra ishin bashkë dhe të afërm edhe para kësaj bote materiale.

Në fakt, punë është ajo që është para trupit. Kaloji ata që lindin më pas.

Puna është për dijetarin, sepse dijetari nuk është i shastisur. Syri i tij i shikon gjërat që janë mbjellur përpara.

A është mbjellur grurë apo elb? Syri i natës dhe i ditës është te ai.

Nata, kur është shtatëzënë, nuk lind tjetër përveçse natë. Hilet dhe rregullat janë qejf.

Ai që e shikon rregullin e Zotit mbi kokën e tij, si mund ta bëjë zemrën e mirë me hile?

Vetë është brenda në kurth por akoma bën kurthe. Shpirti yt nuk shpëton as nga ajo dhe as nga kjo.

Edhe nëse mbillen me mijëra bimë, së fundi del vetëm ajo që ka mbjellur Zoti.

Mbi farën e mbjellë hedhin farë tjetër por kjo e dyta është e përkohshme. E para ishte e drejtë dhe e para ishte në vendin e saj.

Mbjellja e parë bëhet e përsosur ndërsa e dyta prishet, kalbet dhe ikën.

Nëse pregatitja jote është nga pregatitja e mikut, ti përsëri hidhe pregatitjen tënde në prani të mikut.

Puna që e ka ngritur Zoti është e dobishme. Ajo që mbaron e fundit është ajo që mbillet e para.

Mëqenëse je rob i të dashurit, o i dashuruar, atë që e mbjell, mbille për të.

Mos u sill në anët e hajdutit dhe mos u fut në punën e tij. Nëse një punë nuk është e Zotit, ajo është asgjë.

Hajduti i natës ditën e gjykimit do të poshtërohet përpara pronarit të mallit.

Mëkati i mallit që është vjedhur me hile dhe me masa paraprake, ditën e gjykimit do të ngelë mbi qafën e vjedhësit.

Qindramijëra mendje lëvizin bashkë për të bërë një kurth tjetër nga kurthi i tij.

Kurthi që kanë kurdisur është shumë i fortë, gjendet në vendin e tij dhe është i mjaftueshëm, por një copë plehër si mund t'i rezistojë erës?

O inatçi, nëse ti thua se "kush është dobia e pasurisë", edhe në pyetje ka dobi.

Nëse në pyetjen tënde nuk ka dobi, atëherë përse ta dëgjoj pyetjen tënde të padobishme?

Nëse pyetja jote ka shumë dobi, atëherë përse kjo botë të jetë e padobishme?

Bota nga njëra anë është e padobishme e nga ana tjetër është e mbushur plot me dobi.

Nëse ajo që është e dobishme për ty, është e dëmshme për mua... meqënëse është e dobishme për ty, atëherë bëje.

Bukuria e Jusufit ishte e kotë dhe e padobishme për vëllezërit e tij, por ishte e dobishme për të gjithë botën.

Zëri i Daudit ishte shumë i bukur, por ata që nuk kuptojnë nga zëri, nuk donin ta dëgjonin.

Uji i lumit Nil ishte më i mirë dhe më i bereqetshëm sesa uji i jetës, por për ata që nuk kishin rizk dhe që ishin qafira, ishte gjak.

Rënia dëshmor për besimtarin është jetë, ndërsa për hipokritin është vdekje dhe kalbje.

A ka ndonjë të mirë në këtë botë që shumë njerëz nuk janë të privuar?

Çfarë dobie ka kau dhe gomari nga sheqeri? Çdo gjallesë ka një ushqim tjetër.

Por nëse ushqimi është i përkohshëm, atëherë duhet ta këshillojmë dhe ta edukojmë ngrënësin.

Nëse dikush për shkak të sëmundjes dëshiron të hajë dhé, dheun e pandeh si ushqim për të por,

E ka harruar ushqimin e vërtetë dhe është dhënë pas ushqimit që është mësuar për shkak të sëmundjes.

E ka lënë sherbetin dhe po pi helm. Ushqimi që është mësuar me të, për shkak të sëmundjes i duket si ëmbëlsirë.

Ushqimi i vërtetë i njeriut nuk është ushqimi i kafshëve, por është drita e Zotit.

Por zemra, për shkak të sëmundjes, ka rënë në këtë ushqim. Natë e ditë po pi këtë ujë dhe po ha këtë dhé.

Fytyra e atij që ha këtë ushqim, është shumë e verdhë. Këmbët nuk e mbajnë dhe zemrën e ka të shqetësuar. Ku është rruga, ku është ushqimi i qiejve që është rrugë?

Ai ushqim u përket burrave të shtetit. Ai hahet pa gojë dhe pa mjet.

Ushqimi i diellit është nga drita e Arshit, ndërsa ushqimi i ziliqarit dhe i djallit është nga tymi i kësaj bote.

Zoti thotë për dëshmorët: "Ata furnizohen". Për atë ushqim nuk ka as gojë dhe as pjatë.

Zemra ushqehet nga ushqimi i çdo miku. Nga çdo i ditur merr lezet.

Forma e çdo njeriu i ngjan një ene. Edhe syri është mjeti i një ndjenje që i përket kuptimit të formës.

Nga çdokush ha diçka dhe me këdo që takohesh nga ai merr diçka!

Kur është afër me një yll tjetër, për të dy lind një diçka e përshtatshme.

Ashtu siç lind fëmija nga bashkimi i burrit me gruan, lind edhe shkëndija nga bashkimi i gurit me hekurin.

Nga bashkimi i dheut me shiun bëhen frutat, gjelbërimi dhe lulet.

Nëse njeriu shikon gjelbërim, zemra e tij kënaqet, vuajtja i ikën dhe gëzohet.

Nëse gëzohet shpirti jonë, nga ne lindin të mira.

Nëse shëtisim dhe argëtohemi bukur siç duam, na vjen uria dhe na shtohet oreksi.

Skuqja e ngjyrës është nga gjaku. Gjaku bëhet nga dielli i mirë dhe me ngjyrë trëndafili.

Ngjyra më e bukur është ngjyra e kuqe. Edhe ajo ngjyrë është nga dielli dhe lind nga dielli.

Çdo vend që është afër Saturnit bëhet joprodhimtar. Atje nuk mund të mbillet asgjë.

Kur diçka bashkohet me diçka tjetër, kur është në gjendjen e forcës, ajo lind veprën siç është bashkimi i djallit me hipokritin.

Madhështia e këtyre kuptimeve pa pasur asnjë famë nga toka, është nga qielli i nëntë.

Madhështia e popullit është e përkohshme, ndërsa madhështia e urdhërit është origjinale.

Njerëzit mbajnë poshtërsinë për famë. Me ndjenjën e fisnikërisë janë të kënaqur në poshtërsi.

Janë të mërzitur me shpresën e fisnikërisë dhjetëditore dhe kokat e tyre në mërzi i kanë bërë si bosht peri.

Thonë: Përse nuk vijnë në vendin ku jam unë? Unë në këtë fisnikëri jam diell që ndriçoj.

Vendi ku lind dielli është një kullë shumë e zezë, ndërsa dielli jonë është jashtë nga vendet e lindjes.

Vendi ku lind ai është vendi i lindjes në lidhje me copat e tyre. Ai vetë as nuk lind dhe as nuk perëndon.

Ne që kemi ngelur prapa nga copat e tij, jemi një diell pa hije në të dy botërat.

Sa gjë e çuditshme! Edhe pse ndodh kështu, unë akoma jam duke u sjellur rreth diellit. Shkaku i kësaj është drita dhe ndriçimi i diellit.

Dielli ka informacion nga shkaqet. Përsëri prerja e perit të shkaqeve është nga ai.

E kam prerë me qindra e mijëra herë shpresën time. Nga kush? Nga dielli. A e besoni këtë?

Unë po e këpus shpresën time nga dielli, ndërsa peshku le të durojë në ujë. Ki kujdes! Mos i beso fjalës sime!

Nëse bie në pesimizëm, edhe pesimizmi im është puna e diellit. Eshtë shfaqja e tij, o Hasan!

Si ndahet krijimi nga krijuesi? Si ushqehet ai që ekziston me tjetër përveçse ekzistencës?

Të gjitha krijesat shpërndahen në këtë bahçe. Le të jetë buraku, kuajt arabë ose gomari!

Por ai që nuk shikon këto lëvizje që janë nga deti, kthen kokën çdo moment nga një mihrab i ri.

Ai, duke pirë ujë djegës nga deti i ëmbël, së fundi, uji djegës e verboi syrin e tij.

Deti i tha: "O i verbër, pi ujë me dorë të djathtë nga unë që të të hapet syri!"

Këtu dora e djathtë është pandehje e drejtë që e di nga është e mira dhe e keqja.

O ti shtizë! Ty të kthen dikush. Për këtë arsye, nganjëherë je e drejtë, nganjëherë je dy kat.

Ne nuk kemi thua me dashurinë e Shemseddinit. Përndryshe do t'ia kishim hapur sytë këtij të verbri.

O ti Husameddin, që je drita e Zotit! Eja menjëherë dhe shëroje sëmundjen e ziliqarit edhe pse syri i tij është i verbër.

Lyerja jote madhështore që e ka ndikimin e shpejtë, është ilaç i fortë që e vret errësirën.

Nëse ai ilaç vendoset në syrin e një të verbëri, e heq menjëherë dhunën njëqindvjeçare.

Shëroji të gjithë të verbërit përveç ziliqarit, sepse nga zilia të kundërshton ty.

Bile, edhe nëse jam unë ai që të kam zili ty, më ler. Ki kujdes, mos më fal shpirt!

A nuk ka njeri që e ka zili diellin dhe që ofendohet nga ekzistenca e tij?

Ja sëmundja që nuk ka shërim! Ai njeri është i verbër, i verbër. Ja pra një njeri që ka rënë përgjithmonë në fund të pusit.

Ai dëshiron ta shkatërrojë diellin, por thuaj si mund të realizohet kjo dëshirë e tij?

Skifteri bie në gërmadhë mes bufave.

Skifter është ai që kthehet dhe vjen prapa te padishahu. Ai skifter që e humb rrugën e tij, është i verbër.

Një skifter humbi rrugën e tij, ra në rrënojë dhe ngeli në mes të bufave.

Ai ishte nga drita e kënaqësisë. Ishte dritë nga koka te këmbët, por ushtari i suksesshëm e bëri atë të verbër.

I hodhi pluhur në sy, e devijoi nga rruga dhe e lëshoi në humnerë te bufat.

Pastaj bufat i gotitnin kokën dhe i këputnin qimet dhe fletët e bukura.

Mes bufave u bë një marrëveshje: "Ej, ejani në vete! Ky skifter ka ardhur të marrë vendin tonë!"

U mblodhën rreth mantelit të të huajit në një gjendje të zemëruar dhe të frikshme si qentë e lagjes.

Skifteri thoshte: "Ç'lidhje kam unë me bufat? Si kjo rrënojë u kam falur me qindra rrënoja bufave.

Unë nuk dua të rri këtu, dua të kthehem te padishahu.

O bufër, mos e vrisni veten tuaj! Unë nuk do të rri këtu, por do të kthehem në atdheun tim.

Kjo rrënojë duket në syrin tuaj një vend i mirë, por në syrin tim jo. Vendi im është krahu i padishahut."

Ndërsa bufi thoshte: "Skifteri bën hile për t'ju nxjerrë nga shtëpia juaj.

Ai ka vendosur që duke bërë hile, të na nxjerrë nga foleja jonë.

Ky hileqar tregon se është i ngopur, por për Zotin është më i keq se të gjithë të pasionuarit.

Ai e ha baltën si pekmez nga lakmia. O miq, mos ia dorëzoni bishtin ariut!

Flet për padishahun dhe për dorën e padishahut për të na nxjerrë ne të pastërve nga rruga e drejtë.

Si mund të jetë nga lloji i padishahut një zog ? Nëse keni pak mend, mos i dëgjoni këto fjalë!

Ai, a është nga lloji i padishahut, apo nga lloji i ministrit? A i shkon hudhra hallvës me bajame?

Të thënit e tij se padishahu dhe njerëzit e tij po e kërkojnë, është nga hileja, nga puna dhe nga rregulli i tij.

Ja pra, diçka e papranueshme. Një fjalë e papjekur dhe një kurth që gjuan budallenj.

Ai që i beson këtij, i beson nga budallallëku i tij. Si mund të jetë i përshtatshëm ndaj padishahut një zog i dobët?

Ku është ndihma e padishahut nëse bufi më i vogël i bie trurit të tij?"

Skifteri tha: "Padishahu e shkatërron rrënjën e folesë së bufave nëse mua më këputet një pendë.

Kush është bufi? Nëse zemrën time ma plagos një skifter tjetër dhe nëse ai më poshtëron mua,

Padishahu, në çdo vend uljeje dhe ngritjeje, bën me qindra mijëra grumbuj shirjesh nga kokat e skifterëve.

Ndihma e tij është roja ime. Kudo që shkoj, padishahu është pas meje.

Imagjinata ime është në zemrën e padishahut. Ai nuk mund të qëndrojë pa mua.

Kur padishahu më bën të fluturoj, fluturoj në lartësitë e zemrës si drita e tij.

Duke fluturuar si hënë dhe diell, i kaloj perdet e qiellit.

Shkëlqimi i mendjeve është nga mendimi im. Çarja e qiellit është nga natyra ime.

Unë jam ashtu lloj skifteri që edhe zogu i xhennetit çuditet ndaj meje. Cili është bufi që di të fshehtën time?

Padishahu e hapi burgun që të shpëtoj unë dhe liroi me qindra të burgosur.

Më bëri mua të gjendem në një vend me bufat. I bëri bufat skifterë me mua.

Sa mirë për atë skifter që i përshtatet fluturimit tim! Fati i bëhet i dashur dhe e kupton të fshehtën time.

Ejani pas meje dhe bëhuni skifterë! Edhe nëse jeni bufa, bëhuni skifterë!

Një që është i dashur i një padishahu të tillë, kudo që të bjerë, nuk është i huaj.

Personi që i bëhet ilaç hallit të padishahut, edhe nëse rënkon si fyell, nuk ngel pa zë.

Unë jam posedues i pronës. Nuk ulem në sofrën e dikujt që të ha ushqim. O padishah! Kthehu te unë dhe bjeri daulles.

"Kthehu prapa!" - Eshtë thirrja e daulles sime. Zoti është dëshmitari im edhe ndaj personit këmbëngulës.

Unë nuk jam nga lloji i padishahëve. I qofsha falë...unë nuk e them këtë, por me shfaqjen e tij, zotëroj dritën e tij.

Nuk ka gjini nga drejtimi i formës dhe ekzistencës. Uji për bimët quhet si lloj i tokës.

Era është lloj i zjarrit në ndezjen e flakëve. Së fundi edhe pija është lloj i natyrës së njeriut.

Ngaqë lloji ynë nuk është lloji i padishahut, ekzistenca jonë u shkatërrua për ekzistencën e tij.

Kur nuk ngeli ekzistenca jonë, ngeli si e vetme ekzistenca e tij. Unë para këmbës së kalit të tij jam si pluhur, si pluhur.

Shpirti dhe veçoritë e tij u bënë tokë. Në tokë është gjurma e tij."

Për ta gjetur këtë gjurmë, bëhu dhé poshtë këmbës së tij që koka jote të bëhet kurora e të mëdhenjve.

Për të mos iu gënjyer forma ime juve, pini dhe shijoni mezen time.

Ka shumë njerëz që forma u ka prerë rrugët e tyre. Forma vendosi, por vendosi kundra Zotit.

Së fundi ky shpirt është i bashkuar me trupin, por a i ngjan ndopak shpirti trupit?

Forca e dritës së syrit është bashkuar me dhjamin e brendshëm. Drita e zemrës është e fshehur në pikën e gjakut.

Kënaqësia është në veshka dhe vuajtja është në mushkëri. Mendja është një qiri brenda trurit.

Këto lidhje nuk janë pa cilësi. Të mençurit janë të paaftë për ta ditur këtë cilësi.

Shpirti i plotë është lidhur ndaj shpirtit pjesor. Shpirti mori një perlë nga ai dhe e vendosi në qafë.

Siç ngeli Mejremja shtatzënë në Mesinë, edhe shpirti ngeli shtatzënë ndaj asaj perle që vari që qafë.

I thati dhe i laguri nuk janë Mesi. Fama e Mesisë është më e lartë se udhëtimi.

Atëherë shpirti ngeli shtatzënë nga shpirti. Nga një shpirt i tillë bota ngel shtatzënë.

Edhe bota lind një botë tjetër. Edhe tubimi tregon një tubim tjetër.

Nuk mund ta shpjegoj këtë kiamet edhe nëse e them dhe e numëroj deri në kiamet.

Këto fjalë i ngjajnë thirrjes "o Zot!" nga aspekti i kuptimit.

Shkronjat janë kurth për të gjuajtur frymën e gojëmbëlit. Kur ia arrin "Lebbejk"-u i Zotit thënies së njeriut "o Zoti im", si mund ta teprojë për të thënë "o Zot"?

Por ky "lebbejk është një lebbejk i tillë që nuk mund ta dëgjosh, por mund ta shijosh me të gjithë trupin tënd nga koka deri te këmbët.

Një i etur hedh nga muri në lumë gurë dhe plisa.

Në buzë të një lumi ishte një mur i lartë. Mbi mur ishte një hallexhi i etur.

Muri bëhej pengesë për të shkuar në lumë. I eturi rënkonte si peshku për ujë.

Befasisht hodhi një plis në ujë. Jehona e ujit i erdhi një sy në veshin e tij.

Ai zë ishte si zëri i ëmbël i një të dashuri. Zëri e dehu njeriun si verë.

Burri që kishte rënë në atë hall, duke u kënaqur nga zëri i pastër i ujit, këputse copa plisi nga muri dhe i hidhte në ujë.

Uji sikur filloi të bërtiste: "O njeri, çfarë dobie ke duke më hedhur gurë mua?"

I eturi tha: "O ujë, ka dy dobi. Për këtë arsye unë nuk heq dorë nga kjo punë.

Dobia e parë është kjo: të dëgjosh zërin e ujit, për të eturit, është sikur të dëgjosh zërin e sazes.

Zëri i ujit i ngjan zërit të Israfilit. Edhe i vdekuri gjen jetë te ky zë.

Por ky zë të bën të kujtosh vetëtimën në ditët e pranverës. Sa bukur zbukurohen vreshtat e bahçet nga ky zë. Mbushen plot me lule.

Ose si thënia të varfërit që ka ardhur koha e zekatit dhe si dhënia e përgëzimit të shpëtimit të të burgosurit.

Është si fryma hyjnore që erdhi pa zë nga Jemeni te Muhammedi.

Ose si era e Muhammedit që është dërguar si ndërmjetësim për mëkatarin.

Ose i ngjan erës së Jusufit të bukur dhe të butë që arriti te shpirti i Jakubit të dobët.

Dobia tjetër, duke këputur nga muri çdo gur dhe plis që e kam hedhur në lumë,

E ul pak murin e lartë dhe çdo herë muri ulet nga pak.

Ulja e murit është afrim. Ndarja e plisit është forcë për bashkim.

Sexhdeja e siguron afrimin; "Bëj sexhde dhe afrohu!", sikur të këpusësh një plis të ngjitur.

Kur muri është i lartë, është pengesë për të ulur kokën.

Derisa ky trup të mos shpëtojë nga toka, nuk mund t'i bëj sexhde ujit të jetës.

Ai që është më i etur, e këput plisin dhe dheun më shpejt nga muri.

Ai që është i dashuruar ndaj jehonës së ujit, këput plisin më të madh nga pengesa e murit.

Ai është i mbushur me verë deri në fyt nga zëri i ujit, ndërsa i huaji dëgjon vetëm zërin plluq-plluq të ujit.

Sa mirë për atë që ditët që i ka përpara i njeh si pasuri dhe lan borxhin e tij.

Në ditët kur është i aftë dhe në kohët kur është i shëndetshëm, i fortë dhe i fuqishëm, e bën këtë punë.

Sepse koha e rinisë rrit fruta pa kursim si një lidhje e gjelbërt dhe e freskët.

Çezmet e forcës dhe dëshirës së të riut rrjedhin pa pushuar. Toka e trupit gjelbërohet me të.

Rinia i ngjan një shtëpie që tavanin e ka shumë të lartë dhe katër muret i ka të forta.

Sa mirë për atë që pa arritur ditët e pleqërisë dhe pa lidhur qafën me litar...

Ai e ka kryer punën e tij pa u bërë toka jopjellore, pa rrjedhur dhe pa rrëshqitur, sepse nga vendet jopjellore kurrë nuk bëhen bimë të bukura.

Forca e të vjetrit e pret fuqinë dhe uji i dëshirës nuk rrjedh. Nuk ka dobi nga vetja e tij dhe nuk mund t'u sjellë dobi të tjerëve.

Vetullat i bien poshtë si shalë. Syri i loton dhe nuk shikon.

Fytyra i rrudhoset dhe bëhet si shpinë hardhuce. Nuk mund të thotë asnjë fjalë. Nuk mund të shijojë dhe dhëmbët e tij nuk presin.

Dita ka kaluar dhe ka rënë mbrëmja. Trupi i ndyrë dhe rruga e gjatë... çdo punë ka mbaruar.

Rrënjët e karakterit të keq janë forcuar dhe forca e këputjes është pakësuar.

Valiu i jep urdhër personit që ka ngulur ferra në rrugë:
"Shkuli ferrat që ke ngulur në rrugë!"

Kjo punë i ngjan këtij burri të ashpër por fjalëbukur që mbjell rrënjë gjembash në mes të rrugës.

Ata që kalonin nga rruga filluan t'i zemëroheshin atij dhe i thanë që t'i shkulte gjembat, por nuk pati dobi.

Gjembat në çdo moment shtoheshin, ndërsa këmbët e njerëzve rridhnin gjak nga ata.

Rrobat e njerëzve griseshin nga këto gjemba dhe këmbët e të varfërve bëheshin copë-copë.

Kur valiu i tha atij "shkuli këto patjetër!", ai thoshte: "Po, do t'i shkul një ditë më vonë."

Njëfarë kohe jepte premtim "nesër, nesër.." dhe rrinte. Në këtë kohë gjembat që kishte mbjellë kishin shtrirë rrënjët dhe ishin forcuar.

Valiu i tha atij një ditë: "O ti që nuk e mban fjalën! Hidhe një hap në punën tonë! Mos ngel prapa!"

Burri tha: "O xhaxha! Përpara nesh ka shumë ditë. Në mos sot, nesër. Valiu i tha: "Nxito dhe mos u huto!

Ti thua që e bën nesër këtë punë, por dije se, duke kaluar ditët,

Gjembat gjelbërohen më shumë dhe ai që do t'i shkulë këto vjetërohet dhe i bie fuqia.

Rrënja e gjembit duke u gjelbëruar dhe duke u forcuar çdo ditë, ndërsa ai që do t'i këpusë duke u dobësuar çdo ditë.

Ata po rinohen, ndërsa ti po vjetërohesh shumë.

Shpejt! Mos e lër kohën të kalojë!"

Çdo karakter të keq dije si një gjemb. Së fundi ty shumë herë të është ngulur gjembi.

Shumë herë je plagosur nga vesi i keq, por ti nuk ke ndjenjë. Je bërë i pandjeshëm.

Nëse nuk ke lajm nga plagosjet e të tjerëve që rrjedhin nga vesi yt i keq,

Të paktën e di se plagosesh vetë. Ti je ndëshkim për veten tënde dhe për të tjerët.

Merre sëpatën dhe priti herët! Këputi si Aliu kalanë e Hajberit.

Ose lëri të bëhen fidanë trëndafilash. Takoje dritën e të dashurit me dritën.

Ashtu që drita e tij ta shuajë zjarrin tënd dhe gjembat t'i bëjë bahçe trëndafilash.

Ti i ngjan xhehennemit, ndërsa ai është besimtar. Besimtari ka mundësi ta shuajë zjarrin.

Duke e transmetuar fjalën e xhehennemit, Mustafai tha: "Xhehennemi duke iu lutur besimtarit nga frika thotë:

O padishahu im, kalo shpejt, sepse drita jote do ta shuajë zjarrin tim!"

Kështu që, ai i cili e shkatërron zjarrin, është drita e besimtarit, sepse të largosh diçka përveçse me të kundërtën e saj, është e pamundur.

Në ditën e drejtësisë zjarri është e kundërta e dritës, sepse zjarri lind nga hidhërimi, ndërsa drita lind nga mirësia dhe nderi.

Nëse dëshiron ta fikësh të keqen e zjarrit, shpërndaje ujin e mëshirës në zemrën e tij.

Burimi i ujit të mëshirës është besimtari. Uji i jetës është shpirti i pastër i bamirësit.

Vetja jote ikën nga ai, sepse ti je zjarr, ndërsa ai ujë është ujë lumi.

Zjarri ikën nga uji ngaqë ai e fik.

Ndjenja dhe mendimi yt është nga zjarri, ndërsa ndjenja dhe mendimi i shehut është ajo dritë e bukur.

Nëse uji i dritës së tij pikon në zjarr, nga zjarri fillon të dalë zëri xhëz-xhëz.

Kur ai bën xhëz-xhëz, ti i thua: "Vdekja dhe halli janë për ty. Kjo frymë le ta fikë xhehennemin."

Të fiket që të mos digjet bahçja jote e trëndafilit. Drejtësia dhe mirësia jote të mos fiket.

Pasi ai të fiket, çfarëdo që të mbjellësh mbaron... dalin tulipanët, trëndafilat e bardhë.

Përsëri sa të mundemi shkojmë në rrugë të drejtë. O mësuesi ynë! Kthehu prapa, ku është rruga jonë?

Po tregonim këtë: Nëse gomari yt është i çalë dhe shtëpia është larg, nxito!

Kaloi viti dhe nuk është koha e mbjelljes. Nuk ka gjë tjetër përveçse errësirës së fytyrës dhe punë të keqe.

Në rrënjën e pemës së trupit ka rënë ujku. Atë duhet ta shkulim dhe ta hedhim në zjarr.

O udhëtar, eja në vete!... Koha kaloi. Dielli i jetës shkoi drejt pusit.

Kur ke forcë, harxhoje burrërinë në rrugën e Zotit qoftë edhe këto dy ditë të shkurtëra.

Atë pak farë që ka ngelur në dorën tënde, mbille që pas këtij çasti të mbijë një jetë e gjatë.

Pa u fikur ky kandil i vlefshëm, rregulloja shpejt fitilin dhe hidhi vaj.

Mos thuaj që e bën nesër. Kanë kaluar shumë të nesërme, kështu që ditët për të mbjellë mos të kalojnë të gjitha.

Dëgjoje këshillën time! Trupi është një lidhje e fortë. Nëse do të riun, zhvishu nga i vjetri.

Mbylle buzën tënde dhe hape dorën të mbushur plot me flori. Lëre kopracinë e trupit dhe bëhu bujar.

Të lësh dëshirat dhe ëmbëlsirat, është bujari. Ai që ka rënë për shkak të dëshirave, nuk është ngritur.

Bujaria është një degë e selvisë së xhennetit. Turp i qoftë atij që e lë një degë të tillë!

Të lësh dëshirën vetiake është një litar shumë i fortë. Kjo degë e tërheq shpirtin për në qiell.

O rrugëbukur! Dega e bujarisë të dërgoi ty te origjina jote duke të tërhequr lart.

Je Jusufi i bukurisë dhe kjo botë është si pus. Ky litar është durimi yt ndaj urdhrit të Zotit.

O Jusuf! Litari erdhi. Kape atë me të dy duart e tua! Mos rri i hutuar ndaj litarit, sepse koha po kalon.

Falenderimi i takon Zotit që e dërgoi këtë litar. Mirësia dhe mëshira e tij u përzien.

Bërja e këtij litari është një botë e qartë shpirtërore, por që të shohësh një botë që nuk duket.

Kjo botë joekzistuese është bërë sikur ekziston dhe bota që ekziston është fshehur shumë.

Kur fryn era, pluhuri duket tokë. Fluturon dhe shpërndahet. Era nuk dallon. Pluhuri dhe toka tregojnë veten e tyre dhe i bëhen erës perde.

Ai që punon në pamje, në të vërtetë është pa punë dhe është nga lëkura. Ajo që është e fshehtë është brendësia. Ajo është origjina.

Toka në dorën e erës i ngjan një mjeti. Tokën e vërtetë dije të madhërishme dhe natyrën të lartë.

Edhe shikimi i syrit tënd që i përket tokës, bie në tokë. Syri që e shikon erën është një lloj tjetër.

Kalin e njeh kali. Kali është lloj i kalit. Gjendjet e kalorësit i di kalorësi.

Ndjenja e shton syrin. Dhe dritën e Zotit e shton kalorësi. Kali pa kalorës nuk ka dobi.

Për këtë arsye edukoje kalin dhe bëje që ta lërë vesin e tij të keq, përndryshe padishahu nuk e pranon atë.

Ai që i tregon rrugë syrit të kalit, është syri i padishahut. Pa qenë syri i padishahut, kali nuk mund të shohë asgjë.

Sytë e kuajve nuk janë në vende të tjera përveçse në bar dhe barishte. Ngado që t'i thirrësh përveç këtyre vendeve "Nuk vij, përse të vij?"

Nëse drita e Zotit hip në syrin e ndjenjës, atëherë shpirti i drejtohet Zotit.

Si mund ta dijë rrugën kali pa kalorës? Për të ditur të drejtën dhe rrugën kryesore, duhet padishahu.

Shko drejt ndjenjës së cilës i ka hipur drita! Sa zotuese e mirë është ajo dritë për ndjenjën.

Ajo që e zbukuron dritën e ndjenjës, është drita e Zotit. Në këtë formë kuptimi i ajetit "Dritë mbi dritë" është ky:

Drita e ndjenjës e tërheq njeriun për në tokë, ndërsa drita e Zotit e shpie te lumi i Kevtherit.

Sepse bota që konceptohet me ndjenja, është një botë shumë e poshtër. Drita e Zotit është det, ndërsa ndjenja është si një farë e papjekur.

Por ai që i ka hipur ndjenjës, nuk është në fushë dhe nuk dallon asgjë përveç gjurmëve dhe fjalëve të mira të tij.

Drita e ndjenjës që është e ngjeshur dhe e rëndë, është e fshehur në të zezën e syve.

Nga zemërimi yt ti nuk mund të shikosh edhe dritën e ndjenjës tënde, kështu që si mund të shikosh dritën e fesë?

Drita e ndjenjës është e fshehtë edhe ndaj kësaj ngjeshjeje. Po ajo dritë e qartë si nuk mund të jetë e fshehur?

Kjo botë në dorën e erës së metafizikës i ngjan një fije kashte dhe është komplet e paaftë.

Nganjëherë e lartëson, nganjëherë e ul atë. Nganjëherë e drejton, nganjëherë e then atë.

Nganjëherë e dërgon në të majtë, nganjëherë në të djathtë... Nganjëherë e bën bahçe trëndafili, nganjëherë bahçe gjembash.

Dora është e fshehtë, por shiko lapsin që shkruan. Kali është në qarkullim, por kalorësi nuk duket.

Shiko shigjetën që hidhet, sepse harku është i fshehtë. Shpirtrat janë në fushë, por shpirti i shpirtit është i fshehur.

Mos e thyej shigjetën, sepse ajo është shigjeta e padishahut dhe nuk është shigjetë e zakonshme. Është nga unaza e harkut të dijetarit.

Zoti tha: "Kur e hodhe, nuk e hodhe ti." Puna e Zotit është shembull për të gjitha punët.

Thyej zemërimin tënd dhe jo shigjetën. Syri yt i zemëruar ta tregon ty gjakun qumësht.

Puthe shigjetën që është lyer dhe lagur me gjakun tënd dhe dërgoja padishahut.

Ai që është në pah, është i paaftë, i lidhur dhe i mjerë. Ndërsa ai që nuk është në pah, është i fortë dhe i pabindshëm.

Ne jemi gjuetarë. Kush e ka bërë një kurth të tillë? Nuk jemi gjë tjetër përveçse topa përpara shkopit. Ku është ai që e drejton shkopin?

Shqyen dhe qep, ku është ky rrobaqepës? Fryn dhe djeg, ku është ky që ndez zjarrin?

Në një çast e bën të mjaftueshëm të sinqertin dhe në një çast e bën të devotshmin të pafe.

Për këtë arsye, i sinqerti është në rrezikun për të rënë në kurth përderisa të mos plotësohet komplet nga vetja e tij.

Sepse është në rrugë dhe rruga ka shumë kaçakë. Ai që është nën mbrojtjen e Zotit, shpëton.

Ai që nuk e ka shumë të pastër pasqyrën e zemrës, është i sinqertë, është gjuetar, por akoma nuk e ka kapur zogun.

Por nëse i sinqerti shpihet në pozitën e sinqeritetit të Zotit, shpëton dhe arrin në pozitë sigurie.

Asnjë pasqyrë nuk bëhet përsëri hekur dhe asnjë bukë nuk bëhet shirje gruri.

Asnjë rrush nuk bëhet përsëri thartirë dhe asnjë frut i pjekur nuk bëhet i papjekur.

Bëhu i pjekur dhe shpëto nga prishja. Ec dhe bëhu si Burhan Muhakkik.

Nëse shpëton nga vetja jote, bëhesh Burhan. Kur robi zhduket, bëhet sulltan.

Nëse dëshiron ta shohësh haptas këtë, e ka treguar Salaheddini. I solli sytë e tij në gjendje për të parë dhe i hapi.

Çdo sy që ka dritën e Zotit, varfëria jep mësim nga syri i tij.

Shehu e bën punën pa mjet. U jep nxënësve mësim pa fjalë.

Zemra në dorën e tij është e butë si qiri. Vula e tij nganjëherë godet damkën e turpit, dhe nganjëherë damkën e zërit.

Vula në qiri është shenjë për unazën. Të bën ta kujtosh atë. Po origjinali, zbukurimi që është në unazë i kujt është, kë të kujton?

Ajo tregon mendimin e shitësit të argjendit. Çdo hallkë e zinxhirit është në tjetrën.

I kujt është ky zë në malet e zemrës? Ky mal, nganjëherë është plot me zë, nganjëherë është bosh dhe pa zë.

I zoti i shtëpisë, kudo që të jetë, është i urtë dhe gjykues. Puna që bën, është në vendin e saj. Ky mal zemre mos ngeltë mangët nga zëri i tij!

Ka mal që e jep zërin dy herë, por ka dhe mal që e jep njëqind herë e më shumë.

Mali rrjedh me qindra e mijëra burime të ëmbël nga ai zë dhe ajo fjalë.

Por nëse pritet ajo mirësi nga mali, ujërat në burime bëhen gjak.

Të qenit e malit Tur komplet smerald, ishte nga padishahu i padishahëve.

Copat e malit u ngjallën dhe u bënë me mendje. O njerëz, mos jemi ne më poshtë se gurët?

Nga shpirti nuk rrjedh ujë dhe as trupi nuk vishet me gjelbërim.

Te ai nuk ka zë të mallit dhe as gëzimin e një gllënjke të verës së banuesit.

Ku është përpjekja për ta shkulur dhe hedhur komplet këtë mal me kazma?

Ndoshta copave të tij i shkëlqen një hënë, ndoshta drita e hënës i gjen rrugë atij.

Ditën e kiametit malet do të shkulen nga vendi i tyre. Kur do na vijë hije mbi kokat tona?

Si mundet që ky kiamet të jetë më poshtë se ai kiamet? Ajo është plagë kiameti, ndërsa kjo i ngjan melhemit.

Ai që e shikon këtë melhem, shpëton nga plagosja. Edhe ai rob i keq që e sheh këtë bukuri, është bamirës.

Sa mirë për fytyrëkeqin që e ka gruan të bukur dhe turp për fytyrëtrëndafilin që e ka gruan vjeshtë.

Buka e vdekur kur bashkohet me shpirtin, ngjallet dhe bëhet vetë shpirti.

Kur druri i zi bashkohet me zjarrin, errësira ikën dhe bëhet dritë fund e fillim.

Kur gomari i ngordhur bie në kripore, gomarllëku i mendimit dhe fëlliqësira ngelin në një anë.

Ngjyra e ditës së Zotit është boja e Zotit. Te ai gjithçka lyhet me një bojë.

Nëse dikush bie në qyp dhe ti i thua ngrihu, të thotë: "Mos më akuzo, qypi është i imi."

Të thuash "unë jam qyp" do të thotë "unë jam tokë, dhé." Hekuri është hekur por ka hyrë në ngjyrën e zjarrit dhe është lyer me atë ngjyrë.

Ngjyra e hekurit u shkatërrua në ngjyrën e zjarrit. Flet nga qenia zjarr por është pa zë.

Kur shndërrohet në të kuqe si flori, atëherë fjala e tij si memec është "unë jam zjarr."

Eshtë ngritur lart me ngjyrën e zjarrit dhe me natyrën e tij dhe thotë: "Unë jam zjarr, unë jam zjarr."

Edhe nëse ti dyshon, unë përsëri jam zjarr. Nëse do, zgjate dorën dhe provoje.

Unë jam zjarr, por nëse ti dyshon, vendose fytyrën tënde te unë qoftë edhe një çast.

Nëse i biri i Ademit merr dritë nga Zoti, për shkak se është i zgjedhur, u bën sexhde engjëjve.

Ai që e shpëton shpirtin nga tërbimi dhe dyshimi, bën sexhde në botë.

Çfarë është zjarri? Çfarë është hekuri? Mbylle gojën! Mos u tall me përngjasimin e përngjasuesit.

Mos e fut shumë në det këmbën tënde dhe mos fol shumë për detin... Rri në cepin e tij duke kafshuar buzët dhe mos fol.

Nëse njëqind vetë si unë nuk mund t'i rezistojnë detit edhe unë nuk rri pa u mbytur.

Shpirti dhe mendja ime u flijofshin për detin. Vlerën e gjakut të mendjes dhe shpirtit tënd e ka dhënë ky det.

Me këmbët e mia eca shumë në det. Nëse nuk më ngelin këmbët, do të ec në të si zogjtë e detit.

Personi i paedukatë që është në qetësi, është më i mirë sesa ai që nuk është i qetë. Populli edhe nëse është i shtrembër, a nuk është në derë?

O trup i papastër! Sillu rreth pishinës! Si mund të jetë i pastër njeriu jashtë pishinës?

Njeriu i pastër që rri i ndarë nga pishina, bie larg edhe nga pastërtia e tij.

Pastrimi i kësaj pishine nuk ka kufi, ndërsa pastrimi i trupave është i pakët në masë.

Sepse zemra është pishinë por është e fshehtë. Kjo pishinë ka një rrugë të fshehtë për në det.

Pastërtia jotë e kufishme do ndihmë. Paraja e kufizuar, duke u harxhuar, pakësohet.

Uji i thotë burrit të papastër "vrapo te unë", ndërsa burri i papastër thotë "kam turp nga uji".

Uji thotë: "Si mund të hiqet ky turp pa mua? Si mund të pastrohet kjo papastërti pa mua?"

Nëse personi i papastër fshihet nga uji, bëhet si fjala "turpi e pengon besimin".

Zemra u bë me baltë në pishinën e trupit, por trupi u pastrua në pellgun e zemrës.

O bir! Sillu nën pellgun e zemrës! Ki kujdes nga pjesa e poshtme e pellgut të trupit!

Deti i trupit është i ngjitur me detin e zemrës, por në mes tyre ka një pengesë. Nuk përzihen.

Po deshe bëhu i drejtë, po deshe bëhu i shtrembër. Eja drejt pellgut të zemrës dhe mos rri prapa!

Edhe pse ka rrezik shpirti në prani të padishahëve, njerëzit e zellshëm nuk ngelin pas nga ajo.

Kur padishahu bëhet i ëmbël më shumë se sheqeri, shpirti shkon te ëmbëlsia dhe bëhet më i mirë.

O ti që më akuzon mua, paqja qoftë për ty! O ti që kërkon paqe! Më lër mua!

Shpirti im është oxhak dhe kënaqet nga zjarri. Për oxhakun është e mjaftueshme të jetë shtëpia e zjarrit.

Mua më ra të digjem ndaj dashurisë si oxhak. Pas kësaj, kush është i verbër, nuk është oxhak.

Kur ushqimi i ushqimit të bëhet ty ushqim, e gjen shpirtin e përheshëm dhe do të thotë që shpëtove nga vdekja.

Kur halli fillon të të shtojë ty gëzimin, bahçja e shpirtit tënd mbushet me trëndafila dhe me zbukurues.

Gjërat që të tjerët i kanë frikë, ty të japin siguri. Zogu i ujit gjen forcë nga deti, ndërsa zogu i shtëpisë raskapitet.

O doktor, unë u bëra përsëri humnerë. O i dashur, unë përsëri rashë në dashuri të mëdha.

Hallkat e zinxhirit tënd janë shumë të forta. Çdo hallkë jep një budallallëk tjetër.

Çdo pjesë e hallkës është një mjeshtëri tjetër. Për këtë arsye unë çdo moment kam nga një budallallëk tjetër.

Atëherë, çdo budallallëk është mjeshtëri. Kjo është bërë një fjalë e urtë, veçanërisht në zinxhirin e këtij truri të madh.

Lidhjet e rrënojës sime i këputi në një mënyrë të tillë që të gjithë rrënojat mua më japin këshillë.

Miqtë e Dhunnunit shkojnë në spitalin e të marrëve për t'i bërë vizitë e për ta pyetur për gjendjen.

Ky lloj budallallëku e gjeti edhe Dhunnun Misriun. Te ai doli një shpërthim te një budallallëk i ri.

U bë një shpërthim i tillë që nga ai, deri në lartësinë e qiellit iu jepte kripë zemrave.

O tokë jopjellore! Eja në vete! Mos e vendos shpërthimin tënd në një vend me shpërthimin e personave të pastër.

Populli nuk ka fuqi ndaj budallallëkut të tij. Zjarri i tij i kapte mjekrat e njerëzve.

Kur ra zjarr në mjekrat e njerëzve, e lidhën dhe e burgosën atë.

Edhe nëse njerëzit mërziten nga kjo rrugë, nuk kanë mundësi që ta tërheqin prapa këtë pengesë.

Këta padishahë panë te njerëzit frikën e shpirtit, sepse ky popull është i verbër. Ndërsa padishahët nuk kanë nishan.

Kur kalon ligji në dorën e të hutuarve, Dhunnuni bie në burg.

Një padishah i madh i kishte hipur kalit vetëm. Askush nuk i shkonte pas. Një perlë e tillë që nuk i gjendet shoku, kishte rënë në dorë të fëmijëve... askush nuk ia dinte vlerën dhe nuk e kuptonte.

Çfarë është perla? Një det i fshehur në një pikë... Një diell i futur në një copëz.

Një diell i tillë që e tregoi veten e tij dhe e hapi dalngadalë fytyrën e tij.

Të gjitha copëzat u shkatërruan te ai. Bota u deh për shkak të tij dhe për shkak të tij erdhi në vete.

Por kur lapsi bie në dorën e mizorit, nuk ka dyshim që i ndihmuari dënohet me vdekje.

Kur ky ligj dhe kjo qeveri ndodhet në duart e njerëzve të këqinj, patjetër që duhet të vriten pejgamberët.

Një popull që ka humbur rrugën e tij, u tha pejgamberëve nga marrëzia: "Për shkakun tuaj neve na vijnë fatkeqësi".

Pa shiko injorantin kristian që kërkon ndihmë nga "Zoti" i varur,

Sepse sipas tyre Isain e kanë varur çifutët. Mirë... Nëse është puna kështu, kush ta ndihmojë atë?

Kur zemra e padishahut u gjakos nga ata, si mundet që ligji "Zoti nuk i ndëshkon ata përderisa të jesh ti në mes tyre" të rrëshqasë e të shkojë.

Argjendari me flori të pastër ka më shumë frikë nga tradhtari fallsifikator.

Jusufët janë të fshehur për shkak të zilisë së të këqinjve, sepse të bukurit jetojnë brenda në zjarr nga frika e armikut.

Jusufi ra në pus për shkak të hiles së vëllezërve të tij, sepse vëllezërit ia dhanë Jusufin ujqërve nga zilia e tyre.

Jusufit të Egjiptit i ndodhën shumë probleme për shkak të zilisë. Kjo zili është një ujk i madh në pus.

Së fundi, Jakubi i urtë gjithmonë kishte frikë dhe ishte i shqetësuar për shkak të këtij ujku.

Ujku që dallohet, nuk u soll vetë rreth Jusufit, por kjo zili ua kaloi edhe ujqërve me punën që bëri.

Ky ujk zilie e plagosi Jusufin. Vëllezërit e tij erdhën dhe thanë me zgjuarsi: "Ne shkuam për të bërë gara dhe atë e patëm lënë në krye të rrobave. Kështu që e kishte kapur ujku."

Këtë hile nuk e kanë edhe qindramijëra ujqër. Duro! Së fundi ky ujk poshtërohet.

Sepse ziliqarët në ditën e gjykimit patjetër që do të tubohen në formë ujku.

Ngjallja e atij të poshtëri që ha haram dhe e njeriut ambicioz, në ditën e gjykimit do të jetë në formë derri.

Ata që bëjnë zina do të ngjallen duke iu qelbur vendet e turpshme. Ndërsa ata që pijnë verë do të ngjallen duke u qelbur gojët e tyre.

Ndjenja e fshehtë e zemrave në tubim do të dalë në pah.

Ekzistenca e njeriut i ngjan një pylli. Nëse je nga ajo frymë që ka fryrë Zoti, ki kujdes nga ky trup!

Në trupin tonë ka me mijëra ujqër, me mijëra derra... I pastër, i papastër, i bukur, i shëmtuar dhe me mijëra cilësi.

Cili ves të jetë më i fortë, ligji është i tij. Nëse floriri në metal është më shumë sesa bakri, ai metal llogaritet si flori.

Tubimi duhet të bëhet në formën e vesit që është gjykues ndaj trupit tënd.

Në një moment te njeriu hyn një ujk, ndërsa në një moment tjetër i bëhet fytyra si Jusufi.

E mira dhe e keqja shkojnë nga zemra në zemër nga një rrugë e fshehtë.

Bile vetë nga njeriu te lopa dhe gomari shkon informacion, dija dhe mjeshtëria.

Kali i prapë vjen në një gjendje të qetë dhe mësohet. Ariu loz dhe dhia e përshëndet.

Dëshira iku nga njerëzit dhe shkoi te qeni. Kështu që u bë çoban, gjuetar ose roje.

Bukuria shkoi te qeni i Shokëve të Shpellës nga ata. Së fundi po kërkonte Zotin.

Çdo moment në zemër del një lloj i ri. Nganjëherë shejtan, nganjëherë ëngjëll. Nganjëherë kurth, nganjëherë përbindësh.

Çdo luan e di që ka një rrugë të fshehtë për kurthin e zemrave nga ai pyll i shastisur.

Vidh nga përbrenda dhe grabite diamantin e shpirtit. O ti që je më poshtë se qeni, fitoje atë diamant nga zemrat e dijetarëve.

Meqenëse je hajdut, të paktën vidh një perlë të bukur. Meqenëse je hamall, mbaj një peshë fisnike.

Myridët e kuptojnë se Dhunnuni nuk ishte i marrë por dukej posaçërisht ashtu.

Miqtë u zhytën në mendim për këtë punë të Dhunnunit. Shkuan në burg dhe filluan të thonin mendimet e tyre për këtë çështje.

Thanë: "Mesa duket e bën këtë qëllimisht, apo ka ndonjë urtësi? Ai në këtë fe është një kible dhe një argument.

A ka mundësi që budallallëku ta udhëheqë atë? Sa larg është nga mendja e pakufishme si deti?

Zoti ia ruajtë përsosmërinë e pozitës dhe e ruajttë nga mbulimi i resë së sëmundjes.

Ai hyri në shtëpi nga e keqja e njerëzve dhe nga turpi i të mençurve u bë anormal.

Ai për shkak të turpit të mendjes që nuk sheh punë egoiste, u bë anormal me qëllim."

Ai pat thënë: më lidhni mua. Më goditni me bisht lope në kokë dhe në kurriz por mos e kërkoni këtë.

Kështu që të marr jetë nga bishti siç u ngjall me lopën e Musait personi i vrarë.

Kështu që të bëhem mirë me kërbaçin e bishtit të lopës. Të bëhem i bukur i vrarë si ai që u ngjall nga mrekullia e Musait.

Njeriu i vrarë nga plaga që hapi kamxhiku i bishtit të kaut. Për shkak të kimisë u bë flori si bakër.

U hodh dhe u ngrit. Tha të fshehtat dhe tregoi vrasësit.

Tha: "Këta më vranë mua dhe këta e mbollën farën e kësaj përçarjeje."

Kur vritet trupi i rëndë, ngjallet ekzistenca e shpirtit që di të fshehtat.

Shpirti i atij njeriu e shikon edhe xhennetin, edhe xhehennemin... njeh dhe i di të gjitha të fshehtat.

I tregon vrasësit si shejtanë. I tregon hilet dhe rregullin.

Të presësh kaun që të shpëtojë shpirti nga plaga që do të hapë bishti, është nga kushtet e rrugës.

Vrite menjëherë kaun e zemrës ashtuqë të të ngjallet shpirti yt i fshehtë dhe të të bëhet i ndërgjegjshëm.

Kur njerëzit iu afruan Dhunnunit, ai thirri: "Hej, kush jeni ju? Kini kujdes!"

Ata me edukatë thanë: "Ne jemi nga miqtë, erdhëm për të të pyetur nga zemra për gjendjen.

Si je o mjeshtër, o det i mendjes së shëndoshë? Përse e tregon veten të çmendur kur ti je i mençur? Çfare është kjo shpifje?

A arrin tymi i zjarrit te dielli? A bëhet i rraskapitur Feniksi ndaj sorrës?

Mos u fsheh nga ne dhe shpjegoje këtë. Ne të duam ty. Neve mos na e bëj këtë!

Nuk ka hije t'i largosh të dashurit nga vetja jote. Nuk është e drejtë ta fshehësh punën nga ata dhe t'i gënjesh me hile.

O padishah! Nxirre të fshehtën! O fytyrëhënë! Mos e fshih fytyrën tënde me re!

Ne të duam ty dhe jemi të sinqertë dhe të dashuruar ndaj teje. Me të dy botërat ta kemi dhënë zemrën."

Ai filloi të shajë dhe të thotë pa vend fjalë të këqija dhe të çmendura.

U ngrit dhe u hodhi gurë e shkopinj. Të gjithë ikën nga frika e dajakut.

Dhunnuni qeshi me të madhe dhe duke tundur kokën tha: "Shikoje erën e mjekrës së këtyre miqve!

Pa shikoji miqtë! Ku është shenja e miqve? Mundi i miqve është si shpirti.

Si mund të tërhiqet miku në qoshe me mundin e mikut. Mundi është brendësia dhe shpirti, ndërsa miqësia i ngjan lëkurës së tij.

A nuk është shenja e miqësisë kënaqësia nga belaja, fatkeqësia dhe nga shqetësimi?

Miku është si flori, ndërsa belaja i ngjan zjarrit. Floriri i pastër në zjarr vjen në një gjendje të qartë."

Llukmani që ishte një rob shumë i pastër, a nuk ishte i shkathët dhe i zellshëm natë e ditë në adhurim?

Zotëria i tij e mbajti përpara dhe e shikonte mbi bijtë e tij,

Sepse Llukmani në të vërtetë ishte bir robi, por ishte zotëri dhe i lirë nga dëshirat vetiake.

Një padishah i thotë një shehu gjatë bisedës: "Kërko nga unë diçka!"

Shehu tha: "O padishahu im, a nuk ke turp të më thuash kështu? Eja pak më sipër se kjo!

Unë kam dy robër dhe ata janë të pavlerë, por që të dy të sundojnë dhe të urdhërojnë ty.

Kur padishahu tha: "Kjo fjalë është gabim. Kush janë ata dy robër?" Shehu tha: "Njëri është e nxehura dhe tjetri është dëshira vetiake.

Atë që është larg padishahllëkut, njihe si padishah. Ai është i ndriçuar pa hënë dhe pa diell.

Ai që zotëron pasuri, është përson i pasur. Ai që humb ndaj pasurisë, është armik i pasurisë.

Zotëria i Llukmanit në pamje ishte zotëria i tij, por në të vërtetë ishte robi i Llukmanit.

Në këtë botë ka shumë që ngjajnë. Rubini në shikimet e tyre është më i rëndomtë se një copë plehër.

Shkretëtirës i është dhënë emri vendi i shpëtimit dhe është bërë kurth për mendjet e emrit dhe të ngjyrës.

Popullin e prezanton rroba e tij dhe atij që është brenda rrobës i thonë "ai është nga njerëzit".

Një popull ka pamje devotshmërie shtirëse.

Për të qenë spiuni i devotshmërisë, duhet dritë.

Ai që posedon këtë dritë, hyn në zemrën e tij me rrugën e mendjes. Shikon paranë dhe nuk lidhet ndaj transportimit dhe transmetimit.

Robërit e veçantë të të diturit të shejtanit janë spiunët e zemrave në botën shpirtërore.

Hyn në zemër si imagjinatë. Sendi dhe gjendja e fshehtë është e hapur para tyre.

Në trupin e harabelit nuk ka as forcë e as aftësi që e fshehta të ngelë e fshehtë nga mendja e skifterit.

Ai që është i dijshëm ndaj të fshehtave të Zotit, të fshehtat e krijesave para tij nuk janë asgjë.

Ai që shkon në qiell, a e ka të vështirë të ecë në tokë?

O mizor! Hekuri në dorën e Daudit bëhej qiri dhe tretej. Tashmë çfarë bëhet qiriu në grushtin e tij?

Llukmani ishte një zotëri në formë robi. Skllavëria ishte një copë në pamjen e jashtme të tij.

Kur zotëria shkon në një vend që nuk e di, i vesh robit rroba të reja.

Ai vetë vesh rrobat e skllavit dhe skllavin e bën zotëri të vetin.

Ecën pas tij si rob. Në këtë mënyrë askush nuk e njeh atë.

O rob! Ulu në kryeqoshe! Unë si një rob i vjetër të të sjell ty këpucët.

Ti bëhu i ashpër, më shaj mua dhe mos më respekto!

Të dhashë për detyrë të lësh shërbimin. Kështu e mbolla farën e hiles në kurbet.

Zotëritë i kanë bërë këto skllavëri që të tjerët të kujtojnë se janë skllevër.

Sytë e tyre janë të ngopur dhe janë ngopur ndaj zotërillëkut dhe janë përgatitur ndaj punëve.

Por robërit e dëshirave vetjake bëjnë të kundërtën e tyre dhe e tregojnë veten zotërinj të mendjes dhe të shpirtit.

Zotëria mund të bëjë skllavëri, por nga sllavi nuk vjen gjë tjetër përveçse skllavëri.

Dije se ka shumë gjëra që reflektojnë nga ajo botë në këtë botë.

Zotëria i Llukmanit e dinte këtë gjendje të fshehtë dhe pati parë një shenjë te ai.

Ngaqë e dinte të fshehtën, treguesi i rrugës për të mbaruar punën, e ngiste gomarin bukur.

Ai mund ta lironte Llukmanin më përpara, por donte kënaqësinë e tij.

Sepse dëshira e Llukmanit ishte që të mos e njohë askush atë luan dhe atë trim.

Ta fshehësh të fshehtën tënde nga të këqinjtë, nuk është diçka për t'u shastisur. Ajo që është për t'u shastisur, është ta fshehësh nga vetja jote dhe të fshihesh nga vetja jote.

Por fshihe punën nga sytë e tu për ta mbrojtur nga syri i keq.

Dorëzoja veten kurthit të kundërvlerës dhe duke kapërcyer veten tënde nga vetja jote, vidh diçka!

Për të nxjerrë shkopin e shigjetës nga trupi i personit të plagosur, të japin opium.

Edhe në kohën e vdekjes njeriut i japin dhimbje dhe vuajtje. Atëherë ta marrin shpirtin kur je i zënë.

Zemra në çdo mendim që do të japë, do të sjellë në fshehtësi diçka nga ti.

Atëherë, më mirë preokupohu me të, kështu që të marrë diçka më të vogël nga ti.

O ti që tregon rregull ndaj punës tënde! Çfarëdo që të kesh fituar, hajduti hyn nga ana që ndjen siguri.

Nëse pesha e tregëtarit bie në ujë, së pari i vë dorën mallit më të mirë.

Edhe ti, meqenëse do të të bjerë diçka në ujë, ajo do të shkatërrohet... Lëre gjënë që është më poshtë dhe gjej më të mirën!

Nga ata që e vënë në provë del në shesh virtyti dhe zgjuarsia e Llukmanit.

Kur zotërisë së Llukmanit i sillnin bukë, ai dërgonte një njeri te Llukmani dhe e thërriste atë.

Së pari Llukmani e zgjaste dorën në ushqim, pastaj hante edhe zotëria e tij.

Gëzohej duke ngrënë gjërat që kishin ngelur. Ushqimet që nuk i kishte ngrënë, i derdhte.

Bile edhe nëse i hante, i hante pa zemër dhe pa oreks. Ja pra, ringjallja dhe bashkimi pa fund i vërtetë është ky.

Një ditë zotërisë së Llukmanit i sollën dhuratë një shalqi. Ai i tha shërbëtorit: "Shko dhe thirre birin tim Llukmanin!"

Kur erdhi Llukmani, zotëria e tij e preu shalqinin dhe i dha një pjesë. Llukmani e hëngri atë pjesë si mjaltë dhe sheqer.

E hëngri me aq shumë lezet, saqë zotëria e tij preu një copë tjetër dhe ia dha. Kështu e hëngri të gjithë shalqinin.

Ngeli vetëm një pjesë. Zotëria e tij tha: "Këtë po e ha unë. Ta shoh se si është. Sigurisht që është një shalqi i ëmbël."

Sepse Llukmani po e hante me një lezet, me një dëshirë dhe me një oreks, saqë edhe atyre që e shikonin u vinte oreks.

Pasi e hëngri, u ndez zjarr nga të djegurit e tij. Edhe gjuha iu skuq edhe fyti iu dogj.

Për një çast e humbi veten e tij nga djegia. Pastaj i tha atij: "O i nderuari im, o zotëria im!

Si ka mundësi që një helm të tillë e hëngre ëmbël-ëmbël? Si e mendove këtë zullum butësi?

Çfarë durimi është ky? Përse durove kështu? Apo ky shpirt sipas teje është armik?

Përse nuk the duro pak tani nuk mund të ha!"

Llukmani tha: "Jam furnizuar aq shumë me mirësi nga dora jote falëse, saqë u bëra dy kat nga turpi im."

O njeri i aftë! Çdo gjë që më paraqite me dorën tënde, kisha turp të thoja që kjo është djegëse.

Sepse të gjitha pjesët e trupit tim, kanë lindur nga të mirat e tua. Jam varrosur në betimin dhe në kurthin tënd.

Nëse vuaj për shkak të një djegieje, dheu i mbuloftë pjesët e mia njëqind herë!

Shija e dorës së falësit të sheqerit a lë djegie në këtë shalqi?

Djegiet ëmbëlsohen nga dashuria. Bakri bëhet flori nga dashuria.

Llumi, ujërat e pista vijnë në një gjendje të pastër nga dashuria. Hallet shërohen nga dashuria.

I vdekuri ngjallet nga dashuria, padishahët bëhen robër nga dashuria.

Kjo dashuri është rezultat i dijes. Si mund të ulet në një fron të tillë një person që merret me budallallëqe?

Dija e mangët nga do ta lindë dashurinë? Dija e mangët lind një dashuri por ajo dashuri është gjë e pashpirt.

Një i pashpirt, nëse shikon një gjë që dashurohet, e dëgjon zërin e të dashurit nga fishkëllima.

Dija e mangët nuk e njeh ndryshimin, vetëtimën e njeh për diell.

Për këtë arsye, Pejgamberi personit që nuk di i thoshte i mallkuar. Por kjo mangësi është mangësia e komentimit dhe e mendjes.

Sepse ai që e ka trupin e mangët mëshirohet dhe atij që është në vuajtje nuk i përputhet mallkimi dhe goditja.

Ajo që është sëmundje e keqe është mangësia e mendjes. I duhet mallkimi dhe është e përshtatshme të rrijë larg.

Sepse pjekuria e mendjes nuk është larg, por të plotësosh trupin e mangët nuk ka mundësi.

Mohimi dhe faraonllëku i çdo njeriu të keq që bie larg nga Zoti, në përgjithësi ka lindur nga mangësia e mendjes.

Për mangësinë e trupit në Kur'an ka një gjërësi: "Nuk ka obligim për verbëri."

Vetëtima fiket shpejt dhe shkon. Është shumë e pabesë. Ti gjënë e përkohshme që nuk është e ndriçueshme dhe e ndritshme nuk mund ta ndash nga ajo që është e përhershme.

Vetëtima i qesh atij njeriu. A e di se kujt? Atij që e lidh zemrën me të.

Dritat e qiellit nuk kanë fund. Ato drita a i ngjajnë ndopak dritës së Zotit që nuk gjendet në lindje dhe perëndim?

Dije se vetëtima ta merr dritën e syve, ndërsa drita e përhershme është ndihmuese e syve.

Të ecësh me kalë mbi shkumën e detit dhe të lexosh letrën në dritën e vetëtimës,

Është të mos parit e fundit nga zemërimi. Është të qeshurit ndaj vetes dhe mendjes tënde.

Ndjeshmëria e mendjes është të shikosh fundin e punës. Mendja që nuk e shikon fundin është interes vetjak.

Mendja që ka humbur ndaj dëshirës vetjake, është bërë dëshirë vetjake. Nëse Jupiteri ndikohet nga Saturni, ai bëhet si Saturni.

Përsëri brenda kësaj fatkeqësie ktheje shikimin dhe shiko atë që të bën pa fat.

Shikimi që shikon këtë baticë-zbaticë hap rrugë të drejtë nga fatkeqësia për në lumturi.

Për këtë arsye Zoti të kthen nga një gjendje në një gjendje tjetër dhe gjatë kthimit e nxjerr të kundërtën me të kundërtën e saj.

Në këtë formë ke frikë të jesh nga As'hab-i Shimal dhe shpreson si ushtarët lezetin e As'hab-i jemin.

Nëse nga njëra anë ke rënë në frikë e nga ana tjetër je në shpresë, atëherë të bëhen dy krahë. Zogu me një krah kurrë nuk mund të fluturojë.

Ose më lër që të mos e them, ose më jep leje ta them të tërën.

Por nëse nuk do as këtë e as atë, përsëri urdhri është i joti. Kush e di se çfarë qëllimi dhe dëshire ke?

Shpirti duhet të bëhet si shpirti i Ibrahimit që me dritën e tij në zjarr të shikojë xhennete dhe shtëpi të bukura.

Shkallë-shkallë të ngrihet deri te hëna dhe dielli. Të mos ngelë në derë si hallkë.

Ta kalojë edhe qiellin e shtatë si Halili... Sepse unë nuk i dua ata që humbin dhe ikin.

Kjo botë trupore e zvarrit një tjetër për në gabim përveç atij që ka shpëtuar nga dëshirat vetjake.

Fundi i tregimit mbi zilinë e njerëzve të padishahut kundër atij skllavit zemërpastër.

Zilia e njerëzve të padishahut ndaj robit të pastër të robve sulltanë të përjetshëm,

Fjalëzgjatësi ngeli larg me të zgjaturën e tij. Përsëri duhet t'i kthehemi atij tregimi dhe ta plotësojmë.

Kopshtari engjëll më të ardhme dhe me fat, si ka mundësi që të mos e ndajë pemën nga pema?

Të djegshmen me pemën e keqe, nga pema që jep shtatëqind fruta?

Si ka mundësi që lodhet duke i rritur? Sepse i shikon ata me syrin që shikon fundin.

Ata dy pemë në të vërtetë duken një, por kush është qëllimi nga pemët? A nuk është që të japin fruta?

Shehu që shikon me dritën e Zotit, di gjithçka nga fillimi në fund.

E ka mbyllur syrin që shikon të fundit për Zotin dhe ka hapur syrin që shikon fundin në mësim.

Ata ziliqarët ishin pemë e keqe dhe e kishin fatin e keq.

Ndizen nga zilia dhe shpërndajnë shkumë. Fshehtas bëjnë kurthe.

Në këtë mënyrë duan t'i gërmojnë rrënjën nga kjo botë për t'i rënë kokës së robit të pastër.

Njeriu që ka shpirt padishahu si mund të jetë i përkohshëm? Nëse zemrën e dikujt e ruan Zoti, si mund të shkatërrohet ai njeri?

Në ato momente padishahu e dinte por nuk nxirrte zë si Ebu-Bekr-i Rebabi.

Ai i shikonte zemrat e karakterkëqinjve dhe të njerëzve me moral të keq. Ai tallej fshehtas me ata shitësa rrugësh.

Hileqarët vrapojnë për të kurdisur hile dhe duan ta hedhin padishahun në enë.

Si mund ta fusin atë padishahun e madh në enë ata gomerët?

Ata thurën një kurth për padishahun. Së fundi ata edhe këtë hile e patën mësuar nga ai.

Sa nxënës të këqinj. Ata që rrinin kokë më kokë me të dhe me to e shikonte veten një.

Dhe me cilin hoxhë? Më hoxhën që ishte i fshehur në prani dhe me hoxhën e botës së qartë.

Syri i tij shikon me dritën e Zotit dhe po i shqyen perdet e padiurisë.

Me zemër të shpuar si një qilim i vjetër tërhiqnin perde përpara atij dijetari.

Perdja që ishte bërë gojë me vrimat mbi të i qeshte atij me njëqind gojëra.

Hoxha i tha nxënësit: "O ti që je më poshtë sesa qeni, a nuk ke fare besë ndaj meje?

Mos më supozo si një hoxhë i fortë dhe zgjedhës hallesh por më prano si një nxënës dhe i verbër si ti.

Trupi dhe shpirti yt a nuk ka ndihmë nga unë? Për ty nuk rrjedh ujë pa mua.

Kështu e shikon që zemra ime është vend pune i fatit tënd. O ti që nuk je i drejtë, përse e thyen vendin e punës?

Nëse thua se e ndez çakmakun vetëm, a nuk ka dritare nga zemra në zemër?

Së fundi, zemra e shikon nga dritarja edhe mendimin tënd dhe dëshmon për atë që përkujton.

Pranoje që për shkak të bujarisë nuk e godet fytyrën tënde. Çfarëdo që të thuash, ajo qesh dhe thotë: "Po, po."

Por nuk i qesh hiles dhe vesit tënd por u qesh gjërave që i ke bërë vesit tënd të keq.

Së fundi, kundërvlera e hiles është hileja. Thyeje enën dhe pije lëngun. Ja kjo është e përshtatshmja.

Nëse ajo kënaqet dhe për këtë shkak të qesh, ty të hapen me qindra mijëra trëndafila.

Nëse zemra e tij bën punë me kënaqësi, dije se bëhet një diell në pranverë.

Kështu që qesh edhe dita edhe vera. Gjelbërimi bashkohet me lulet.

Qindra mijëra kumri dhe bilbila fillojnë të cicërojnë dhe e mbushin me zëra këtë botë të pazëshme e të heshtur.

Ti e shikon gjethen e shpirtit tënd të verdhosur dhe të zezë. A nuk ke lajm nga zemërimi i padishahut?

Dielli i padishahut në kullën e kritikimit i nxin fytyrat e tyre si libër.

Fletët e Mërkurit janë shpirti ynë. Bardhësia dhe e zeza që është në ato faqe është peshorja jonë.

Përsëri shkruan një urdhër të kuq dhe të gjelbër për të shpëtuar shpirtërat nga e zinj dhe nga paaftësia.

Shkrimi i pranverës në vlerë është i kuq dhe i gjelbër si vija e qiellit.

Me të parë trupin e vogël të hudhudit, zogut lajmëtar, Belkizja me zemër e vlerëson të lartë lajmin e ardhur nga Sulejmani (a.s.).

Me qindra mëshira i qofshin Belkizes. Zoti i pati dhënë asaj mendjen e qindra burrave.

Një zog lajmëtar solli nga Sulejmani një letër me disa fjalë të sqaruara.

Belkizja e lexoi. Të dërguarin nuk e pa me syrin e nënçmimit.

Syri i saj pa zogun lajmëtar dhe zemra e saj e kuptoi se ai është Feniksi. Ndjenja e saj e pa si qen, ndërsa zemra e saj e pa si det.

Mendja lufton me ndjenjën siç luftonte Muhammedi me Ebu Xhehlin për shkak të këtyre nuskave me dy ngjyra.

Qafirat e panë Ahmedin si njeri, sepse nuk e panë që ai e ndau hënën.

Hidhi pluhur syrit të ndjenjës! Syri i ndjenjës është armiku i mendjes dhe i fesë.

Zoti i tha syrit të ndjenjës "i verbër, adhurues idhulli dhe e kundërta jonë".

Sepse ai e pa shkumën, por nuk e pa detin. Ai e pa momentin, por nuk pa të nesërmen.

Ai është poseduesi edhe i të sotshmes edhe i së nesërmes. Ai që është poseduesi i çdo çasti dhe nga thesari nuk mund të shikojë përveçse para fallso.

Kjo copë jep lajm nga dielli dhe dielli i bëhet skllav asaj cope.

Të dërguarit të detit të bashkuar që është një pikë, i bëhen robër shtatë dete.

Edhe nëse një grusht dhé ngjallet për shkak të tij, qiejt ulin kokën përpara këtij grushti dheu.

Kur toka e Ademit u ngjall nga Zoti, ëngjëjt e Zotit bënë sexhde përpara asaj toke.

Përse u ça qielli? Për shkak të një syri që hapi njëri që ishte nga toka.

Toka ulet poshtë ujit për shkak të llumit. Shiko tokën që e kalon me shpejtësi Arshin.

Dije se ajo bukuri nuk është nga uji, por nga mirësia e krijuesit dhënës të pashoq dhe të pashembullt.

Nëse do, e ul ajrin dhe zjarrin poshtë dhe nëse do, e bën gjembin më të lartë se trëndafilin.

Zoti është sundues. Ai bën çfarë të dojë. Ai krijon ilaç nga vetë sëmundja.

Nëse e ul ajrin dhe zjarrin, i nxin dhe i ndyn.

Nëse e lartëson vendin dhe ujin, e bën të ecë në këmbë rrugën e qiellit.

Atëherë është e sigurt që atë që e do, e nderon dhe atij që është nga toka i thotë "hapi krahët!"

Atij që është nga zjarri i tha: "Ik! Bëhu iblis! Hyr me gënjeshtrën tënde poshtë katit të shtatë të tokës!"

O ti njeri që je krijuar nga toka! Edhe ti ec! Kaloje edhe yllin më të vogël të kompletit të arushës së madhe. Edhe ti Iblis që je krijuar nga zjarri, shko në fundin e dheut!

Unë nuk jam katër natyra dhe nuk jam dy shkaqe. Unë jam i përhershëm në sundim.

Puna ime është pa shkak dhe nga e drejta. O mendimkeq! Përcaktimi im nuk është i lidhur ndaj shkakut.

E ndërroj zakonin tim sipas kohës. Dhe sipas kohës e shkatërroj nga përpara këtë pluhur të dyshimit.

Detit i them: "Ki kujdes! Mbushu me zjarr!". Zjarrin e urdhëroj: " Eja, bëhu bahçe trëndafilash!"

Malit i them: "Bëhu i lehtë si pambuk!". Qiellit i them: " Ndahu dhe hapu përpara syrit!"

Diellit i them: " O diell, bashkohu me hënën!" Dhe i sjell të dy në një gjendje të dy reve të zeza.

Çezmen e diellit e thaj, ndërsa burimin e gjakut e bëj misk me mjeshtëri.

Zoti lidh një kular në qafën e diellit dhe të hënës dhe i lidh ata si dy qe të zinj.

Filozofi mohon ajetin "Nëse uji shkon në thellësi..."

Një lexues po lexonte Kur'an "maukum gavra" domethënë "e pret ujin nga burimi.

Nëse e fsheh në thellësi vendin, nëse i thaj burimet dhe i sjell në një gjendje shumë të thatë,

Kush është tjetër përveç Zotit të vetëm që është i mirë, madhështor dhe i pashok që mund ta sjellë ujin përsëri në burimin e tij?"

Në atë moment nga biblioteka po kalonte një filozof i thjeshtë. Një logjikues i poshtër.

Kur e dëgjoi këtë ajet, nuk i pëlqeu dhe tha: " Ne e sjellim ujin me mund.

Ne me goditjen e lopatave dhe me të prerët e sëpatave, e sjellim ujin nga poshtë lart."

Fjeti natën dhe në ëndërr pa një burrë si luan. Ai burrë i ra me një shuplakë filozofit. Ia verboi të dy sytë.

I tha: "O njeri i keq! Nëse je i drejtë dhe nëse syri yt është i drejtë, eja ndriçoje me kazëm burimin e këtyre dy syve!"

Filozofi ditën u hodh dhe u ngrit nga gjumi. Pa që dy sytë i ishin verbuar dhe drita e të dy syve ishte fikur.

Sikur duke qarë të kishte rënkuar, sikur të ishte penduar dhe të kishte kërkuar falje, drita e shkatërruar do të shfaqej përsëri me bujarinë e Zotit.

Por të kërkosh falje nuk është në dorën tënde. Dëshira e pendimit nuk bëhet meze e çdo të dehuri.

E keqja e punëve që janë bërë, mohimi dhe fatalizmi i mohimit e pengonin ardhjen e pendimit në zemrën e tij dhe lidhnin rrugën e tij.

Zemra e tij ishte kthyer në gur nga kokëfortësia. Si mund të bëjë dobi pendimi për ta mbjellur atë?

Ku ka ndonjë si Shuajbi që me lutjen e tij e sjell malin në gjendje toke për të mbjellë të mbjellat?

Për shkak të përgjërimit dhe besimit të Halilit, u bë e mundur puna që nuk bëhej.

Ose vendi guror erdhi në një gjendje toke pjellore mjaft të mirë pas lutjes së Mukavkisit nga Pejgamberi.

Në të njëjtën formë, njeriu mohues bën të kundërtën. Floririn e bën bakër dhe paqen e bën luftë.

Çdo njeri i keq është përplasje qelibari. Edhe tokën e aftë e bën gur.

Nuk ka leje për çdo zemër të bëjë sexhde. Për çdo paramarrës, paraja nuk është mëshirë.

Ki kujdes! Mos bëj faj dhe mëkat duke u mbështetur në mendimin që "do pendohem, do kërkoj mbrojtje nga Zoti".

Pendimi ka nevojë për një shkëlqim. Për pendimin vetëtima dhe reja janë kusht.

Për t'u bërë fruti, duhet nxehtësi dhe ujë. Për këtë ka nevojë për re dhe vetëtimë.

Si mund të fiket kërcënimi dhe zemërimi i zjarrit kur nuk ndodhet vetëtima e zemrës dhe reja e syve?

Si gjelbëron gjelbërimi i dëshirës së takimit? Si shpërthejnë dhe rrjedhin burimet e ujit të pastër?

Si mund t'i thotë një të fshehtë bahçja gjelbërimit? Si mund të bëjë marrëveshje manushaqja me jaseminin?

Si i hap duart rrapi ndaj lutjes? Si e tund pema kokën në ajër?

Si e hedh lulja fundin e saj që është e mbushur plot me ngjyra dhe me erëza në stinën e verës?

Si skuqet fytyra e tulipanit si gjak? Si dalin florinj nga qesja e trëndafilit?

Si ndodh që bilbili i merr erë trëndafilit dhe qyqja si një cicërues cicëron "ku-ku" ku është, ku është?

Si ndodh që lejleku zërin e gjallë të tij "leke-leke, e jotja- e jotja", e nxjerr me kokë? O Zot që të kërkohët ndihmë! Çdo të thotë "e jotja"? Në fakt gjithçka është e jotja.

Si ndodh që toka i tregon të fshehtat që janë në brendësi? Si ndodh që bahçeja ndriçohet si qielli?

Nga i kanë sjellë këto rroba të bukura dhe të reja? Të gjitha i kanë sjellë nga Zoti, poseduesi i bujarisë... Të gjitha i kanë sjellë nga Zoti, poseduesi i mëshirës.

Ato hijeshi janë shenjë e një bukurie dhe ajo shenjë është gjurma e këmbës së ushtarit që bën adhurim.

Ai që shikon shenjë nga padishahu, gëzohet. Ndërsa ai që nuk e shikon, nuk zgjohet dhe nuk vjen në vete.

Në kohën e Elestit, shpirti i njërit që ishte i çmendur dhe i dehur, u zgjua.

Ai që pi verë, e njeh erën e verës. Ai që nuk pi, nga ta njohë erën e verës?

Sepse urtësia i ngjan devesë së humbur të besimtarit. Urtësia si udhëzues e dërgon njeriun te padishahu.

Ti shikon në ëndërr një fytyrëbukur. Të premton ty dhe të tregon një shenjë.

Do të bëhet vullneti yt. Ja shenja: nesër te ti do të vijë filani.

Një shenjë e tij është të qenit e tij me kalë. Dhe një shenjë tjetër është kjo: kur të të shohë ty, ka për të të përqafuar.

Një shenjë është të qeshurit e tij dhe një shenjë tjetër e tij është lidhja e duarve të tij para teje.

Edhe një shenjë tjetër është kjo që nesër të mos ia thuash këtë ëndërr askujt me dëshirë.

Kjo shenjë i është treguar edhe babait të Jahjas: "Tri ditë nuk do të flasësh."

Tri ditë nuk ke për të folur për të mirën dhe për të keqen. Ja, kjo është shenja që tregon ardhjen e Jahjas.

Tri ditë mos fol! Kjo e heshtur është shenjë e dëshirës tënde.

Ki kujdes! Mos i kujto këto dhe mbaje këtë fjalë të fshehur në zemrën tënde!

Këto shenja t'i thotë ty ëmbël-ëmbël si sheqer. Bile çfarë janë këto? Ka edhe qindra shenja të tjera.

Kjo është shenja se do të gjesh nga Zoti pronën dhe pozitën që ke kërkuar.

Për të ndodhur kjo, duhet të qash në net të gjata dhe të digjesh në përgjërim në kohën e paraagimit.

Ajo tregon nxirjen e ditës dhe hollimin e qafës tënde si shkop peri.

Tregon dhënien e zekatit tënd si zekatet e personave që japin atë që kanë, mallin e tyre dhe gjithçka.

Edhe pasurinë tënde, gjumin tënd dhe ngjyrën e fytyrës tënde. E flijove kokën tënde dhe u bëre si qime.

Një kohë u ule në zjarr si pema e trimërisë. Një kohë shkove përpara shpatës si parzmore.

Kjo lloj fytyre është fytyra e hallexhinjve dhe e të dashuruarve. Këta nuk numërohen.

Kur e shikon këtë ëndërr natën dhe kur bëhet ditë, e ndriçon ditën me atë shpresë.

I kthen sytë e tu sa majtas djathtas për të parë "ku janë ato shenja".

Dridhesh si gjethe: "Bobo"! Kalon dita dhe nëse nuk shfaqet shenja?"

Vrapon nëpër lagje e pazare si njeriu që ka humbur viçin e tij.

Nëse njëri thotë "O i nderuar! Për mirë qoftë! Përse rri duke folur? A ke humbur ndonjë gjë këtu? Çfarë ke humbur?"

I thua atij: " Është mbarësi, por nuk i shkon askujt ta dijë mbarësinë time përveç meje.

Nëse tregoj, humbasin shenjat që më janë shfaqur mua. Nëse ato humbasin, unë vdes".

Shiko fytyrën e çdo kalorësi! Burri që e shikon, të thotë: "Mos më shiko si i çmendur!"

I thua atij: "Unë kam humbur një mik dhe jam drejtuar me qëllimin për ta kërkuar."

O kalorës! Fati yt qoftë i përhershëm! Mëshiroji të dashuruarit!

Kur të duash seriozisht, mendimi yt bëhet. Sigurisht që do ta gjesh. Serioziteti nuk gabon. Kështu ka ardhur lajmi.

O fatmirë! Kopili vjen me kalë dhe të shtrëngon fort.

Ti del nga vetja jote dhe ndahesh nga miqtë. Bie në shpinë. Njeriu i palajm thotë: "Ja, ky është ziliqari dhe ky është hipokriti!"

Çfarë të dijë ai? Çfarë është emocioni i njeriut që del nga vetja? Ai nuk e di se shenja e dashurisë së kujt është kjo?

Kjo shenjë është për njeriun që shikon. Nga mund t'i shfaqet kjo shenjë një tjetri?

Të dashurit çdo moment i tregohet një shenjë nga ai. Shpirtit të tij në çdo moment i ngjitet shpirt.

Pranë peshkut të pashpresë vjen ujë. Këto shenja janë argumentet e atij libri.

Edhe shenjat që janë te pejgamberët, i përkasin shpirtit të mikut.

Kjo fjalë ngeli e mangët. Nuk e lidha ndaj një vendimi. Unë nuk jam mbret i zemrës sime. Shiko të mëshirshëm.

Kush mund t'i numërojë copëzat? Në veçanti ai njeri që ka marrë mendjen dashuria, si mund t'i numërojë?

A mund t'i numëroj gjethet në bahçe dhe zërat e thëllëzës e të sorrës?

Këta nuk numërohen, por unë po i numëroj për ta udhëzuar në rrugë të drejtë atë që është në provim.

Fatkeqësinë e yllit Saturn dhe fatbardhësinë e Jupiterit edhe nëse i numëron, nuk numërohen.

Por kur ndodh kështu, disa ndikime të këtyre të dyve d.m.th. duhet t'i shpjegojmë dëmet dhe dobitë e tyre.

Kështu që gjurmët e përcaktimit hyjnor bëhen pak të ditur ndaj atyre të fatit dhe të fatkeqësisë.

Ai që ka fat Jupiterin, kënaqet nga gëzimi.

Ai që ka për fat Saturnin, duhet të jetë i kujdesshëm nga çdo e keqe në punët e tij.

Nëse i them të gjitha gjendjet e atij që ka yllin Saturn, i shkreti do të digjet në zjarrin e atij ylli.

Padishahu ynë na ka dhënë leje: "Përkujtojeni Zotin!". Na pa neve në zjarr dhe na dha drítë.

Tha: "Në të vërtetë, unë jam i ngopur nga përkujtimi juaj. Nuk është e përshtatshme të më përshkruani, të më lavdëroni dhe të më përkujtoni mua.

Por vetja jonë që është kapur pas përshkrimit dhe fantazisë, nuk mund ta kuptojë pa shembull dhe pa përshkrim."

Përkujtimi i trupit është një fantazi e mangët. Përshkrimi që është i përshtatshëm ndaj padishahëve, është i pastër nga përshkrimet trupore.

Nëse dikush i thotë padishahut "nuk është endës", çfarë lloj lavdërimi është ky? A mos e di se padishahu nuk është endës?

Musai (a.s.) nuk e sheh të mirë lutjen e çobanit dhe e hedh poshtë.

Musai pa në rrugë një çoban. Çobani rrinte duke thënë kështu: "O Zot, poseduesi i bujarisë!

Ku je, që të të bëhem rob dhe kurban? Ta pranoj thirrjen tënde dhe të të kreh flokët.

Të të laj rrobat dhe të të mbys morrat... Të të jap qumësht, o Zot i madhërishëm.

Të të puth dorën dhe të të fërkoj këmbët. Të ta fshij vendin kur të të vijë gjumi.

Të gjithë dhitë e mia të qofshin kurban. E gjithë mendja ime është me përkujtimin tënd!"

Ai çobani qëndronte duke thënë këto lloj budallëqesh. Musai e pyeti: "Me kë po flet?"

Kur çobani u përgjigj "me atë që na ka krijuar neve, tokën dhe me atë që ka krijuar qiellin",

Musai i tha: "Obobo! Qenke shumë i pafat. U bëre qafir, para se të bëheshe musliman.

Ç'është kjo fjalë boshe, ç'është ky mohim, ç'është kjo gjepur? Fut pambuk në gojën tënde!

Era e keqe e mohimit tënd kaploi botën. Mohimi yt e shqeu copën e fesë.

Ty të shkon opinga. Çfarë dobie ka një diell nga këto lloj gjërash?

Nëse nuk e mbyll gojën tënde nga këto fjalë, vjen një zjarr dhe e djeg popullin.

Në fakt, nëse nuk ka ardhur zjarri, çfarë është ky tym? Përse shpirti ka ardhur në një gjendje shumë të zezë? Përse është përzënë shpirti?

Nëse e di që Zoti është i drejtë, si guxon të biesh në këto humbje dhe paturpësi?

Miku jo i mençur në fakt është armik. Zoti i lartë nuk ka nevojë për këtë lloj shërbimi.

Kujt ia thua ti këto? Xhaxhait apo dajës tënd? A ndodhen trupi dhe nevoja në cilësitë e poseduesit të madhështisë?

Ai që është në zhvillim e sipër, pi qumësht. Ai që ka nevojë për këmbë, vesh opinga.

Nëse kjo që thua është për robin e tij... Zoti tha për të: "Unë jam ai". Përsëri kjo është gjë e kotë dhe e humbur.

Zoti tha për atë: "U sëmura, por përsëri nuk pyete për gjendjen time. Por ai nuk u sëmur dhe unë u sëmura".

Këto fjalë "shiko me mua, dëgjo me mua" janë të humbura edhe për personin që arrin të vërtetën.

Të flasësh pa edukatë me robin e pastër të Zotit, e vret zemrën dhe i nxin fletoret e punës.

Edhe nëse gruaja dhe burri janë nga një lloj dhe nëse një burrë i thirr Fatma,

Ky njeri, edhe nëse është karaktermirë, i durueshëm dhe i qetë, mundohet të derdhë gjakun tënd sa të jetë e mundur.

Fjala Fatma është lavdërim për gratë, por nëse ia thua burrit, ndikon si plaga e shpatës.

Dora dhe këmba janë lavdërim për ne. Ndërsa në qenien e pastër të Zotit janë fjalë të shpifura.

Cilësia "nuk është i lindur nga dikush dhe nuk ka lindur asnjë" është e përshtatshme për Të. Ai është krijuesi i babait dhe të birit.

Lindja është cilësi e atij që është trup. Ai që është i lindur, është nga ana e këtij lumi.

Sepse ai që është i lindur, është në botën e bërjes dhe prishjes. Është i paaftë. Eshtë bërje e pastajme. Patjetër do një krijues."

Çobani tha: "O Musa! Ma lidhe gojën time. Ma dogje shpirtin tim nga pendimi."

I grisi rrobat e tij dhe tha një "ah" djegëse. U drejtua për në shkretëtirë dhe iku.

Zoti i lartë zemërohet me Musain për shkak të çobanit.

Musait i erdhi mesazhi nga Zoti: "E ndave robin tonë nga ne".

Ti a ke ardhur për të bashkuar apo për të ndarë?

Largohu nga ndarja sa të mundesh! Gjëja më e keqe te unë është ndarja.

Unë çdokujt i kam dhënë një sjellje dhe një rregull.

Fjala që për atë është lavdërim, për ty është e keqe. Sipas atij është mjaltë e sipas teje është helm.

Në jemi komplet larg edhe nga i pastri, edhe nga i papastri. Jemi larg edhe nga sjellja e rëndë edhe nga sjellja e gjallë.

Nëse i kam urdhëruar robtë që të më adhurojnë, nuk i kam urdhëruar që të fitoj ndonjë qar apo ndonjë dobi, por që t'i ndihmoj njerëzit.

Fjalët e indianëve janë lavdërim për indianët. Fjalët e sintëve janë për sintët.

Unë nuk bëhem i pastër me tesbihet e tyre. Përsëri ata bëhen të pastër dhe shpërthejnë perla.

Ne nuk shohim gjuhën dhe fjalën. Ne shikojmë zemrën dhe gjendjen.

Nëse zemra ka frikë dhe respekt, ne shikojmë zemrën. Edhe nëse në fjalë nuk ka shumë frikë dhe respekt.

Sepse zemra është gur i çmuar ndërsa të flasësh është një simptomë. Për këtë arsye simptoma është e varur ndërsa qëllimi është guri i çmuar.

Deri kur do të zgjasin këto fjalë me kuptim të mbyllur ose me kuptim tjetër? Unë dua përmallim, përmallim dhe takim me atë përmallim.

Ndiz një zjarr në shpirtin tënd nga dashuria. Digje mendimin dhe tregimin nga koka te këmbët.

O Musa! Ata që kanë edukatë janë tjetër dhe ata që u është djegur shpirti janë tjetër.

Çdo frymë e të dashuruarve është djegës. Nga fshati i shkatërruar nuk merret para dhe taksë.

Edhe nëse thotë ndonjë fjalë gabim, atij mos i thuaj gabimtar. Nëse dëshmori bëhet me gjak, mos e laj.

Gjaku i dëshmorëve është më i lartë sesa uji. Ky gabim është më i saktë sesa njëqind të drejta.

Brenda në Qabe nuk ka mënyrë drejtimi. Sa vështirë për palombarin nëse nuk ka këpucë bore.

Ec dhe mos kërko udhëzim nga të dehurit. Mos i flit për arnën atij që i ka copëtuar rrobat e tij.

Sheriati i dashurisë është i ndarë nga të gjithë fetë. Feja dhe medhhebi për të dashuruarit është Zoti.

Nuk ka problem edhe nëse nuk gjendet shenja e diamantit. Dashuria nuk vuan në detin e vuajtjes.

Musait (a.s.) i vjen mesazhi hyjnor mbi faktin që çobani ishte i justifikuar.

Pastaj Zoti, të fshehtës së Musait i tha disa të fshehta që nuk mund të tregohen.

Në zemrën e Musait u derdhën disa fjalë... Të pamurit dhe të treguarit u përzien me njëri-tjetrin.

Shumë herë doli nga vetja dhe shumë herë erdhi në vete. Shumë herë fluturoi nga pafillimësia në pafundësi.

Nëse e shpjegoj më shumë, kjo është marrëzi. Sepse ta hapësh këtë dhe ta shpjegosh, është përtej konceptimit.

Nëse e them, mendjet çuditen. Nëse e shkruaj, shumë lapsa thyhen.

Kur Musai e dëgjoi këtë qortim nga Zoti, ra në shkretëtirë dhe filloi të vrapojë pas çobanit.

Ndoqi gjurmët e atij të dashuri të çuditshëm. E shkundi pluhurin e barit në shkretëtirë.

Gjurmët e atij njeriut të dashur dhe të çuditshën dalloheshin nga gjurmët e tjera. Menjëherë dalloheshin.

I dashuri, njërën këmbë e hedh nga lart poshtë si shpirt dhe këmbën tjetër e hedh shtrembër si elefant.

Nganjëherë ngre flamur si dallgë. Nga njëherë shkon në ujë si peshk dhe nuk shikohet.

Nganjëherë i shkruan gjendjet e tij ashtu siç derdh përzjerësi i rërës rërën.

Së fundi Musai e gjeti atë dhe i tha: "Përgëzim! Erdhi leje nga Zoti.

Mos kërko asnjë lloj rruge dhe shkaku. Zemra jote që u ngushtua le të thotë çfarë të dojë.

Mohimi yt është fe dhe nëse është fe është dritë shpirti. Je në siguri. E gjithë bota është në siguri me ty.

O ti që je falur me fjalën "Zoti bën çfarë të dojë". Ik pa frikë dhe hape gojën tënde".

Çobani tha: "O Musa, unë kam kaluar nga ajo. Tani jam ndyer me gjakun e zemrës sime.

Unë e kalova Sidretu-l-Muntehe. Shkova me qindra mijëra vite larg nga atje.

Ti godite me kamxhik. Kali im u hodh dhe kapërceu botën.

E fshehta e botës sonë materiale qoftë bota e kuptimit. Të lumtë dora dhe krahu.

Tani gjendja ime nuk hyn në fjalën time. Në fakt kjo që thashë nuk është gjendja ime.

Fotogorafinë në pasqyrë e shikon. Ajo nuk është fotogorafia e pasqyrës por e jotja.

Fyelltari i fryn fyellit. Por kjo frymë dhe zëri që del nga fryma a janë të fyellit apo të fyelltarit?... A nuk janë të fyelltarit?"

Eja në vete, eja! Edhe nëse falenderon dhe nëse bën shyqyr, njihi si fjalët e kota të atij çobanit.

Nëse falenderimi yt sipas tij është më i mirë, sipas Zotit është më i mangët.

Deri kur do të thuash se unë e falenderoj Zotin? Gjithçka bëhet kur ngrihet perdja. Mospranimi i shumë gjërave të pandehura del në pah.

Pranimi i përkujtimit tënd është nga Zoti. Eshtë një leje si falja e namazit të gruas së gurëzuar.

Gjaku ishte lyer me namazin e saj. Edhe përkujtimi yt është ndyrë nga përngjasimi dhe cilësia.

Gjaku është i papastër por pastrohet me pakëz ujë. Por brenda ka shumë papastërti.

Nuk pastrohen me gjë tjetër përveçse me ujin e mirësisë së Zotit dhe nuk pastrohen nga zemra e njeriut që bën adhurim.

Ah sikur ta kthesh fytyrën tënde kur bën sexhde dhe ta kuptoje domethënien e "Subhane Rabbiyel A'la!", "Madhëruar qoftë Zoti ynë i lartë!"

"Zoti im! Sexhdeja ime nuk është e përshtatshme si ekzistenca jote. Kundërvlerën e të keqes jepe të mirë!

Në këtë tokë ka gjurmë nga urtësia e Zotit. E shkatërron të papastrën dhe rrit lule.

Ai i mbulon të këqijat tona dhe në kundërvlerë ai gjelbërojnë gjethet.

Atëherë qafiri, kur e shikon veten e tij më të mangët dhe më të pavlerë sesa dheu në falje dhe në bujari,

Kur e shikon që nga trupi i tij nuk mbijnë lule dhe se asgjë e pastër nuk lind nga ai përveç së keqes,

Thotë: "Unë paskam kuptuar të kundërtën. Turp. Ah sikur të isha dhé.

Ah sikur të mos kisha vazhduar udhëtimin nga dheu. Ah sikur të kisha rritur lule si dheu.

Kur udhëtova, rruga më provoi. Çfarë dhurate solla nga ky udhëtim?"

Qafiri nuk shikon asnjë dobi nga udhëtimi, për këtë arsye i tërë kthimi i tij është te toka.

Të kthyerit prapa fytyrës së tij është nga ambicja dhe zilia e tij. Ndërsa kthimi i fytyrës së tij për në rrugë është nga e drejta dhe përgjërimi.

Bima që është drejtuar për lart është në shtim, është e gjallë dhe është në rritje.

Por nëse e ul kokën e saj përtokë, nga dita në ditë zvogëlohet, thahet, është në mangësi dhe shkatërrohet.

Nëse drejtimi i shpirtit tënd është lart, edhe në shtim vendi i tij është atje.

Por e kundërta, nëse e ul kokën e tij në tokë, humbet. Zoti ka thënë: "Unë nuk i dua ata që humbin."

Musai (a.s.) e pyet Zotin e Lartë mbi të fshehtën e faktit që mizorët dolën fitues.

Musai tha: "Zoti im që je posedues i bujarisë dhe që i rregullon punët! O ti që je një jetë e gjatë për të të kujtuar një çast!

Në këtë botë balte kam parë një gjurmë të shtrembër. Zemra kundërshtoi si ëngjëjt.

"Kush është qëllimi në krijim dhe në mbjelljen e farës së prishjes te ai?

Çfarë urtësie ka në djegien e xhamisë dhe të atij që bën sexhde duke ndezur zjarrin e dhunës dhe të prishjes?

Përse të ndezësh burimin e gjakut dhe të urrejtjes për një përgjërim?

Unë e di se këto kanë të njëjtën urtësi. Por qëllimi im është që kjo urtësi të dalë në pah dhe ta shikoj.

Dija e sigurt mua më thotë "pusho" dhe zemërimi i shikimit më thotë "jo, shpërthe."

Engjëjve ua ke treguar të fshehtën tënde. Një ëmbëlsirë e tillë është më e vlefshme sesa helmi.

Engjëjve ua tregove haptas dritën e Ademit dhe kështu i rregullove problemet e tyre.

Tubimi yt tregon se kush është e fshehta e vdekjes. Frutat tregojnë se kush është e fshehta e gjethes.

Edhe e fshehta e gjakut dhe e spermës është ndjenja e njeriut. Fundi i çdo shumimi është pakësim.

Shkrimtari së pari lan dërrasën ku do të shkruajë, pastaj i shkruan shkronjat në të.

Edhe Zoti, së pari e bën zemrën me gjak, pastaj e lan me lot të përbuzur dhe pastaj i regjistron të fshehtat te ajo zemër.

Kur të lashë dërrasën duhet ta dish se ajo do të bëhet fletore.

Kur duan të hedhin themelin e një shtëpie, së pari e prishin shtëpinë e vjetër që ishte aty.

Së fundi, për të nxjerrë ujë të pastër si fillim nxjerrin dhé nga toka.

Fëmijët qajnë duke rënkuar nga marrja e gjakut sepse nuk e dinë urtësinë e punës.

Por njeriu jep para për marrësit të gjakut dhe e përkëdhel thikën që pi gjak.

Hamalli vrapon pas peshës së rëndë dhe e kap peshën nga të tjerët.

Pa shiko luftën e hamallëve për ngarkesë. Edhe puna në çështjet e fesë është kështu.

Siç është vuajtja origjina e rehatit, edhe dhimbjet janë përpara mirësisë.

Xhenneti është i rrethuar me gjëra që nuk na pëlqejnë. Xhehennemi është i mbushur me gjëra që na pëlqejnë.

Siç janë dëshirat origjina e zjarrit, edhe ai që është djegur në zjarr është miku i Keutherit.

Ai njeri që ka rënë në vuajtje në burg, ka rënë për shkak të një kafshate dhe për shkak të një dëshire.

Gjendja e ortakut ndaj një shteti në vilë është kundërvlera e luftës dhe e vuajtjes.

Kë të shikosh një me floririn dhe me argjendin dije se ai ka duruar në vuajtjet e gërmimeve.

Ai që është syhapur këta i shikon të pashkak dhe si urtësi e Zotit. Por ti që gjendesh brenda botës së ndjenjës, vëri vesh shkakut.

Pozita e ndarjes dhe e kapërcimit të shkaqeve i përket atij personi që e ka shpirti i tij, ka shpëtuar nga bota e keqe.

Ky lloj njeriu, e shikon si të pashkak çezmën e mrekullive të profetëve. Ai nuk e di se ato lindin nga uji dhe bari.

Ky shkak është si doktori me të sëmurin dhe si kandili me fitilin.

Kandilit të natës vendosi një fitil të ri por mos kujto se kandili i diellit ka nevojë për këta.

Shko dhe përgatit baltë me kashtë për tavanin e hanit, por dije se tavani i qiellit nuk ka nevojë për këtë.

Ah! I dashuri ynë e dogji vuajtjen tonë. E kaloi vetminë e natës dhe u bë ditë.

Hëna duket vetëm natën. Atë që do zemra, mos e kërko me asgjë tjetër përveç se me vuajtjen e zemrës.

Por ti e le Isain dhe ushqeve gomarin. Së fundi, ngele jashtë perdes si gomari pa zgjidhje.

Dija dhe kultura janë fati i njeriut. O ti me cilësi gomari, këta nuk janë fati i gomarit.

Ti e dëgjon zërin e gomarit dhe të dhimbset. Atëherë ti nuk e di se gomari të ka urdhëruar për gomarllëk.

Ti ki dhembshuri ndaj Isait e jo ndaj gomarit.

Lëre natyrën e tij të qajë duke rënkuar. Ti merr nga ai dhe laje borxhin e shpirtit.

Mjaft tashmë. Ka shumë vite që i je bërë rob gomarit. Sepse ai që është rob i gomarit rri pas gomarit.

Qëllimi nga fjala "Lërini prapa ata" është vetja jote. Vetja duhet të jetë prapa e mendja jote duhet të jetë përpara.

Por edhe kjo mendje e ulët është në një sjellje të njëjtë me gomarin.

Gomari i Isait u bë posedues i sjelljes së zemrës dhe bëri vend në pozitën e mendjeve.

Sepse mendja ishte lart dhe gomari ishte i dobët. Gomari dobësohet nga lypësi i shëndoshë dhe i fortë.

O ti që je në vlerën e gomarit! Ky gomar, për shkak të mendjes tënde të paktën u bë dragua.

Nëse zemra të është sëmurë nga Isai, ajo përsëri shërohet nga ai. Shëndeti përsëri vjen nga ai. Mos e lër atë.

O Mesih vetëmirë! Në botë nuk ka thesar pa gjarpër... si je me torturat?

Isai në çfarë gjendjeje vjen kur shikon çifutët? Çfarë bëhet Jusufi në dorën e vëllezërve ziliqarë?

Ti për këtë popull të tërbuar i ndihmon jetës si nata dhe dita.

Si je me të zemëruarit e paaftë? Çfarë aftësie lind nga zemërimi? Vetëm dhimbje koke.

Ti menjëherë bëj atë që ka bërë dielli i lindjes. Ndërsa ne të notojmë në hipokrizi, në hile, në vjedhje dhe në shtirje.

Ti je mjaltë edhe në botë, edhe në fe... ndërsa ne jemi uthull. Zemërimit i bën mirë uthulla. E largon.

Ne populli i paqetë shtojmë uthullën. Ti shto mjaltë dhe mos e lër prapa bujarinë tënde.

Nga ne kjo ishte e përshtatshme dhe bëmë këtë. Rëra në sy shton vetëm verbërinë.

Por, o ti njeri i nderuar, mos i jep fund! Çdo gjë e pavlerë te ti gjen vlerë dhe bëhet diçka. Kjo është e përshtatshme për ty.

Kur zemra jote u bë qebap nga zjarri i dhunuesve, ti thoje: "O Zoti im, udhëzoje popullin tim."

Ti je metali i pemës së tëmthit. Nëse të djegin ty, kjo botë mbushet me erë të mirë dhe me borzilok.

Ti nuk je pema e tëmthit që pakësohet me zjarr. Ti nuk je shpirt i cili është rob ndaj mërzisë.

Pema e tëmthit digjet por metali i saj është larg nga të djegurit. Si mund ta sulmojë era origjinën e dritës?

O ti që u jep qartësi qiejve! O ti që ke më të mirë vuajtjen sesa besën! Sepse nëse nga të mençurit vjen një vuajtje, ajo vuajtje është më e mirë sesa besa e injorantëve.

Perjgamberi tha: "Armiqësia e të mençurit është më e mirë sesa dashuria që vjen nga i padituri."

Një sundimtar ngacmon dikë që po i hynte gjarpëri në gojë.

Një i mençur i kishte hipur kalit dhe po vinte. Një gjarpër ishte duke hyrë në gojën e një personi që po flinte.

Kalorësi për ta shpëtuar burrin e shkretë, filloi të vraponte për ta trembur dhe larguar gjarprin, por nuk pati shans.

Për shkak se kishte shumë ndihmë të mendjes, e goditi fort disa herë atë që flinte.

Dhimbja e shkopit të fortë, duke e larguar nga kalorësi, e shpuri deri te një pemë.

Aty ishin derdhur shumë mollë të kalbura.

Kalorësi i tha atij: "O njeri hallexhi. Haji këto!"

Ai thoshte: "O zotëria im! Çfarë të kam bërë? Çfarë qëllimi ke për mua?"

Nëse ke ndonjë qëllin nga e vërteta për mua, nxirre shpatën dhe derdhe gjakun tim!

Sa orë e keqe paska qenë kjo orë që u takova me ty. Sa mirë për atë që nuk e shikon fytyrën tënde!

Edhe të pafetë nuk e qortojnë kështu një njeri të pafajshëm, të pamëkatë dhe pa bërë ndonjë gjë qoftë pak apo shumë."

Kur fliste, i rridhte gjak nga goja dhe bërtiste: "O Zot, ti ndëshkoje këtë!"

Çdo moment i thoshte atij flalë të këqija dhe e mallkonte. Ndërsa kalorësi e rrihte duke i thënë: "Vrapo në këtë luginë."

Njeriu filloi të ikte me dhimbjen e shkopit nga frika e kalorësit. Edhe vraponte, edhe rrëzohej.

Ishte i ngopur, përgjumësh dhe i pafuqishëm. Në këmbën dhe në fytyrën e tij kishte shumë plagë.

Kalorësi e mundoi atë deri në mbrëmje. Së fundi, zemërimi i njeriut u shtua dhe filloi të vjellë.

I volli gjërat e mira dhe të këqia që i kishte ngrënë. Gjatë vjelljes doli edhe gjarpëri nga brenda.

Ai kur e pa gjarpërin i bëri sexhde atij që i bëri nder.

Ai kur e pa gjarpërin e shpifur dhe të madh, i harroi të gjitha hallet e tij.

Ai tha: "Ti je një Xhebrail mëshire ose je zotëriu që posedon mirësi.

Sa orë e mirë paska qenë ajo orë që më pe! Isha i vdekur dhe më fale shpirt.

Ti më kërkoje mua si nënat, ndërsa unë ikja prej teje si gomerët.

Gomari ikën nga zotëria i tij për shkak të gomarllëkut të tij, ndërsa zotëria shkon pas tij për shkak të së mirës së tij.

Nuk e kërkon atë për qar dhe dëm, por e kërkon atë që të mos e copëtojnë ujqërit dhe përbindëshat.

Sa mirë për atë që shikon fytyrën tënde ose për atë që befasisht arrin në vendin ku je ti!

Edhe shpirti i pastër të ka lavdëruar ty, por sa gjëra të këqija dhe gjepura të thashë unë!

O zotëri! O sulltani i padishahut të padishahëve! Unë nuk i thashë ato, por i tha mosdija ime.

Sikur të dija diçka nga kjo gjendje, si do të mund të thoja fjalë pa vend?

O karaktermirë! Sikur të më tregoje një të fshehtë nga gjendja, do të të lavdëroja shumë.

Por duke heshtur nxeheshe. Dhe duke heshtur goditje kokën time.

Koka m'u hutua dhe mendja më iku. Sidomos koka ime që ka pak tru.

Më fal o ti që e ke punën dhe fytyrën të bukur! M'i fal fjalët që i thashë nga budallallëku im!

Kalorësi tha: "Sikur të të tregoja një të fshehtë nga ajo, menjëherë zemra jote do të bëhej ujë dhe tëmthi yt do të plaste.

Sikur të të kisha thënë veçoritë e gjarprit, do të të kishte dalë shpirti nga frika.

Mustafai ka thënë: "Sikur t'jua tregoj drejt armikun që gjendet në shpirtin tuaj,

Edhe tëmthi i trimave do të plaste... Nuk ngel fuqi për të ecur në rrugë dhe nuk mërzitem për asnjë punë.

Zemrës së tij nuk i ngel forcë për lutje dhe trupit të tij nuk i ngel forcë për agjërim dhe namaz.

Zhduket si një mi përpara maces. Humb si qengji përpara ujkut.

As nuk mund të flejë, as nuk mund të hajë. Atëherë unë po ju mësoj juve pa jua thënë.

Heshti si Ebu Bekr Rubabi. I hedh dorën hekurit si Davudi.

Me këtë formë, gjëja që nuk do të bëhet, në dorën time bëhet e mundur. Edhe zogu që i është rrahur fleta, bëhet me fletë.

Sepse dora e Zotit është më e lartë se dora e njerëzve.

Kështu që nuk ka dyshim që krahu im është i gjatë. Ia arrij çdo vendi dhe çdo gjëje, saqë kalon edhe qiellin shtatë kat.

Dora ime ka treguar aftësi edhe në qiell. O ti që lexon Kur'an! Lexo ajetin "Hëna u nda"!

Ky tregim është për shkak të mendjeve të dobëta. Si mund të jetë e përshtatshme t'ua shpjegosh aftësinë atyre që janë të dobët?

Nëse e ngre kokën nga gjumi, e kupton. Ja, kështu është kjo punë... Zoti e di më mirë të drejtën.

Sikur ti ta dije gjarprin që kishe brenda, nuk do të të kishte ngelur forcë të haje mollë dhe nuk do të të kishte ngelur fuqi për të vjellë.

Ti më shaje mua, ndërsa unë nuk flisja, por ngisja kalin tim. Fshehtas thoja: "O Zoti im, ma lehtëso punën time!"

Nuk kisha leje për të treguar shkakun, por nuk ishte e mundur edhe të të lija.

Tha: "Çdo moment, për shkak të shqetësimit në zemrën time, thoja: "O Zoti im, tregoja Ti rrugën popullit tim, sepse ata nuk dinë."

Ai që shpëtoi nga halli, po bënte sexhde dhe thoshte: "O ti që je për mua lumturi, e ardhme dhe thesar!

O njeri i lartë! Nga Zoti do të gjesh të mira. Ky i dobët të të falenderojë.

Shpërblimin tënd ta dhëntë Zoti! Goja dhe gjuha ime janë të paafta për të të falenderuar ty.

Ja, ky lloj është armiqësia e mendjeve. Helmi i tyre është hare për shpirtin.

Ndërsa miqësia e budallait është vuajtje dhe devijim. Dëgjo këtë tregim si shembull.

Një njeri i beson besnikërisë së ariut.

Një kuçedër kishte kapur një ari. Kur po kalonte një trim, dëgjoi britmën e ariut.

Në këtë botë ka ushtarë ndihmues për të mundurit. Ata, kur të dhunuarit bërtasin, arrijnë menjëherë.

Zërat e të dhunuarve i dëgjojnë nga çdo vend dhe vrapojnë nga ajo anë si mëshira e Zotit.

Ata ushtarë që janë doktori i të fshehtave e cila është shtyllë dhe mbështetje ndaj dridhjeve dhe shembjeve të botës,

Janë vetë dashuria, drejtësia dhe mëshira. Janë pa shkak dhe pa ryshfet.

Nëse i thuhet njërit prej tyre "përse e ndihmon atë në këtë moment?", thotë: "Vetëm nga vuajtja e nevojtarit dhe nga mungesa e rrugëzgjidhjes së tij".

Gjuetia e ushtarit është mëshira. Ilaçi në botë nuk kërkon gjë tjetër përveçse vuajtjes.

Ku ka sëmundje, atje shkon ilaçi. Ku të ketë ultësirë, për atje rrjedh uji.

Edhe nëse ty të duhet mëshira, ulu, pije ujin e mëshirës dhe dehu!

Deri në kokë ka mëshirë në mëshirë. O bir! Mos u zhyt në një mëshirë të vetme! Mos u bind ndaj një mëshire të vetme!

O trim! Merre qiellin poshtë këmbës! Dëgjo zërin e muzikës mbi qiell!

Nxirre pambukun e druajtjeve nga veshët që të dëgjosh britmën e gjithësisë.

Pastroji dy sytë e tu nga qimet dhe nga të metat që të shohësh bahçen dhe selvinë e botës së fshehtë.

Zhduke rrufën nga truri dhe hunda jote që të të vijë frika e Zotit në hundë.

Mos lër fare gjurmë nga zjarri i sëmundjes dhe vuajtjes ashtu që nga bota të fitosh shijen e sheqerit.

Ti, për të qenë njëqind lloj fëmijë me fytyrë të bukur, pi ilaçin e ushtrisë. Mos vrapo dhe mos bridh si i bërë nga ushtria!

Këpute trungun e trupit nga këmba e shpirtit! Kështuqë kuvendi të rrotullohet dhe të sillet rreth teje.

Largoji prangat e kopracisë nga dora dhe qafa jote! Në qiellin e vjetër gjej një fat të ri.

Nëse nuk ke krahë për të fluturuar për te Qabja e butësisë, hallin tënd paraqitja gjetësit të zgjidhjes së problemit.

Të qarët e të rënkuarit është një pasuri. Mëshira e plotë është një dado e fortë. Dadoja dhe nëna kërkojnë shkak se kur do të qajë fëmija.

Zoti, për të qarë dhe për të dalë qumështi, krijoi fëmijën e nevojave tuaja.

Tha: "Lutjuni Zotit!" Mos e lërë të qarët dhe të rënkuarit ashtuqë qumështi i mëshirës së Zotit të shpërthejë.

Zëri i erës dhe përhapja e reve është për mërzitjen tonë. Ti duro një moment!

A nuk e ke dëgjuar ajetin "rizku juaj është në qiell"? Përse i je ngjitur këtij vendi të poshtër?

Frikën dhe pesimizmin tënd dije si zërat e shejtanit. Ata të tërheqin ty deri në fundin e të poshtëruarve.

Çdo zë që të tërheq ty për në lartësira, dije se vjen nga të lartit.

Çdo thirrje që të bën ty ziliqar, njihe si zërin e ujkut që copëtoi njerëzit.

Kjo madhështi nuk është nga ana e vendit. Këto madhështi janë madhështitë e mendjes dhe të shpirtit.

Çdo shkak është më lart se gjurma e tij. Shkrepsja është më lart se shkëndija.

Ky filani sado që të ulet si formë pranë personit që ka dalë përpara, është mbi të.

Sepse lartësia atje është nga aspekti i nderit. Vendi që është larg nga kryeqoshja, është i ulët.

Për të nxjerrë shkëndijë, duhet gur dhe hekur. Për shkak se të dy gjenden përpara, është e përshtatshme që ata të jenë të lartë.

Për shkak se qëllimi nga çakmaku është shkëndija që lind nga guri dhe hekuri, shkëndija është shumë përpara tyre.

Guri dhe hekuri janë përpara, pastaj është shkëndija, por këta të dy janë trupi, ndërsa shkëndija është shpirti.

Nëse shkëndija sipas kohës është pas çakmakut, nga ana e vlerës është më lartë.

Nga ana e kohës, dega është para frutit, por nga ana e aftësisë, është më lartë se dega.

Sepse qëllimi nga pema është fruti. Kështu që fruti është para, pastaj vjen pema.

Kur ariu bërtiste nga dragoi, ushtari e shpëtoi ariun nga kthetrat e tij.

Kurrizi u bashkua me hile me kurrizin. Ushtari me këtë forcë, e uli poshtë dragoin dhe e vrau.

Dragoi kishte forcë, por nuk kishte hile. Ti ke hile, por ka hile më lart se hilja jote.

Kur të shohësh hilen dhe masën, ec! Nga erdhi ajo hile dhe ajo masë? Kthehu nga ana e atij fillimi dhe drejtoju asaj ane!

Çdo gjë që gjendet në botën e ulët, ka ardhur nga madhështia. Kujdes! ngulja sytë madhështive!

Të shohësh të madhërishmit, sëpari të merr syrin, e rrudh, por pastaj i fal shikimit ndriçim.

Mësoje syrin tënd ndaj shkëlqimit! Nëse nuk je lakuriq nate, shiko nga ajo anë!

Të shohësh fundin, është shenjë e dritës. Ndërsa rënia jote në këtë dëshirë vetiake, është varri yt.

Ai njeri që ka parë njëqind lloj lojrash, që ka kaluar njëqind lloj aftësish,që mund të shikojë fundin, nuk i ngjan atij që shikon një lojë të vetme.

Ai me një lojë u krenua në një mënyrë larguese me mendjemadhësi nga mjeshtërit.

Si Samiri, kur e pa aftësinë në veten e tij, ngriti kokën me mendjemadhësi ndaj Musait.

Por ai e pat mësuar mjeshtërinë nga Musai. Kur u bë kështu, e mbylli syrin e tij nga mësuesi.

Së fundi edhe Musai bëri një lojë tjetër. Kështu që e kapi lojën dhe shpirtin e tij.

Çudi! Ka shumë të dhëna që vrapojnë në krye për të qenë lider dhe me vetë këto ikën edhe koka.

Nëse do që të mos ikë koka, bëhu këmbë! Fshihu në pol, o mendimtar dhe masamarrës!

Edhe nëse je padishah, mos e shiko veten mbi të. Edhe nëse je mjaltë, mos mblidh tjetër përveçse bimës së tij.

Mendimi yt është formë, ndërsa mendimi i tij është shpirt. Paraja jote është zemër, ndërsa e tija është metal.

Ai je ti. Kërkoje veten tënde te ai! Bëhu një qyqe pranë tij dhe thuaj: "Ku-ku... ku je? Ku je?".

Nëse nuk do që t'u shërbesh të mirëve, i ngjan ariut që ra në gojën e dragoit.

Ndoshta ndonjë mjeshtër të shpëton. Të tërheq dhe të nxjerr nga rreziqet.

Meqenëse nuk ke forcë dhe fuqi, qaj dhe rënko! Meqenëse je i verbër, mos e tërhiq kokën nga ai që shikon rrugën!

Mos je më poshtë se ariu i cili qante dhe rënkonte nga halli i tij? Ariu shpëtoi nga halli për shkak se bërtiti.

O Zot, zbute si qiri zemrën tonë të ngurt! Bëje bujare dhe ki dhembshuri ndaj britmës sonë.

Një lypës i verbër thotë: "Tek unë ka dy verbëri!"

Ishte një i verbër dhe thoshte: "O populli i kohës, ndihmë.. unë kam dy verbëri.

Kështu që kini mëshirë për mua dy herë më shumë. Sepse jam dy herë i verbër dhe befasisht jam i dhënë pas dy këtyre verbërish."

1995 Njëri tha: "Njërën verbëri tënden e shikojmë, na trego cila është verbëria tjetër?"

I verbëri tha: "Kam zë shumë të keq dhe ton të pakëndshëm. Zëri i keq dhe verbëria janë dy verbëri.

Zëri im po i jep popullit vuajtje dhe mëshira e popullit po pakësohet për shkak të zërit tim.

Zëri im kudo që shkon sjell kërcënim, vuajtje dhe urrejtje.

Edhe ju kini mëshirë dy herë ndaj dy verbërish. Një person të tillë që nuk mund të strehohet në asnjë vend, strehojeni në zemrën tuaj.

2000 Me këtë ankesë, e keqja e zërit iu pakësua. I gjithë populli filloi të kishte mëshirë për të.

Kur e tregoi të fshehtën, zëri i zemrës ia rregulloi zërin dhe e keqja që ishte në zë iku.

Por, nëse te njëri është i keq edhe zëri i zemrës, atëherë te ai njeri ka tre verbëri.

Por ata që japin pa shkak, ndodh që ia ledhatojnë kokën e keqe të tij.

Kur zëri i lypësit erdhi në gjendje të mirë dhe të dhimbshme, edhe zemra e zemërgurëve u shndërrua në qiri.

2005 Për shkak se zëri i qafirit është i keq, nuk mund të pranojë shok.

Fjala "pushoni" i ka ardhur zëkeqit, sepse ai ishte i dehur me gjakun e popullit.

Zëri i ariut mund të lindë dashuri, por, nëse zëri yt nuk bëhet kështu, bëhet shumë i keq.

Dije se Jusufit iu bëre ujk, ose ke pirë nga gjaku i një të pafajshmi.

Pendohu! Nxirre atë që ke ngrënë! Nëse plaga e vjetër është bërë plagë, ik dhe digju!

Vazhdimi i tregimit për ariun dhe atë kokëtrashin që i beson besnikërisë së ariut.

Kur ariu shpëtoi nga dragoi dhe kur pa këtë bujari nga ai 2010 burrë si burrë,

U bashkua me të pas asaj qëndrueshmërie si qeni i Shokëve të Shpellës.

Muslimani e vendosi kokën e tij nga lodhja. Ariu iu bë roje nga dashuria.

Kaloi njëri dhe i tha: "Si është puna? O vëlla! Kush është ky ariu yt?"

Ai ia tregoi tregimin dhe ndodhinë me dragoin. Tjetri tha: "O i marrë! Mos e lidh zemrën me ariun!

Miqësia e të marrit është më e keqe se armiqësia. Atë duhet 2015 ta përzësh me çdo lloj mënyre që di."

Burri tha: "Për Zotin, këtë e tha nga zilia. Përndryshe çfarë t'i shohësh ariut? Pa shikoje këtë dashuri!"

Tjetri tha: "Dashuria e të marrëve është mashtruese. Zilia ime është më e mirë se dashuria e tij.

Eja me mua dhe largoje këtë ari! Mos e zgjidh ariun dhe mos e lër sojin tënd!"

Burri tha: "O ziliqar! Ik, shko dhe shiko punën tënde!" Tjetri tha: "Puna ime ishte kjo, por nuk paska qenë risku yt!"

O njeri i nderuar! Unë nuk jam më poshtë sesa ariu. Lëre atë 2020 dhe unë bëhem shok me ty.

Zemra ime dridhet mbi ty me shqetësim. Mos shko në pyll me një ari të tillë.

Kjo zemër kurrë nuk është dridhur kot. Kjo është drita e Zotit dhe jo pohim apo llafe.

Jam besimtar dhe "shikoj me dritën e Zotit". Ki kujdes! Ki kujdes! Ik nga ky tempull zjarri!

I tha të gjitha këto, por nuk hynë në veshin e tij. Pandehja e keqe është pengesa më e madhe e personit.

Ia kapi dorën, por ai e tërhoqi dorën. Tha: "Ika. Ti nuk je një shok që është në rrugë të drejtë."

Burri tha: "Ik! Mos u bëj merak për mua! O dijetar! Logjiko pak!"

Tjetri i tha përsëri: "Unë nuk jam armiku yt. Nëse vjen pas meje, i bën mirë vetes".

Burri tha: "Po më vjen gjumi. Më lër dhe ik!" Tjetri tha: "Tashmë ule kokën ndaj shokut!

Kështu që do të flesh në mbrojtjen e një të mençuri, një miku dhe pranë një njeriu me zemër të mirë."

Burri hyri në imagjinatë, u nxeh nga këmbëngulja e tij dhe e ktheu menjëherë fytyrën.

Tha: "Ky më ka për qëllim mua, është ndonjë gjakatar ose ka ndonjë shpresë nga unë. Ky është një lypës dhe një budalla.

Ose ka vënë bast me shokët për të më trembur mua me këtë që jam bashkë."

Në mendjen e tij nuk vinte fare ndonjë mendim i mirë nga e keqja e brendshme.

I tërë mendimi i mirë i tij ishte për ariun, sikur ai të ishte nga soji i ariut.

Të mençurin e akuzoi me armiqësi, ndërsa ariun e njohu si të dashur dhe të ndërgjegjshëm.

Musai (a.s.) i thotë atij që i falej buallit: "Ku është mendimi yt, ku është kujdesi?"

Musai i tha një të dehuri imagjinatash: "O ti që mendon keq me pafat dhe devijim!

Ti ke njëqind dyshime ndaj profetësisë sime edhe pse ke një argument të tillë dhe këtë moral të bukur.

Nga unë ke parë me qindra e mijëra mrekulli, por ty të kanë shtuar njëqind fantazi, dyshime dhe paragjykime.

Je ngushtuar me fantazi dhe me tundime. Ke folur keq ndaj profetësisë sime.

Kam ngritur pluhur nga deti i hapur për të të shpëtuar ty nga e keqja e njerëzve të Faraonit.

Dyzet vjet zbriti nga qielli ushqim me sofra dhe enë. Nga guri doli lumë me lutjen time.

Kjo dhe shumë mrekulli si kjo nuk e pakësuan vegullimin tënd.

Por një viç magjistar dha zë. Ti menjëherë i bëre sexhde duke i thënë "ti je Zoti im".

Vegullimet e tua i mori Nili. Mendja jote e ftohtë u mbyt në gjumë.

O fytyrëkeq! Meqenëse nuk mendon keq për Musain, përse bëre sexhde kështu?

Përse nuk dyshove nga hilja e tij? Përse nuk dyshove nga magjia e tij që gënjen të marrët?

O njerëz të ulët! Kush është Samiriu që në këtë botë të gdhendë një zog?

Si u mashtrove ndaj kësaj hileje të tij? Si u largove nga të gjitha dyshimet dhe shpëtove?

A bëhet viçi "Zot" me llafe? Si i dole kundra profetësisë sime?

I bëre sexhde një viçi për shkak të gomarllëkut tënd. Mendja jote u bë prej gjahut të magjisë së Samiriut.

Bëre sikur nuk e pe dritën e Zotit. Ja, kjo është injoranca e madhe dhe vetëdevijimi.

Qoftë mallkuar mendja dhe dija që ke. Metalin e injorancës si ti duhet ta vrasësh.

Viçi nga floriri thirri. Mirë po çfarë tha që tërhoqi vëmendjen e të gjithë të marrëve?

Unë ju kam treguar më shumë gjëra të çuditshme se ai, por si mund ta pranojnë Zotin personat e ulët?

Çfarë të heqin të humburit? Vetëm humbje. Çfarë pëlqejnë dembelat? Përtacinë.

Sepse çdo lloj, tërheq llojin e tij. Si mund të shkojë viçi drejt luanit?

Si mund të dashurohet ujku me Jusufin? Dashurohet vetëm me hilen e tij për ta ngrënë.

Por, kur ujku shpëton nga ujqëria, bëhet i afërm i Jusufit dhe llogaritet nga bijtë e Ademit si qeni i Shokëve të Shpellës.

Kur Ebu Bekri e kuptoi Muhammedin, tha: "Kjo nuk është një fytyrë gënjeshtare."

Por Ebu Bekri, ngaqë nuk ishte nga hallexhinjtë, e pa njëqind herë ndarjen e hënës dhe përsëri nuk besoi.

E fshehëm Zotin nga hallexhiu që i bie legeni nga çatia dhe që i është shpërndarë fama nëpër botë, por nuk u fsheh, iku.

Ai që nuk di, është larg nga halli. Edhe nëse ia tregojnë disa herë, ai nuk e sheh atë.

Për të ndarë fytyrën e shëmtuar nga fytyra e bukur që është brenda, pasqyra e zemrës duhet të jetë e pastër.

Pasi i jep shumë këshilla,
këshilluesi e braktis personin e gënjyer pas ariut.

Muslimani e la të marrin. U nxeh dhe iku duke thënë nën buzë lahavle.

Tha: "Meqënëse nga serioziteti dhe nga këshilla ime në zemrën e tij shtohen mendime të këqija,

Atëherë rruga e këshillës u mbyll dhe zbatoi urdhërin "largohu nga ata!".

Nëse ilaçi ta shton sëmundjen , atëherë rrëfeja tregimin atij që dëshiron. Lexoji suren Abese.

Kur i verbëri të dojë të vërtetën, nuk i ka hije ta lëndojë zemrën e tij për shkak të varfërisë.

Ti ke shumë dëshirë të shpiesh në rrugë të drejtë njerëzit e mëdhenj, ashtuqë populli të mësojë nga prijësit.

O Ahmed, kur të mëdhenjtë fillun të të dëgjojnë ty, ti u kënaqe.

Ndoshta këta të mëdhenj bëhen ndihmëtarë të mirë të fesë. Këta janë prijësit e arabëve dhe të etiopasve.

Për shkak të këtyre, fama e fesë islame e kaloi Basrën dhe Tebukun, sepse populli është në fenë e padishahëve.

Për këtë arsye ti u largove dhe u mërzite nga i verbëri i udhëzuar.

Mbledhja e njerëzve të mëdhenj bëhet pak. Ti je nga miqtë dhe koha jote është e gjërë.

Mos iu bëj pengesë punës sime në këtë kohë të ngushtë. Këtë nuk e them nga ngushtimi dhe zemërimi, por e bëj për këshillë.

O Ahmed, ky i verbër te Allahu është më i mirë se njëqind mbretër dhe vezirë.

Kujto fjalën "njerëzit janë metale". Janë metale të tilla më të vlefshme se njëqind mijë metale.

Metali smerald që ka ngelur i fshehtë, është më i vlefshëm sesa qindra mijëra metale bakri.

O Ahmed, këtu nuk ka dobi malli. Këtu duhet një zemër e mbushur plot me dashuri, halle dhe tym.

Të erdhi një i verbër me zemër të ndritshme, mos ia mbyll derën. Këshilloje atë, sepse këshilla është e drejta e tij.

Sa dhembshuri ke nëse dy-tre të marrë të mohojnë ty, sepse ti në fakt je metal sheqeri.

Nëse dy-tre të marrë të akuzojnë ty, Zoti është dëshmitari yt.

Muhammedi tha: "Unë nuk jam i preokupuar me pranimin e botës." Çfarë problemi ka një person i cili ka për dëshmitar Zotin?

Lakuriqi i natës nuk mund ta shohë diellin. Edhe nëse thotë që e sheh, ajo që ka parë nuk është diell.

Nga urrejtja e lakuriqit të natës kuptohet se unë jam një diell i ndritshëm i Zotit të madhëruar.

Nëse insekti i papastërtisë kërkon lëngun e trëndafilit, kjo tregon se ai nuk është trëndafil.

Nëse zemra dëshiron para dhe gurë eksperimentues, ka mangësi dhe dyshim në të qënit e saj gur eksperimentues.

Hajduti do natën dhe jo ditën. Dije se nuk jam natë, por jam ditë që ndriçoj botën.

Unë jam ndarës. Çdo gjë e sit dhe e ndaj si sitë që të mos kalojë edhe një halë kashte.

Unë e ndaj miellin nga himet, kështu e tregoj se këta janë forma e ata janë shpirtra.

Unë jam peshorja e Zotit në këtë botë. Gjithçka që është e lehtë e tregoj dhe e ndaj nga e rënda.

Sigurisht që kau e njeh viçin si zot. Ja një blerës i marrë dhe një mall i përshtashëm.

Unë nuk jam një ka që t'i blehet viçi. Unë nuk jam barishte që ta hajë deveja.

Ai kujton se më bëri padrejtësi, por e kundërta. Ai fshihu pluhur nga pasqyra ime.

Një i çmendur e mashtron Galenusin, Galenusi trembet.

Galenusi u tha shokëve: "Mua më jepni filan ilaç!"

Pastaj njëri tha: "O dijetar, ky ilaç jepet për çmenduri.

Qoftë larg nga mendja jote! Këtë mos e thuaj përsëri!" Xhalusi tha: "Mua m'u drejtua një i çmendur.

E pa mirë fytyrën time për një farë kohe. Më shkeli syrin dhe pastaj më grisi jakën.

Sikur të mos isha i të njëjtit lloj me të, si mund të më drejtohej mua ai fytyrëshëmtuar?

Si do të vinte po të mos kishte parë llojin e tij? Si do t'i afrohej ndonjë tjetri përveçse llojit të vet?

Nëse dy persona afrohen pranë njëri-tjetrit, padyshim se ndërmjet tyre ka vlera të njëjta.

Zogu fluturon vetëm me zogjtë që janë në të njëjtin lloj me të. Është varr të jesh me një që nuk është lloji yt.

Shkaku pse një zog fluturon e ikën larg bashkë me një zog tjetër që s'është i llojit të tij.

Një i ditur tha: "Në verë pashë një sorrë dhe një lejlek që fluturonin bashkë.

U çudita. Fillova të mësoj gjendjet e tyre nëse do të gjeja ndonjë gjë të njëjtë mes tyre.

Kur u afrova afër tyre, pashë me habi se që të dy ishin të çalë.

Në veçanti skifteri i arshit bashkë me lakuriqin e natës që i përket tokës.

Njëri, dielli i botës më të lartë e tjetri lakuriq i natës që është nga shkalla më e ulët.

Njëri, një dritë e largët nga çdo gjë e tjetri një i verbër lypës i çdo dere.

Njëri, një hënë në lartësi të njëjtë me yllin, tjetri, një ujk që jeton në pleh.

Njëri, një fytyrë Jusufi dhe frymë Isai e tjetri, një ujk ose një gomar me zile.

Njëri, duke fluturuar në botën pa vend, tjetri, i ngelur në kashtë si qentë.

Trëndafili, insektit të papastërtisë me gjuhën e kuptimit i thotë: "O kolltukqelbur!

Nëse ikën nga bahçeja e trëndafilit, patjetër që kjo urrejtja jote është pjekuria e bahçes së trëndafilit.

Xhelozia ime kokës tënde i bie me shkop: "O i poshtër! Largohu nga këtu!"

O i poshtër! Nëse ti më afrohesh, pandehet se ti je nga metali im.

Bilbilave si vend u shkon lëndina, ndërsa vendi më i mirë për insektin e papastërtisë është në papastërti.

Zoti më bëri të pastër nga papastërtia, a i shkon të vërë në detyrë ndaj meje një papastërti?

Një nga damari im ishte prej tyre, e preu atë. Si mund të më arrijë mua ai damarëkeq?

Një shenjë e Ademit nga pafillimësia ishte sexhdeja e engjëjve ndaj tij për shkak të pozitës së tij.

Ndërsa një shenjë tjetër e tij ishte mosbërja e sexhdes nga Iblisi ngaqë thoshte: "Unë jam padishah dhe prijës."

Por sikur Iblisi të kishte bërë sexhde, ai nuk do të ishte Ademi, ai do të bëhej një tjetër.

Edhe bërja sexhde e engjëllit është masa e tij edhe mohimi i armikut është argumenti i tij.

Edhe pranimi i engjëllit është dëshmitar i tij, edhe mohimi i qenit është dëshmitar i tij.

Personi i gënjyer i beson besnikërisë së ariut.

Njeriu fjeti, ndërsa ariut po i trembte mizat. Miza përsëri erdhi drejt tij me inat.

Disa herë e largoi nga fytyra e të riut. Por ajo miza duke nxituar vinte përsëri.

Ariu iu nxeh mizës. Shkoi në mal dhe mori një gur shumë të madh.

E solli gurin dhe kur e pa mizën të vendosur përsëri në fytyrën e njeriut që flinte,

E mori atë gurin e madh të mullirit dhe e hodhi në fytyrën e njeriut për të shtypur mizën.

Guri, fytyrën e atij që po flinte e bëri copa-copa. Kjo çështje u përhap në të gjithë botën.

Dashuria e të marrit patjetër që është dashuria e ariut. Urrejtja e tij është dashuri dhe dashuria e tij është urrejtje.

Premtimi i tij është i çlirët, i rrënuar dhe i dobët. Fjala e tij është e madhe por besa e tij është e dobët.

Mos i beso edhe nëse betohet. Njeriu fjalështrembër e prish edhe betimin.

Nëse ajo që thotë pa u betuar është gënjeshtër, ti mos u gënje ndaj hiles dhe betimit të tij.

Vetja e tij është zotëri por mendja e tij është skllav. Supozoje se është betuar me qindra mijëra herë në Kur'an.

Nëse fjalën e tij nuk e mban pa u betuar, edhe nëse betohet ai nuk e mban atë.

Sepse vetja që lidhet me betim të rëndë, ngushtohet më shumë dhe bëhet e rraskapitur.

Një skllav, nëse e lidh njeriu që sundon, ai që sundon e këput atë lidhje dhe shpëton.

Atë lidhje ia hedh skllavit në kokë me zemërim dhe betimin e tij ia përplas fytyrës.

Ti prite shpresën nga "mbajini aktet tuaja". Mos ia thuaj atij ligjin "mbrojini betimet tuaja".

Ai që e bën dëshmitar Zotin në dhënien e fjalës së tij, trupin e tij e bën si pe dhe e thur fjalën e tij.

Vizita e një shoku të sëmurë nga Mustafai (a.s.); dobia e vizitës te i sëmuri.

Një sahabi u sëmur. Ai për shkak të sëmundjes u dobësua. U hollua dhe u bë si pe.

Mustafai erdhi për ta vizituar. Sepse karakteri i tij ishte komplet butësi dhe bujari.

Të shkosh për të vizituar të sëmurin, ka shumë dobi. Dobia e saj përsëri është për ty.

Dobia e parë është kjo: ndodh që ky njeri të jetë një padishah i madh.

Meqenëse njeriu inatçi nuk i ka edhe dy sytë e zemrës, ai nuk mund ta ndajë drurin nga pema e tëmthit.

Në botë ka shumë thesare. Mos u lëndo. Asjnë rrënojë mos e njih si të pathesar.

Shko shumë herë te çdo dervish. Kur të gjesh ndonjë shenjë, bëj tavaf rreth tij me shumë seriozitet.

Meqenëse te ti nuk është ai syri i shpirtit, pandeh se në çdo trup ka thesarë.

Nëse nuk është dervish, është shok rruge. Nëse nuk është padishah, është një ushtar kalorës.

Vizita e shokëve të rrugës është e domosdoshme, le të jetë kushdo, qoftë këmbësor qoftë kalorës.

Edhe nëse është armik, kjo mirësi përsëri është e mirë. Sepse shumë armiq janë bërë miq nga sjellja e bukur.

Edhe nëse nuk bëhet mik, urrejtja i pakësohet. Sepse sjellja e bukur urrejtjes i bëhet melhem.

O mik i mirë! Përveç këtyre ka edhe shumë dobi të tjera. Por kam frikë se mos e zgjas.

Esenca e fjalës është kjo: bëhu mik me popullin. Gdhend shok nga guri si një adhurues idhujsh.

Sepse kallaballëku dhe shumica e karvanit, prerësve të rrugës ua then belin dhe shigjetën.

Zoti i Lartë i dërgon këtë mesazh Musait (a.s.): "Pse kur u sëmura nuk erdhe të më pyesësh si i kisha hallet?"

Musait nga Zoti i erdhi ky qortim: "O ti që e shikon lindjen e hënës nga vendi i uljes!

Ty të bëra ndriçues me dritën hyjnore. Unë jam Zoti. U sëmura. Përse nuk erdhe të më vizitosh?"

Musai tha: "O Zoti im që je më i lartë se gjithçka! Ti je i pastër nga çdo e metë. Çështë kjo fjalë e fshehtë? Sqaroje këtë, o Zoti im!"

Zoti i tha përsëri: "Kur u sëmura, përse duke bërë bujari nuk erdhe të më vizitosh?"

Musai tha: "O Zoti im! Ti nuk ke asnjë mungesë. Mendja po më shastiset. Ma shpjego të vërtetën e kësaj fjale!"

Zoti i tha: "Po. Një rob imi i zgjedhur u sëmur. Ai është unë. Shikoje mirë.

Mangësia e tij është mangësia ime. Sëmundja e tij është sëmundja ime."

Ai që do të jetë bashkë me Zotin le të qëndrojë me miqtë e Zotit.

Nëse ndahesh nga miqtë e Zotit, shkatërrohesh, sepse je një pjesë që nuk je e plotë.

Djalli, atë që e ndan nga njerëzit bujarë, pasi e gjen vetëm, ia han kokën.

Dije se të ndahesh një çast nga populli, është nga hileja e djallit.

Kopshtari i ndan nga njëri-tjetri sufiun, fakihun dhe aleviun dhe i lë vetëm.

Një kopshtar pa se në bahçen e tij kishin hyrë tre hajdutë.

Njëri ishte fakih (jurist), tjetri ishte fisnik dhe tjetri ishte sufi. Që të tre ishin joseriozë, të këqinj dhe të pabesë.

Kopshtari tha: "Unë kam njëqind argumente në lidhje me këta, por këta janë bashkë dhe të jeshë bashkë është fuqi.

Një i vetëm nuk mund t'u dalë tre personave. Atëherë së pari po i ndaj njërin nga tjetri.

Çdo njërin ta ndaj nga tjetri. Pastaj t'ua shkul flokët dhe mjekrën një nga një.

Thuri hile dhe për t'i shkatërruar shokët me veten e tyre e largoi sufiun.

Kur iku sufiu, ata dy shokët e tij mbetën vetëm.

Sufiut i tha: "Shko në shtëpi dhe sill një qilim për shokët e tu." Fakihut i tha: "Ti je fakih dhe ky, një fisnik i famshëm.

Ne hamë ushqim me fetvanë tënde dhe fluturojmë me fletët e dijes tënde.

Ndërsa ky tjetri është princi ynë dhe sulltani ynë. Eshtë i nderuar. Është nga familja fisnike e Pejgamberit.

Kush është ai sufi llupës dhe i poshtër që qëndron me sovranë si ju?

Kur të vijë, dëbojeni dhe përfitoni nga bahçeja ime një javë të plotë.

Çfarë është vreshta? Edhe shpirti im qoftë i juaji. Ju jeni syri im i djathtë.

I tundoi ata dhe i gënjeu. Ah, nuk duhet të ndahesh nga shokët.

Kur sufiu erdhi, ata e përzunë. Kopshtari këtë radhë e ndiqte nga prapa me një shkop të madh.

Tha: "O qen sufi! Domethënë se ti ke guxim dhe hyre në bahçen time, ë?

A Xhunejdi të ka treguar rrugë ty në këtë çështje, apo Bejazidi? Nga cili sheh dhe nga cili dervish të ka ardhur ty kjo?

Kur e gjeti sufiun vetëm, e rrahu mirë e mirë. E bëri në një gjendje gjysmë të vdekur dhe ia çau kokën.

Sofiu tha: "E imja kaloi o shokë! Por keni kujdes ndaj radhës tuaj.

Mua më njohët si të huaj. Kini kujdes! Por dijeni se nuk jam më i huaj se ky gënjeshtar.

Atë që e hëngra unë, do ta hani edhe ju. Ky lloj sherbeti është i përshtatshën për çdo të poshtër.

Kjo botë është si një mal. Fjalët e tua duke dhënë zë të vijnë prapë tek ti.

Kur kopshtari shpëtoi nga sufiu, përsëri gjeti një hile tjetër nga lloj i tij.

Fisnikut i tha: "O fisnik! Shko në shtëpi sepse për sabah kam bërë yufka.

Në derën e shtëpisë i thuaj Kajmazit të sjellë jufkat dhe patën."

Kur iku fisniku, fakihut i tha: "O mendjemprehtë! Ti je fakih. Kjo është e qartë dhe e prerë.

Ai fisniku pohon diçka të pakuptimtë. Kush e di se çfarë pune ka bërë nëna e tij?

Gruas dhe punës së saj i lidh zemër. Edhe thotë që gratë janë të mençura me të meta, edhe thotë që nuk mund t'u besoni atyre.

Nëpër kohëra shumë të marrë ia kanë lidhur veten Aliut dhe Pejgamberit".

Çdokush që është nga kurvëria dhe ata që bëjnë kurvëri, bëjnë shpifje të tilla për ata që janë të lidhur me Zotin.

Atij që i kthehet koka me rrotullimet që ka bërë në mjediset e tij, edhe shtëpia e tij rrotullohet si ai.

Fjalët që tha kopshtari i paedukatë, ishin nga gjendja e tij. Ai është larg nga fëmija e Pejgamberit.

Sikur ai të mos ishte nga ata që dalin prej feje, a do të thoshte kështu për familjen fisnike të Pejgamberit?

Lexoi magji. Fakihu e dëgjoi atë. Pastaj ai dhunues i poshtër shkoi pas atij.

Tha: "O gomar! Kush të ka thirrur ty në këtë bahçe? A të ka ngelur ty vjedhja trashëgimi nga Pejgamberi?

Këlyshi i luanit i ngjan luanit. Thuaje, nga çfarë i ngjan Pejgamberit?

Dhunuesi i poshtër çfarë u bëri Harixhi Ali Jasin, ia bëri edhe fisnikut.

Bile, siç mban urrejtje shejtani dhe djalli ndaj familjes së Pejgamberit, Jezidit dhe Shimrit, edhe ai urreu. U mori hak.

Fisniku u shkatërrua me goditjen e atij dhunuesi. Fakihut i tha: "Unë dola nga uji.

Përpiqu, tani ngele i vetëm. Bëhu si lodër dhe ha goditje barkut!"

Fisniku tha: "Edhe nëse nuk jam i përshtatshëm dhe mik, për ty nuk jam më poshtë se ai dhunuesi".

Pasi kopshtari shpëtoi nga ai, erdhi te fakihu dhe tha: "O fakih! Çfarë lloj fakihu je? O ti turp i poshtërsisë!

O dorëprerë! A kjo është fetvaja jote? Hyn brenda dhe nuk thua "a ka leje?".

Këtë leje a e ke lexuar në Vasit, apo kjo çështje është në Muhit?

Fakihu tha: " Më godit! Ke të drejtë. Shansi kaloi në dorën tënde. Ky është ndëshkimi i atij që ndahet nga miqtë!"

Kthim në tregimin mbi sahaben, shokun e sëmurë të Pejgamberit (s.a.s.), dhe vizitën që i bën Pejgamberi për ta pyetur për gjendjen dhe për hallet.

Vizita e të sëmurit është për të siguruar miqësinë dhe bashkimin. Ky bashkim dhe kjo miqësi lind me qindra lloj dashurie.

Pejgamberi që nuk ishte i paparë, kur shkoi që ta vizitonte të sëmurin, e pa sahabiun në gjendje vdekjeje.

Nëse largohesh nga miqtë e Zotit, në të vërtetë je larguar nga Zoti.

Pasoja e ndarjes nga shokët e rrugës është fatkeqësia. A ka më të keqe se ndarja nga padishahët?

Çdo moment kërko me nxitim hijen e padishahëve! Me këtë hije do të bëhesh më mirë se dielli.

Nëse do të dalësh në udhëtim, shko me këtë synim! Nëse do të qëndrosh, përsëri mos ji i hutuar nga kjo!

Një sheh i thotë Ebu Jezidit: "Unë jam Qabja, bëj tavaf përreth meje!"

Bejaziti, shehu i ummetit, ishte nisur për haxh dhe umre. Po shkonte për në Mekë duke vrapuar.

Në çdo lloj qyteti që shkonte, së pari pyeste për të nderuarit e atij qyteti.

Shtëtiste nëpër qytet duke pyetur se kush ishte ai që mbeshtetej në shtyllat e dijes në këtë qytet.

Zoti tha: "Kudo që të arrish gjatë udhëtimit, së pari duhet të kërkosh një njeri."

Drejtohu drejt thesarit, sepse qari dhe humbja vijnë me radhë. Qarin dhe humbjen dije si detaj.

Nëse dikush mbjell farë për të marrë grurë, në fund merr edhe kashtë.

Por nëse mbjell kashtë, nuk mund të marrësh grurë.

Kërko njeriun që është bebe syri për njerëzit. Përsëri njeriun që është bebja e syrit të njerëzve, beben e syrit të njerëzve!

Kur të vijë koha e haxhit, drejtohu për në Qabe! Kur të arrish atje, do të shohësh edhe Mekën.

Qëllimi nga miraxhi ishte shikimi i mikut. Pastaj u pa edhe arshi edhe ëngjëjt.

Tregim

Një myrid kishte bërë një shtëpi të re. Erdhi shehu dhe e pa shtëpinë e tij.

Shehu me qëllim që ta provokonte myridin e tij nijetmirë, i tha: "O shok, përse e ke bërë dritaren?" Myridi tha: "Që të hyjë drita".

Shehu tha: "Kjo dritare është detaj. Ti në këtë mënyrë duhet ta kërkosh këtë! Të dëgjosh ezanin nga kjo dritare.

Bejazidi në udhëtim kërkonte shumë për të gjetur një që ishte hizri i asaj kohe.

Pa një sheh trupi i të cilit ishte i holluar si hënë e re. Te ai pa forcën dhe fjalën e ushtarëve.

Syri i shehut nuk shikonte, por zemra e tij ishte si diell. Pothuajse i ngjante një elefanti që kishte parë në ëndërr Indinë.

Personi që fle me sy të mbyllur, shikon njëqind gëzime, por si mundet që kur të hapë syrin nuk i shikon? Sa gjë e çuditshme!

Kur thuhet "ëndërr", dalin në pah gjërat e çuditshme. Zemra bëhet dritare në gjumë.

Ai që shikon ëndra të mira zgjuar, është dijetar. Me pluhurin e këmbës së tij lyej syrin tënd!

Bejazidi, pasi arriti te shehu, u ul dhe e pyeti për gjendjen e tij. E kuptoi që ai ishte edhe i varfër, dhe se kishte shumë pjesëtarë familjeje.

Shehu tha: "Për ku po shkon? Ku po e shpie barrën e kurbetit?"

Bejazidi dha përgjigje: Eshtë koha e haxhit, po shkoj në Qabe". Shehu tha: "Çfarë ke si ushqim për rrugë?

Kur Bejazidi tha "Kam dyqind dërhem argjend, ja, janë të lidhura shumë pas rrobave të mia",

Shehu tha: "Bëj tavaf shtatë herë rreth meje! Këtë dije më të mirë se tavafi i haxhit.

O bujar! Ato dërhemet m'i jep mua! Dije se e ke bërë haxhin dhe e ke arritur dëshirën.

Bëre umren dhe fitove jetën e përhershme. U pastrove. Vrapove në Safa dhe e realizove kushtin e vrapimit.

Për hir të Zotit që ka parë shpirti yt, Zoti më ka bërë mua më të lartë se shtëpinë e tij.

Sadoqë Qabja të jetë shtëpia e butësisë dhe e mirësisë, trupi im është shtëpia e të fshehtës së tij.

Ai, qëkur e ka bërë shtëpinë e tij, nuk ka shkuar atje. Ndërsa në këtë shtëpi nuk ka hyrë tjetër përveç së vërtetës.

Meqë më ke parë mua, ke parë të vërtetën. Ke bërë tavaf rreth Qabes së vërtetë të Qabes.

Të më shërbesh mua, është bindje dhe falenderim ndaj Zotit. Mos kujto se Zoti është i ndarë nga unë.

Hape mirë syrin, më shiko mua! Kështu që do të shohësh dritën e Zotit te njeriu.

Bejazidi i kuptoi këto arsyetime. I vari në vesh si vath.

Për këtë arsye shkalla e Bejazidit u ngrit. Ai që arrin fundin, ka arritur pikën e fundit.

Pejgamberi bën të ditur se shkaku i sëmurjes së atij personi ishte që ai të mos bënte paturpësi në lutje.

Kur Pejgamberi e pa të sëmurin, e ledhatoi butësisht shokun e shpellës.

Kur ai e pa Pejgamberin, u ngjall sikur të ishte krijuar në atë moment.

I sëmuri tha: "Sëmundja më dha mua këtë fat. Ky sulltan erdhi pranë meje në mëngjes.

Në këtë mënyrë, mua më erdhi shëndeti. U shërova me bereqetin e këmbës së padishahut i cili nuk ka kufi në salltanetin e tij.

O shqetësim i mirë, sëmundje dhe zjarr! O hall i begatë dhe pagjumësi nate!

Ja, Zoti mua në pleqëri më dha me butësinë dhe bujarinë e tij një shqetësim dhe një sëmundje të tillë.

Më dha dhimbjen e shpinës dhe më zgjoi në mes të natës.

Për të mos fjetur gjithë natën si një buall, Zoti nga butësia e tij më dha shumë halle.

Nga kjo sëmundje shpërtheu mëshira e padishahëve. Edhe xhehennemi hoqi dorë dhe heshti nga të kërcënuarit.

Dhimbja dhe sëmundja janë thesar. Mëshirat janë te ai. Kur shqyhet lëkura, freskohet brendësia.

O vëlla! Në një vend me errësirë dhe të ftohtë të durosh ndaj vuajtjes, dobësisë dhe hallit,

Eshtë burimi i ujit të jetës dhe gota e dehjes, sepse lartësitë gjithmonë janë poshtë.

Verat janë të fshehura në stinën e vjeshtës. Edhe stina e vjeshtës në verë. Mos ik nga ajo!

Bëhu shok ndaj vuajtjes dhe ushtrohu ndaj frikës! Kërko një jetë të gjatë nga vdekja!

Mos i vër vesh thënies së vetes "kjo është e keqe", sepse puna e saj është e kundërta.

Bëj të kundërtën e asaj që thotë vetja. Edhe këshilla e profetëve në këtë botë është kështu:

Së fundi, për të mos u penduar, është vaxhib të konsultohesh në punë.

Ummeti tha: "Me kë të konsultohemi?" Pejgamberi tha: "Me mendjen prijëse".

Ummeti tha: "Nëse gjendet një fëmijë ose një grua që nuk ka mendje dhe mendim të mirë, a të konsultohemi me të?"

Pejgamberi tha: "Konsultohu me të dhe bëj të kundërtën e asaj që thotë. Shko në rrugë të kundërt me të!

Njihe veten si grua, bile më keq se gruaja, sepse gruaja është një copë, ndërsa vetja është vetë sherri.

Nëse konsultohesh me veten, çfarëdo që të thotë, bëj të kundërtën e asaj të poshtëre.

Bile edhe nëse të urdhëron ty për namaz dhe agjërim, vetja është hileqare. Me atë urdhër ajo do të thurë një hile për ty.

Të konsultohesh me veten në punë dhe të bësh të kundërtën e atyre që thotë ajo, është pjekuri.

Nuk mund t'ia dalësh mbanë dhe nuk mund të përpiqesh me të. Shko te një mik dhe qëndro me të!

Mendja gjen forcë te një mendje tjetër. A nuk piqet kallami i sheqerit me kallamin e sheqerit?

Unë kam parë shumë gjëra nga hilja e vetes që me magjinë e saj shkatërron aftësitë e ndarjes.

Ty përsëri të jep premtime dhe me mijëra herë i prish ato.

Nëse jeta të jep ty njëqind vjet kohë, ajo të tregon ty çdo ditë nga një shkak dhe të bëhet pengesë.

Premtimet e ftohta i thotë në një mënyrë të ngrohtë. Është një magjistare e fortë që e lidh njeriun.

O drita e Zotit, Husameddin! Eja... Në këtë vend shterp nuk mbin bari pa ty.

Për shkak të thyerjes së zemrës së një miku, është varur një perde para atyre që i nënshtrohen vetes.

Ilaçi i kësaj fatkeqësie është vetë fatkeqësia. Mendja e popullit në fatkeqësi është shumë e shastisur.

Gjarpri i zi që kishte dalë në rrugë si ujk, u bë dragua.

Por dragoi dhe gjarpri u bënë shkop në dorën tënde. O ti që e deh edhe shpirtin e Musait! O ti që e nxjerr nga mendja Musain!

Zoti të urdhëroi ty "merre atë dhe mos ki frikë", ashtuqë shkopi në dorën tënde të bëhet dragua.

O padishah, eja, tregoje dorën e bardhë! Hap një mëngjes të ri nga netët e errëta!

Një xhehennem u ndez. Fryji atij! O ti që ke frymë më shumë se fryma e detit!

Vetja është një det hileqar që ka nxjerrë shkumë. Është një xhehennem që shfaq nxehtësi me hile.

Për ta parë atë të paaftë dhe për ta ngjallë zemërimin tënd, duket i vogël ndaj syrit tënd.

Poashtu edhe ushtria e madhe iu duk Pejgamberit shumë pak.

Pejgamberi i pushtoi ata pa parë rrezik. Sikur t'i kishte parë shumë, do të ishte tërhequr.

O Ahmed! Ajo ishte një ndihmë. Ti ishe i përshtatshëm për ndihmë, përndryshe do të ishe bërë pesimist.

Zoti luftën e jashtme dhe të brendshme ia tregoi të vogël atij dhe shokëve të tij.

Kështu ia lehtësoi atij të lehtën dhe e largoi nga e vështira.

T'ia tregosh armikun të vogël, për të ishte një fitore, sepse Zoti ishte ndihmuesi dhe udhëzuesi i tij.

Vaj hallit të atij që Zotin nuk e ka ndihmëtar për fitore dhe që i duket macja luan.

Vaj halli për atë që nga larg njëqind veta i shikon një. Kështu që hyn në luftë me krenari.

Shpata e Aliut kur hyn në luftë, edhe luani duket si mace.

Trimi i marrë hyn në luftë dhe me këtë gjendje bie në kthetra.

Ata të marrët e tillë bien në zjarr me këmbët e tyre.

Ajo punë ty të duket si fije kashte. Dhe ti për ta përzënë i fryn dhe pandeh se e largon.

Por ki kujdes! Ajo fije kashte i shkul edhe malet. Për shkak të saj bota është duke qarë, ndërsa ajo është duke qeshur.

Uji i këtij lumi duket deri te thembrat, por njëqind persona si Uxh ibn Unuk janë mbytur në të.

Dallga e gjakut asaj i duket grumbull misku, fundi i detit duket tokë e thatë.

Faraoni i verbër e pa detin të thatë, duke treguar trimëri i futi kuajt në të.

Por kur hyri brenda u bë fund i detit. Si shikon syri i Faraonit?

Syri shikon me dritën e Zotit. Si mund të bëhet Zoti besnik i çdo të marri?

I marri shikon sheqer por ai bëhet helm vrasës. Ai shikon rrugë por ajo është zëri i djallit.

O qiell! Po rrotullohesh shpejt në përçarjen e kohës së fundit. Së fundi jep një çast kohë.

Ti je një hanxhar që je drejtuar nga ne. Ti je një thikë që nxjerr gjak nga ne.

O qiell! Mëso mëshirë nga mëshira e Zotit. Mos i plagos zemrat e milingonave si gjarpër.

Për hir të atij që e rrotullon çarkun e qiellit tënd mbi shtëpinën e kësaj bote,

Para se ta shkulësh rrënjën tonë rrotullohu ndryshe dhe ki mëshirë.

Për hir të atij që së pari bën punën e dados dhe kështu me ujë dhe me tokë e rrit fidanin tonë,

Për hir të padishahut që të ka krijuar të pastër dhe që ka bërë shumë pishtarë...

Ty të ka bërë aq të begatë dhe qëndrues saqë jobesimtari të pandehu si të përjetshëm.

Shyqyr që e mësuam fillimin tënd. Të fshehtën tënde e kanë thënë pejgamberët.

Njeriu e di se shtëpia është bërë më vonë por merimanga që thur rrjetë nuk e di.

Si e di miza se e kujt është kjo rrjetë? Ajo lind në verë dhe vdes në dimër.

Ujku që lind dobët në një dërrasë, si mund ta dijë kohën kur dërrasa ishte fidan?

Nëse e di natyrën e ujkut bëhet i mençur edhe nëse forma e tij është ujk.

Mendja veten e saj e tregon ngjyra-ngjyra por ajo është me kilometra larg tyre si perri.

Bile perria nuk është asgjë. Është më e lartë se engjëjt. Por ti fluturon poshtë ngaqë ke krah mize.

Nëse mendja fluturon drejt përsipër, zogu i imitimit ushqehet poshtë.

Imitimi veçanërisht është ndëshkim ndaj shpirtit të dijes. Është i huazuar. Ndërsa ne jemi ulur duke pandehur se është yni.

Është më mirë të jesh i paditur sesa të kesh këtë dije... është më mirë t'i mbështillesh budallallëkut.

Kudo që ta shohësh dobinë e tij, ik nga ai. Pi helm dhe derdhe ujin e jetës.

Atij që të lavdëron i thuaj fjalë të keqe. Jepi borxh atij që ka humbur gruan dhe kapitalin.

Lëre sigurinë dhe eja te frika. Lëre nderin dhe bëhu i pamoralshëm.

E provova mendjen që mendon largësinë. Pas kësaj do ta çmend veten time.

Justifikimi i Delkakut për pyetjen e Sejjidit: "Pse e more orospinë?"

Sejjidi Exhel një natë i tha Delkakut: "Përse menjëherë e more një grua të përdalë?

Këtë duhej të ma thoje mua. Ty të kishim gjetur një vajzë të ndershme."

Delkaku tha: "Kam marrë nëntë gra të ndershme dhe të pastra por të gjitha u bënë të përdala. U treta nga halli, mbarova.

Mbi këtë mora një grua të përdalë që nuk ka dobi për asgjë. Të shohim se si do të jetë fundi i kësaj.

Shumë herë e kam provuar mendjen. Tashmë kërkoj një tokë që atje të mbjell farën e injorancës."

Dikush e bën dredhisht të flasë një të mençur që e tregonte veten për të çmendur.

Njëri tha: "Po kërkoj një të mençur. Dua të konsultohem me të. Kam një problem dhe do t'ia them atij."

Ai që e dëgjoi këtë fjalë tha: "Në qytetin tonë nuk ka të mençur tjetër përveç këtij që duket si i marrë.

Ja, ai që i ka hypur një shkopi dhe vrapon me fëmijët.

Eshtë mendimtar dhe copë zjarri. Eshtë lartësi që zgjatet deri te yjet e qiellit shkallë-shkallë.

Shkëlqimi i tij është bërë shpirt i engjëjve afër qetësisë hyjnore. Ai është i fshehur në këtë çmenduri.

Por çdo të çmendur mos e pandeh shpirt! Mos i bëj sexhde viçit si Samiriu!

Edhe nëse ty të thotë një mik me qindra mijëra të fshehta të metafizikës,

Koncepti te ti nuk mund ta ndajë plehun nga pema e tëmthit pa qenë ajo dije te ti.

O i verbër! Nëse miku e mbulon veten me perdet e çmendurisë, si mund ta njohësh atë?

Nëse syri i dijes së prerë është i hapur, shiko se poshtë çdo guri është një ushtar i fshehtë!

Syri yt që është i hapur dhe udhëzues, është përpara. Në çdo folës të vjetër ka një person të pjekur.

Mikun e bën të njohur miku. Miku i jep cilit të dojë.

Nëse e bën veten të çmendur, asnjë nuk mund ta njohë me mendje atë.

Nëse një hajdut vjedh diçka nga i verbëri, a mund ta gjejë i verbëri atë?

I verbëri nuk mund ta dijë se kush është hajduti, edhe nëse hajduti inatçi i afrohet.

Nëse qeni kafshon të verbërin me rroba të grisura, si do ta njohë ai qenin shqyes?

Qeni sulmon një lypës të verbër.

Një qen sulmoi si luan lufte një lypës të verbër në lagje.

Qeni i sulmon dervishët me zemërim, por hëna e lyen syrin me dheun e dervishëve.

I verbëri u frikësua nga zëri i qenit dhe ngeli i paaftë. I verbëri filloi ta respektojë qenin.

"O zotëri gjahu dhe o tigër gjahu! Dora është dora jote (ligji është ligji yt). Tërhiqe dorën tënde nga unë!"

Një i ditur e respektoi detyrimisht bishtin e gomarit dhe i dha pseudonimin "bujar".

Edhe i verbëri, kur ngeli i detyruar, i tha qenit: "O luan, çfarë do të fitosh duke gjuajtur një person të dobët si unë?

Shokët e tu kapin gomarin e egër në luginë. Ti apo kap një të verbër në lagje? Sa gjë e keqe është kjo!

Shokët e tu kërkojnë në gjueti gomarin e egër, ndërsa ti, duke bërë hile në rrugë, kërkon të verbër".

Qeni që e njeh gjahun e tij, gjuan gomarin e egër, ndërsa ai që nuk e njeh, sulmon të verbërin.

Edhe qeni, kur mëson, shpëton nga tërbimi dhe gjuan kafshë hallall në pyje.

Kur qeni bëhet dijetar, forcohet në luftë. Kur qeni bëhet i ditur, bëhet nga Shokët e Shpellës.

Qeni e kupton dhe i njeh se kush janë gjuetarët. O Zoti im! Çfarë është ajo dritë që prezanton gjithçka?

I verbëri nuk njeh, jo nga verbëria, por përkundrazi, nuk njeh ngaqë është i dehur prej injorancës.

I verbëri nuk është më shumë pa sy sesa toka, por toka e njohu armikun me mirësinë e Zotit.

E pa dritën e Musait dhe e ledhatoi Musain. Ndërsa Karunin e njohu dhe e gëlltiti.

U drodh në shkatërrimin e çdo mëkatari. E kuptoi urdhërin e Zotit "o tokë, pije ujin tënd!".

Toka, uji, dheu dhe zjarri me shkëndijë nuk dinë gjë për ne, por dinë çdo gjë me Zotin.

Ndërsa ne, e kundërta. Kemi lajm për çdo gjë, por nuk dimë për Zotin. Jemi të palajm nga kërcënuesit.

Së fundi, ata të gjithë patën frikë nga ngarkimi i amanetit të Zotit dhe u tërhoqën. Por kur u bashkuan me kafshën, nuk e kuptuan mbartjen e përgjegjësisë.

Ata thanë: "U mërzitëm nga e gjithë kjo jetë e gjallë me njerëzit dhé të vdekur me Zotin".

Kur dikujt i vdes nëna dhe babai, bëhet jetim. Për afrim te Zoti, ka nevojë për zemër të pastër.

Një hajdut, kur vjedh një copë nga një i verbër, i verbëri fillon të bërtasë.

Por pa i thënë hajduti atij "unë e vodha mallin tënd, unë jam një hajdut hileqar",

Nga do ta njohë i verbëri hajdutin? Nuk ka dritë të syve.

Por, nëse e dëgjon zërin e tij, kape fort, mos e lësho dhe bëje të tregojë gjërat që ka vjedhur.

Ta kapësh hajdutin, ta shtrëngosh dhe ta bësh të tregojë se çfarë ka vjedhur, është një luftë e madhe.

Ai së pari vodhi lyerjen e syrit tënd. Nëse e fiton atë, syve të tu u vjen përsëri dritë.

Pasuria e urtësisë që është humbja e zemrës, fitohet nga gjuhësorët.

Zemra e verbër edhe nëse ka shpirt, vesh dhe sy, nuk mund ta gjejë dhe ta kapë djallin.

Atë kërkoje nga ata që kanë zemër. Mos e kërko atë nga të pashpirtët! Njerëzit përpara tij janë të pashpirt.

Ai që donte të konsultohej, erdhi pranë tij dhe tha: "O ti që e tregon veten fëmijë! Më thuaj një të fshehtë!"

Miku tha: "Ik nga kjo hallkë, sepse dera nuk është e hapur! Sot nuk është dita për të thënë të fshehta. Eja një herë tjetër!

Sikur vendi të kishte vend në botën e pavend, edhe unë do të ulesha si shehët në dyqan dhe do të bëja shit-blerje."

Polici i rendit e fton për në burg të dehurin që e gjen të shembur për tokë në gjendje të mjerë.

Polici shkon në një vend në mes të natës. Në fund të murit pa një njeri që po flinte.

Tha: "Thuaj, a je i dehur? Çfarë ke pirë? Burri tha: "Kam pirë nga ajo që është në kupë".

Polici tha: "Thuaj hapur, çfarë kishte në kupë?" Burri u përgjigj kështu: "Nga ajo që piva." Polici tha: "Kjo është një fjalë e fshehtë".

Polici tha: "Çfarë është ajo që pive?" Burri iu përgjigj: "Ja pra, piva nga ajo që ishte e fshehtë në kupë".

Ky dialog rrotullohej dhe qëndronte. Polici humbi në baltë si gomar.

Polici i tha atij: "Eja, thuaj ah!" I dehuri bëri "hu-hu".

Polici tha: "Të thashë të bësh ah! Ti bën hu." I dehuri tha: "Unë jam i gëzuar, por ti je i hutuar nga mërzia."

"Ah" është nga halli, vuajtja dhe dhuna, ndërsa "haj-huj" i të dehurve është nga gëzimi.

Unë nuk di kështu-ashtu, por ngrihu! Mos shit mend dhe lëre këtë inat!

Kur i dehuri tha "eja bre, ku je ti e ku jam unë", polici i tha: "Hajde, ngrihu! Eja në burg!"

I dehuri i tha: "O polic, më lër dhe ik! Si mund të merret peng nga lakuriqët?

Sikur të kisha fuqi për të ecur, a do të isha shtrirë këtu? Do të shkoja në shtëpinë time.

Sikur të kisha mend dhe sikur të kisha mundësi, do të isha në krye të dyqanit si shehlerët."

Njeriu i mençur detyrohet të flasë përsëdyti me qëllim që të kuptohet halli i atij njeriu.

Ai dëshiruesi tha: "O ti që i ke hypur shkopit! Ngaje kalin tënd këndej qoftë edhe një moment."

Njeriu i mençur duke e ngarë kalin drejt atij, tha: "Hajde, thuaje shpejt, sepse kali im është shumë i sertë dhe i zemëruar.

Shpejto që të të mos bjerë me shkelma. Çfarë do të pyesësh? Thuaje hapur."

Njeriu nuk mundi ta tregonte të fshehtën që kishte në zemrën e tij. Duke hequr dorë nga ai filloi të tallet me të.

Tha: "Dua një grua nga kjo rrugë. Kush është ndonjë e përshtatshme për mua?"

I mençuri tha: "Në botë ka tre lloje grash. Dy lloje prej tyre janë vuajtje dhe njëri lloj është thesar që nuk mbaron.

Nëse e merr atë, ajo bëhet komplet e jotja. Gjysma e së dytës bëhet e jotja dhe gjysma tjetër ngel e ndarë nga ti.

Të tretën dije se nuk është e jotja. A e dëgjove këtë? Tani ec! Unë po shkoj.

Edhe ti mos ndalo ashtu që kali im të të mos bjerë me shkelm sepse nëse do të rrëzohesh një herë, nuk mund të ngrihesh më!

Shehu duke lëvizur shkopin e tij u fut në mes të fëmijëve. Ai burri i ri i thirri përsëri atij:

"Eja dhe ma shpjego këtë të paktën. Kush janë këto tre lloj grash? Pa ma thuaj!"

Shehu përsëri duke e ngarë kalin nga ai tha: "Vajza e plotë është tamam për ty dhe kështu ti do të shpëtosh nga vuajtja.

Ajo që është gjysmë e jotja është e ve. Por nuk është e përshtatshme për ty dhe ka fëmijë.

Meqë ka një fëmijë nga burri i parë, dashuria dhe e tërë zemra e saj shkon nga ajo anë.

Hajde, largohu, ashtuqë kali im të të mos bjerë me shkelm. Rri larg, përndryshe patkoi i kalit tim do të të shtypë.

Shehu përsëri bëri haj-huj dhe e ngau kalin për nga fëmijët. Përsëri u thirr pranë fëmijëve.

Burri thirri përsëri: "O padishah i madh! Eja! Më ka ngelur edhe një pyetje."

Shehu u kthye përsëri nga ajo anë dhe tha: "Shpejt, çfarë ke? Nuk mund të qëndroj shumë sepse ai fëmija e ka marrë topin tim nga fusha."

Burri i tha: "O padishah, kur je kaq i mençur dhe me kaq edukatë, çështë kjo çmenduri, çështë kjo punë? Kjo është diçka e habitshme.

Ti kur je në një gjendje që kur flet je përtej mendjes së plotë, përse fshihesh me çmenduri?"

Shehu tha: "Bejlerët e këtij qyteti vendosën të më bëjnë mua gjykatës të këtij qyteti.

Refuzova por ata më thanë se në këtë qytet nuk ka dijetarë dhe të drejtë si ti.

Edhe në sheriat nuk lejohet që të bëjmë gjykatës një më të ulët sesa ti.

Për shkak të kësaj e tregoj veten si të çmendur.

Por unë jam siç jam nga brenda. Por edhe në sheriat jam ai që kam qenë.

Mendja ime është thesar. Unë jam një rrënojë. Nëse e tregoj thesarin jam i çmendur!"

Ai që nuk është i çmendur, është i çmendur. E pa këtë rojen dhe nuk hyri në shtëpi.

Dija ime është gur i çmuar e jo simptomë. Kjo dije me vlerë nuk është për të arritur një qëllim.

Unë jam metal sheqeri dhe kallam sheqeri. Ai edhe rritet nga unë, edhe unë ha nga ai.

Këtë dije nuk e pëlqen njeriu që dëgjon. Nuk e pranon. Nëse bërtet, ajo është dije e imitimit dhe është fituar duke mësuar.

Sepse është për qar e jo për ndriçim. Kjo dije ashtu si dhe kërkuesi i saj është dija e botës së poshtër.

Disa njerëz kërkojnë dije për të qenë njerëz të veçantë dhe jo për të shpëtuar nga kjo botë.

Ky njeri i ngjan një miu. E shpon çdo anë, por është i hutuar nga dritat e dashurisë.

Sepse ai nuk ka rrugë drejt luginës dhe dritës. Ky pus i errësirës është vendbanim i mirë për të.

Por, nëse Zoti i fal atij flatrën e mendjes, shpëton nga të qenit mi dhe fluturon si zogjtë.

Nëse nuk kërkon fletë, ngel në fund të tokës dhe ngel i pashpresë në kërkimin e rrugës së lartë të Simakut.

Dija që vjen në fjalë është e pashpirt dhe dashurohet ndaj fytyrës së blerësve.

Edhe nëse është dije e fortë në kohën e debatit, vdes ngaqë nuk ka marrës.

Por blerësi im është Zoti. Ai më lartëson dhe më blen mua.

Shkëmbimi i gjakut tim është bukuria e Zotit të lartë. Unë jam duke ngrënë shpërblimin e gjakut tim. Ky është një fitim hallall për mua.

Lëri këta marrës të falimentuar. Çfarë mund të blejë një grusht dhé?

Mos ha, mos merr dhe mos kërko dhé, sepse fytyra e atij që ha dhé është gjithmonë shumë e verdhë.

Ha zemër dhe qëndro gjithmonë i ri! Fytyra jote bëhet nga shfaqja si jargavan.

O Zot! Kjo mirësi nuk është puna jonë. Mirësia jote është tregues i rrugës së butësisë së fshehtë.

O ti që mban duart e të rënëve! Mbaje dorën tonë! Na merr neve... ngrije perden dhe mos e shqyej perden tonë!

Na blej ne nga kjo vete e papastër, sepse thika e saj ka arritur deri në kockën tonë.

O padishah që nuk ke kurorë dhe fron! Kush nga hallexhinjtë si ne mund ta zgjidhë këtë lidhje të fortë?

O Zot i dashur që fal dashuri! Kush mund ta hapë këtë kyç të fortë përveç mirësisë tënde?

Ne heqim dorë nga vetja jonë dhe e kthejmë fytyrën nga ti, sepse ti je më afër nesh sesa ne.

Kjo lutje është nga falja dhe të mësuarit tënd, përndryshe si mund të rritet një bahçe trëndafili në zjarr?

Konceptimi dhe mendja që ka ngelur në mes gjakut dhe zorrëve, nuk transportojnë gjë tjetër përveçse mirësinë tënde.

Kjo dallgë drite e rrjedhshme nga vaji dy copash godet qiellin.

Gjuha, që është nga copa e mishit, rrjedh urtësi si lumë.

Rrjedh drejt vrimës që e ka emrin vesh. Fruti i tij shkon deri në bahçen e shpirtit që është mendja.

Rruga kryesore e lidhjes së shpirtrave është feja e tij. Lidhjet dhe bahçet që janë në botë, janë pjesë e tij.

Origjina dhe burimi i kësaj të mire është ai. Eja, tashmë lexo ajetin "Nën ato bahçe rrjedhin lumenj".

Fundi i tregimit për këshillimin e të sëmurit nga Pejgamberi (s.a.s.).

Kur Pejgamberi e vizitoi sahabiun që rënkonte, e pyeti për gjendjen e tij dhe pastaj i tha:

"A thua ke bërë ndonjë lloj lutjeje? A thua pa e ditur ke ngrënë ushqim me helm?

Kujto se çfarë lutjeje ke bërë! Si ngriheshe me hilen e vetes?"

I sëmuri tha: "Nuk më kujtohet. Më ndihmo që ta kujtoj".

E kujtoi lutjen për shkak të qetësisë që falte drita e Mustafait.

Ndihma e Pejgamberit që ndriçon çdo vend, ia kujtoi atij atë që nuk po e kujtonte.

Ndriçimi që ndan ndërmjet të vërtetës dhe të humburës, shkëlqeu nga zemra në zemër nga dritarja që është hapur.

Tha: "O pejgamber! Kam bërë një gjepur. Tani e kujtova lutjen time.

Ngaqë isha i kapur pas mëkatit, u jepja dorën bimëve që kishin rënë në det.

Ti i ke kërcënuar fajtorët me ndëshkime shumë të ashpra.

Isha në hall dhe nuk kisha zgjidhje. Ishte një rrjetë e fortë dhe kyçi ishte i mbyllur.

As nuk mund të duroja, as nuk mund të ikja dhe as nuk kishte rrugë për të shpëtuar. Nuk më ngeli asnjë shpresë për t'u penduar dhe mundësi për të rezistuar.

Nga dhimbja, duke bërë "ah" si Haruti me Marutin, thashë: "O krijuesi im!

Haruti dhe Maruti, për të shpëtuar nga rreziku, zgjodhën pusin e Babilit.

Për të hequr këtu ndëshkimin e ahiretit, janë si të fortë, të mençur dhe magjistarë."

Bën një punë të mirë dhe në vend të saj. Mundimi i tymit është më i lehtë se zjarri.

Nuk ka mundësi për përshkrimin e ndëshkimit të ahiretit. Ndëshkimi i botës është i lehtë ndaj ndëshkimit të ahiretit.

Sa mirë për atë njeri që lufton, mundohet dhe e ndëshkon trupin e tij.

Kështu që për të shpëtuar nga ndëshkimi i asaj bote, i ngarkon vetes këtë adhurim.

Unë thoshja: "O Zoti im! Atë ndëshkim ma dërgo mua menjëherë në këtë botë!

Kështu që në atë botë të jem rehat. Ashtuqë jam duke trokitur hallkën e derës së lutjes.

Kështu doli një sëmundje te unë. Shpirti im u mërzit nga vuajtja.

Ngela i paaftë nga dhikri dhe lutjet. Nuk kisha lajm as nga vetja ime, as nga e mira dhe as nga e keqja.

O pejgamber i mbarë dhe i shenjtë! Sikur unë të mos e kisha parë tani fytyrën tënde,

Do të shkatërrohesha komplet nga rrjeta. Këtë mërzi ma bëre mua të mrekullueshme".

Pejgamberi tha: "Çfarë ke bërë? Ki kujdes, mos e bëj edhe një herë këtë lutje! Mos e këput veten tënde nga rrënja dhe themeli!

O milingonë e dobët! Çfarë fuqie ke ti që dëshiron ta ngarkosh këtë mal të lartë?"

Njeriu tha: "O sulltani im! U pendova. Nuk do ta bëj më këtë. Nuk do ta them më këtë fjalë!"

Kjo botë është shkretëtirë, ndërsa ti je Musai. Ne ngelëm në shkretëtirë për shkak të mëkatit tonë.

Ka shumë vite që ecim, por në fund, në të njëjtën formë, jemi robër në konakun e parë.

Populli i Musait bëri shumë rrugë, por në fund i gjetën vetet e tyre në vendin ku patën hedhur hapin e parë.

Sikur zemra e Musait të ishte e kënaqur nga ne, rruga dhe cepi i shkretëtirës do të ishte bërë e qartë,

Por, sikur të ishte mërzitur komplet prej nesh, a do të vinte ushqimi ynë nga qielli?

A do të shpërthenin burime nga një copë guri? A do ta kishim shpëtuar shpirtin tonë në shkretëtirë?

Bile, kishte për të ardhur zjarr në vend të ushqimit dhe në këtë konak do të na kishin mbuluar flakët.

Musai, edhe ishte i kënaqur prej nesh, edhe nuk ishte. Nganjëherë ishte miku ynë, nganjëherë armiku ynë.

Mërzinë e tij ia jepte zjarrit. Durimi i tij e kthente prapa shigjetën e fatkeqësisë.

Si mundet që durimi i tij të kthehet në mërzi? O Zot i lartë! Kjo nuk është diçka e rrallë nga mirësia jote.

Nuk është mirë ta lavdërosh atë që gjendet i gatshëm. Prandaj e përkujtoj kështu me qëllim emrin e Musait.

Ndryshe a e shikon të përshtatshme Musai përkujtimin tim të një personi që nuk gjendet në praninë tënde?

Premtimet tona u prishën me qindra mijëra herë, por premtimi yt është si mal, bile nuk lëviz nga vendi fare.

Premtimi ynë i ngjan halës së kashtës dhe është i paaftë ndaj çdo lloj ere. Ndërsa premtimi yt është si mal, bile është më i fortë se njëqind male.

O zotëri i ngjyrave! Për hir të asaj force, ki mëshirë ndaj hyrjes sonë nga një njgjyrë te një ngjyrë tjetër.

E pamë veten dhe imoralitetin tonë. O padishahu ynë, mos na sprovo shumë!

O bujar që të këkohet ndihmë! Mbuloji turpet dhe të këqijat e tjera tonat!

Ti je i pafund në bukuri dhe përsosmëri. Ne jemi të pafund në të shtrembrën dhe në të devijuarën.

Pafundësinë në të keqen e disa personave të poshtër sa një grusht, mbuloje me butësinë bukurinë dhe përsosmërinë tënde të pafundme.

Aman! Nga pjesa e copës ngeli vetëm një pe. Ishim qytet, por tani ka ngelur vetëm muri ynë.

O sunduesi ynë! Mbroje këtë që ka ngelur! Mbroje këtë që ka ngelur, ashtuqë shejtani të mos gëzohet komplet.

Këtë mos e bëj për hir tonë, por për hir të mirësisë tënde të pafillimtë që i ke kërkuar dhe i ke bërë të rrëshqasin fajtorët.

Meqënëse ke treguar forcën tënde, tregoje edhe mëshirën tënde, o Zot që mishit dhe copave të dhjamit u ke dhënë mëshirë.

Nëse kjo lutje e shton zemërimin tënd, na mëso neve një lutje, o Zot madhështor!

Po ashtu, kur Ademi doli nga xhenneti, ia bëre rizk të pendohet dhe ai shpëtoi nga shejtani i mallkuar.

Kush është ai shejtan që të jetë më i lartë se Ademi? Që në një lojë të tillë të fitojë kundër tij?

Në të vërtetë çdo gjë u bë në dobi të Ademit. Kur ai fjalëtundues u bë xheloz, u mallkua.

Shejtani pa një lojë, por nuk mundi të shohë dyqind lojëra. Për këtë arsye e preu vetë shtyllën e shtëpisë së tij.

Natën deshi t'u vërë zjarrin të mbjellave të të tjerëve, por era e dërgoi zjarrin te e mbjella e tij.

Shejtanit të mallkuar iu bë lidhës syri, për këtë shkak hileja e tij u bë humbje ndaj Ademit që ishte armiku i tij.

I mallkuari e bën njeriun mendimshtrembër. Xhelozi e pëlqen veten e tij dhe e bën ziliqare.

Nuk e di se çdo e keqe që ka bërë do t'i kthehet prapë dhe do të ballafaqohet me të.

Gjithçka e shikon nga e kundërta, por bëhet mat dhe humbet.

Sepse, sikur ta shohë veten e tij si një hiç, e shikon se gjysma e saj është vrasëse dhe e pashërueshme.

Një mendim dhe një dije e tillë e bën zemrën e njeriut me halle. Halli e nxjerr atë nga perdja e hutimit.

Sikur nënat të mos i kapë dhimbja e lindjes, fëmija nuk mund të gjejë asnjë rrugë për të lindur.

Ky amanet është në zemër. Zemra është shtatzënë, ndërsa këto këshilla i ngjajnë mamisë.

Mamia thotë: "Gruaja nuk ka dhimbje. Dhimbja duhet, sepse është rrugë për fëmijën".

Ai që është pa halle, është prerës rruge, sepse, nëse nuk ke halle, do të thotë "ene'l-Hak (unë jam Zot)".

Të thuash pa kohë fjalën "ene", është rënie në mallkim. Ta thuash fjalën "ene" në kohën e saj, është mëshirë.

Të thënit "ene" e Mansurit, padyshim që është mëshirë, por pa shiko të thënit "ene" të faraonit, është vetë mallkimi.

Së fundi, duhet prerë koka e çdo gjeli që këndon pa kohë, që të jetë mësim.

Çfarë është prerja e kokës? Eshtë të vrarët e vetes në botë dhe lënia e dëshirave vetiake.

Po ashtu, për të shpëtuar nga vrasja, ia këput thumbin akrepit.

I këput dhëmbin helmues gjarpërit, kështu që ai shpëton nga gurëzimi.

Veten nuk e vret asgjë përveçse hija e shehut. Kape fort fundin e vrasësit të vetes.

Nëse e kap fort, kjo është nga suksesi i Zotit. Çdo forcë që të vjen ty, është nga të tërhequrit e Zotit.

Dije mirë: "Nuk gjuajte ti kur gjuajte". Çfarëdo që të ketë shpirti, shpirtërat janë nga shpirti.

Ai është që ta mban dorën tënde dhe që të ngarkon. Çdo moment shpreso frymën nga ai.

Nëse ka ngelur kohë të gjatë, nuk ka vend për mërzi. Për këtë shkak mban vonë, por mban fort.

Mëshira e tij vjen vonë, por vjen shumë. Ai nuk të ndan ty edhe një çast. Çdo moment është me ty.

Nëse do shpjegimin e këtij takimi dhe dashurie, lexo duke menduar suren "Vedduha".

Nëse thua "edhe të këqijat janë nga ai", si mund të jetë kjo mangësi e butësisë së tij?

Dhënia e kësaj të keqeje është përsëri nga përsosmëria e tij. O njeri i madh! Unë do të të them ty një shembull.

Për shembull, piktori pikturon në dy forma: fotografi të bukura dhe të shëmtuara.

Bëri pikturat e Jusufit dhe hyrive të bukura, po ashtu bëri edhe pikturat e shejtanit dhe të iblisëve.

Që të dyja janë piktura të mjeshtërisë së tij. Kjo nuk mund të jetë argument për shëmtinë e piktorit, por e kundërta, është argument për mjeshtërinë e tij.

Të shëmtuarin e bën shumë të shëmtuar, saqë të gjithë shëmtirat rrotullohen dhe thuren rreth tij.

Në këtë formë lind përsosmëria që është në dijen e tij. Ai që e mohon mjeshtërinë e tij, është rezil.

Nëse piktori nuk di të pikturojë të shemtuarin, është i mangët. Ja, për këtë arsye, Zoti është krijuesi edhe i qafirit, edhe i besimtarit.

Për këtë arsye edhe mohimi edhe besimi janë dëshmitarë ndaj Zotit. Që të dy i bëjnë sexhde Atij.

Por dije se besimtari bën sexhde duke dashur, sepse ai kërkon kënaqësinë e Zotit. Qëllimi i tij është marrja e kënaqësisë së Zotit.

Edhe qafiri, duke mos dashur, adhuron Zotin, por qëllimi i tij është diçka tjetër.

Ai bën kalanë e padishahëve, por është në qëllimin e bejlerëve.

Kalaja kundërshton që të jetë malli i atij, por së fundi, kalaja kalon në dorën e padishahut.

Ndërsa besimtari e ndërton kalanë për padishahun dhe jo për post e për pozitë.

I shëmtuari thotë: "O ti padishah që ke krijuar të shëmtuarin! Ti je i aftë të krijosh edhe të bukurin, edhe të shëmtuarin".

Edhe i bukuri thotë: "O padishah i bukurisë! Mua më pastrove nga të gjitha të këqijat".

Pejgamberi (s.a.s.) i jep këshilla të sëmurit dhe e mëson se si të lutet.

Pejgamberi i tha të sëmurit: "Ti thuaj këtë: o Zot na i lehtëso neve gjërat e vështira!

Na jep neve të mira në këtë botë dhe në botën tjetër! Bëje rrugën tonë të butë si një bahçe trëndafilash! O Zot i madhëruesh ëm, në të vërtetë ti je bujtina jonë".

Besimtarët thonë në mahsher (tubim): "O ëngjëj! A nuk ishte xhehennemi një rrugë e humbur?

Edhe besimtari edhe qafiri do të hynin atje, por ne në rrugë nuk pamë as tym, as zjarr.

Ja, këtu është xhenneti, vendi i sigurisë. Atëherë, ku është ai shteg i poshtër?"

Engjëjt thonë: "Bahçen e gjelbërt që me të vërtetë e keni parë në filan vend,

Xhehennemi ishte atje, por juve iu bë vend vreshte, bahçeje dhe gjelbërimi.

Sepse ju për këtë xhehennem të acaruar nga zjarri për një vete qafire dhe përçarëse,

Punuat dhe duke u munduar, e bëtë në një gjendje të pastër. E fikët zjarrin për Zotin.

Zjarri i dëshirave vetjake që shpërthen flakë, u bë gjelbërim devotshmërie dhe dritë që tregon rrugën e drejtë.

Edhe zjarri i zemërimit u bë me ju durim. Edhe errësira e injorancës u bë me ju dije.

Zjarri i zilisë u nda me ju. Xhelozia që ishte si gjemb, u bë bahçe trëndafilash.

Meqenëse ju i fikët për ne të gjitha zjarret që ishin te ju, në këtë formë edhe helmi u bë mjaltë.

E bëtë veten nga zjarri si një vreshtë. Aty mbollët farën e besës.

Atje bilbilat e dhikrit dhe të tespihve po cicërojnë bukur në cep të lumit në gjelbërim.

Iu përgjigjët atij që thirrte për te Zoti. Xhehennemit të vetes i hodhët ujë.

Edhe xhehennemi ynë u bë për ju gjelbërim, bahçe trëndafilash dhe pemësh.

O bir! Kush është shpërblimi i mirësisë? Eshtë butësia, mirësia dhe sevapi më me vlerë.

A nuk thatë ju "ne jemi kurban, ne jemi të dehurit e shërbëtorit të kupës së verës"?

Nëse ne jemi edhe gënjeshtarë, edhe të çmendur, jemi të dehurit e atij shërbëtori dhe të kupës së verës.

Ne ulim kokën ndaj urdhrit të tij. Ia japim peng shpirtin e ëmbël.

A nuk thatë që fantazia e mikut në zemrat tona është adhurimi dhe dhënia e shpirtit?

Kudo që digjet një qiri belaje, digjet zemra e qindra mijë të dashurve.

Të dashurit që janë brenda në shtëpi, janë flutura të njëqind qirinjve të mikut.

O zemër! Shko te ata të cilët ndriçohen me ty dhe hyjnë në bela për ty.

Shko te ata të cilët të japin vend në shpirtin e tyre! Shko te ata të cilët të bëjnë ty gotë vere plot me pije.

Krijo shtëpi në shpirtrat e tyre! O hënë e plotë e shkëlqyer! Mbaj një vend në qiell!

Ata, për të të treguar ty të fshehtat e tyre, i hapin defteret e zemrës si Mërkuri.

Meqënëse nuk ke vend dhe shtëpi... shko te ata që di! Nëse je copëz hëne, shko te hëna e plotë!

Çfarë është tërheqja e pjesës nga e plota? Çfarë është kjo përzierje e plotë me të kundërtën?

Shiko llojin që është bërë lloj në ikje! Shiko ata që nuk shikohen, që janë bërë të shfaqur në rrugë.

O i pamend! Po blen llastime si një grua. Si mund të gjesh ndihmë nga gënjeshtra dhe llastimi?

Lajkatimin, ëmbëlsimin dhe fjalën e rreme e merr dhe e fut në xhep si një grua.

Të sharët dhe të rrahurit e padishahëve është më e mirë për ty sesa të lavdëruarit e të devijuarve.

Ha shuplakën e padishahëve dhe mos ha mjaltin e njerëzve të poshtër! Kështu, ti bëhesh një ushtar me të ardhmen e ushtarëve.

Sepse nga ata vjen kaftani dhe shteti. Trupi bëhet shpirt në strehën e shpirtit.

Kudo që të shohësh të zhveshur dhe të varfër, dije se ai ka ikur nga një i përsosur.

Së fundi zemra jote bëhet në formën e zemrës së keqe të verbërit dhe jopjellore.

Sikur të ishte bërë siç donte mjeshtri, do ta zbukuronte edhe veten edhe të afërmit e tij.

Kush ikën nga mjeshtri në këtë botë, ka ikur nga fati. Këtë dije!

Mësove një art për fitimin e trupit, hidhi dorë një profesioni në lidhje me fenë.

Në këtë botë ke rroba. Je bërë i pasur, por, kur të ikësh nga kjo botë, si do të bësh?

Mëso një art edhe për ahiretin që të fitosh faljen.

Edhe ajo botë është një qytet i mbushur me pazar dhe fitim. Mos kujto se fitimi është vetëm në këtë botë dhe se ky fitim është i mjaftueshëm.

Zoti i lartë tha: "Fitimi i kësaj bote përpara fitimit të asaj bote është lodër fëmijësh".

Eshtë si një fëmijë që prek si afrues duke dalë mbi fëmijën tjetër.

Fëmijët bëjnë dyqan në lojë, por nuk ka ndonjë fitim përveçse kalimit të kohës.

Vjen nata dhe pronari i dyqanit (fëmija) vjen i uritur në shtëpi. Fëmijët kanë ikur dhe ka ngelur vetëm.

Kjo botë është vendi i lojës, ndërsa vdekja është natë. Kthehesh pas, por trasta është bosh dhe ti je i lodhur.

O rebel! Fitimi fetar është dashuria dhe tërheqja ndjesore. Eshtë aftësi për dritën e Zotit.

Kjo vete e poshtër do nga ti fitim të përkohshëm. Deri kur do të fitosh fitim të poshtër? Lëre tashmë, mjafton!

Nëse vetja e poshtër do nga ti një fitim të madh, në këtë dëshirë ka hile dhe kurth.

Iblisi e zgjon Muavijen duke i thënë: "Ngrehu, është koha e namazit!"

Transmetojnë se Muavija kishte fjetur në një qoshe të konakut.

Dera e konakut ishte e kyçur nga brenda, sepse Muavija ishte lodhur nga vizitat e njerëzve.

Papritur dikush e zgjoi atë. Kur Muavija hapi sytë, burri u fsheh.

Tha me vete: "Askush nuk mund të hyjë në konak. Kush është ai që guxon ta bëjë këtë paturpësi?"

U soll rreth e rrotull. Kërkoi çdo anë për të gjetur ndonjë shenjë nga burri i fshehur.

Pas dere pa një të marrë. Burri ishte strukur pas dere. Fytyrën e kishte mbuluar me perde dhe ishte fshehur.

Muavija e pyeti: "Ej, kush je ti? Si të quajnë?" Burri u përgjigj: "Po e them hapur, emri im është shejtan i pafat."

Muavija tha: "Përse u mundove dhe përse më zgjove mua? Më thuaj të drejtën dhe jo të kundërtën!"

Iblisi e rrëzon Muavijen nga gomari dhe flet me nënkuptime; Muavija i jep përgjigje.

Shejtani tha: "Erdhi koha e namazit. Duhet të vraposh menjëherë për në xhami!

Mustafai ka thënë: Kur të shpohet perla e kuptimit, "nxitoni në adhurim para se t'ju kalojë koha!"

Muavija tha: "Jo, jo, ti nuk mund të kesh një qëllim të tillë. A ka mundësi që ti të jesh argumenti im për në të mirë!"

Hajduti hyn në shtëpinë time fshehtas dhe thotë: "Po ruaj"

Si t'i besoj unë atij hajduti? A e di hajduti se ç'është sevapi dhe shpërblimi?

Edhe Iblisi i përgjigjet Muavijes.

Shejtani tha: "Ne më parë ishim ëngjëj dhe shpirtin tonë e patëm vendosur në rrugën e bindjes.

Ishim të afërt për udhëtarët. Ishim miq me ata që ishin në arsh.

Si ikën nga zemra profesioni i parë? Si del nga zemra dashuria e parë?

Nëse në udhëtim shikon Rumin ose Hutenin, si del dashuria e atdheut nga zemra?

Ne ishim nga të dehurit e kësaj pijeje. Ishim nga të dashurit e derës së tij.

Barku ynë u pre me dashurinë e tij. Dashuria e tij është mbjellur në shpirtin tonë.

Nga koha kemi parë ditë të bukura. Në verë pijmë ujëra të mëshirës.

A nuk na mbolli ne dora e butësisë së tij? A nuk është ai që na krijoi ne nga asgjëja?

Nga ai pamë shumë mirësi. Shëtitëm shumë në bahçen e trëndafilit të kënaqësisë.

Në kokën tonë vendoste dorën e mëshirës. Bënte të rridhnin nga ne burimet e mirësisë.

Kur unë isha i vogël dhe kur pija qumësht, kush e tundte djepin tim? Ai!

Nga qumështi i kujt kam pirë përveç qumështit të tij? Kush tjetër më ka rritur mua përveç shërbimit të tij?

Kush ka mundësi ta nxjerrë karakterin që ka hyrë me qumësht në trup?

Nëse deti i bujarisë më ka turpëruar mua, si mund të mbyllen dyert e bujarisë?

E vërteta e parasë së tij është mirësia, butësia dhe falja. Trishtimi është si pluhuri i pavlerë mbi ty.

Ai e krijoi botën për ta mëshiruar. Dielli i tij i ledhatoi copëzat.

Edhe nëse ndarja është shtatzënë nga trishtimi i tij, është për të ditur vlerën e takimit të tij.

Kështu që ndarja e qorton shpirtin. Shpirti e di vlerën e ditëve të takimit.

Pejgamberi tha: "Zoti ka thënë: "Qëllimi im në krijim është mirësia.

Krijova që të shohin dobi nga unë dhe t'i fusin gishtat e tyre në mjaltin tim."

Tha: "Unë nuk krijova që të shoh ndonjë dobi apo që të fitoj ndonjë veshje nga një njeri i zhveshur".

U bënë disa ditë që më ka përzënë nga vetja, por përsëri syri im është në fytyrën e tij të bukur.

Për atë shkak një trishtim i tillë është diçka e çuditshme. Gjithkush është i preokupuar me shkakun.

Nuk e shoh këtë shkak, sepse shkaku është një diçka që lind më vonë. Ai që lind më vonë, bëhet shkak për ekzistencën e një diçkaje.

Unë shikoj butësinë e mëparshme. Të rinjtë i bëjnë dy copa.

Të supozojmë se mosbërja sexhde ndaj Ademit ishte nga zilia, por edhe zilia lind nga dashuria e jo nga inati e mohimi.

Çdo xhelozi padyshim që lind nga miqësia. Kur një i dashur ulet në një vend me disa të tjerë, zilia fillon të tregojë kokën.

Siç është nga kushti i miqësisë t'i thuash "shëndet" atij që teshtin, edhe xhelozia është kusht i miqësisë.

Në dërrasën e tij nuk ka lojë tjetër përveç kësaj loje. Tha: "luaj!" Unë nuk e njoh shtimin.

Kisha vetëm një lojë. Luajta, e ngrita veten time dhe e hodha në bela.

Edhe në bela desha të shijoja shijet e tij. U bëra mat ndaj tij, u bëra mat ndaj tij, u bëra mat ndaj tij.

O njeri i lartë! Si mund ta shpëtojë njeriu veten nga loja brenda gjashtë drejtimeve?

Si mund të shpëtojnë gjashtë copa nga gjashtë të plota? Veçanërisht nëse Zoti e ka krjuar atë të shtrembër.

Personi që ka rënë në zjarr brenda gjashtë drejtimeve, mund ta shpëtojë vetëm Zoti i cili ka krijuar këto gjashtë drejtime.

Qoftë mohim, qoftë besim, ai është thurja e dorës së tij dhe është e tij.

Muavija i tregon përsëri Iblisit për hilet e tij djallëzore.

Prijësi i tha atij: "Këto janë të vërteta, por pjesa jote është e mangët nga këto.

Ti u ke prirë me qindra mijëra të tjerëve si unë. Ke hapur gropë dhe ke arritur te thesari.

Ti je zjarr. Nuk kam zgjidhje pa u djegur nga ti. Kush është ai që nuk e ka rrobën e grisur nga dora jote?"

O zjarr! Natyra jote është djegia. Ti nuk ke mundësi të mos djegësh diçka.

Zoti të ka bërë ty djegës. Të ka bërë mjeshtëri i të gjithë vjedhësve. Ja, ky është mallkimi.

Ke folur ballëpërballë me Zotin. O armik! Çfarë jam unë përballë hiles tënde?

Teknikat e tua janë si zë cicërimi. U ngjajnë zërave të zogjve, por ata gjuajnë zogj.

Ai u ka prerë rrugën qindramijëra zogjve. Zogu u gënjye duke kujtuar se erdhi një i njohur.

Dëgjon zërin e cicërimës në ajër, vjen nga qielli dhe bëhet rob këtu.

Populli i Nuhut, për shkak të hiles tënde, ka rënë në klithma. Zemrat e tyre u dogjën. Gjokset e tyre u copëtuan.

Në botë popullit të Adit ti ia dërgove erën. I hodhe ata në ndëshkime dhe në fatkeqësi.

Për rënien e gurëve mbi kokat e popullit të Lutit ti u bëre shkak. Ata u mbytën në ujin e zi për shkakun tënd.

Truri i Nemrudit u derdh për shkakun tënd. O ti që nxjerr me mijëra përçarje!

Mendja e Faraonit të zgjuar dhe filozof u bë e verbër për shkakun tënd dhe për shkakun tënd nuk kuptonte asgjë.

Ebu Lehebi për shkakun tënd u bë i pasigurt. Edhe Ebulhakemi u bë Ebu Xhehil për shkakun tënd.

O shejtan që ke bërë mat me qindra mijëra mjeshtra për t'u përkujtuar mbi këtë shah!

O ti që i djeg zemrat me lojërat e tua të forta! O shejtan që të është nxirë zemra!

Ti je dati i hiles, ndërsa njerëzit janë një pikë. Ti je si një mal, ndërsa njerëzit e pastër si një copëz.

O ti që bën armiqësi! Kush ka shpëtuar nga hilja jote? Ne jemi varrosur në tufan, përveç atij që e ka ruajtur Zoti.

Shumë yje të lumtur u dogjën për shkakun tënd. Shumë ushtri dhe popuj janë ndarë për shkakun tënd.

Iblisi i jep përgjigje Muavijes.

Iblisi i tha Muavijes: "Zgjidhe këtë nyje! Unë jam gur sprove për zemrën dhe floririn e pastër.

Zoti më krijoi mua për të sprovuar luanin me qenin. Më krijoi për të ndarë të pastërtën me zemrën.

Kur e kam nxirë unë fytyrën e zemrës? Unë jam argjendar. Gjithmonë ia kam dhënë vlerën atij.

Të mirëve u tregoj rrugë. I pres degët e thata.

Përse i kam vendosur këto barëra? Që të dalë në pah se nga çfarë lloji është kafsha.

Nëse ujku lind një këlysh nga sorkadhja, është në dyshim se a është ujk, apo sorkadhe.

Përpara tij vendos bar me kocka. Të shohim drejt cilës ka për të hedhur hap më përpara?

Nëse vjen te kocka, është ujk. Nëse do bar, s'ka dyshim se është nga lloji i sorkadhes.

Trishtimi dhe butësia u bënë një ndaj njëri tjetrit. Nga këto të dyja lindi bota e mirësisë dhe e së keqes.

T'i tregoja barin dhe kockën. Shfaqja veten dhe ushqimin e shpirtit.

Nëse do ushqimin e vetes, është i mangët. Nëse do ushqimin e shpirtit, është prijës.

Nëse ai i shërben trupit, është gomar dhe nëse shpirti shkon në det, gjen perlë.

Në të vërtetë, këto të dyja janë e kundërta e njëra-tjetrës. Eshtë mirësi dhe e keqe, por që të dyja janë në krye të punës.

Pejgamberët shfaqin adhurimet e tyre, ndërsa armiqtë shfaqin dëshirat vetjake të tyre.

Si mund ta bëj të mirën të keqe? Nuk jam Zot. Unë jam një thirrës dhe jo ai që i ka krijuar ata.

A mund ta bëj të bukurin të shëmtuar? Unë nuk jam Zot... unë jam pasqyrë ndaj të bukurit dhe të shëmtuarit.

Indiani e theu pasqyrën ngaqë e tregonte njeriun me fytyrë të zezë.

Pasqyra tha: "Faji nuk është i imi. Gjej shkak ndaj atij që ka bërë fytyrën time.

Ai më ka bërë mua spiun. Kush është i shëmtuar, kush është i bukur. Më bëri fjalëdrejtë që ta tregoj.

Unë jam dëshmitar. Ku është parë që dëshmitari të hidhet në burg? Unë nuk jam i burgosur, unë jam dëshmitar i Zotit.

Kudo që unë shoh pemë me fruta, e ushqej dhe e rris si dado.

Ku shoh pemë të djegur dhe të thatë, e pres që misku të shpëtojë nga papastërtia.

Pema e thatë i thotë kopshtarit: "O trim, përse e pret kokën time të pafajshme dhe të pamëkat?"

Kopshtari thotë: "Pusho, o i shëmtuar! A nuk të mjafton të tharit tënd si faj?"

Pema e thatë thotë: "Unë jam e drejtë dhe jo e shtrembër. Përse më pret mua kur unë nuk kam faj?"

Kopshtari thotë: "Sikur të ishe diçka e mirë dhe sikur të ishe e shtrembër, por të ishe e njomë!

Do të thithje ujin e jetës dhe do të gjeje jetë të përzier me ujin e ngjalljes.

Fara jote kishte qenë e keqe. Rrënja jote kishte qenë e keqe. Nuk ia kishe arritur një peme të bukur.

Nëse një degë e bukur takohet me një degë të keqe, ajo bukuri e zbukuron edhe natyrën e pemës së keqe.

Muavija nxehet me Iblisin, Shejtanin, dhe sillet ashpër ndaj tij.

Prijësi i tha shejtanit: "O prerës rruge! Mos thuaj argument! Nuk mund të gjesh rrugë për të më gënjyer mua. Mos kërko rrugë!

Ti je një gënjeshtar, ndërsa unë një tregtar i huaj. Si mund ta vesh çdo rrobë që ke sjellë?

Mos u sill rreth gjërave të mia me mohim! Ti nuk je blerësi i mallit të askujt.

Gënjeshtari nuk mund të jetë blerës. Edhe nëse dallon si blerës, ai është hile dhe kurth.

Kush e di se çfarë ka në kungullin e ziliqarit? O Zot, na ndihmo ne nga ky armik!

Nëse më fryn edhe një herë dhe nëse edhe një herë më bën magji, ky hajdut e merr jelekun tim dhe ikën.

O Zot, fjala e tij është si tym. Kape dorën timë... përndryshe qilimi im ikën nga dora.

Unë nuk mund t'i vihem kundra shejtanit me argument, sepse ai është përçarësi i çdo fisniku dhe të poshtri.

Edhe Ademi që është zotëria e "ia mësoj emrat", ngeli në këmbë ndaj vrapimit si rrufe të këtij qeni.

Shejtani e hodhi atë nga xhenneti në tokë. Ngeli në filispanjë si peshk nga qielli i yllit Simak.

Ai qante: "Ne bëmë padrejtësi". Nuk ka kufi ndaj hiles dhe gënjeshtrës së shejtanit.

Në çdo fjalë të tij ka diçka. Në çdo fjalë të tij janë të fshehura qindramijëra magji.

Në një moment e lidh trimërinë e burrave. Në një moment e shton dëshirën te gruaja dhe te burri.

O iblis përçarës që djeg popullin! Përse më zgjove mua? Thuaj të drejtën!

Shejtani tha: "Ai që ka paragjykim të keq, nuk e dëgjon të drejtën edhe nëse ka njëqind shenja."

Nëse u sjell argument zemrave që fantazojnë, fantazia e tyre shtohet.

Kur fjala arrin te ai, bëhet hallkë. Shpata e luftëtarit bëhet mjet për hajdutin.

Atëherë përgjigjja që duhet t'i jepet atij njeriu, është pushimi dhe heshtja. Të flasësh me të marrin, është çmenduri.

O i marrë! Pse ti i qahesh Zotit prej meje? Ti qahu nga e keqja e vetes së poshtër!

Ti ha ëmbëlsirë, ajo bëhet çiban. Zjarri të rrethon dhe natyra jote prishet.

E mallkon shejtanin kur ai nuk ka faj. Përse nuk e shikon atë djallëzi te vetja jote?

O ti që ke humbur rrugën! Nuk është nga shejtani, por është nga ti. Vrapo pas bishtit si dhelpër!

Nëse shikon një bisht në gjelbërim, ai është kurth. Përse nuk e di këtë?

Nuk e di, sepse dëshira e bishtit të largoi ty nga dija dhe e verbëroi syrin e mendjen tënde.

Gjërat që i do, të bëjne ty të verbër e të shurdhër. Vetja jote e zezë bëri faj. Mos bëj armiqësi.

Mos gjej faj ndaj meje dhe mos më shiko shtrembër! Unë jam mërzitur nga e keqja, lakmia dhe urrejtja.

Një herë kam bërë keq dhe akoma jam i penduar. Po pres që nata ime të bëhet ditë.

U bëra i akuzuar në mes njerëzve. Çdo burrë dhe grua ma ngarkon mua atë që ka bërë.

Ujku i pashpresë, edhe nëse është i uritur, akuzohet se shpif. Edhe nëse nuk ka fuqi të ecë në rrugë nga dobësia, thotë se barku i tij është i mbushur me gjellë të rëndë.

Muavija këmbëngul përsëri ndaj Iblisit.

Muavija tha: "Ty nuk do të të shpëtojë asgjë tjetër përveç të drejtës. Drejtësia po të thërret ty për te e vërteta.

Thuaj të vërtetën dhe shpëto nga dora ime! Hilja jote nuk mund ta ndalojë pluhurin e luftës sime".

Shejtani tha: "O imagjinues i mbushur me mendime! Si e di gënjeshtrën dhe të vërtetën?"

Muavija tha: "Pejgamberi e ka treguar shenjën e tij. Ka vendosur masë për falson dhe të vërtetën.

Gënjeshtra ngjall dyshim në zemra, ndërsa e vërteta u jep zemrave siguri dhe hare".

Zemra nuk gjen qetësi nga fjala e rreme. Nëse përzihet uji me vajin, nuk jep fare dritë.

Fjala e vërtetë i jep zemrës qetësi. Të vërtetat janë ushqimi i kurtheve të zemrës.

Por nëse zemra është e sëmurë, nuk ndodh kështu. Ata që e kanë gojën e keqe, nuk mund ta dinë ëmbëlsinë e asaj apo të kësaj.

Nëse zemra është e shëndetshme nga halli dhe nga sëmundja, e njeh shijen e gënjeshtrës apo të së vërtetës.

Kur lakmia e Ademit u shtua ndaj grurit, e mori pastrimin nga zemra dhe e dërgoi.

Atëherë ai i vuri vesh gënjeshtrës dhe lajkatimit tënd. E piu duke iu gënjyer helmit vrasës.

Në atë moment nuk mundi ta ndante akrepin nga gruri. Aftësia e ndarjes fluturon dhe ikën nga të dehurit e dëshirës.

Populli është i dehuri i dëshirës dhe pasionit, për këtë arsye e dëgjojnë gënjeshtrën tënde.

Por ai që heq dorë nga dëshirat vetjake, e ka bërë syrin e tij mik ndaj të fshehtave.

Kadiu ankohet për detyrën e tij të kadiut. Përgjigjja që i jep ndihmësi.

Njërin e bënë gjykatës. Ai qante. Zëvendësi i tha atij: "O gjykatës, përse qan?

Nuk është koha e të qarit e të bërtiturit..., por është koha e të gëzuarit e festimit."

Gjykatësi, dukë bërë "ah", tha: "Si mund të gjykoj një person që nuk është gjykues ndaj zemrës së tij dhe që nuk e di fytyrën e brendshme të punës? Ai nuk është tjetër përveçse një i paditur ndërmjet dy personave që e dinë të vërtetën e punës.

Ata dy armiq e dinë se çfarë kanë bërë. Ndërsa i shkreti gjykatës nga ta dijë hilen e këtyre të dyve?

Nuk i di gjendjet e tyre dhe nuk ka dije. Si mund të gjykojë në këtë gjendje ndaj gjakut dhe pasurisë së tyre?"

Zëvendësi tha: "Armiqtë e dinë, por janë të sëmurë. Ti je i paditur, por je qiriu i ligjit.

Sepse te ti nuk ka ndonjë qëllim dhe sëmundje. Ja pra, nëse nuk ke sëmundje, kjo qetësi është drita e syve.

Nijeti i prapë i tyre i verboi këto dy botë. Sëmundja i futi dijet e tyre në varr.

Pamangësia e bën injorancën dituri. Mangësia e bën diturinë të shtrembër dhe dhunuese.

Ti nuk je i verbër përderisa të mos marrësh ryshfet. Por, kur të bësh zili, bëhesh i verbër dhe rob.

Unë kam hequr dorë nga dëshira vetjake dhe nuk kam ngrënë kafshatat e epsheve.

Ndjenja e shijimit të zemrës sime është e ndriçuar... e ndan të vërtetën nga gënjeshtra.

Muavija e bën Iblisin të flasë.

Përse më zgjove mua? O hileqar! Ti je armik i zgjuarsisë.

Ti i ngjan opiumit dhe gjithmonë vë në gjumë. Ti i ngjan pijes që e largon mendjen dhe dijen.

Do të të kryqëzoj. Eja, thuaj të drejtën! Unë e di të drejtën, e kuptoj dhe nuk devijoj në hile.

Unë kërkoj nga gjithkush gjithçka që ka në natyrë dhe në karakter.

Nuk kërkoj shijen e sheqerit nga uthulla. Burrin që është me natyrë gruaje, nuk e numëroj në vend të ushtarit.

Unë nuk e shoh të vërtetë dhe si një shenjë nga Zoti idhullin siç e sheh adhuruesi i idhujve.

Nuk kërkoj erën e miskut në pleh. Nuk kërko tjegull të thatë në ujin e lumit.

Nuk pres që shejtani të më zgjojë mua me mirësi, sepse ai është i huaj."

Edhe pse iblisi bëri shumë hile e kurthe, prijësi nuk e dëgjoi inatin dhe mohimin e tij.

Iblisi ia thotë hapur Muavijes hilen.

Shejtani i tha atij nga fundi i dhëmbëve: "O Muavije, unë të zgjova ty për këtë:

Për të arritur xhemaatin prapa Pejgamberit fatlartë në namaz.

Sikur të të kishte ikur namazi dhe sikur të të kishte kaluar koha, kjo botë do të të ishte bërë ty e padritë dhe errësirë.

Nga kjo humbje dhe për shkak të këtij halli, do të qaje dhe nga sytë e tu do derdhje lot me enë.

Gjithkush kënaqet nga adhurimi. Për këtë arsye nuk duron edhe një çast dhe gjendet në adhurim.

Por ai hall është më i vlefshëm se qindra namaze... ku është namazi, ku është drita e atij përgjërimi?

Dëshpërimi dhe dëshira e një njeriu të sinqertë që nuk e ka arritur dot xhemaatin, për t'u bashkuar sërish me të.

Njëri, kur po shkonte për në xhami, pa që njerëzit po dilnin nga xhamia.

Pyeti: "A u shpërnda xhemaati që gjithkush po del me nxitim nga xhamia?"

Dikush i tha: "Pejgamberi e fali namazin me xhemaat, bile e mbaroi edhe lutjen.

O njeri i papjekur, ku po shkon? Pejgamberi u bë shumë që ka dhënë selam."

Burri bëri "ah". Nga ai "ah" doli tym. Dëshpërimi i tij jepte erë gjaku nga zemra.

Dikush nga xhemaati i tha: "Ma jep mua atë "ah" dhe unë do të të fal ty namazin tim."

Burri i tha: "Ta dhashë dhe e pranova namazin." Tjetri e mori "ah" dhe ato qindra përgjërime.

Natën në ëndërr një zë i fshehtë i tha atij: "More ujin e jetës dhe shërimin".

Namazi i të gjithë njerëzve u pranua për hir të zgjedhjes dhe sjelljes tënde.

Fundi i tregimit për Iblisin që ia thotë hapur Muavijes hilen e vet.

Pastaj shejtani i tha atij: "O prijës, tashmë duhet ta sqaroj hilen time.

Sikur të të kishte kaluar koha e namazit, do të bëje "ah" dhe do të bërtisje me zemër.

Ajo mërzi, klithmë dhe ai përgjërim i kalon dyqind përkujtime dhe namaze.

Ty të zgjova ngaqë kisha frikë se ai "ah" do t'i digjte perdet.

Dëshirova që të mos bëje një "ah" të tillë dhe në këtë mënyrë të mos e kishe atë rrugë.

Unë jam ziliqar. Bëra kështu nga xhelozia. Unë jam armik. Puna ime është hile dhe urrejtje".

Muavija tha: "Ja, tani the të drejtën. Kjo pritet nga ti. Kjo është e përshtatshme ndaj teje!"

Ti je merimangë dhe vetëm miza mund të kapësh, por unë nuk jam mizë. Mos u mundo o qen!

Unë jam skifter i bardhë dhe më gjuan padishahu. Si mundet që merimanga të thurë rrjetë rreth nesh?

Shko dhe gjuaj për miza sa të kesh fuqi! Thirri mizat për te tasi i dhallit!

Edhe nëse i thirr ata për te mjalti, padyshim që kjo është gënjeshtër dhe dhallë.

Ti më zgjove mua, por ai zgjim ishte vetë gjumi. Më tregove mua anije, por anija që më tregove ishte vorbull.

Ti, për të më përzënë mua nga një e mirë më e mirë, më thirre për në të mirë.

Të zotit të shtëpisë i ikën hajduti nga dora ngaqë dikush i bën zë atë çast.

Kjo i ngjan kësaj: Një njeri, pasi pa një hajdut në dhomën e tij, filloi ta largonte.

U soll disa herë rreth tij dhe u djersit shumë.

Si përfundim iu afrua hajdutit në sulmin e fundit. Do ta kapte me një të hedhur.

Dikush i thirri: "Eja këtu dhe shiko shenjat e belasë!

Shpejt, shpejt o ushtar lufte! Eja shpejt që të shohësh gjendjet e këtushme!"

I zoti i shtëpisë tha: "Atje mund të ketë një hajdut. Nëse nuk kthehem menjëherë, përsëri do të bëhet bela në kokën time.

Do të zgjas dorën ndaj familjes dhe fëmijës sim. Atëherë çfarë dobie ka ndaj të kapurit e këtij?

Ky musliman po më thërret mua nga mirësia e tij. Nëse nuk kthehem menjëherë, do të bëhem pishman.

Ai, duke i besuar butësisë së muslimanit të mirë, e la hajdutin dhe u kthye pas.

Kur arriti, tha: "Çfarë ka, o mik i nderuar? Nga dora e cilit është kjo e bërtitur dhe zëri yt?"

Burri tha: "Ja, shiko gjurmën e hajdutit! Hajduti ka vjedhur atë që ka vjedhur dhe ka ikur kësaj ane.

Ja gjurma e këmbës së atij hajduti mashtrues. Shko pas tij me këtë shenjë dhe këtë gjurmë!"

I zoti i shtëpisë tha: "Çfarë thua, o i marrë? Unë do ta kisha kapur atë.

E lashë hajdutin me zërin tënd. Unë e pandeha gomarin njeri.

Ç'është kjo dokërr dhe kjo humbje? Unë e kisha kapur atë. Çfarë t'i bëj gjurmës së këmbës?

Ti je një hileqar ose një i marrë ose mund të jesh vetë hajduti dhe e bëre këtë punë kastile".

Tjetri tha: "Unë po të tregoj gjurmën e këmbës. Kjo është gjurmë. Me të vërtetë e di".

I zoti i shtëpisë tha: "Ti, ose je gënjeshtar, ose je i marrë. Ndoshta ti je vetë hajduti dhe ia di punës.

Isha gati duke kapur dhe tërhequr armikun tim. Ti e shpëtove atë duke thënë "ja gjurma e këmbës". Ti flet për drejtimet, ndërsa unë kam shpëtuar nga drejtimet. A ka argument dhe shenja në dashuri?"

Ai person që është i mbuluar me cilësi, shikon vetëm cilësi. Eshtë person që e ka humbur personalitetin dhe ka ngelur në cilësi.

O bir, ata që kanë arritur te Zoti, janë varrosur në vetvete. A mund të shikojnë në cilësitë e tyre?

Kur koka jote të jetë në fund të lumit, a mund ta shikosh ngjyrën e ujit?

A dole nga fundi për të parë ngjyrën e ujit? Bëhesh nga ata që merr copë të vjetër të leshtë dhe jep copë mëndafshi.

Adhurimi i popullit është mëkati i personave të veçantë. Dashuria e njerëzve është perdja e njerëzve të veçantë.

Nëse padishahu e bën një ministër xhandar, ai është armiku i tij dhe jo i dashuri i tij.

Megjithatë, ai ministër mund të ketë bërë ndonjë faj. Nuk mund të bëhet ndryshim i detyrueshëm pa shkak,

Sepse fati dhe pjesa e atij që ishte xhandar, që nga fillimi ishte ky, por shkaku i të bërit xhandar një person që ishte ministër i padishahut, është punë e keqe.

Nëse padishahu të thërret ty nga djepi dhe përsëri të çon në djep,

Dije se patjetër ke bërë një faj. Të domosdoshmen e ke nxjerrë përpara me padije.

Nëse thua se ky është rizku dhe kismeti im, atëherë përse ai fat ishte në dorën tënde?

Rizkun tënd e preve vetë me padije. Ai që është i sigurt në punën e tij, e shton rizkun e tij.

Hipokritët ndërtojnë faltoren Dirar.

Një shembull tjetër i të shtremburës të shkon nëse e dëgjon me shpjegimin e Kur'anit.

Hipokritët luajtën me pejgamberët një lojë të ngjashme me këtë.

Thanë: "Të bëjmë një xhami për të lartësuar fenë e Ahmedit, por kjo nuk ishte gjë tjetër përveçse dalje nga feja.

Luajtën një lojë të tillë të shtrembër dhe bënë një xhami tjetër përveç xhamisë së tij.

Dyshemeja, tavani dhe kubeja e saj ishin të zbukuruara, por me këtë donin të përçanin xhemaatin.

Duke u lutur erdhën në prani të Pejgamberit. Ranë përpara tij në gjunjë si deve.

Thanë: "O Pejgamber i Zotit! Na ndero dhe eja deri te xhamia!

Kështu që me këmbët e tua bëhet e shenjtë... Ditët e tua qofshin të reja deri na kiamet!

Kjo është xhamia e baltës dhe e ditës me re. E ditës së nevojës dhe e kohës së varfërisë.

Kërkojmë që nëse një i huaj vjen aty, të gjejë vend. Kështu që kjo shtëpi shërbimi shtohet.

Kështu që shtohen shenjat e fesë dhe shpërndahen rreth e rrotull, sepse puna e vështirë bëhet e mirë me miqtë.

Nderoje atë një çast! Na pastro neve dhe na prezanto ndaj sahabëve të tjerë.

Shikoje xhaminë dhe ata që e kanë atë. Ti je hënë, ndërsa ne jemi natë. Qëndro me ne qoftë edhe një moment!

Nata le të bëhet ditë me bukurinë tënde! O diell që ndriçon netët me bukuri!

Ah sikur ajo fjalë të ishte nga zemra dhe sikur të ishte realizuar dëshira e atij personi!

O miq, fjalët e mira që vijnë në gojë pa dashur zemra, i ngjajnë gjelbërimit në zjarr.

Shikoje nga larg dhe kalo! O bir, nuk ia vlen t'i hash dhe t'u marrësh erë atyre.

Mos shko te të pabesët! Dëgjo mirë! Ata janë urë e shkatërruar.

Nëse dikush i padije hipën atje, edhe ura shkatërrohet, edhe këmba e tij thyhet.

Kudo që humbet ushtria, është për shkak të dy-tre të plogështve që kanë humbur burrërinë.

Ai hyn në rreshtin e luftës me armë si burrë. Të tjerët i besojnë duke menduar se është mik i sinqertë.

Por, kur shikon vuajtjet e luftës, kthehet prapa. Ikja e tij e thyen edhe forcën tënde shpirtërore.

Kjo është e gjatë dhe ndodh shumë dhe ai që është për qëllim, fshihet.

Hipokritët përpiqen ta bindin Pejgamberin për ta sjellë në faltoren Dirar.

Njerëzit i thanë gënjeshtra Pejgamberit dhe e ngisnin kalin e hiles.

Pejgamberi i mëshirshëm dhe i butë mundi vetëm të thoshte "mirë".

E falenderoi atë popull dhe duke pranuar, i gëzoi ata që sollën lajmin.

Hileja e tyre dallonte një nga një siç dallon qimja në qumësht.

Por Pejgamberi i butë bëri sikur nuk e shikoi qimen. Njeriu i zgjuar e këshillonte qumështin...

Ai një moment ua kishte mbyllur syrin qindramijëra hileve dhe qimeve të kurtheve.

Deti i bujarisë ka thënë drejt: "Unë për ju jam më i butë sesa ju".

Unë pothuajse i ngjaj një njeriu që është ulur në cepin e një zjarri të ndezur në një formë tmerruese dhe të shpërndarë.

Ju vraponi si flutur drejt asaj ane, ndërsa unë përzë fluturat me dy duart e mia.

Kur Pejgamberi dha vendim për të shkuar, Zoti i tha: "Mos e dëgjo zërin e shejtanit!

Sepse këta njerëz të papastër të kanë bërë hile. Të gjitha fjalët që thanë janë e kundërta.

Qëllimet e tyre nuk janë tjetër përveçse pafytyrësi. Si mund të kërkojë i krishteri dhe çifuti të mirën e fesë?

Mbi urën e xhehennemit bënë një urë tjetër. Luajtën me Zotin në tavllën e hileve.

Qëllimi i tyre ishte prishja e marrëdhënieve ndërmjet Pejgamberit dhe sahabëve. Si mund ta njohë mirësinë e Zotit çdo i pangopur?

Ishin të vendosur të sillnin një çifut nga Shami. Çifutët ishin dehur nga predikimi i atij çifuti nga Shami.

Pejgamberi tha: "Po, por ne jemi në rrugë. Po shkojmë në luftë.

Kur të kthehem nga lufta, do të shkoj te ajo xhami".

I qetësoi ata dhe shkoi në luftë. Luajti lojë me hile me gënjeshtarët.

Kur u kthye, hipokritët erdhën përsëri dhe i kujtuan premtimin.

Zoti i tha Pejgamberit: "O Pejgamber, thuaje hapur! Edhe nëse është shkak lufte, nxirri në pah tradhtitë e tyre!"

Pejgamberi tha: "O popull hileqar, pushoni që të mos ua them të fshehtat tuaja!"

Duke thënë kështu, i tregoi disa nga të fshehtat e tyre. Gjendjet e tyre u keqësuan menjëherë.

Të dërguarit e hipokritëve menjëherë filluan të thonin: "Zoti na ruajtë, Zoti na ruajtë!"

Çdo hipokrit solli me hile një Kur'an poshtë fronit të Pejgamberit.

Filluan të betoheshin, sepse betimet janë mburojë dhe të betohesh është zakoni i njerëzve gënjeshtarë.

Njeriu gënjeshtar dhe mashtrues, ngaqë nuk është besnik në fenë e tij, e prish çdo moment betimin e tij.

Të vërtetat nuk kanë nevojë për betim, sepse të dy sytë e saj janë të shkëlqyer.

Të prishësh marrëveshjen dhe fjalën, është nga marrëzia. T'i qëndrosh besnik betimit dhe të qëndrosh në betim, është puna e njeriut të devotshëm.

Pejgamberi tha: "A t'i besoj betimit tuaj, apo betimit të Zotit?"

Hipokritët, duke pasur akoma në duar Kur'anin dhe në gjuhët e tyre vulën e agjërimit, përsëri u betuan.

Thanë: "Për Zotin që është i pastër dhe fjalëdrejtë, ndërtimi i asaj xhamie është për hir të Tij!

Në këtë çështje nuk kemi asnjë hile dhe asnjë kurth. Atje do të përkujtojmë vetëm Zotin dhe me zemër të drejtë do të adhurojmë vetëm Atë."

Pejgamberi tha: "Zëri i Zotit në veshin tim po vjen si një zë tjetër.

Zoti ua ka vulosur veshët tuaj dhe për këtë arsye nuk e dëgjoni zërin e Tij.

Ja, zëri i Zotit vjen qartë në veshin tim. Pothuajse po e pastroj llumin nga e pastra.

Po ashtu edhe Musait i pati ardhur zëri i Zotit nga pema: "O fatlumtur!"

Zërin "Unë jam Zoti" e dëgjoi nga një pemë. Dritat u bashkuan me atë zë dhe shkëlqyen.

Kur ngelën të paaftë ndaj dritës së shpalljes, filluan të betohen përsëri.

Zoti i ka thënë betimit mburojë. A e lëshon luftëtari mburojën nga dora?

Pejgamberi përsëri i përgënjeshtroi ata dhe u tha në një mënyrë të qartë: "Nuk ka dyshim se ju gënjeni!"

Njëri nga sahabet, duke rënë në dyshim, mendon se "pse Pejgamberi (s.a.s.) ua mbulon të metat të tjerëve".

Në zemrën e njërit nga miqtë e Pejgamberit, për shkak të kthimit nga premtimi i tij, ra mendimi i mohimit.

Pejgamberi po turpëron njerëz të tillë të mëdhenj, mjekërbardhë dhe të plotë.

Ku është bujaria? Ku është mbulimi i të këqijave? Ku është turpi? Pejgamberët mbulojnë me qindra mijëra të këqija.

Menjëherë kërkoi falje në zemër ashtuqë të mos i zverdhet fytyra.

Fatkeqësia e miqësisë së hipokritëve edhe besimtarin e bën të shëmtuar dhe mosbindës si ata.

Ai përsëri qante: "O ti që di të fshehtat! Mos më lër mua me këmbëngulje në mohim.

Siç nuk është shikimi im në dorën time, edhe zemra ime nuk është në dorën time. Përndryshe zemrën time do ta djegia me zemërim.

Në këtë mendim ra në gjumë. Xhaminë e tyre e pa të mbushur me pleh.

Gurët e saj u zhdukeshin në papastërti. Nga gurët dilte tym i zi.

Tymërat që dilnin hynë në gojën e burrit. Fyti iu dogj. U zgjua nga frika e atij tymit djegës.

Menjëherë u ul në tokë dhe filloi të qante. O Zot! Kjo është shenjë e politeizmit.

Trishtimi dhe zemërimi janë më mirë për mua se ky nder që më ndan mua nga drita e besimit.

Nëse gërmon mundimin e njerëzve të dukshëm, do të shohësh se vjen era qepë.

Secili është më bosh se tjetri. Ndërsa ata që janë të sinqertë, secili është më lart se tjetri.

Hipokritët patën lidhur njëqind rripa mbi rrobat e tyre për të shkatërruar xhaminë e popullit të Kubas.

Ata u ngjanin shoqëruesve të elefantit. Ata patën bërë një tempull në Etiopi. Zoti e dogji atë.

Ata donin ta digjnin Qaben për t'u hakmarrë. Se si u bë gjendja e tyre, lexo Kur'anin dhe kupto.

Ata që janë fytyrëzinj në fe nuk kanë gjë tjetër përveçse hile, kurth dhe luftë.

Çdo sahabe pa një ëndërr të qartë për xhaminë, kështu që dolën në pah qëllimet që kishin hipokritët në bërjen e xhamisë.

Nëse i them ëndrrat një nga një, atëherë qartësia bëhet e prerë te dyshuesit.

Por kam frikë nga sqarimi i të fshehtave. Sepse pejgamberëve u ka hije droja.

Ata e kanë pranuar sheriatin pa iu përshtatur imitimit. Atë paranë e floririt e morën pa masë.

Urtësia e Kur'anit është malli i humbur i besimtarit. Çdokush e di dhe e njeh mallin që ka humbur.

Historia e personit që pyeste për devenë që i kishte humbur.

Për shembull, nëse ke një deve dhe e humb, pastaj e kërkon dhe e gjen, si nuk mund ta dish se ajo është deveja jote?

Çfarë është "dalle" (e humbur) në arabisht? I thonë një deveje që ka ikur nga dora jote dhe është fshehur.

Karvani ka ardhur për t'u ngarkuar por deveja jote nuk është. Është humbur.

Me buzë të thatë vrapon sa nga kjo anë e sa nga ajo anë. Karvani u largua dhe nata u afrua.

Ngarkesa ka ngelur në rrugë prej frikës. Ndërsa ti vrapon duke shkuar në gjurmët e devesë.

O musliman! Në mëngjes një deve ka ikur nga hauri. A e ka parë ndonjëri nga ju?

Atij që thotë një shenjë për devenë time, do t'i jap disa para.

Kërkon shenjë nga të gjithë. Për këtë arsye, çdo i marrë tallet me ty.

Thonë "Pamë një deve. Shkoi kësaj ane dhe iku drejt barit".

Tjetri thotë: "Edhe veshin e kishte të prerë". Një tjetër thotë: "Pati sipër një thes të zbukuruar".

Tjetri thotë: "E pashë. Kishte vetëm një sy". Tjetri thotë: "Nuk i kishte ngelur qime nga zgjebja..."

Të marrët thonë njëqind shenja boshe për shpërblimin.

Ardhja në gjendje të lëkundur mes medhhebeve të kundërta ndaj njëra-tjetrës dhe rruga e shpëtimit prej tyre.

Kjo i ngjan kësaj: Gjithkush në çështjen e mjeshtërisë e lavdëron me një cilësi të cilësuarin.

Filozofi e shpjegon në një lloj tjetër. Një llogaritës e refuzon fjalën e tij.

Dikush tjetër i fajëson që të dy. Ndërsa një tjetër heq shpirt me shtirje.

Që njerëzit të pandehin se është nga ai fshat, japin argumente për këtë rrugë.

Dije se, në të vërtetë, asnjëra prej këtyre nuk është e vërtetë. Por edhe i tërë grupi nuk është i devijuar.

Sepse, kur nuk është e vërteta, e gabuara nuk del në pah. Sepse ai që ka zemër të marrë, e blen atë që ka ngjarë me shpresën e floririt.

Sikur në këtë botë të mos kalonte paraja e pastër, si mund t'i harxhonte zemra?

Sikur të mos ishte e vërteta, a do të kishte gënjeshtra? Gënjeshtra ndriçohet nga e vërteta.

Me shpresën e drejtë, marrin edhe të shtrembrën. Helmin e hedhin në sheqer dhe e pinë ashtu.

Sikur të mos ishte gruri i bukur dhe i mirë, çfarë do të bënte shitësi i kashtës duke treguar grurin?

Atëherë mos thuaj se të gjitha këto fjalë janë të humbura. Të humburat janë kurthe të zemrës me shpresën e vërtetë.

Por mos thuaj se të gjitha janë nga fantazia dhe devijimi, sepse në botë nuk ka fantazi të pavërtetë.

E vërteta është nata e Kadrit. Siç është e fshehur nata e Kadrit nëpër netë, ashtu që çdo njeri ta kalojë natën në adhurim, edhe Zoti ashtu është i fshehur.

O i ri! Të gjitha netët nuk janë nata e Kadrit, por edhe të gjitha netët nuk janë pa të.

Në mes tyre që kishin veshur jelek, ishte një i varfër. Provoje dhe merre atë që është e vërtetë.

Ku ka një besimtar të mençur që ta ndajë të varfërin nga padishahu?

Sikur në botë gjithçka të ishte e paturpshme, të gjithë tregëtarët do të ishin të marrë.

Atëherë do të bëhej shumë kollaj për të prezantuar copën, sepse, kur nuk ka turp, çfarë ndryshimi ka në mes të atij që e zotëron dhe në mes të atij që nuk e zotëron punën?

Por, sikur gjithçka të ishte e turpshme, çfarë dobie do të kishte dija? Meqënëse gjithçka është dru, do të thotë që këtu nuk ka pemë tëmthi.

Të thuash se gjithçka është e vërtetë, është marrëzi. Por ai që thotë se gjithçka është e humbur, është i pafat.

Tregtarët e pejgamberëve fituan. Ndërsa tregëtarët e ngjyrave të erës humbën.

Gjarpëri duket si mall i bukur. Fërkoji mirë që të dy sytë e tu!

Këtë shitblerje mos e shiko me zili! Shiko humbjen e Faraonit dhe të Themudit.

Vënia në provë e gjithçkaje me qëllim që të kuptohen e mira dhe e keqja.

Shikoje këtë qiell disa herë, sepse Zoti tha: "Kthehu dhe një herë dhe shikoje atë!"

Mos u mjafto duke e parë një herë këtë tavan të ndriçuar. Shikoje disa herë! "A shikon ndonjë plasaritje?"

Shikoje këtë qiell të bukur disa herë si ai njeri që kërkon turp.

Atëherë, për ta pëlqyer, duhet ta shohësh dhe ta njohësh disa herë tokën e zezë.

Sa shumë vuajtje duhet të heqë mendja jonë për ta shfaqur të pastrin dhe për ta pastruar llumin.

Nxehtësia e verës me provimin e dimrit dhe vjeshtës. Vera që është si shpirt,

Erërat, retë dhe vetëtimat janë që ata të cilët janë bërë pastaj të nxjerrin kokat e tyre.

Themeli me ngjyra i tokës është për të nxjerrë rubinin dhe gurin që gjendet brenda.

Çdo gjëje që e ka vjedhur kjo tokë nga thesari i Zotit dhe nga deti i bujarisë,

Xhandari i thotë asaj: "Trego drejt çfarë ke shpier dhe shpjegoje qartë."

Hajduti, domethënë vjedhësi, edhe nëse thotë "nuk kam marrë asgjë, asgjë", xhandari e torturon atë.

Xhandari nganjëherë i thotë fjalë të ëmbla si sheqer dhe nganjëherë e var. E torturon me torturat më të këqija.

Kështu, ata që janë të fshehur mes trishtimit dhe butësisë, dalin në pah me zjarrin e frikës dhe të shpresës.

Ato verërat janë butësia e ndihmuesit të Zotit. Vjeshtat janë kërcënimi dhe frikësimi i Zotit.

Edhe dimri është një kryq shpirtëror duke thënë: "O hajdut i fshehtë! Dil në shesh!"

Së fundi, atij që mundohet dikur i bëhet gëzim zemre. Një herë tjetër i bëhet ngushtim dhe hall dhe kështu i bëhet shpërblim.

Sepse ky ujë dhe kjo baltë që është trupi ynë, është mohuesi dhe hajduti i dritës së shpirtrave.

O trim! Zoti i madhëruar u ka dhënë trupave tonë të nxehtë, të ftohtë, sëmundje dhe hall.

Gjitha këta, frika, uria dhe mangësitë e trupit me ushqim janë për daljen në pah të vlerës së shpirtit.

Premtimet dhe kërcënimet janë për ta ndarë të mirën dhe të keqen që janë përzier me njëra-tjetrën.

Sepse e vërteta e përzie me të gabuarën. Sinqeriteti dhe paraja u hodhën në një qese.

Për t'i ndarë duhet një gur që i ka parë dhe i ka provuar të vërtetat.

Kështu i nxjerr në pah këto hile. Kështu kjo bëhet bazë për masat.

O nëna e Musait! Jepi qumësht Musait dhe hidhe në ujë. Mos e mendo fatkeqësinë.

Ai që ka pirë qumësht në ditën e elestit, e njeh dhe e zgjedh qumështin si Musai.

O nëna e Musait! Nëse do shumë që fëmija yt të bëhet dallues, menjëherë jepi qumësht.

Kështuqë e shijon shijen e qumështit të nënës dhe nuk ia ul kokën dados.

Dobia e tregimit mbi personin që kërkonte devenë.

O njeri i besueshëm! Ti ke humbur një deve. Gjithkush të jep ty një shenjë të devesë.

Ti nuk e di edhe se ku ndodhet deveja, por e di se ato shenja që thuhen janë gabim.

Njëri që nuk ka humbur devenë e tij, kërkon një deve duke imituar si ai që ka humbur devenë e tij.

Thotë: "Edhe unë e kam humbur devenë time. Kush e gjen do t'i jap shpërblimin."

Bëhet ortak me ty në kërkimin e devesë. Hyn në këtë lojë për shkak se e ka zili devenë.

Kujt t'i thuash se këto fjalë janë gabim, edhe ai të përshtatet ty dhe të thotë të njëjtat fjalë.

Ai nuk mund ta ndajë të vërtetën me shenjën e gabuar, por fjala jote është shkopi i atij imituesi dhe ai mbështetet në të.

Nëse jepet një shenjë e drejtë dhe e ngjashme me të drejtën, i beson dhe nuk dyshon.

Ajo shenjë bëhet shenjë për shpirtin tënd të sëmurë. Ngjyra e fytyrës tënde bëhet shëndeti dhe forca jote.

Syri të ndriçohet, këmba vrapon. Trupi yt bëhet shpirt dhe shpirti yt ecën në rrugë.

Atëherë do të thuash: "The të vërtetën o njeri i sigurt! Këto shenja janë komplet të devesë sime.

Këto shenja janë argumente të qarta dhe të besueshme. Këto shenja tregojnë se e ke parë devenë time. Ata janë vetë shpëtimi sikur nata e Beratit dhe nata e Kadrit".

Kur të jepet kjo shenjë, thua: "Ec përpara! Eshtë koha e ikjes. Ec përpara!

Unë do të vij pas teje. O ti që thua të drejtën! More erë nga deveja ime. Tani trego, ku është?"

Por ai që nuk ka deve dhe që i është përshtatur imitimit në këtë kërkim,

Këto shenja të drejta nuk e shtojnë të vërtetën. Por besimi i atij që ka humbur devenë në të vërtetë, e pasqyron ndaj tij.

Për shkak të seriozitetit dhe emocionit të tij e beson se kjo haj-huj nuk është e pavend.

Ky kërkim deveje nuk është i drejtë, por edhe ai ka humbur një deve.

Zilia ndaj devesë së dikujt tjetri e mbulon fytyrën e tij dhe e bën të harrojë devenë e humbur të tij.

Kudo që ka vrapuar ai që ka humbur devenë, vrapon edhe ky. I bëhet mik hallexhiut për shkak të zilisë.

Kur gënjeshtari bëhet shok me fjalën e drejtë, gënjeshtra papritmas bëhet e vërtetë.

Edhe gënjeshtari e gjen devenë e tij në luginën ku ka ikur deveja.

Kur e shikon atë, kujton devenë e tij dhe e pret zilinë nga deveja e mikut dhe shokut të tij.

Kur imituesi e shikon devenë e tij duke kullotur, bëhet dijetar i vërtetë.

Në atë moment bëhet kërkues deveje. Atë nuk e kërkonte në atë fushë.

Pastaj fillon të ecë vetëm. Syrin e tij ia hap devesë së tij.

Kur ai që kërkon devenë thotë "deri tani ishe shok me mua, tani më le mua",

Ai thotë: "Deri tani isha i zënë me diçka të kotë. Isha në lajkatim me zili.

Tani u bëra shok halli me ty. Ndërsa në dëshirë isha një trup i ndarë nga ti.

Deri tani kam vjedhur cilësitë e devesë nga ti. Por tani shpirti im e pa të vetën. Tashmë syri im është i ngopur.

Gjatë kohës që nuk e gjeja atë, nuk e kërkoja. Por tani humbi bakri dhe fitoi floriri.

Të gjitha fajet e mia u bënë falenderim dhe adhurim. Tallja u zhduk dhe ngeli e drejta.

Meqenëse të këqijat e mija u bënë shkak për te Zoti, atëherë mos i sulmo ato!

E drejta të bëri ty kërkues, ndërsa serioziteti dhe dëshira ime hapi derën e drejtësisë.

E drejta jote të bëri të kërkosh, ndërsa kërkimi im më shpuri te e drejta.

Farën e fatit e mbillja në tokë. Pandehja se është falas dhe pa kundërvlerë.

Por ajo nuk ishte pa kundërvlerë. Ishte fitimi im i vërtetë. Për çdo farë që mbolla, dha me qindra.

Hajduti kishte hyrë në një shtëpi. Kur hyri, pa se ajo ishte shtëpia e tij.

O njeri i ftohë! Lëviz që të ngrohesh! Mësohu ndaj të ashprës ashtu që të zbutesh!

Ajo nuk është dy deve... por është një. Por fjala është e ngushtë, ndërsa kuptimi është shumë i gjërë.

Fjala gjithmonë është e pamjaftueshme ndaj kuptimit. Për këtë arsye, Pejgamberi ka thënë: "Gjuha e atij që e njeh Zotin, mbahet".

Fjala në llogari i ngjan mjetit të yjeve. Sa e njeh mjeti qiellin dhe yjet?

Veçanërisht nëse është ky qiell. Një qiell i tillë që është sa një halë ndaj këtij. Ky diell është një thërrime ndaj atij dielli!

Çdo çast ka një faltore Dirar.

Kur doli në pah se ajo nuk ishte xhami, por se ishte shtëpi hileje dhe kurth i çifutëve,

Pejgamberi tha: "Shkatërrojeni atë! Bëjeni hi dhe vend ku hidhen plehrat!"

Edhe pronari i xhamisë ishte fallso si xhamia. Farërat që i ke hedhur në kurth nuk quhen bujari.

Kafshata e mishit në filispanjë është për të gjuajtur pehkun. Një kafshatë e tillë nuk është as mirësi, as bujari.

Xhamia e pashpirt e popullit të Kubas nuk i dha rrugë xhamisë së Dirarit që nuk ishte në një ekuilibër me të.

Një dhunë e tillë nuk u është bërë edhe materialeve të pashpirta. I dërguari i Allahut që është prijësi i drejtësisë, e dogji atë xhami që nuk i ngjante xhamisë së Kubas.

Atëherë dije se të vërtetat që janë origjina e origjinës, kanë ndryshimet dhe ndarjet e tyre.

As jeta nuk i ngjan jetës së tij, as vdekja nuk i ngjan vdekjes së tij.

Bile as varrin tënd mos e pandeh si varrin e tij! Si të ta them unë ndryshimin e asaj bote?

O punëtor! Mate punën tënde dhe mos bëj edhe ti një xhami Dirar!

Ti i qorton ata që e kanë bërë këtë xhami dhe tallesh me ta. Por kur kthen sytë, shikon se ti je prej tyre.

Indiani që lufton për një çështje
por që nuk e di as vetë
se e ka humbur mendjen pas atij halli.

Katër indianë kishin hyrë në xhami dhe po falnin namaz. Bënin ruku dhe sexhde.

Secili, pasi e bëri nijet, duke marrë tekbir, po falte namaz me qetësi dhe përkushtim.

Në atë moment hyri muezini. Njërit prej tyre i doli një fjalë nga goja: "O muezin, a u bë ezani, apo ka kohë?"

Tjetri, duke falur namaz, tha: "Pusho! Ti fole dhe namazi t'u prish".

Indiani i tretë i tha të dytit: "Përse e qorton atë? Shiko hallin tënd dhe qorto veten tënde!"

I katërti tha: "Falenderimi i takon Allahut, nuk rashë në pus si ju të tre."

Së fundi, që të katërve iu prish namazi. Ata që tregojnë turpet, humbin më shumë rrugë.

Sa mirë për atë njeri që shikon turpin e vet! Ai që tregon turpin, e blen turpin për vete dhe e gjen te vetja e tij.

Sepse gjysma e njeriut është nga turpi dhe gjysma nga e fshehta.

Meqenëse ke me dhjetëra plagë në kokë, melhemin tënd duhet ta përdorësh ndaj vetes tënde.

Ilaçi i saj është turpërimi i vetes tënde. Nëse bie, është vendi i fjalës "kini mëshirë".

Nëse te ti nuk është i njëjti turp, mos ji i sigurtë! Mund të ndodhë që edhe ti mund ta bësh atë turp dhe një ditë ai turp mund të shfaqet nga ti.

A nuk e ke dëgjuar fjalën e Zotit "mos u frikësoni!"? Atëherë përse e shikon veten të mirë dhe të sigurt?

Iblisi ka jetuar shumë vite duke u përjetuar me emër të mirë. Së fundi shiko se si u bë i paedukatë! Çfarë u bë emri i tij?

Lartësia e tij u njoh në botë. U njoh me të kundërtën. Sa keq!

Nëse nuk je i sigurt, mos kërko të njihesh! Ik! Laje fytyrën tënde me frikë dhe pastaj tregoje atë!

Jam i bukur. Nëse nuk të del mjekra, mos i qorto ata që nuk kanë mjekër.

Pa shikoje këtë punë! Shejtani ra nëpër bela dhe u bë mësim për ty.

Ti nuk ke rënë në bela që të bëhesh mësim për atë. Ai piu helmin, ndërsa ti pi sherbet.

Oguzët tentojnë të vrasin dikë për të trembur dikë tjetër.

Turqit e Oguzajve që ishin gjakderdhës, hynë në një fshat për të marrë mallrat e tyre.

Pasi e kapën dy nga të nderuarit e fshatit, vendosën ta vrasin njërin.

Kur ia lidhën duart për ta vrarë, ai tha: "O padishallarë dhe ushtarë të lartë!

Përse më hidhni në pusin e vdekjes? Përse keni etje ndaj gjakut tim?

Çfarë qëllimi keni në vrasjen time? Siç e shikoni, unë jam një i varfër dhe një njeri pa rroba".

Njëri nga Oguzajt tha: "Po të vrasim që shoku yt të frikësohet, të tmerrohet dhe të nxjerrë florinjtë".

Kur burri tha "ai është më i varfër se unë", Oguzajt thanë: "Kemi lajm se ai ka florinj".

Burri tha: "Meqenëse keni shpresë nga ne të dy,

Së pari vrisni atë që të kem frikë unë dhe t'ju tregoj vendin e florinjve."

Tani ti shiko bujarinë e Zotit! Ne kemi ardhur në kohët e fundit.

I fundit i brezave është përpara brezave. Edhe në hadith thuhet: "Ata që janë të fundit, janë ata të cilët kalojnë përpara."

Zoti i mëshirshëm na tregoi neve shkatërrimin e popullit të Nuhut dhe të Hudit.

I shkatërroi ato që të kemi frikë ne dhe që të marrim mësim. Sa keq po të kishte ndodhur e kundërta!

Gjendja e atyre që u pëlqen vetja dhe e atyre që nuk falenderojnë për dhuntinë e ekzistencës së pejgamberëve dhe velinjve.

Të gjithë folën nga zemra si gurë dhe shpirt i zi për turpin dhe mëkatin.

Nuk u dhanë rëndësi urdhrave të Zotit dhe qëndruan larg nga fatkeqësitë e ditës së kiametit.

Treguan se dëshironin këtë botë të poshtër, ishin të dashuruar me këtë botë të poshtër dhe ishin të kapur pas vetes si gratë.

Ikja e tyre nga fjalët me kuptim të atyre që jepnin këshilla dhe të tërhequrit e tyre nga takimi me njerëzit e pastër.

Largësia e tyre me zemrën dhe me poseduesit e zemrës. Hilet e tyre ndaj padishahëve dhe sjelljet e tyre si dhelpër.

Pandehja e tyre lypës ata që kishin syrin e ngopur. Armiqësia e tyre e fshehtë duke i xhelozuar ata.

Nëse pranon diçka, thua se është lypës. Nëse nuk e pranon, thua se është shtirës, hileqar dhe kurthngritës.

Nëse gjendet me njerëzit, i thua ziliqar. Nëse nuk përzihet dhe tërhiqet, i thua mendjemadh.

Ose përpiqem për të fituar ushqimin e familjes si hipokritët.

Nuk kam as kohë për të kruajtur kokën dhe nuk kam kohë për të jetuar fenë.

O filan, na përkujto ne me rëndësi! Kështu që në fund të punës të bëhemi nga miqtë.

Këtë fjalë nuk e tha me hall dhe gabimisht, por e tha pa kuptim si një i fjetur dhe fjeti përsëri.

Thua: "Nuk bëj asgjë tjetër përveç se të fitoj riskun e familjes sime. Çfarë hallalli? Duke punuar, mundohem me dhëmbët dhe thonjtë e mi dhe fitoj nga hallalli.

Çfarë hallalli, o ti që je përzier me të devijuarit? Përveç gjakut tënd tënd, nuk mund të shikoj tjetër hallall.

Zgjidhja është nga Zoti, por jo nga Llukmani... zgjidhja është nga feja e jo nga idhulli.

O ti që nuk ke durim ndaj botës së poshtër! Si duron ndaj Zotit i cili e ka shtuar në një formë të bukur tokën?

O ti që nuk ke durim ndaj nazes dhe mirësisë! Si ke durim ndaj Zotit bujar?

O ti që je i padurim ndaj pastrimit dhe papastërtisë! Si mund të durosh ndaj krijuesit?

Ku është një mik i cili del nga shpella dhe pasi të shohë hënën, thotë: "Ky është Zoti im"? Dhe kur sheh humbjen e saj, thotë: "Ku është Zoti që ka krijuar gjithësinë?"

Unë, pa parë se cilët janë këto dy kuvende, edhe dy botërat nuk dua t'i shoh.

Pa parë cilësitë e Zotit, nëse ha bukë, më ngel në fyt.

Si tretet kafshata pa parë fytyrën e tij, trëndafilin e tij dhe pa u shfaqur bahçeja e trëndafilit?

Kush e pi këtë ujë një moment pa shpresuar Zotin? Vetëm kau dhe gomari!...

Ata të cilët janë si kafshët, bile ata që gjenden në një shkallë më poshtë se kafshët, edhe nëse janë plot me hile, përsëri janë njerës të pistë dhe të qelbur.

Hilja e këtij personi të tillë është bërë kokulur. Edhe ai vetë është bërë kokulur. E humbi kohën dhe dita nuk i vjen më.

Mendimi i tij është verbuar, mendja i është prishur dhe jeta i ka shkuar kot. Nuk ka asnjë gjë si elifi.

Edhe nëse thotë se është në këtë mendim, edhe kjo është nga hileja dhe përralla e vetes së tij.

Edhe të thënit e tij se Zoti është falës dhe mëshirues, nuk është gjë tjetër veçse nga hilja e vetes së tij të poshtër.

O ti që ke vdekur në vuajtje duke thënë se nuk ke bukë në dorë! Nëse Zoti është falës dhe mëshirues, çfarë është kjo frikë?

Një burrë i moshuar i ankohet mjekut për sëmundjet që ka dhe përgjigjja e mjekut.

Një i moshuar i tha doktorit: "Mendjen e kam të lodhur dhe nuk e kam në vend".

Doktori i tha: "Dobësimi i mendjes është nga pleqëria". I moshuari tha: "Edhe syri më nxihet".

Doktori tha: "O i moshuar! Eshtë nga pleqëria." Kur burri tha "shpina më dhemb shumë",

Doktori i tha: "O i moshuar i dobët, është nga pleqëria". Burri tha: "Çfarëdo që të ha, nuk mund ta tres".

Doktori i tha: "Edhe dobësimi i stomakut është nga pleqëria". Burri tha: "Më merret fryma gjatë frymëmarrjes".

Doktori i tha: "Po, edhe marrja e frymës është nga pleqëria. Kur njeriu plaket, te ai shfaqen me qindra sëmundje".

I moshuari u nxeh dhe tha: "O i marrë, a vetem këtë fjalë di? Vetëm këtë ke mësuar nga mjekësia?

O i marrë, Zoti për çdo hall ka dhënë shpëtim. A nuk e di këtë?

Ti je një gomar i marrë. Ke pak dije dhe pak mendje. Ke ngelur në tokë për shkak së këmbën e ke të shkurtër."

Doktori tha: "O ti gjashtëdhjetëvjeçar! O njeri që të ka mbaruar puna! Edhe kjo e nxehur dhe ky zemërim është nga pleqëria."

Të gjitha pjesët e trupit dobësohen, prishen dhe durimi të pakësohet.

Nuk mund të durosh edhe dy fjalë. Për këtë arsye bërtet. Nuk mund të tretësh edhe një gllënjkë ujë. E vjell.

Përveç atij që është i dehur nga Zoti. Te ai ka një jetë të pastër.

Në shfaqje është i vjetër, por në të vërtetë është fëmijë. Çfarë është ai mik dhe ai Pejgamber?

Nëse i miri nuk shfaqet pranë të keqit, çfarë është kjo zili e këtyre të poshtërve ndaj tyre?

Çfarë është kjo urrejtje dhe hile ndaj atyre, nëse ata nuk e dinë dijen e vërtetë?

Si mund ta hedhin veten në shpatën e mprehur sikur ta dinin ndëshkimin në ditën e kiametit?

Ai dervish të qesh ty, por ti mos e shih atë ashtu! Brenda tij ka me qindra kiamete.

Edhe xhenneti, edhe xhehennemi janë pjesë të tij. Çfarëdo që mendon ti, ai është mbi atë.

Çfarë mendon, shkatërrohet. A nuk ka që hyn në mendim? Ja, Ai është Zoti.

Nëse e di se kush je ai që je brenda, çfarë është ajo pafytyrësi në derën e shtëpisë?

Të marrët kanë respekt për xhaminë. Ata punojnë për të shkatërruar zemrën e të mirëve.

Por ajo është figurative o gomerë, ndëra kjo është e vërtetë. Të mëdhenjtë nuk kanë xhami tjetër përveç zemrës.

Xhamia që është në zemrën e miqve, është vendi ku bëjnë sexhde të gjithë. Atje është Zoti.

Zoti nuk ka poshtëruar asnjë popull përderisa zemra e ushtarit të Zotit nuk ka rënë në hallë.

Ata që hynë në luftë me pejgamberët, i shikonin pejgamberët si vetet e tyre dhe i pandehnin njerëz si vetet e tyre.

Te ti ka nga morali i të parëve. Si mundet që edhe ti të mos kesh frikë nga shkatërrimi?

Të gjitha shenjat që ishin te ata janë edhe te ti. Meqenëse je nga ata, ku do të shpëtosh?

Tregimi për Xhuhanë dhe për fëmijën që qan para kufomës së të atit.

Një fëmijë qante para arkivolit të babait të tij dhe godiste kokën.

Fëmija tha: "O baba, ku po të çojnë? Së fundi do të të fusin nën dhé!"

Ty po të çojnë në një shtëpi të ngushtë dhe të bezdisshme. Aty nuk ka as qilim dhe as rrogoz.

Aty natën nuk ka kandil. Ditën nuk ka bukë. Aty nuk ka as erë gjelle dhe as gjurmë.

Aty nuk ka as derë, as rrugë për në çati dhe as komshi ku mund të strehohesh.

Syri yt që ishte vendi që puthnin njerëzit, si do të bëhet në një shtëpi të verbër dhe të errët?

Ajo është një shtëpi që nuk të ngel as fytyra dhe as ngjyra. Vendi i saj është i ngushtë.

Në këtë mënyrë, duke i numëruar cilësitë e asaj shtëpie, nga sytë i shpërthenin lot gjaku.

Xhuha i tha babait të tij: "O baba i dashur, për Zotin këtë njëri po e çojnë te shtëpia jonë."

Babai i tij i tha Xhuhas: "Mos u bë i marrë!" Xhuha tha: "Baba, dëgjoji këto shenja.

Të gjitha këto shenja që i tha, pa dyshim që janë shenjat e shtëpisë sonë.

Ajo nuk ka as qilim, as dritë, as ushqim, as derë të bërë, as oborr dhe as çati."

Por edhe populli ishte i tërbuar në një kohë që këto shenja ishin edhe te ata. Por ata nuk i shikonin këta shenja.

Shtëpia e zemrës që ka ngelur pa dritën e rrezeve të diellit të Zotit,

Është e ngushtë dhe e errët si shpirti i çifutëve dhe është e papjesë nga dashuria e Zotit.

As drita e diellit nuk i shkëlqen asaj zemre, as fusha e saj nuk zgjerohet dhe as dera e saj nuk hapet.

Varri është më i mirë për ty sesa kjo zemër. Tashmë dil lart nga varri i zemrës tënde.

O ti i gjallë dhe i sjellshëm! Je i gjallë dhe je i biri i të gjallit. A nuk të merret fryma në këtë varr të zemrës?

Ti je Jusufi i kohës dhe dielli i qiellit. Dil nga kjo shkretëtirë dhe nga ky burg dhe tregoje fytyrën tënde!

Junusi u poq në barkun e peshkut. Pejgamberi Junus mund të shpëtojë nga kjo bela vetëm me tesbih.

Sikur të mos kishte bërë tesbih në barkun e peshkut, deri në kiamet do të kishte ngelur në atë burg.

Junusi shpëtoi nga peshku vetëm duke i bërë tesbih Zotit. Çfarë janë tesbihet? Janë shenja e ditës së Elestit.

Nëse shpirti i harron tesbihet, dëgjo tesbihet e këtyre peshqve.

Ai që e sheh Zotin, është i Zotit. Ai që e shikoi atë det, është ai peshku.

Kjo botë është det, ndërsa trupi është peshk... Ndërsa shpirti është Junusi i fshehur nga drita e mëngjesit.

Junusi shpëtoi nga peshku për shkak se i bëri tesbih Zotit, përndryshe do të tretej dhe do të zhdukej.

Ky det është i mbushur me peshqit e shpirtit. Ti nuk i shikon sepse ti je i verbër. O i shastisur!

Ata peshqit janë duke u përplasur me ty. Hape syrin tënd dhe shiko.

Nëse nuk i shikon peshqit, së paku veshi yt le të dëgjojë tesbihet e tyre.

Të durosh është tesbih i shpirtit. Duro sepse durimi është tesbih i vërtetë.

Në atë shkallë nuk ka tesbih. Duro sepse durimi është çelësi i mërzisë dhe i ngushtimit.

Durimi i ngjan urës së siratit. Ndërsa xhenneti është në pjesën tjetër. Çdo i bukur e ka një edukues të shëmtuar.

Nëse ikën nga kujdestari, nuk ka mundësi për dashuri sepse kujdestari nuk ndahet nga sytë.

O zemërqelq! Ku e di ti kënaqësinë e durimit? Veçanërisht kënaqësinë e durimit për të arritur atë Çikilin e bukur?

Kënaqësia e luftës është për ushtarin e aftë dhe të fortë. Ndërsa burri me karakter gruaje kënaqet vetëm nga penisi.

Përveç penisit nuk ka as fe dhe as dhikër. Ai mendim e tërheq atë njeri deri te vendi i poshtër.

Mos ki frikë nga ai edhe nëse del deri në qiell. Sepse ai ka mësuar vetëm me dashurinë e poshtër.

Edhe nëse e tund këmbanën për lart, kalin e nget për poshtë.

A kihet frikë nga bota e të varfërve? Ata botëra janë një rrugë për të fituar kafshatën.

Djali frikësohet nga burri trupmadh; burri i thotë fëmijës: "Mos ki frikë, o fëmijë, unë nuk jam mashkull!"

Një burrë i madh mori një fëmijë në dorë. Fëmijës iu zverdh fytyra duke kujtuar se ai ka për qëllim atë.

Burri tha: "Bukurosh, ji i sigurtë. Ti do të hipësh mbi mua.

Ti mos më përfill edhe nëse dukem i madh. Dije se unë jam një i pamoralshëm. Hip mbi mua siç hipën mbi deve dhe më ngit."

Ja kështu janë kuptimet me format e njerëzve. Jashtë duken burrë, por brenda janë shejtan i mallkuar.

O njeri i madh si Adi, ti i ngjan shkopit që i bie daulles me ndikimin e erës.

Dhelpra e humbi gjahun e saj për shkak të një daulleje si torbë e mbushur me ajër.

Kur e pa se në daulle nuk kishte shpirt dhe se brendësia e daulles ishte bosh, tha: "Një derr është më i mirë sesa ky calik."

Dhelprat kanë frikë nga zëri i daulles. Ndërsa i mençuri i bie shumë daulles duke thënë: "Mos e thuaj."

Shigjetari që frikësohet nga kalorësi që hyn në pyll.

Një kalorës i armatosur dhe shumë madhështor po shkonte në mal me një kalë të majmë.

Rastësisht atë e pa një harkëtar dhe nga frika tërhoqi harkun.

Kur deshi ta qëllonte, kalorësi thirri: "Unë edhe nëse dukem i madh në trup, në të vërtetë jam një burrë i dobët.

Kujdes, kujdes! Mos shiko madhështinë time. Në kohën e luftës jam më i dobët sesa një grua e vjetër.

Harkëtari tha: "Ik, mirë që më tregove, përndryshe do të të godisja nga frika."

Shumë vetë janë vrarë kur në kohën e luftës në dorën e tyre kishte shpatë.

Nëse ti rrethon armët e Rustemave, nëse arma nuk ka burrë, të ikën shpirti.

Nëse nuk ke pasur dobi nga këto hile, lëri ato hile që përpara teje të dalin fatet.

Arma jote është hile dhe kurth. Edhe lind nga ti dhe të vret ty.

Meqenëse nuk ke fituar asgjë nga këto hilet, lëri ato që përpara të të dalin fate.

Meqenëse nga këto hile nuk munde të fitosh asnjë frut dhe nuk munde të hash, atëherë lëri ato dhe kërko Zotin.

Meqenëse këto dije nuk janë të mira për ty, atëherë tregoje vetën tënde të marrë dhe kaloje fatkeqësinë.

Thuaj si ëngjëjt: "O Zoti im, dija jonë është vetëm ajo dije që na ke mësuar ti. Ne nuk dimë asgjë tjetër!"

Beduini mbush rërë në thes kurse filozofi e dënon veprimin e tij.

Një beduin i kishte ngarkuar devesë së tij dy thasë të mbushur plot me rërë,

Dhe vetë kishte hipur mbi thasët. Dikush në rrugë e pyeti.

E pyeti për vatanin dhe e bëri të flasë. Nga kjo e pyetur u shpuan shumë perla.

Pastaj tha: "Çfarë ke mbushur në ato dy thasë? Thuaj të drejtën!"

Beduini i tha: "Në njërin ka grurë. Në tjetrin ka rërë. Nuk është diçka për t'u ngrënë!"

Burri pyeti: "Përse e ke mbushur me rërë?" Beduini iu përgjigj: "E mbusha që ai thesi të mos mbetej bosh."

Filozofi tha: "Mendo dhe ndaje grurin gjysmën në këtë thes e gjysmën në thesin tjetër.

Në këtë mënyrë, edhe thasët bëhen më të lehtë, edhe pesha e devesë bëhet me e lehtë." Beduini i tha: "Të lumtë, o njeri i sigurt dhe dijetar!"

Po përse je i zhveshur, përse ecën në këmbë dhe përse lodhesh kur posedon një mendim të hollë dhe të bukur?"

Kështu që i erdhi keq për të dhe vendosi ta hipë ne deve.

Përsëri i tha: "O dijetar fjalëmirë! Më fol pak për gjendjen tënde!

Me këtë mendje të tillë dhe me një veshje të tillë ti je ose vezir, ose padishah. Thuaj të drejtën!"

I urti i tha: "Nuk jam asnjëri nga ata të dy. Jam një njeri nga populli. Shikoje gjendjen time dhe rrobat e mia!"

Beduini e pyeti: "Sa deve dhe sa lopë ke?" I urti i tha: "Mos e zgjat! Nuk kam as këtë e as atë."

Beduini i tha: "Të paktën më thuaj çfarë malli ke në dyqan?" Filozofi i tha: "Ku është dyqani im dhe vendi im?"

Beduini i tha: "Atëherë po të pyes për paratë e tua. Ti ecën vetëm dhe ke këshilla të mira. Sa para ke?

Kimia është në dorën tënde për ta bërë flori bakrin që është në tokë. Mendja dhe perla e dijes tënde janë brenda njëra-tjetrës."

Filozofi i tha: "O i lavdëruari i arabëve! Me pasurinë time, për Zotin nuk kam çfarë të ha në darkë.

Vrapoj këmbëzbathur dhe trupzhveshur. Kush të më japë një fetë bukë, atje shkoj."

Kur tha "me gjithë këtë urtësi, mirësi dhe famë kam fituar vetëm fantazi dhe dhimbje koke",

Arabi i tha: "Ik! Largohu nga unë...Mos më ndodhtë fatkeqësia jote!"

Largoje nga unë urtësinë tënde të pafat. Të folurit tënd është fatkeqësi për popullin e kohës.

Ti shko asaj ane dhe unë po shkoj kësaj ane. Ose ti ec përpara, unë të ec nga pas.

Të pasurit në njërin thes grurë dhe në tjetrin rërë, është më mirë se urtësia jote, o i pafat.

Marrëzia ime është një marrëzi shumë e shenjtë, sepse në zemrën time ka ushqim dhe shpirti im është i devotshëm.

Nëse ti do që të të pakësohet e keqja, mundohu që të pakësosh urtësinë tënde.

Urtësia që lind nga natyra dhe imagjinata, është një urtësi që nuk ka begatinë e dritës së Zotit të madhërishëm.

Urtësia e kësaj bote e shton pandehjen dhe dyshimin, ndërsa urtësia e fesë e nxjerr njeriun mbi qiellin.

Personat e mençur të këqinj të kohës sonë i ka shpënë para paraardhësve.

Duke mësuar hilet, kanë djegur mushkëri. Kanë mësuar vetëm hile dhe kurthe.

Durimin, mirësinë dhe bujarinë që janë esenca e kapitalit, ia dhanë rrëkesë.

Mendimi i thotë atij që të hapet një rrugë. Rruga i thotë atij: "Para teje të dalë një padishah."

Padishahu i thotë atij që nga vetja e tij le të jetë një padishah dhe jo me thesare e ushtarë.

Sepse, nëse bëhet padishah nga vetja, padishahllëku i tij është i përjetshëm si madhështia e fesë së pastër.

Parashikimi mrekullor i Ibrahim Et'hemit - Allahu e mëshiroftë - në breg të detit.

Tregohet për Ibrahim Et'hemin. Ai ishte ulur në breg të detit.

Ai shpirt sulltani po qepte jelekun e tij. Papritur atje erdhi një prijës.

Prijësi ishte nga robtë e shehut. Pasi e njohu shehun, i bëri menjëherë sexhde.

Kur e pa shehun duke qepur jelekun, shastisi. Forma dhe morali i tij kishte ndryshuar.

Prijësi thoshte: "Ai e la një salltanet të madh dhe zgjodhi varfërinë. Ç'punë e çuditshme është kjo!

Ai e la padishahllëkun e shtatë vendeve dhe po qep si lypës jelekun e tij".

Shehu e kuptoi mendimin e tij. Shehu i ngjan luanit ndërsa zemrat i ngjajnë pyllit.

Shehu hyn dhe ecën në zemra si shpresa dhe frika. Të fshehtat e botës nuk janë të fshehta për të.

O njerëz pa kapital! Përpara njerëzve me zemër i ruani zemrat tuaja!

Trupi është jashtë moralit sipas poseduesve, sepse Zoti e mbulon të fshehtën nga ata.

Por sipas poseduesve të zemrës, morali është brenda, sepse zemrat e tyre i kuptojnë të fshehtat.

Ti po bën një punë të kundërt. Shkon përpara të verbërve për pozitë dhe ulesh në prag të derës.

E lë edukatën përpara atyre që shohin. Për këtë arsye je bërë dru i zjarrit të dëshirave vetjake.

Meqënëse nuk ke kuptim dhe dritë treguese rruge, ndriçoje fytyrën tënde për të verbërit!

Lyeje fytyrën tënde me ndyrësirë para atyre që shohin. Pastaj bëj naze me gjendjen tënde të qelbur.

Shehu menjëherë e hodhi gjilpërën në det dhe e kërkoi atë me zë të lartë.

Me qindra mijëra peshq të Zotit kishin nga një gjilpërë floriri në gojë.

Dhe e nxorën kokën nga deti i Zotit duke thënë "O sheh meri gjilpërat e Zotit!".

Ibrahim Et'hemi, duke kthyer fytyrën nga prijësi, i tha: "O prijës, a është më i mirë sallltaneti i zemrës, apo një sallltanet i tillë i pavlerë?

Kjo në pamje është shenjë. Kjo nuk është asgjë. Nëse hyn në anën e brendshme, do të shohësh njëzet herë më shumë se kjo.

Në qytet sillen degë nga kopshtet. Si mund të sillet atje vreshta dhe bahçja?

Veçanërisht ky qiell që vreshta është një gjethe e tij. Bile ai është bërthama, ndërsa kjo botë është lëkura.

Ti nuk mund të hedhësh hap drejt asaj vreshte. Merr shumë erë që të të heqë rrufën.

Kështu që në këtë mënyrë era të tërheqë shpirtin tënd dhe të jetë dritë për sytë e tu.

Jusufi, i biri i pejgamberit Jakub tha për këtë erë: "Merreni këmishën time, dërgojeni dhe vendoseni në fytyrën e babait tim!"

Ahmedi gjithmonë në predikimet e tij thoshte për këtë erë: "Syri im ndriçohet në namaz".

Pesë ndjenja janë bashkuar me njëra-tjetrën, sepse të pesta kanë ardhur nga një origjinë.

Nëse forcohet njëra nga këto pesë ndjenja, forcohen edhe të tjerat. Secila i shërben tjetrës.

Të parët e syrit e shton aftësinë e të folurit. Dashuria në sy e shton të drejtën.

E drejta është zgjimi i çdo ndjenje. Në këtë mënyrë bëhet shok dëshire ndaj ndjenjave.

Arifi ndriçohet me dritën që sheh të padukshmen.

Kur një ndjenjë në përparim e zgjidh lidhëzen e saj, të gjitha ndjenjat ndryshojnë menjëherë.

Kur një ndjenjë shikon diçka tjetër nga ajo që ndjehet, e fshehta u shfaqet të gjitha ndjenjave.

Kur një dele nga kopeja kalon nga mali, atëherë të gjitha kalojnë njëra pas tjetrës.

Edhe ti bëji të ecin delet e ndjenjave! Kulloti në luginat "Nxori gjelbërimin".

Ashtuqë atje të hanë zymbyla dhe trëndafila gushti dhe të gjejnë rrugë për në bahçen e së vërtetës.

Që të gjitha ndjenjat e tjera të arrijnë në xhennet një e nga një, çdo ndjenjë u bën profetësi ndjenjave.

Ndjenjat i thonë të fshehta ndjenjës tënde duke qenë pa gjuhë e pa gojë.

Sepse kjo e vërtetë që the mund të komentohet lloj-lloj. Dhe ky vegullim lind imagjinata.

Ndërsa e vërteta që është e hapur, nuk komentohet në asnjë lloj forme.

Çdo ndjenjë, kur bëhet rob ndaj ndjenjës tënde, asnjë qiell nuk mund të ndahet nga ti.

Nëse del një padijë se kush e ka këtë lëkurë, e kujtdo qoftë lëkura, e atij është edhe brendësia.

Nëse bëhet ngatërresë mbi peshën e kashtës, shiko se e kujt është fara, sepse edhe kashta është e atij që ka grurin.

Qielli është lëkurë, ndërsa drita e shpirtit tënd është brendësia. Kjo shfaqet, ajo është e fshehur. Nëse këmba jote nuk rrëshqet, mos u tund! Eja në vete!

Trupi është i shfaqshëm, ndërsa shpirti është i fshehtë. Trupi është si pará. Shpirti është si dora.

Ndërsa mendja është më e fshehtë se shpirti. Ndjenja merr rrugë më shpejt drejt shpirtit.

Për shembull, nëse shikon një lëvizje, e kupton se ai që e ka bërë këtë lëvizje është i gjallë, por nuk mund të dish se a është i mençur.

Pa bërë lëvizje të matura. Pa e bërë me dije flori lëvizjen e bakrit.

Ti e kupton që është i mençur nga lëvizjet e matura.

Ndërsa shpirti që pranon shpalljen, është më i fshehtë se mendja, sepse ai është e fshehtë dhe është nga bota e së fshehtës.

Mendja e Ahmedit nuk është e fshehur nga askush. Gjithkush e kuptonte se ai është i mençur dhe i përsosur, por çdo shpirt nuk mundi ta kuptonte shpirtin e shpalljes.

Ka që janë të përshtatshëm ndaj shpirtit të shpalljes. Mendja nuk mund t'i konceptojë ato, sepse ai shpirt është i lartë.

Nganjëherë bëhet i çmendur, nganjëherë i çuditshëm, sepse, nëse mendja nuk është në atë shkallë, nuk mund të kuptojë.

Punët që ishin të kollajshme për Hizrin, e çuditën mendjen e Musait. Kur Musai i pa ato, u tërbua.

Lëvizjet e tij i dukeshin të papërshtatshme Musait, sepse Musai nuk e kishte atë gjendje.

Nëse mendja e Musait lidhet në botën e fshehtë, çfarë është mendja e miut që t'i arrijë këto punë? O njeri madhështor!

Dija e imitimit është për shitje. Poseduesi i kësaj dijeje, kur gjen klientë, e shet dijen e tij.

Por klienti i dijes së vërtetë është Zoti. Pazari i tij është gjithmonë i gjallë.

Kur bën shitblerje, e ka gojën të mbyllur, sepse klienti i tij është Zoti.

Engjëlli është klient ndaj mësimit të Ademit. Prej mësimit të tij, as shejtani e as perria nuk është janë të fshehtë.

Adem, mësimi yt është që të japësh lajm për emrin e çdo gjëje. Eja! Tregoji një e nga një të fshehtat e Zotit!

Ai që është jolargpamës, ai që hyn gjithmonë nga një gjendje në një gjendje tjetër, ai që lyhet me lloj-lloj bojërash dhe ai që është i pavendosur,

Është si mi, sepse vendi i tij është toka. Edhe vendi i miut është toka.

Ai i di rrugët, por di ato që janë poshtë tokës. Ai e ka shpuar tokën në çdo anë dhe e ka bërë vrima-vrima.

Vetja që është si mi, e kafshon veten si kafshatë. Zoti i ka dhënë pak mendje edhe miut.

Sepse Zoti i lartë tashmë askujt nuk i ka dhënë diçka më shumë se sa ka nevojë.

Sikur bota të mos kishte nevojë për tokën, Zoti i botërave nuk do ta kishte krijuar tokën.

Toka që dridhet, sikur të mos kishte nevojë për malet, Zoti nuk do t'i kishte krijuar malet madhështore.

Sikur toka të mos kishte nevojë për qiejt, nuk do t'i kishte krijuar qiejt shtatë kat.

Dielli, hëna dhe këto yje u shfaqën vetëm për shkak të nevojës.

Atëherë laku i krijesave është nevoja. Mirësia e Zotit shfaqet sipas nevojës.

Ec! Shtoje shpejt nevojën tënde ashtuqë të shpërthejë deti i bujarisë nga laku i Zotit.

Ai që lyp mbi këtë rrugë, të varfërit që kanë rënë në këtë lypje ua parashtrojnë nevojat e tyre njerëzve.

I verbëri, sakati dhe i sëmuri tregojnë se janë të sëmurë dhe në këtë mënyrë duan të emocionojnë mëshirën e popullit.

A thotë ndokush, "o njerëz, jepni bukë, sepse edhe unë kam hambar, pasuri dhe sofër"?

Urithi nuk ka nevojë për sy që të hajë. Për këtë arsye, Zoti e ka krijuar atë pa sy.

Edhe pa sy urithi mund të jetojë shumë mirë. Çfarë nevoje ka për sy në atë tokë të lagësht?

Ai del nga toka vetëm për të vjedhur. Kur Zoti ia heq këtë hajdutëri,

Ai merr fletë, bëhet zog dhe fluturon drejt qiejve si engjëll.

Çdo moment në bahçen e trëndafilave të Zotit nxjerr me qindra fletë si bilbila.

O ti që më ke shpëtuar mua nga cilësitë e këqija! O ti që e bën xhehennemin xhennet!

O Zot i pasur, një copë dhjami i ke dhënë shkëlqim dhe një kocke i ke dhënë aftësi dëgjimi.

Por çfarë lidhje kanë këto kuptime me trupin? Çfarë lidhjeje kanë kuptimet e gjërave me emrat?

Fjala është si fole dhe kuptimi është si zog. Trupi është si lumë dhe shpirti është si ujë që rrjedh.

Lumi rrjedh, por ti thua që ndalon. Ai vrapon, por ti thua që qëndron.

Nëse uji nuk shkon nga një vend te një vend tjetër dhe nëse nuk pushon së rrjedhuri, çfarë janë këto plehra që duken mbi të?

Plehrat janë format e mendimit tënd. Çdo moment vijnë mendime të reja në mendjen tënde.

Mendimi nuk bëhet pa pasur plehra të mira dhe të këqija mbi ujë e mbi lumë.

Lëkura që duken mbi kaq ujë, janë lëkurat e frutave të vjeshtës së botës së fshehtë.

Brendësinë e këtyre lëkurave kërkoje në ujë, sepse uji rrjedh nga lumi në vreshtë dhe vjen nga vreshta.

Nëse nuk e shikon rrjedhjen e ujit të jetës, shiko rrjedhjen e degëve, gjetheve dhe plehrave që janë mbi lumë.

Nëse uji rrjedh me shpejtësi, edhe plehrat ecin me shpejtësi.

Nëse kjo begati shfaqet me ashpërsi, në zemrat e dijetarëve nuk ndalet fatkeqësi.

Po ashtu, nëse lumi është i mbushur plot dhe rrjedh shumë shpejt, plehrat që janë mbi të nuk argëtohen.

Një indiferent ndaj gjendjes mistike shan një sheh.
Dhe myridi i jep përgjigje shehut.

Dikush akuzoi shehun: "Ai është i keq dhe nuk është në rrugë të drejtë.

Ai pi verë, është hipokrit dhe pis. Një burrë i tillë si mund t'i ndihmojë nxënësit?"

Dikush i tha atij: "Ki kujdes ndaj edukatës tënde! Nuk të shkon të pandehësh kështu për të mëdhenjtë!"

Të përzierit e ujit të pastër të tij me rrëkenë, është larg nga ai dhe nga veçoritë e tij.

Mos shpif kështu ndaj burrave të Zotit. Kjo është nga imagjinata jote. Ktheje faqen!

Një gjë e tillë nuk bën. Edhe nëse bën, çfarë dëmi ka nga ndyrësira e detit?

Nuk është poshtë nga dy qypa të mëdhenj dhe nga një liqen i vogël që ta ndyejë një pikë.

Zjarri nuk i bëri dëm Ibrahimit. Kush është si Nemrudi, i thuaj: "Ki frikë nga zjarri!"

Vetja është Nemrud, ndërsa mendja dhe shpirti janë Halil. Shpirti është komplet brenda punës dhe nuk ka nevojë për udhëzues. Vetja është ajo që ka nevojë për udhëzues.

Udhëzuesi është i nevojshëm për udhëtarin dhe për atë që humbet çdo moment në shkretëtirë.

Ata që kanë arritur në shtëpi nuk kanë nevojë për tjetër përveç syrit dhe dritës. Ata kanë shpëtuar edhe nga udhëzuesi, edhe nga shkretëtira.

Nëse burri i takimit thotë një argument, e thotë për të kuptuar ata që debatojnë.

Babai i thotë fëmijës në gjuhën e tij "ti-ti" edhe nëse e mat botën dhe mendjen.

Nëse mësuesi thotë se nuk ka ndonjë gjë në shkronjën "elif", nga mirësia dhe lartësia e tij nuk pakësohet asgjë.

Për t'i mësur diçka injorantit që nuk di të flasë akoma, duhet t'i dalë gjuha jashtë.

Duhet të flasë në gjuhën e tij. Vetëm në këtë mënyrë mund të mësojë nga ti ndonjë dije apo art.

Të gjithë njerëzit janë fëmijët e shehut. Kur shehu të kështillojë, duhet të zbresë në shkallën e tyre.

* Nxënësi i shehut i tha atij fjalëkeqi, atij qafiri dhe devijuesi:

* "Mos e hidh veten tënde mbi shpatën e mprehtë! Vërja gishtin kokës dhe mos hyr në luftë me padishahët dhe sulltanët!"

* Liqeni i bie detit. Nëse fillon të masë trupin me të, shkatërrohet.

* Ai nuk është një det i tillë që bregu i tij të gjendet dhe të ndotet me ndytësinë tuaj.

Edhe mohimi e ka një kufi. Por për shehun nuk ka as kufi, as cep.

Gjëja që është e caktuar pranë dikujt që nuk ka kufi, do të thotë një hiç. Çdo gjë përveç Zotit është e përkohshme.

Në vendin ku ndodhet ai nuk ka as mohim, as besim, sepse ai është e vërteta, ndërsa këto të dyja janë ngjyrë dhe lëkurë.

Këto hiçe janë perde ndaj fytyrës. Ai i ngjan dritës së fshehtë poshtë legenit.

Së fundi, koka e trupit është perde për atë kokë. Koka e trupit përpara asaj koke është si e prerë. Nuk ka dobi për asgjë.

Kush është qafir? Ai që është i padije ndaj besimit të shehut. Kush është i vdekur? Ai që nuk ka lajm për shpirtin e shehut.

Shpirti është i fortë me përvoja dhe ka dije. Kush ka më shumë dije, është më i gjallë.

Shpirti ynë është më i lartë se shpirti i kafshëve. Përse? Sepse dimë më shumë.

Shpirti i ëngjëjve është më i lartë se shpirti ynë, sepse ata nuk kanë ndjenjë të bashkuar.

Shpirti i poseduesve të zemrës është më i lartë se shpirti i ëngjëjve. Lëre shastisjen!

Engjëjt i bënë sexhde Ademit, sepse shpirti i tij ishte më i lartë se shpirti i engjëjve.

A do t'i bënin sexhde sikur të mos ishte më i lartë? Të urdhërosh t'i bëjë sexhde dikujt që është më i ulët, nuk është e përshtatshme.

Drejtësia e Zotit dhe butësia e Tij, si mund ta pranojë bërjen sexhde të trëndafilit përpara gjembit?

Kur shpirti e kalon shkallën e fundit, tashmë shpirti i gjithçkaje i bindet atij.

Zogu, peshku, perria dhe njeriu gjithçka i bën sexhde atij, sepse Ai është i lartë dhe të tjerët janë të mangët.

Peshqit i sollën gjilpërë atij për të qepur jelekun e tij. Kjo i ngjan përshtatjes së perit gjilpërës.

Fundi i tregimit për Ibrahim Et'hemin - Zoti e mëshiroftë -

Kur prijësi pa zbatimin e urdhrit të Ibrahim Et'hemit dhe nxjerrjen e kokave të peshqve duke pasur në gojët e tyre gjilpërën, u emocionua.

Tha: "Ah, peshku e njeh shehun. Turp i qoftë trupit të mallkuarit të derës!

Edhe peshqit e njohin shehun, ndërsa ne jemi larg nga ai. Ne jemi të pafat nga ky favor, ndërsa ata janë me fat.

Bëri sexhde dhe iku duke qarë në një gjendje të shkatërruar. Për shkak të kësaj mrekullie, u bë rrënojë.

O ti pis që nuk e ke larë fytyrën! Ku je? Me kë po zihesh? Kë ke zili?

Ti po luan me bishtin e luanit dhe po sulmon engjëjt.

Përse i thua e keqe asaj që është e mirë? Eja në vete dhe mos e quaj të lartë atë ulje!

Çfarë është e keqja? Eshtë bakri i poshtër dhe nevojtar. Çfarë është shehu? Është kimia që nuk ka majë dhe fund.

Nëse bakri nuk kthehet në flori me esencën, esenca kurrë nuk bëhet bakër me bakrin.

Çfarë është e keqja? I pabinduri që e ka punën si zjarr. Kush është shehu? Është vetë deti i pafillimtë.

Zjarrin gjithmonë e frikësojmë me ujë, por a mund ta frikësojmë ujin me zjarr?

Ti a shikon ndonjë turp në fytyrën e hënës? A po mbledh gjemba në xhennet?

O ti që kërkon gjemba! Edhe nëse shkon në xhennet duke kërkuar gjemba, atje nuk mund të shohësh gjemb tjetër përveç teje.

Ti po e fsheh diellin me baltë. Po kërkon çarje në hënën e plotë.

Dielli që ndriçon botën, si mund të fshihet për një lakuriq nate?

Turpet u bënë turpe me refuzimin e shehut. Të humburat u bënë të humbura për shkak të zilisë së tyre.

Nëse je larg nga prania, të paktën bëhu mik. Pendohu shpejt dhe shtroju punës!

Ashtu që nga ajo rrugë të të fryjë ty një erë. Përse i bëhesh pengesë me zili ujit të mëshirës?

Edhe nëse je larg, drejtohu asaj ane nga vendi ku gjendesh. "Kudo që të jeni, kthejeni fytyrën tuaj nga ajo anë!"

Një gomar nëse bie në baltë duke thënë që të ecë shpejt, çdo moment lëviz për të shpëtuar nga aty.

Nuk e rregullon vendin për të qëndruar aty. E di se aty nuk është vendi i jetesës.

Ndjenja jote mos është më poshtë se ndjenja e gomarit që nuk hidhet për të dalë nga kjo baltë?

Po i jep leje që të bëjë koment brenda në baltë, sepse nuk do ta ndajë zemrën nga aty.

Thua: "Kjo është e përshtatshme për mua. Zgjedhja nuk është në dorën time. Zoti është bujar. Ai nuk e bën përgjegjës një të paaftë".

Ai të ka bërë ty përgjegjës. Ti nuk e shikon përgjegjësinë ngaqë je si hijenë e verbër.

Thuhet: "Këtu nuk është vendi i hijenës. Kërkojeni jashtë! Nuk është në shpellë.

Kështu që e mbyllin shpellën. Por hijena nuk ka dije për mua.

Sikur këta armiq të kishin dije për mua, nuk do të thirrnin "Ku është hijena?"

Dikush pretendonte se Zoti i Madh nuk e bënte përgjegjës për mëkatet dhe se nuk e dënonte; përgjigjja që i jep atij Shuajbi (a.s.).

Në kohën e Shuajbit, njëri thoshte: "Zoti ka parë shumë turpe nga unë.

Kam bërë shumë faje. Kështu që nuk do të më ndëshkojë mua për shkak të bujarisë së Tij".

Zoti i madhëruar i tha Shuajbit në vesh: "Jepi përgjigje atij me një gjuhë të qartë nga bota e së fshehtës:

Ti the që ke bërë shumë mëkate. Zoti me bujarinë e Tij nuk do të të ndëshkojë.

O i marrë! Po thua të kundërtën. O ti që ke lënë rrugën dhe ke marrë shkretëtirën!

Ty të kam ndëshkuar disa herë, por ti nuk e di. Ke ngelur në zinxhirë nga këmbët deri te koka.

O kazan i zi! Ndryshku yt kat-kat e ka shkatërruar fytyrën e zemrës tënde.

Në zemrën tënde janë mbledhur ndryshqe përmbi ndryshqe. Kështu që zemra jote është bërë e verbër ndaj gjithë të fshehtave.

Nëse ai tym i bie një kazani të ri, edhe nëse është e vogël sa një elb, ajo gjurmë duket,

Sepse gjithçka del në pah me të kundërtën e saj. E zeza e tregon veten e saj mbi të bardhën.

Por kur kazani nxihet nga tymi, kush e shikon ndikimin e tij? O inatçi!

Nëse hekurpunuesi bëhet i zi, është në të njëjtën ngjyrë me tymin.

Por, nëse njeriu i bardhë bëhet hekurpunues, fytyra e tij nxihet e skuqet vende-vende.

Atëherë e kupton ndikimin e mëkatit dhe fillon të qajë. Pastaj thotë: "Aman o Zoti im!".

Por nëse një njeri këmbëngul në mëkat, nëse të keqen e bën art dhe nëse hedh pluhur në syrin e mendimit,

Tashmë nuk i bie në mend që të pendohet. I vjen i ëmbël në zemrën e tij. Ashtu-kështu bëhet i pafe dhe ikën.

Ai pendim dhe të thënit "o Zot" ikën nga ai. Mbi pasqyrën e tij ndryshku bëhet pesë palë.

Ndryshqet fillojnë të hanë hekurin e tij dhe fillojnë ta shkatërrojnë xhevahirin e tij.

Nëse shkruan një shkrim mbi fletën e bardhë, ai lexohet menjëherë sa të shikosh fletën.

Nëse shkruan mbi fletën e shkruajtur, lexohet, por nuk kuptohet mirë. Njeriu mund të gabojë.

Sepse, nëse shkruhet shkrim mbi letrën e nxirë, të dy shkrimet bëhen të verbër dhe nuk ngel asnjë kuptim.

Nëse në atë letër shkruan për herë të tretë diçka, bëhet shumë e zezë si shpirti i qafirëve.

Atëherë, çfarë zgjidhje ka përveç se të kërkosh mbrojtje nga Zoti? Esenca ndaj pesimizmit të bakrit është vetëm shikimi i tij.

Pesimizmin parashtrojani atij, ashtu që të shpëtoni nga hallet tuaja pa ilaçe.

Kur Shuajbi i tha atij këto fjalë me kuptim, në zemrën e tij shpërthyen trëndafilat për shkak të frymave të Shuajbit.

Kur shpirti i tij dëgjoi shpalljen që erdhi nga qielli, tha: "Ku është shenja e tij nëse na ka ndëshkuar?"

Shuajbi tha: "O Zoti im! Mua nuk më pranon. Ai po kërkon shenjë për këtë ndëshkim".

Zoti i tha: "Unë i mbuloj të këqijat. Nuk i tregoj të fshehtat, por për ta provuar po them këtë shenjë.

Shenja që do ta ndëshkoj është kjo: ai agjëron dhe lutet.

Falet dhe jep zekat, por shpirti nuk ka asnjë thërrime dëshire nga këto.

Sa adhurime bën dhe sa punë të mira, por nuk kanë aspak shije.

Adhurimi i tij është i mirë, por kuptimi nuk është i mirë. Arra ka shumë, por brendësinë e kanë bosh.

Duhet dëshirë që adhurimet të japin rezultat. Fara për të dhënë pemë, duhet të ketë bërthamë.

Fara pa bërthamë a bëhet fidan? Forma e pashpirt nuk është gjë tjetër përveç se fantazi.

Fundi i tregimit ku tregohet se myridi i pamësuar me gjendjet mistike, e dënon shehun.

Njeriu i pistë po thoshte gjepura në lidhje me shehun. Syri i atij që shikon shtrembër, shikon gjithmonë shtrembër dhe ndryshe.

Thoshte: "Unë e pashë atë në mes të kuvendit. Ai nuk ka devotshmëri dhe është i falimentuar.

Nëse nuk beson, ngrihu sonte dhe do të shikosh hapur të keqen e shehut".

Natën e dërgoi njeriun në krye të dritares dhe i tha: "Shikoje të keqen dhe shenjën!

Shiko shtirjen e ditës dhe të keqen e natës. Ditën si Mustafa, natën si Ebuleheb.

Emri i tij ditën është Abdullah, ndërsa natën në dorën e tij ka kupë vere. I kërkoj mbrojtje Zotit!

Në dorën e shehut kishte një kupë të mbushur plot. Kur nxënësi i tij e pa këtë, tha: "O shehu im! Edhe ti je gënjeshtar?

A nuk thoje ti që shejtani me nxitim urinon në kupën e verës së papirë?

Shehu tha: "Kupën time e kam mbushur ashtu që brenda nuk zë edhe një farë.

Shiko a e nxë ndonjë copë këtu? Ti e ke kuptuar fjalën gabim, je gënjyer.

Kupa që shikon nuk është verë që shihet. Atë që e shikon këtë si të fshehtë, dije larg nga shehu.

O i marrë, kupa e verës së shehut është pasuria e shehut. Kurrë nuk ka rrugë që shejtani të urinojë aty.

Ajo është e mbushur me dritën e Zotit deri në buzë. Kupa e trupit u thye dhe ngeli drita e vërtetë.

Nëse drita e diellit bie në ndyrësirë, nuk ndyhet, është e njëjta dritë.

Shehu tha: "Kjo nuk është as kupë, as verë. O mohues, nxito dhe eja poshtë! Shikoje atë!"

Nxënësi erdhi poshtë dhe e pa që ishte mjaltë i pastër. Ndërsa armiku i pakuptimtë u verbua dhe nuk mundi të shikonte asgjë.

Atëherë shehu i tha nxënësit: "Ec o nxënës i madh dhe më gjej mua verë!

Jam i sëmurë dhe më duhet të pij verë patjetër. Nga kjo sëmundje erdha në gjendje të vdekjes, bile kam rënë në një gjendje më të keqe.

Koha e nevojës e quan të pastër të ndyrën. Mallkimi qoftë për mohuesin dhe toka qoftë mbi kokën e tij.

Nxënësi i kërkoi të gjitha pijetoret dhe i provoi të gjithë qypat për shehun,

Por në asnjërin prej qypave nuk kishte verë. Qypat që ishin plot me verë hurme, u mbushën me mjaltë.

Të sinqertët thanë: "Ç'është kjo gjendje? Ç'është kjo punë? Në asnjë qyp nuk mund të gjej verë."

Të gjithë të sinqertët, duke qarë dhe duke i rënë kokës me duar, erdhën pranë shehut.

Thanë: "O sheh i lartë! Ti erdhe në pijetore dhe të gjithë verërat u bënë mjaltë me ardhjen tënde.

Ti e pastrove verën. Na pastrove edhe shpirtin tonë!"

Edhe sikur e gjithë bota të mbushet me gjak, robi i Zotit nuk pi gjë tjetër përveçse hallallit.

Aisheja
- Zoti qoftë i kënaqur me të -
i thotë Mustafait (s.a.s.):
"Ti falesh në çdo vend pa shtruar sexhade!"

Aisheja i tha një ditë Pejgamberit: "O i dërguari i Allahut! Ti edhe hapur, edhe fshehur,

Fal namaz kudo, por në shtëpi lëvizin njerëz të pistë.

Edhe ti e di se fëmijët e papastër, kudo që shkojnë, e ndyjnë atë vend".

Pejgamberi iu përgjigj: "Dije se Zoti, atë që është pis, e bën të pastër për të mëdhenjtë.

Për këtë arsye, butësia e Zotit e bëri të pastër vendin e sexhdes sa shtatë qiejtë".

Eja në vete dhe lëre xhelozinë ndaj padishahëve! Lëre xhelozinë! Përndryshe edhe ti do të bëhesh një iblis në botë.

Nëse miku i Zotit pi helm, ai bëhet mjaltë. Nëse ti ha mjaltë, bëhet helm.

Sepse ai ka ndryshuar dhe puna e tij ka ndryshuar. Ai u bë butësi dhe çdo zjarr i tij u bë dritë.

Në zogjtë Ebabil ishte fuqia e Zotit. Përndryshe si mundet që një zog të shkatërrojë një elefant?

Një ushtri të madhe e thyen disa zogj. Shiko dhe dije se kjo forcë është nga Zoti!

Nëse edhe nga kjo bie në dyshim, shko dhe lexo suren Fil.

A nuk ka ndonjë që bën inat me të dhe që hyn në padi? Nëse shpëton nga ata, mua më njih si qafir.

Miu tërheq kapistrën e devesë
dhe ndihet krenar me veteveten.

Një mi i vogël kishte marrë në dorë kapistrën e devesë dhe duke qëndruar para saj, ia nisi rrugës.

Deveja iu vu rrugës me të për shkak të nxitimit. Miu u krenua: "Unë jam i fortë".

Drita e mendimit të tij e goditi devenë. Tha: "Unë do të ta tregoj ty. Ti sillu mirë!"

Lumi ishte aq i madh dhe aq i thellë, saqë edhe një elefant i madh mbytej.

Duke ecur, arritën te bregu i një lumi. Miu arriti aty dhe ngeli. Deveja i tha atij: "O ti që je shok në mal dhe në shkretëtirë!

Çfarë është kjo ndalesë? Përse shastise? Hidhe hapin dhe hyr në lumë si trim!

Ti je udhëzuesi dhe prijësi im. Mos qëndro dhe mos pusho në mes të rrugës!"

Miu tha: "Ky ujë është shumë i madh dhe shumë i thellë. O shok, unë kam frikë se mbytem."

Duke thënë "pa ta shoh sa është ky ujë", deveja hodhi këmbën në ujë.

Tha: "O mi i verbër, uji është deri në gjunjë. Përse shastise dhe e humbe mendjen?"

Miu tha: "Për ty është milingonë, ndërsa për ne është dragua. Ka ndryshim nga gjuri në gju.

O deve e zgjuar! Nëse është deri në gjurin tënd, kokën time e kalon qindra herë."

Deveja tha: "Përsëri mos bëj paturpësi! Ashtu që trupi dhe shpirti yt të mos digjet nga e keqja.

Mate veten tënde me minjtë si ti. Miu nuk mund të ketë fjalë me devenë."

Miu tha: "U pendova. Për hir të Zotit, më kalo mua nga ky ujë shkatërrues!"

Devesë i erdhi keq dhe tha: "Ki kujdes! Eja hidhu dhe ulu në gungën time.

Ky kalim është puna ime. Mund të kaloj edhe ty, edhe qindra të tjerë si ti.

Meqenëse nuk je pejgamber, shtroju rrugës dhe duke shpëtuar nga pusi, një ditë prej ditësh do të arrish një pozitë të lartë.

Nëse nuk je sulltan, bëhu nga populli që drejtohet. Meqenëse nuk je kapiten, mos e drejto anijen!

Meqenëse nuk je i përsosur në tregti, mos hap dyqan vetëm! Hyr në ligjin e dikujt derisa të lodhesh dhe të arrish përsosmërinë.

Dëgjo urdhërin "Pushoni dhe dëgjoni!". Hesht! Meqenëse nuk u bëre gjuha e Zotit, bëhu vesh!

Nëse flet, fol në mënyrë pyetëse! Fol me edukatë me padishahun e padishahëve.

Fillimi i mendjemadhësisë dhe i urrejtjes është nga dëshirat vetiake. Forcimi i dëshirave vetiake është nga të bërit zakon.

Vesi i keq për shkak të zakonit bëhet i fortë dhe vendoset. Ti i nxehesh atij që do të të bëjë të heqësh dorë nga vesi i keq.

Nëse mësohesh për të ngrënë dhé, i bëhesh armik kujtdo që përzihet për të të ndaluar ty nga kjo.

Adhuruesit e idhujve janë bërë armiq të atyre që i ndalin ata nga adhurimi për shkak se e kishin bërë zakon adhurimin e idhullit.

Iblisi e kishte bërë zakon madhështinë dhe për shkak të gomarllëkut të tij, e pa Ademin më poshtë se vetja.

Tha: "Nuk ka më të madh se unë. Një person i tillë si unë a i bën sexhde atij?"

Madhështia është helm, përveç shpirtit që posedon kundërhelm nga pafillimësia.

Nëse mali është i mbushur me gjarpërinj, mos ki frikë përderisa të gjendet në të vendi i kundërhelmit.

Madhështia është vendosur në kokën tënde. Për këtë arsye çdokush që të lëndon e quan hasëm të vjetër.

Nëse dikush thotë diçka kundër natyrës tënde, urrejtjet e tua ngrihen kundër tij.

Thua: "Ai po më shkëput mua nga natyra ime. Veten e tij e bën si udhëheqës ndaj meje."

Nëse natyra e keqe nuk bëhet mosbindës, si mund të ndizet zjarri për shkak të fjalës së kundërt?

Ai sillet mirë ndaj kundërshtarit të tij. Në zemrën e tij bën një vend për veten.

Sepse natyra e keqe është forcuar shumë. Milingona e dëshirës vetjake me zakon bëhet si gjarpër.

Në kohën e provimit vrite gjarprin e dëshirës vetjake, përndryshe ai menjëherë bëhet dragua.

Por gjithkush e shikon gjarprin e tij si milingonë. Ti pyet një zemërmirë për veten tënde.

Bakri nuk e kupton se është bakër pa u bërë flori. Zemra nuk e kupton falimentimin e saj pa u bërë padishah.

Edhe ti bëji shërbim esencës si bakër. O zemër, vuaj nga i dashuri yt!

Kush është i dashuri? Dije mirë se ai është zemërmiri. Ata ikin nga bota natën dhe ditën.

Mos e turpëro robin e Zotit! Mos e akuzo padishahun me vjedhje.

Në gjemi një dervish vihet në dyshim për vjedhje.

Në një anije ishte një dervish. Burrërinë e kishte bërë jastëk dhe ishte mbështetur në të.

Në anije u humb një qese me flori. Ai po flinte. I kontrolluan të gjithë. Njëri prej tyre, duke treguar këtë, tha:

"Ta kontrollojmë edhe këtë të varfër që po fle!". I zoti i parave e zgjoi edhe atë për shkak të hallit.

Tha: "Në këtë anije është humbur një qese. I kontrolluam të gjithë; edhe ti nuk mund të shpëtosh.

Nxirre jelekun tënd dhe zhvishu, ashtu që askush të mos dyshojë për ty."

Dervishi tha: "O Zot, të marrët po akuzojnë robin tënd. Dërgo urdhërin tënd!"

Menjëherë, kur zemra e dervishit ra në hall, nga gjithë anët e detit,

Me qindra mijëra peshq nxorën kokën e tyre. Në gojën e çdonjërit kishte nga një perlë, por çfarë perle!

Çdo perlë kishte vlerën e një shteti. Kjo vjen nga Zoti, sigurisht që nuk ka shoq.

Dervishi hodhi disa perla në anije dhe duke u hedhur në ajër, bëri një karrige dhe u ul.

U ul në fron si padishahët.

Ai në lartësinë e ajrit dhe anija përpara tij.

Tha: "Ecni, ikni! Anija është e juaja, Zoti është imi. Le të mos jetë me ju një hajdut i varfër.

Të shohim se kush do të humbë nga kjo ndarje. Unë jam pranë Zotit dhe larg popullit. Jam mirë.

Zoti as nuk më akuzon me vjedhje dhe as rripin tim nuk ia jep një shpifësi.

Ata që ishin në anije thanë: "O i lartë, për çfarë shkaku t'u dha kjo pozitë e lartë?"

Dervishi tha: "Nga akuzimi i të varfërit dhe të zemëruarit e Zotit për diçka të vogël.

I kërkoj mbrojtje Zotit. Nuk është për këtë shkak, është ngaqë respektoj padishahët dhe ngaqë nuk kam mendim të keq për të varfërit!"

Ata janë aq të butë dhe aq të mirë, saqë për t'i nderuar ata, erdhi sureja Abese.

Varfëria e tyre nuk është për shkak se kanë shëtitur botën, por e kundërta, është për shkak se ata nuk kanë pranuar asgjë përveç Zotit.

Si mund t'i akuzoj kur Zoti u ka siguruar atyre thesare deri në qiellin e shtatë?

Ajo që akuzohet është vetja, por jo mendja fisnike. Ajo që akuzohet është ndjenja dhe jo drita e bukur.

Vetja është gënjeshtare. Godite kokën e vetes, sepse të ka hije ta rrahësh atë dhe jo t'i japësh argument.

Thua: "Do shikosh mrekulli dhe do të ndriçohesh në atë moment. Pastaj thua: "Ajo ishte një imagjinatë!"

Sikur ajo që pashë të ishte e vërtetë, do të më rrinte para sysh ditë e natë.

Ajo qëndron në sytë e pastër dhe nuk afrohet ndaj syrit të kafshës.

Mrekullia, gjëja e çuditshme ka turp nga ndjenja dhe tërhiqet. Palloi a hyn në një pus të ngushtë?

Kujdes! Mos më thuaj që flet shumë. Unë po them vetëm një përqind. Ajo që thashë unë është shumë e përmbledhur.

Sufitë qortojnë rëndë një sufi që fliste shumë në prani të shehut.

Sufitë e qortuan rëndë një sufi dhe, duke shkuar pranë shehut të teqes, i thanë:

"O i madhi ynë, ndihmë! Merre hakun tonë nga ky sufi!"

Shehu pyeti: "O sufilerë, pse ankoheni?" Atëherë, njëri prej tyre tha: "Ky sufi ka tri vese të këqija.

Kur ia fillon fjalës, nuk pushon si këmbanë, flet gjerë e gjatë. Po iu fut të ngrënit, ha më shumë se racioni i njëzet vetëve!

Nëse bie të flerë dhe e merr gjumi, u ngjan Shokëve të Shpellës!" Sufitë hynë në luftë në prani të shehut duke thënë se këto tri vese të këqija nuk i shkojnë udhëtarit të udhës mistike.

Shehu, duke kthyer fytyrën, iu drejtua të varfërit dhe i tha: "Në çdo lloj gjendje mbaj rrugën e mesme."

Ka edhe hadith: "Puna më e mirë është e mesmja." Katër elementet në trupin e njeriut janë të dobishme sepse janë proporcionale.

Po qe se sasia e njërit prej këtyre shtohet për shkak të ndonjë çrregullimi, në trup shfaqet sëmundje.

Shokun mos e mundo shumë, mos i thuaj shumë fjalë, mos e lavdëro shumë, sepse, më në fund, këto bëhen shkak për ndarje.

Fjala e Musait ishte, në vetvete, brenda kufijve, mirëpo mikut të mirë i erdhi e tepërt.

Kjo bëri që marrëdhëniet mes tij dhe Hizrit të prisheshin. Ai i tha Musait: "Shko, ik, ti flet shumë... erdhi koha të ndahemi!

Sa shumë që flet ti, Musa! Largohu! Ose, po deshe të qëndrosh me mua, bëhu qorr dhe memec!

Përndryshe, po qe se nuk shkon me të mirë, quhesh i ndarë prej meje!"

Për shembull, po qe se në namaz lëshon gazra papritmas dhe po qe se dikush të thotë të shkosh e të marrësh namaz së pari,

Kurse ti nuk luan vendit dhe vazhdon të falesh, ngrihu e ulu sa të duash, o i hutuar, namazi të ka ikur!

Ec, shko te shokët e tu, te ata që ta duan me etje fjalën dhe bisedën!

Roje vënë ata që flenë. Ç'nevojë kanë peshqit për roje?

Ata që vishen kanë nevojë për shitësin e veshjeve. Stolia e shpirtit lakuriq është shfaqja e Zotit.

Ose lëri lakuriqët dhe hiqu mënjanë, ose, si ata, hiq dorë nga veshjet!

Ose, nëse nuk zhvishesh dot tërësisht, të paktën pakësoji veshjet dhe mbaj qëndrim të mesëm!

I varfëri ia paraqiti shehut justifikimin e vet.

I varfëri ia tregoi hallin shehut dhe i kërkoi falje për fajin që kishte bërë.

Pyetjeve të shehut u dha përgjigje të drejta e të matura si përgjigjet e Hizrit.

Kështu, me përgjigjet nga Zoti i Ditur që u dha Hizri pyetjeve të Kelimit (Musait),

Vështirësitë e Musait (për t'i kuptuar ndodhitë) u kapërcyen. Për çdo vështirësi, Hizri i dha Musait aq shumë çelësa, sa s'tregohet.

Dervishi e kishte trashëgim nga Hizri dhe ai bëri përpjekje për t'u dhënë përgjigje pyetjeve të shehut.

Dhe i tha: "Edhe pse udha e mesme është urtësi, është relative.

Uji për devenë ishte pak, kurse për miun, sa një det!

Po qe se dikush ka nevojë për katër bukë dhe ha dy apo tri, kjo për të është një ngrënie mesatare.

Por po i hëngri që të katërta, e ka kapërcyer mesataren dhe është bërë rob i ambicjes.

Po qe se dikush ka oreks për dhjetë bukë dhe ha gjashtë, kjo është, për të, një ngrënie mesatare.

Mirëpo nëse unë kam nevojë për pesëdhjetë bukë, kurse ti, për gjashtë petë, ne s'jemi të barabartë!

Ti, po të falësh dhjetë reqate namaz, mërzitesh, kurse unë s'mërzitem edhe sikur të fal pesëqind reqate!

Dikush shkon në këmë gjer në Qabe, kurse dikujt tjetër i bie të fikët sikur të shkojë në këmbë gjer në xhami!

Dikush është aq dorëlirë, sa e jep edhe jetën pa u turbulluar, kurse tjetri vuan për vdekje edhe sikur të japë një fetë bukë!

Gjendja e mesme është sipas fundit. Kreu është në raport me fundin.

Një gjë duhet të ketë fillimin dhe fundin që të mund të përfytyrohet mesi i saj.

Gjëja e pafund si mund të ketë fund? Si mund të gjendet mesi i një gjëje që s'ka fillim dhe fund?

Zoti tha: "Deti po të ishte bojë, do të mbaronte, kurse fjalët e Zotit tim nuk do të mbaronin!" Askush nuk e tregoi dot fillimin dhe fundin e shfaqjes së Zotit!

Madje, mos shpreso që fjalët e Tij të mbarojnë edhe sikur shtatë dete të jenë bojë!

Kjo fjalë nuk mbaron edhe sikur kopshte e pyje të bëhen fund e krye kalema!

Të gjitha ato bojë e kalema mbarohen, kurse kjo fjalë që s'ka fund, mbetet!

Gjendja ime i ngjet gjendjes së njeriut që fle. Manjaku që më sheh, pandeh se unë po fle.

Por dije se syri më fle, zemrën e kam të zgjuar. Dije se rri sikur s'kam ndonjë punë e me se të merrem, por kam edhe punë, kam edhe me se të merrem!

Pejgamberi ka thënë: "Sytë më flenë, por, me favorin e Zotit, zemra s'më fle!"

Syri yt është i hapur, kurse zemra të fle; syri im fle, kurse zemrës m'i është hapur portë!

Zemra ka pesë ndjime të veçanta; për ndjimin e zemrës, të dy botët janë dritare.

Ti mos më shih mua me dobësinë tënde. Për ty është natë, por për mua është paraditë.

Errësira për ty është si lulishte. Vetë preokupimi është për mua gjendje pushimi e prehjeje.

Këmba jote është në baltë, kurse balta është bërë për mua trëndafil. Loti për ty është për mua dasmë, cule e lodra!

Unë rri me ty këtu, mbi tokë, por, në të vërtetë, jam duke vrapuar mbi shtatë kat qiell si ylli Saturn!

S'jam unë që po rri me ty, por hija ime. Pozita ime është mbi mendimet e mia.

Sepse unë i kam kapërcyer mendimet dhe lëkundjet, unë jam duke shëtitur e vrapuar jashtë tyre.

Unë jam sunduesi i dyshimeve, jo i sunduari i tyre. Ustai e sundon ndërtesën.

Populli është i nënshtruari dhe i dënuari i dyshimeve dhe lëkundjeve. Prandaj të gjithë i kanë zemrat të sëmura, të gjithë janë në ankth e dëshpërim.

Po të dëshiroj të dal nga mesi i tyre e të shpëtoj, e tregoj veten posaçërisht të dyshuar.

Unë jam një shpend që fluturoj në lartësi, dyshimi është mizë. Si mund të ndodhë që miza të më kapë e të më bëjë mua për vete?

Unë zbres apostafat nga lartësitë qiellore me qëllim që këmbëthyerit të takohen e të bisedojnë me mua!

Sapo të mërzitem nga cilësitë e ulta, fluturoj në çast si engjëjt.

Flatrat më kanë dalë vetvetiu. Unë nuk ngjita në trup dy flatra.

Flatrat e Xhafer Tajjarit janë të vetvetishme, kurse të Xhafer Tarrarit, të vëna, të marra hua.

Sipas njeriut që nuk shijon, kjo është një dava, një kauzë. Por sipas personave të pozitës shpirtërore të lartë, s'është dava, por ide, kuptim!

Kjo fjalë është për sorrën llafe, pretendim i kotë. Kështu, për mizën, tenxhereja plot me tenxherenë bosh janë e njëjta gjë.

Pasi kafshata që ka brenda është margaritar, mos u druaj, ha sa të kesh mundësi!

Një sheh, një ditë, për të fshirë pandehmën e keqe të popullit, volli në legen dhe legeni u mbush me margaritarë.

Në këtë mënyrë, ai plak tejpamës, margaritarin e çuditshëm për mendjeshkurtësinë e popullit, por të kuptueshëm me anë të mendjes, e shndërroi në margaritar të dukshëm me sy.

Por po qe se në stomakun tënd edhe gjëja e pastër kthehet në gjë të fëlliqur e të ndyrë, ndryje grykën dhe çelësin fshihe.

Ai tek i cili kafshata kthehet në bukuri sublime, le të hajë ç'të dojë! Hallall i qoftë!

Pretendimi që është vetë dëshmitar i drejtësisë së vet.

Po qe se je i njohur për shpirtin tim, ti e di se kjo fjala ime me kuptim nuk është dava boshe.

Jam pranë teje edhe në mesnatë, madje. Eja në vete, mos ki frikë natën; po të të them se jam njeriu yt, jam i afërti yt.

Të dyja këto pretendime janë të drejta për ty nëse e njeh zërin e të afërmve të tu!

Edhe të të ndodhesh pranë, edhe të të jesh i afërt, janë pretendime, por sipas njeriut që kupton mirë, që të dyja janë kuptime dhe janë të drejta.

Edhe ardhja e zërit nga afër dëshmon se ajo frymë vjen nga një i dashur pranë,

Edhe shija në zërin e të afërmve është dëshmi për drejtësinë e atij të afërmi.

Por sipas mendjeshkurtit që s'ka merituar frymëzimin hyjnor dhe, nga padituria, nuk i ndan dot zërin e të huajit nga zëri i të afërmit,

Fjala e këtij njeriu përbëhet nga davaja (kauza, çështja). Padituria e këtij mendjeshkurtëri bëhet shkak për mohimin e çështjes.

Por, sipas personit të mençur e të kuptueshëm që ka në zemër dritërat hyjnore, ky zë është vetë kuptimi dhe është i drejtë.

Kjo i ngjet kësaj: Po qe se dikush që di arabisht, thotë "unë di arabisht",

Thënia e tij "unë di arabisht" është dava (kauzë, çështje), por edhe të folurit e tij arabisht është kuptim, është provë e çështjes në fjalë.

Ose, po qe se një qatip shkruan mbi letër: "Unë jam qatip, mund të lexoj, jam një person i lartë",

Ky shkrim është, në fakt, dava, por, ama, edhe gjëja e shkruar (shkrimi) është dëshmi e drejtësisë së davasë (çështjes).

Ose, po qe se një sufi do të thoshte duke iu drejtuar dikujt: "Mbrëmë pe në ëndërr njërin, apo jo... me një sexhade hedhur supit.

Ai kam qenë unë. Në ëndërr të tregova ty për frymëzimet e shikimit.

Vëri vathë në vesh ato! Atë fjalë bëje udhëzues për mendjen, vepro sipas fjalëve", kjo fjalë të kujton ëndrrën. Një mrekulli e re është një flori i vjetër.

Kjo fjalë duket si dava, por shpirti i atij që ka parë ëndrrën, thotë "Po!" E vërteton.

Ngaqë urtësia është malli i humbur i besimtarit, nga kush ta dëgjojë, e beson, e pranon.

Por kur e gjen veten pranë urtësisë, si mund të bëjë dyshim, si mund të gënjehet?

Po qe se dikujt të etur i thua: "Shpejto, merre ujin që është në gotë dhe pije",

I eturi a mund të thotë: "Kjo është thjesht një dava (çështje, fjalë), ik o fjalaman, largohu prej meje"

Ose "Më trego një provë që uji në gotë është ujë i mirë, i kulluar dhe i pijshëm"?

Po t'i thotë nëna fëmijës së gjirit: "Eja, o bir, pi qumësht se unë jam nëna jote",

A i thotë fëmija: "Moj nënë, më trego një provë se, po të pi, do të ngopem"?

Në zemrën e çdo ummeti ka një shije nga Zoti. Edhe fytyra dhe zëri i pejgamberëve është një mrekulli.

Po të bëjë zë pejgamberi nga jashtë, nga brenda, shpirti i ummetit bie në sexhde.

Sepse veshi i shpirtit nuk ka dëgjuar në botë zë tjetër që t'i ngjajë atij zëri!

Ai shpirt i pangjashëm gëzohet nga ai zë i pangjashëm dhe i afrohet Zotit.

Jahja (a.s.) në bark të nënës i bie në sexhde Isait (a.s.) në bark të nënës.

E ëma e Jahjasë, pak para se t'ia tregonte shtatzaninë, i tha fshehtas Merjemes:

"Në barkun tënd është një padishah. Eshtë një pejgamber i vendosmërisë së lartë dhe që di gjithçka. Unë këtë e kam parë nga afër.

Me të të hasur ty, fëmija në barkun tim menjëherë ra në sexhde.

Fëmija në barkun tim i bëri sexhde fëmijës në barkun tënd. Nga sexhdeja e tij në trup m'u shkaktua një dridhje."

Edhe Merjemja i tha: "Edhe unë e ndjeva se fëmija në barkun tim bëri sexhde!"

Një dyshim mbi këtë.

Mendjeshkurtët thonë: "Lerini këto përralla! Gënjeshtra! Kur do të lindte, Merjemja ndodhej larg edhe nga të huajt, edhe nga të afërmit!

Ajo zonjë e bukur doli jashtë qytetit dhe nuk hyri më në qytet gjersa lindi.

Dhe, pasi lindi, e mori të vogëlin në prehër, e fshehu në gji dhe erdhi pranë farefisit.

Ku e pa nëna e Jahjait atë dhe e tregoi, pastaj këtë ngjarje, i tha këto fjalë?

Përgjigjja e dhënë këtij dyshimi.

Këtë e kupton personi që ka merituar frymëzimin hyjnor, që i di gjërat që ndodhen në botën e fshehtë sikur t'i kishte pranë.

Nëna e Jahjait, megjithëse ndodhej larg, mundej të ndodhej pranë Merjemes.

Kur trupi të shndërrohet në sy (të bëhet po aq i ndjeshëm sa syri), fytyra e së dashurës mund të shihet edhe me sy mbyllur.

Po kështu, le ta zëmë se nuk e pa me sytë e ballit, se nuk e pa as me sytë e zemrës, ç'del nga kjo? O i mjerë, ti shih të marrësh mësim nga tregimi!

Dhe mos i ngjaj atij që kapet pas anës së jashtme të tregimit.

Dhe mos thuaj: "Dimne memec, si i fliste Kalilës? Dimne i paaftë për të folur, si ia tregonte mendimin Kalilës?

Le ta zëmë se këta i kuptuan fjalët e njëri-tjetrit; si mund t'i kuptojë njeriu kafshët se ç'kërkojnë të thonë pa folur?

Si u bë ndërmjetësues Dimne mes luanit dhe demit, si i bindi të dy?

Ai Demi i mençur, si u bë vezir i luanit, si u frikësua elefanti nga reflektimi i hënës?

I gjithë tregimi mbi Kalilën dhe Dimnen është gënjeshtër. Ndryshe, si mund të merret vesh sorra me lejlekun, si mund të luftojë kundër lejlekut?"

Vëlla, tregimi i ngjet një mase, kurse kuptimi, kokrrave brenda saj.

Personi i mençur merr kokrrat dhe nuk sheh njësinë e matjes.

Mes tyre nuk ka fjalë, por, megjithatë, dëgjoje aventurën e bilbilit me trëndafilin!

Bisedimi dhe marrëveshja me gjuhën e ndjenjave.

Dëgjoje ç'ka ndodhur mes qiriut dhe fluturës dhe rroke kuptimin e tyre, i miri im!

Mes tyre nuk ka fjalë, por e fshehta dhe kuptimi i fjalës janë. Bëhu i kuptueshëm, fluturo lartësive, mos fluturo ultësirave si bufi.

Njëri paska thënë: "Këtu është vendi i shpirtit në lojën e shahut!" Ai që e ka dëgjuar këtë fjalë, ka pyetur: "Nga e ka shtënë në dorë atë shtëpi?

A e ka blerë, apo e ka trashëguar?" Lum ai që ia merr vesh kuptimin!

Një gjuhëtar kishte sjellë një shembull: "Zejdi rrahu Amrin." Njëri nga dëgjuesit kishte thënë: "Pse e ka rrahur pa faj?

Ç'faj paska pasur Amri që ai Zejdi i papjekur, ai skllav paska rrahur një të pafajshëm?"

Gjuhëtari kishte thënë: "Kjo është masa e kuptimit. Ti shih të marrësh grurin që ka brenda, s'ka ç'të duhet njësia e matjes!

Zejdi dhe Amri përmenden në shembujt që përdoren për të treguar ndryshimet e tingujve në fund të fjalisë. Edhe pse përmbajtja e fjalisë është e gënjeshtërt, ti përpiqu t'ia rregullosh ndërtimin!"

Mirëpo tjetri s'ishte bindur. Ai kishte thënë: "Unë s'di kështu, ashtu. Unë dua të di se pse e ka rrahur Zejdi Amrin pa faj?"

I mbetur në gjendje të pashpresë për ta bindur tjetrin, gjuhëtari nis të tallet: "Amri kishte vjedhur një "V" më tepër,

Prandaj, me ta kuptuar këtë, Zejdi e kishte rrahur. Sepse Amri e kishte kaluar masën dhe, natyrisht, i duhej dhënë mësim!"

Zemrat e shtrembra
pranojnë fjalë të shtrembra.

Pas kësaj, ai njeri thotë: "Hë, e drejtë... tani këtë e pranoj me gjithë zemër!" Njerëzve të shtrembër, e drejta u duket e shtrembër!

Po t'i thuash një njeriu me sytë çakërr, "Hëna është një", ai do të të përgjigjet: "Hëna është dy, është e dyshimtë të jetë një!"

Ndërkaq, po qe se dikush do të tallej dhe do të thoshte, "me të vërtetë, është dy", çakërri do ta miratonte!

Gënjeshtarët flasin me gënjeshtra. Thënia "gjërat e pista u përkasin të pistëve" vazhdon të ndriçojë!

Ata që e kanë zemrën të hapur, edhe duart të hapura i kanë. Eshtë mjaft e natyrshme që qorrat të rrëzohen në vendet me gurishte!

Dikush ngrihet të kërkojë pemën me frutin magjik
që kush e ha, shpëton nga vdekja
dhe arrin jetën e amshuar.

Një njeri e ditur thotë si përrallë: "Në Indi ka një pemë.

Kush e ha, as plaket, as vdes!"

Një padishah e dëgjon këtë, e pandeh për të vërtetë dhe shtihet me gjithë shpirt pas asaj pemës dhe frutit të saj.

Dhe, për ta gjetur atë pemë e për ta sjellë atë frut, dërgon në Indi një anëtar të ditur të kështillit të tij.

Njeriu i shkretë, për vite të tëra e kërkon atë pemë në Indi, e kërkon, e kërkon...

Për ta gjetur atë, shëtit qytet më qytet, s'lë fushë, mal e ishull pa shkelur!

Kushdo që ta pyesë, tallet me të: "More, po ç'kërkon ky? Mos është i marrë?"

Sa e sa vetë tallen dhe e rrahin dhe i thonë me ironi: "Të mençur si ti vështirë të gjesh, me siguri që në këtë punën tënde ka një bazë, kot nuk është!"

Dhe kjo bëhet një shpullë tjetër për të! Madje, më e rëndë se shpullat e vërteta!

Disa të tjerë tallen ndryshe: "O njeri i madh, në filan klimë të gjerë e të tmerrshme,

Në filan pyll, ka një pemë krejt të gjelbër. Shumë të madhe, shumë të tmerrshme, çdo degë aq e madhe, sa..."

Çfarëdo që të dëgjojë, njeriu i padishahut e merr për të vërtetë dhe i vihet me guxim dhe zell për ta gjetur.

Dhe shëtit atje për shumë vite, kurse padishahu i dërgon vazhdimisht furnizime.

Por njeriu në kurbet përballon mundime të mëdha, më në fund, i bien fuqitë dhe dorëzohet.

Asnjë shenjë nga qëllimi e nga fjalët! Asgjë nuk gjen!

I priten shpresat, dëshpërohet, mërzitet dhe, më në fund, e lë kërkimin.

Vë si qëllim të kthehet te padishahu dhe me të qara vihet për udhë.

Shehu i tregon të dërguarit të padishahut të fshehtën e pemës.

Në vendin e vet na qenkësh një sheh i ditur shumë dhe bujar.

Nedimi, domethënë, ndihmësi i padishahut, i pashpresë siç ishte, mendon: "Në fillim të shkoj tek teqja e tij, pastaj të vihem për udhë!

Nuk e gjeta dot atë që kërkoja, shpresa m'u pre. Të paktën lutja e tij të më bëhet bashkudhëtar!"

Me sytë plot lot si re e mbushur me shi dhe duke qarë e duke qarë, hyn te shehu.

Dhe i thotë: "Shehu im! Eshtë pikërisht koha për dhembshuri dhe mëshirë. Shpresa m'u pre! Ky është çasti të më bësh favor!"

Shehu i thotë: "Në je i pashpresë, fol! Ç'farë kërkon? Kujt ia ke vënë syrin?"

Nedimi i thotë: "Kam një padishah. Ai më dërgoi për të kërkuar një pemë.

Ama ç'farë peme? Nuk gjendet në botë! Fruti i saj, esenca e eliksirit.

Me vite kërkova, por as shenjën s'ia gjeta, ndërkohë që ca sarhoshë u tallën me mua! Ja, kaq!"

Shehu buzëqesh dhe i thotë: "O njeri i patëkeq! Kjo pemë është dituria e njeriut të ditur!"

Dituria është një pemë shumë e madhe, shumë e lartë, e përhapur gjithandej. Po ç'po them unë? Jo pemë, ajo është një eliksir si det që përfshin çdo vend!

Kurse ti je kapur pas formës dhe e ke humbur rrugën. Atë s'e gjen dot sepse ke lëshuar dore kuptimin!

Asaj herë i thonë pemë, herë diell. herë i vënë emrin det, herë re!

Shkurt, ajo është një gjë e tillë, që ka qindramijëra vepra. Ndjeshmëria e saj më e ulët i fal të zotit një jetë të pasosur.

Eshtë një e vetme, por ka mijëra vepra dhe shenja. Atij njëshit i duhen emra pa numërim!

Një burrë është babai yt por, në të njëjtën kohë, është biri i dikujt tjetër.

Eshtë armik i dikujt dhe për të është mundim, persekutim. Një tjetri i bën favore e të mira dhe për të është mirësia vetë.

Megjithëse është një person i vetëm, shih se sa shumë emra që ka. Ai që njeh një cilësi të tij, është qorr për cilësitë e tjera, cilësinë tjetër mund të mos e dijë.

Kush kapet pas një emri të tij duke menduar se është pikërisht ai, e humb shpresën si ti dhe shkatërrohet.

Pse kapesh pas emrit të kësaj peme dhe të hidhërohet gjua e bie në pesimizëm?

Lëre emrin, por shih cilësinë dhe cilësitë të çojnë te personi që kërkon.

Mosmarrëveshja dhe kundërshtimi i popullit shkaktohet nga emri, por, me të arritur te kuptimi, njerëzit qetësohen!

Katër vetë që nuk e kuptojnë gjuhën e njëri-tjetrit, zihen për rrush.

Një njeri u dha katër vetëve një dërhem. Njëri nga ata tha: "Unë këtë para do t'ia jap engurit!"

Tjetri që ishte arab, tha: "La, jo! Unë dua inep, or njeri, s'dua engur!"

I treti ishte turk. Ai tha: "Kjo para është e imja. Unë s'dua inep, por yzym, rrush!"

I katërti ishte bizantinas, grek. Ai tha: "Lerini këto llafe. Ne duam istafil!"

Ndërkaq, ia filluan grindjes dhe kapërthimit. Sepse nuk dinin gjë për të fshehtën e emrave.

Nga kokëtrashësia, filluan ta qëllonin njëri-tjetrin me grushta. Ishin njerëz plot padituri e bosh në dituri!

Po të ndodhej aty një njeri i ditur që të dinte shumë gjuhë, do t'i pajtonte.

Do t'u thoshte: "Me këtë dërhem, unë jua plotësoj kërkesat të gjithëve.

Ma dorëzoni zemrën plotësisht mua. Ky dërhem i bën të gjitha gjërat që dëshironi ju.

Një dërhemi juaj edhe sjell në vend katër kërkesa, edhe pajton katër armiq, edhe i bën një të vetëm.

Fjalët tuaja bëhen shkak për intrigë dhe për luftë, kurse fjala ime ju bashkon.

Ju heshtni, dëgjoni dhe kur të vijë puna për të folur, gjuha juaj të bëhem unë.

Fjalët tuaja janë njëqind llojesh, kurse puna juaj është vetëm zemërim dhe luftë!

Zemërimi i marrë nga jashtë nuk është i efektshëm, kurse zemërimi i brendshëm i njeriut është me shumë efekt.

Edhe sikur uthullën ta ngrohësh në zjarr, prapë ftohtësia i shtohet.

Sepse ajo nxehtësi është e jashtme, e marrë nga jashtë, e përkohshme. Në natyrën e saj bazë ka ftohtësi dhe mprehtësi.

O bir, edhe sikur të zërë akull, pekmezi, kur hahet, e shton nxehtësinë në mëlçi.

Prandaj, dyfyrësia e shehut është më e mirë se sinqeriteti ynë. Sepse dyfytyrësia e tij vjen nga tejpamja, kurse sinqeriteti ynë, nga verbëria.

Fjala e shehut i jep njeriut konsideratë nga shoqëria, kurse fryma e ziliqarëve, përçarje.

Kur Sulejmani arriti shfaqjet e Zotit, i mësoi gjuhët e të gjitha zogjve.

Në kohën e sundimit të tij me drejtësi, dreri me tigrin qenë pajtuar, e patën lënë luftën.

Pëllumbi ishte i sigurt nga kthetrat e skifterit, delja nuk druhej nga ujku!

Sulejmani bëri pajtim mes të gjithë armiqve, ai formoi unitet mes të gjithë zogjve.

Ti i ngjan një milingone: vrapon pa pushim për të mbledhur kokrra. Por o ti i pabindur, Sulejmani është këtu, ti çfarë kërkon?

Kokrra për atë që kërkon kokërr, është kurth. Por ai që e kërkon Sulejmanin, edhe Sulejmanin e gjen, edhe kokrrën e shtin në dorë!

Në këtë kohë të mbrame, zogjtë dhe shpendët nuk kanë qoftë edhe për një çast mëshirë ndaj njëri-tjetrit!

Edhe në epokën tonë ka Sulejmanë; na sigurojnë paqen, na e mënjanojnë dhunën.

Lexoje ajetin që thotë: "Nuk ka asnjë bashkësi që mes tyre të mos ketë ndonjë frikësues!"

Zoti thotë: "Nuk mund të gjendet asnjë bashkësi që mes tyre të mos jetë një përfaqësues i Zotit, një ndihmëtar!"

Ai përfaqësues ashtu i njëson zemrat e tyre, saqë mes tyre nuk mbetet fije dyshimi.

Si një nënë, i bën të gjithë që të mos kursehen për njëri-tjetrin. Prandaj muslimanët janë quajtur një vete (nefs) e vetme.

Ata u bënë një vete në sajë të të Dërguarit të Allahut, ndryshe, secili prej tyre ishte armik i vërtetë i tjetrit!

Në sajë të të Dërguarit të Allahut (s.a.s.), u hoq përçarja dhe armiqësia mes ensarëve.

Medinasit kishin dy fise: Evs dhe Hazrexh. Ishin sikur njëri fis të ishte etur për gjakun e tjetrit!

Me pretekst të Mustafait, urrejtja e tyre e vjetër u zhduk me dritën e Islamit dhe sinqeritetit.

Në fillim, ata dushmanë u bënë vëllezër si rrushtë në vreshtë.

"Pa dyshim, muslimanët janë vëllezër". Por, me këtë frymë, ata e lanë edhe vëllazërinë dhe u bënë një trup i vetëm!

Në pamje, rrushtë janë vëllezër, por, po i shtrydhe, bëhen një lëng i vetëm rrushi.

Aguridhet me rrushin e pjekur janë të kundërt, por, kur piqen aguridhet zbukurohen, ëmbëlsohen, bëhen mik i mirë.

Rrushit të mbetur aguridhe, Zoti i ka thënë qysh në pafillim qafir.

Jo,vëlla, jo. Ai nuk mund të bëhet një frymë e vetme. Në prapësi është një ateist ogurkeq.

Po t'i them gjërat e fshehura në të, idetë në botë bien në intrigë, ndodh një trazirë e madhe.

Eshtë më mirë që e fshehta e kaurrit qorr të mos kujtohet. Eshtë më mirë që tymi i xhehennemit të jetë larg nga kopshtet e Iremit!

Sido që të jetë, zemrat e aguridheve që kanë mundësi të bëhen rrush, janë një me frymët e njerëzve të gojës.

Po qe se të gjithë vrapojnë të bëhen rrush, atëherë dyzimi zhduket, urrejtje dhe luftë s'mbetet.

Të gjithë si rrush që janë, i shqyejnë lëkurët dhe bashkohen, edhe cilësitë u bëhen një.

Mik dhe armik ekzistojnë te dyzimi. Kurse ai që është një, a lufton kundër vetes?

I lumtë Arsyes së Përgjithshme, qindramijëra molekulave u fali njësim.

Dherat e ndryshme e të shpërndara, shtambari i bashkoi dhe bëri një shtambë.

Në të vërtetë, bashkimi i ujit me dheun është formal; shpirti nuk i ngjet kësaj.

Por po të sjell këtu një shembull të qartë, kam frikë se mendja të ngatërrohet.

Sulejmani ekziston edhe tani, por ne, me gëzimin për ta parë nga larg, nuk e shohim dot.

Shikimi larg e verbon njeriun. Ashtu siç ai që fle në saraj, nuk e sheh sarajin.

Ne jemi kredhur në fjalë të holla dhe vazhdojmë të merremi me to. Jemi kapur pas sevdasë për të zgjidhur nyjet.

Pasi t'i lidhim e t'i zgjidhim nyjet, vazhdojmë pa pushim të biem në dyshim e të japim përgjigje.

Ashtu si zogu që aty e zgjidh lidhjen e kurthit, aty e lidh prapë dhe kështu, fiton mjeshtëri në këtë punë.

Një zog i tillë është i privuar nga fusha e nga livadhi; jeta i shpenzohet dhe i ikën në zgjidhjen dhe lidhjen e nyjeve!

Në fakt nuk bie në asnjë kurth, por nga dita në ditë i zihen krahët dhe bëhet që të mos fluturojë dot!

Merru pak me zgjidhje dhe lidhje në mënyrë që të mos të zihen krahët e të mund të fluturosh!

Krahët e qindramijëra zogjve u thyen dhe kurthet në vendet e dëmtuara nuk i hoqën dot.

Këndoje në Kur'an gjendjen e tyre o njeri lakmitar: "Shëtitën dhe erdhën rrotull në të gjitha qytetet, çdo anë e shtinë në dorë, por, pa shih: A ka ndonjë shpëtim?"

Nga grindja mes turkut, rumit dhe arabit nuk del gjë tjetër veç rënies në dyshimet engur dhe inep!

Pa ardhur Sulejmani që i di gjuhët shpirtërore, ky dyzim nuk hiqet.

O zogj grindavecë, të gjithë ju, dëgjojeni këtë daullen e një mbreti si skifteri!

Lëreni kundërshtimin mes jush dhe gëzojeni shpirtin nga çdo anë!

Pavarësisht se ku ndodheni, kthejeni fytyrën nga ajo anë. Sulejmani nuk ju pengoi ta ktheni fytyrën nga ai!

Por jemi zogj të verbër, mjaft larg nga edukata! Atë Sulejmanin nuk e njohëm qoftë edhe për një çast, madje!

Jemi armiq të skifterëve si bufat; shkurt, kemi mbetur në gërmadha!

Padituria jonë, verbëria jonë, në gradë të fundit! Prandaj dhe nisemi t'i ngacmojmë të shtrenjtët e Zotit!

Si ndodh që zogjtë e ndriçuar nga Sulejmani ta rrjepin pa shkak krahun e një zogu të pafajshëm?

Jo vetëm kaq, ata u japin të sëmurëve ushqim. Te ata zogj nuk ka ndarje dhe armiqësi. Janë zogj të mirë ata, të mirë!

Zogjtë lajmëtarë të tyre hapin rrugën e qindra Belkizeve me qëllim për t'u bekuar.

Sorrat janë sorra në dukje, kurse në të vërtetë, janë skifterë ndihmëtarë, njohës së të fshehtës "mazaga".

Lejlekët thonë "lek, lek", por e gjuajnë dyshimin me zjarr të përqëndruar!

Pëllumbat nuk kanë frikë nga skifterët. Për më tepër, skifteri ul kokën para atyre pëllumbave!

Bilbilat i japin njeriut dalldi dhe përjetim, kurse trëndafilishtet, janë nga zemrat e veta!

Dudutë nuk janë të varura nga sheqeri. Sheqerin e përjetshëm e gjejnë brenda vetes.

Edhe këmbët e palloit, po të shihen, duken më të bukura se pendët e pallonjve të tjerë.

Ku gjuha prej zogjsh e zogjve hakan, e përbërë prej një zëri të thatë, ku gjuha e zogjve të Sulejmanit!

Ku di gjë ti për zërat e zogjve? Ti s'e ke parë Sulejmanin qoftë edhe për një çast!

Krahu i atij zogu, zëri i të cilit i jep njeriut gëzim e hare, është veç edhe nga lindja, edhe nga perëndimi!

Çdo melodi e tyre e mbush tërë botën nga Katedra Hyjnore gjer në tokë! Me madhështinë e vet, e përmbytin tërë botën nga toka gjöer në arsh!

Ky zog që s'i përshtatet Sulejmanit, është i shtënë pas errësirës. I ngjan lakuriqit të natës.

O ti i keqi lakuriq i natës, mësohu me Sulejmanin dhe mos mbet përjetësisht në errësirë!

Po të shkosh një arshin drejt për atje, bëhesh masë kryesore si arshini, çdo anë e mat dhe e pret!

Po u hodhe matanë duke u përpjekur këmbë e duar edhe sikur të ishe sakat, shpëton edhe së qeni topall, edhe së qeni sakat!

Bibat e dala nga pula.

Ty të rriti pula, të rriti nën pendët e krahut. T'u bë si dado, por ti prapë je bibë rose.

Nëna jote është rosa e atij deti. Kurse dadoja jote i përkiste tokës. Ajo i falej kësaj toke.

Prirja jote në zemër drejt detit të ka mbetur trashëgim nga jot ëmë.

Por edhe prirja drejt thatësirës të ka mbetur nga dadoja. Lëre dadon, mendimi i saj është i keq, e paqëlluar.

Dadon lëre në tokë dhe, si rosat, vrapo për në detin e kuptimit, zhytu në atë det!

Po të të frikësojë nëna nga uji, kurrsesi mos u frikëso, vrapo menjëherë në det!

Ti je rosë, jeton edhe në tokë, edhe në det. Ti s'je kafshë erëkeqe si kafshët e qymezit.

Ti je një padishah që vë këmbën edhe në tokë, edhe në det.

Ti je për tokë e për det. Shpëtoje shpirtin nga toka dhe ec për në det!

Për engjëjt nuk ka vend në tokë. As kafshët nuk kanë njohuri mbi detin.

Me trup ti je kafshë, kurse me shpirt, engjëll. Në këtë mënyrë, ecën edhe në tokë, edhe në qiell.

Në këtë mënyrë, edhe unë, në pamje jam njeri si ju, por në të vërtetë, i aftë për të pranuar dhe marrë mesazhin hyjnor!

Duke mbetur i kësaj toke, kam rënë mbi dhé, por shpirti i këtij lloji njerëzish është kah fluturon në atë qiell të bukur!

I vogli im, përgjithësisht, ne jemi zogj të ujit dhe nga gjuha jonë vetëm deti kupton.

Shkurt, Sulejmani është det, ne u përngjasim zogjve. Gjer në përjetësi sodisim te Sulejmani!

Eja me Sulejmanin, vëre këmbën në det që uji, siç ndodhi me Daudin, të të bëjë qindra mburoja edhe ty,

Sulejmani është në shesh, para syve të gjithkujt. Por zilia dhe smira t'i mbyllin e t'i verbojnë sytë!

Ai ndodhet para nesh, kurse ne, për shkak të injorancës, gjumit, paqëndrueshmërisë, nuk e shohim, mbetemi të paditur për të!

Bubullima e qiellit e bën të eturin t'i dhembë koka. Nuk e di se nga retë e bekuara do të reshojë mëshirë!

Syri i tij në ujvarë; ai nuk di asgjë për kënaqësinë e ujit të mëshirës që bie nga qielli!

Atin e përpjekjes e ngau drejt shkakut, prandaj mbeti i privuar nga shkaku i shkaqeve (kryeshkaku).

Por njerëzimi që e sheh hapur kryeshkakun, a ua jep zemrën shkaqeve?

Haxhinjtë admirojnë gjestin me kuptim mrekullor të një zahidi që falej i vetëm dhe i qetë në shkretëtirë.

Në mes të shkretëtirës ishte një zahid, njeri i përkushtuar ndaj adhurimit. Si anëtarët e fiseve Abadije, ishte kredhur në adhurim dhe kishte rënë në dalldi.

Haxhinjtë shkuan aty nga qytetet përreth dhe panë një zahid në një vend krejt të thatë.

Vendi i zahidit ishte krejt i thatë. Por trupi i tij, i njomë. Era e shkretëtirës ishte bërë pothuaj ilaç për të!

Haxhinjtë u habitën për vetminë e tij, u habitën për paqen e tij mes atyre fatkeqësive.

Kishte ndenjur në namaz mbi rërë. Rëra ishte e tillë sa nga nxehtësia e saj zjente uji në tenxere.

Kurse të dukej sikur ai ndjehej mbi bar, në lulishte, ose kishte hipur mbi kalë.

Ose sikur nën këmbë kishte qilima dhe mbulesa mëndafshi, kurse era e nxehtë e shkretëtirës i dukej më e këndshme se flladi i mëngjesit!

Ndërsa ai falej, haxhinjtë prisnin, kurse zahidi ishte zhytur në mendime të thella.

Sidoqoftë, pastaj doli nga dalldia dhe erdhi në vete. Dikush me zemër e sy të çelë nga haxhinjtë

Pa se nga dora dhe fytyra e zahidit pikonin ujëra, rrobën e kishte të lagur nga abdesti.

Dhe e pyeti: "Ky ujë, nga?" Zahidi ngriti dorën dhe tha: "Nga qielli!"

E pyeti prapë: "A mund të gjesh ujë kur të duash? A bie shi menjëherë?

O mbret i fesë, na e hiq vështirësinë dhe ta shohim të vërtetën!

Na trego edhe neve një të fshehtë nga të fshehtat e tua dhe t'i hedhim brezat nga mesi!"

Zahidi ngriti sytë nga qielli dhe tha: "O Zot! Përgjigjiu lutjes së haxhinjve!

Unë jam mësuar ta kërkoj furnizimin nga qielli dhe ti më ke hapur portë në qiell.

O ti që je kudo dhe që e qartëson se ç'do të thotë "Furnizimin e keni nga qielli!"

Ndërsa zahidi po bënte këtë lutje, menjëherë u duk një re e mbushur me shi.

Dhe filloi të bjerë shi sikur po zbrazej nga bardaku, në përrenj dhe shpella u formuan pellgje si liqenj të vegjël.

Reja po derdhte lot. Të gjithë haxhinjtë hapën mataret.

Disa prej tyre, për shkak të atyre ngjarjeve të çuditshme, prenë brezat e mesit.

Dhe për një pjesë tjetër, e vërteta u bë më e qartë. Zoti e di më mirë se cila është rruga e drejtë!

Kurse disa të tjerë, duke mos e pranuar këtë ngjarje mrekullore, mbetën përjetësisht të verbër ndaj përmbajtjes dhe fjala jonë mbaroi këtu!